การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

นายศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม

วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2569

การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

นายศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการจัดการเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2569

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ชื่อเรื่อง : การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน
ผู้วิจัย : นายศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม
ปริญญา : ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (นวัตกรรมการจัดการเทคโนโลยี)
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.ธรัช อารีราษฎร์
อาจารย์ ดร.ธารีชล ดงสงคราม
ปีที่สำเร็จการศึกษา : 2569

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสังเคราะห์รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน 2) เพื่อพัฒนาคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน 3) เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน และ4) เพื่อศึกษาการยอมรับคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน กลุ่มเป้าหมายแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ผู้นำชุมชน จำนวน 15 คน และ พี่ชุมชนที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการเพื่อเป็นผู้จัดทำบัญชีครัวเรือน โดยเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมทั้งสิ้น 30 คน คัดเลือกโดยวิธีเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น คู่มือการประยุกต์ใช้ จำนวน 2 ชุด และแบบสอบถามความคิดเห็น จำนวน 4 ชุด สถิติที่ใช้ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน มีองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ (1) นโยบายและหลักการที่สำคัญ (2) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม และ (3) ตัวชี้วัด และความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.51, $S.D.$=0.60) 2) คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ประกอบด้วยคู่มือ 2 รายการ คือ คู่มือสำหรับผู้นำชุมชน และคู่มือสำหรับชุมชน โดยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อคู่มือ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.60, $S.D.$=0.39) 3) ผลการทดลองใช้คู่มือพบว่า (1) ความคิดเห็นที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.51, $S.D.$=0.50) (2) ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพี่เลี้ยงตาม

คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.56, $S.D.$=0.50) (3) ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.45, $S.D.$=0.51) และ (4) ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการยอมรับคู่มือโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.51, $S.D.$=0.50)

คำสำคัญ: เทคโนโลยีดิจิทัล, การมีส่วนร่วม, แรงจูงใจ, การบัญชีครัวเรือน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY

_____ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Title : The Application of Digital Technology to Promote Participation through the Process of Motivation in Household Accounting
Author : Mr. Sikarin Klumchum
Degree : Doctor of Philosophy (Technology Management Innovation) Rajabhat Maha Sarakham University
Advisors : Assistant Professor Dr.Tharach Arreerard
Dr.Thareechon Dongsongkram
Year : 2026

ABSTRACT

The purposes of the research were to The purposes of this research were (1) The synthesize a model for the application of digital technology to promote participation through a motivation-building process in household accounting; (2) The develop a manual for the application of digital technology to promote participation through a motivation-building process in household accounting; (3) The study the experimental results of using the manual; and (4) The study the acceptance of the manual for the application of digital technology to promote participation through a motivation-building process in household accounting. The target groups, selected using purposive sampling, comprised two groups totaling 30 individuals: Community Leaders (15 persons) and volunteer community members residing in the community who participated in the project as household accountants. The research instruments included two sets of application manuals and four sets of opinion questionnaires. The statistics used are percentages, means, and standard deviations.

The research findings showed that: 1) The model for the application of digital technology to promote participation through a motivation-building process in household accounting consists of 3 components: (1) policies and principles, (2) Application of digital technology for participatory household accounting, and (3) Indicators. The overall expert opinions are highly appropriate ($\overline{X}$ =4.51, $S.D.$ =0.60). 2) The manual for the application of digital technology to promote participation through a motivation-building process in household accounting consists of 2 a manual for community leaders and a

manual for the community. The overall expert opinions are highly appropriate ($\overline{X}$ =4.60, $S.D.$=0.39). 3) The experimental use of the manuals revealed that, (1) The overall opinion regarding the manual for the application of digital technology to promote participation through a motivation-building process in household accounting was at the highest level ($\overline{X}$ =4.51, $S.D.$=0.50). (2) The community's overall opinion regarding the mentors' performance according to the manual for the application of digital technology to promote participation through a motivation-building process in household accounting was at the highest level ($\overline{X}$ =4.56, $S.D.$=0.50). (3) The overall satisfaction of the target groups toward the manual for the application of digital technology to promote participation through a motivation-building process in household accounting was at a high level ($\overline{X}$ =4.45, $S.D.$=0.51). and (4) The overall opinion of the sample group regarding the acceptance of the manual was at the highest level ($\overline{X}$ =4.51, $S.D.$=0.50).

Keywords: Application of Digital Technology, Participation, Motivation, Household Accounting

_____ Major Advisor

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ธรัช อารีราษฎร์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และ อาจารย์ ดร.ธารีชล ดงสงคราม ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ได้ให้ความกรุณา ให้ความช่วยเหลือ แนะนำให้คำปรึกษาต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจาย์ ดร.วรปภา อารีราษฎร์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.อภิชาติ เหล็กดี และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย สหพงษ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความกรุณาให้ คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้ให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำ ที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยตลอดจนประเมินผลงานวิจัย

ขอขอบพระคุณ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่อำนวยความสะดวกในการดำเนินการวิจัย

ขอขอบพระคุณและสำนึกในพระคุณบิดา มารดา อาจารย์ผู้ประสาทวิชาทุกท่าน เพื่อน ๆ พี่ ๆ ที่คอยช่วยเหลือและให้กำลังใจในการเรียนและการทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

นายศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม

สารบัญ

หัวเรื่อง **หน้า**

บทคัดย่อ ..... ก

ABSTRACT ..... ค

กิตติกรรมประกาศ ..... จ

สารบัญ ..... ฉ

สารบัญตาราง .....

สารบัญภาพ ..... ญ

บทที่ 1 บทนำ 1

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา 1

1.2 คำถามการวิจัย 6

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย 6

1.4 ขอบเขตการวิจัย 6

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ 8

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 9

1.7 กรอบแนวคิดการวิจัย 9

บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม 12

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบัญชีครัวเรือน 12

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการทำบัญชีครัวเรือน 32

2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการบัญชีครัวเรือน 42

2.4 กระบวนการสร้างแรงจูงใจในการทำบัญชีครัวเรือน 51

2.5 รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในชุมชน 60

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 69

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย 74

ระยะที่ 1 สังเคราะห์รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน 74

หัวเรื่อง **หน้า**

ระยะที่ 2 พัฒนาคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม
โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน 97
ระยะที่ 3 ศึกษาผลการทดลองใช้คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริม
การมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน 113
ระยะที่ 4 ศึกษาการยอมรับคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริม
การมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน..... 116
บทที่ 4 ผลการวิจัย 119
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 119
4.2 ผลการสังเคราะห์การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม
โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน 120
4.3 ผลการพัฒนาคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม
โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน 133
4.4 ผลการทดลองใช้คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม
โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน 155
4.5 ผลการยอมรับคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม
โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน 160
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 162
5.1 สรุป 162
5.2 อภิปรายผล 165
5.3 ข้อเสนอแนะ 169
บรรณานุกรม 171
ภาคผนวก 186
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ 187
ภาคผนวก ข เครื่องมือวิจัย 192
ภาคผนวก ค คุณภาพเครื่องมือ 217
ภาคผนวก ง หนังสือเรียนขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ 238
ภาคผนวก จ กำหนดการกิจกรรมการจัดอบรมการจัดทำบัญชีครัวเรือน 260

หัวเรื่อง **หน้า**

ภาคผนวก ฉ คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม
โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน..... 299
การตีพิมพ์เผยแพร่งานวิจัย..... 308
ประวัติผู้วิจัย 312

สารบัญตาราง

ตารางที่ **หน้า**

3.1 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและหลักการทฤษฎีที่นำมาใช้ 75
3.2 ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ..... 82
3.3 ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน 83
3.4 ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล..... 85
3.5 ผลการวิพากษ์ร่างรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน..... 87
4.1 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน..... 124
4.2 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อกิจกรรมการอบรมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม 130
4.3 ผลการสังเคราะห์การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน..... 133
4.4 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me)..... 143
4.5 ความคิดเห็นที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน..... 145
4.6 กำหนดกิจกรรมการจัดอบรมการจัดทำบัญชีครัวเรือน 146
4.7 ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน..... 154
4.8 ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพี่เลี้ยงตามคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน..... 156
4.9 ความคิดเห็นของพี่เลี้ยงที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน..... 157

ตารางที่ **หน้า**

4.10 สรุปพฤติกรรมหลังการใช้งานแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me)..... 158
4.11 ความคิดเห็นที่มีต่อการยอมรับคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริม
การมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน..... 160

สารบัญภาพ

ภาพที่ **หน้า**

2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย 10
2.2 รูปภาพแสดงแสดงถึงความสัมพันธ์ลักษณะรับ – จ่าย 20
2.3 สรุปการคัดเลือกแอปพลิเคชันบัญชีรายรับ-รายจ่ายครัวเรือน 68
3.1 การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 81
3.2 การสอบถามความคิดเห็นของชุมชน 83
3.3 ร่างรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดย กระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน 86
3.4 การวิพากษ์ร่างรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน 87
3.5 ประชุมกลุ่มย่อยผู้เชี่ยวชาญ 89
3.6 การออกแบบส่วนประกอบต่าง ๆ ของแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) 98
3.7 โมดูลของระบบ 99
3.8 ส่วนประกอบของแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) ที่พัฒนาขึ้น 100
3.9 ภาพการประเมินแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) 100
3.10 การวิพากย์ของผู้ทรงคุณวุฒิ 102
3.11 ทดลองใช้คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน 113
3.12 การลงพื้นที่เพื่อสอบถามการยอมรับคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 117
4.1 รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้าง แรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน 121
4.2 กิจกรรมการอบรบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือน แบบมีส่วนร่วม 126
4.3 Conceptual Framework 139
4.4 หน้าจอแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) 141
4.5 คู่มือการใช้งานระบบบันทึกบัญชีครัวเรือน (Money Me) สำหรับผู้ดูแลระบบ 142

ภาพที่ **หน้า**

4.6 คู่มือการใช้งานระบบบันทึกบัญชีครัวเรือน (Money Me) สำหรับสมาชิก..... 142
4.7 คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการ
สร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน..... 144

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ยุคของข่าวสารข้อมูลที่เป็นฐานความรู้ (Knowledge–based) และการก้าวเข้าสู่เศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) การคิดค้น การวิจัย และพัฒนา การใช้เทคโนโลยีในภาคอุตสาหกรรม และบริการ รัฐบาลได้ผลักดันการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมเป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต (New Engine Growth) ด้วยการปรับปรุงนโยบายการเงินด้านภาคบริการทางการเงิน เช่น การใช้ระบบพร้อมเพลย์ และ e-Tax Invoice ให้สอดรับและเตรียมรับกับการเข้าสู่เศรษฐกิจยุคใหม่ แต่สิ่งที่มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าการพัฒนาในภาคอุตสาหกรรม และบริการที่ไม่ควรมองข้าม คือ การพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน ให้ชุมชนปรับตัวและสามารถใช้ประโยชน์จากเศรษฐกิจแบบ Knowledge–based และ Digital Economy ให้ได้มากที่สุด เพราะชุมชนเป็นจุดที่เปรียบเสมือนกระดูกสันหลังของชาติที่ต้องสร้างให้เข้มแข็ง เพื่อเป็นหลักในการผลักดันฟื้นฟู เศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้เติบโตแบบยั่งยืน ยิ่งไปกว่านั้นหากชุมชนเข้มแข็งจะสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ซึ่งเป็นปัญหาโครงสร้างสังคมไทยในปัจจุบัน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2566)

ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับการทำบัญชีครัวเรือนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและเชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิด ในเรื่องการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เป็นฐานเศรษฐกิจที่แข็งแกร่ง เมื่อครัวเรือนแต่ละแห่งมีการทำบัญชีที่ดี การจัดการการเงินที่เป็นระเบียบช่วยให้ครัวเรือนมีความมั่นคงทางการเงิน และสามารถจัดการกับค่าใช้จ่ายที่ไม่คาดคิดได้ดีขึ้น การที่ครัวเรือนมีฐานเศรษฐกิจที่แข็งแกร่งจะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของชุมชนโดยรวม (Yuliana, 2020) อีกทั้งมีการสนับสนุนกิจกรรมและการร่วมมือในชุมชน ซึ่งการสนับสนุนกิจกรรมชุมชน ครัวเรือนที่มีการทำบัญชีอย่างมีระบบสามารถจัดสรรทรัพยากรทางการเงินไปยังกิจกรรมชุมชน เช่น การสนับสนุนโครงการพัฒนาชุมชน การบริจาค หรือการร่วมมือในกิจกรรมสาธารณะ ซึ่งช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของชุมชน (Morduch, 1999) ตลอดจนการการปรับปรุงสภาพการเงินของครัวเรือน การจัดการหนี้สินและการออม: การทำบัญชีช่วยให้ครัวเรือนสามารถติดตามหนี้สินและการออมได้ดีขึ้น ซึ่งช่วยลดความเครียดทางการเงินและเพิ่มความมั่นคงทางการเงินในระยะยาว การที่ครัวเรือนมีการบริหารจัดการเงินอย่างมีประสิทธิภาพส่งผลให้ชุมชนมีการใช้จ่ายที่คุ้มค่าและมีการลงทุนที่ดีขึ้น (Lusardi and Mitchell, 2014) และยังมี

การสร้างความโปร่งใสและความร่วมมือในชุมชน โดยการเสริมสร้างความโปร่งใส: การทำบัญชีครัวเรือนช่วยให้การจัดการการเงินในครอบครัวโปร่งใสและสามารถสื่อสารได้ดีขึ้นระหว่างสมาชิกในครัวเรือน ซึ่งสามารถส่งผลดีต่อความสัมพันธ์และความร่วมมือในการทำงานร่วมกันในชุมชน (สมศักดิ์ นามมงคล, 2564) การทำบัญชีครัวเรือนมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ทั้งในการพัฒนาทักษะทางการเงิน การสนับสนุนกิจกรรมชุมชน การจัดการการเงินที่ดี และการสร้างความโปร่งใสและความร่วมมือในชุมชน ความสำคัญเหล่านี้สะท้อนถึงการเชื่อมโยงที่สำคัญระหว่างการทำบัญชีครัวเรือนและความเข้มแข็งของชุมชนโดยรวม

บัญชีครัวเรือนถือเป็นส่วนสำคัญในการปฏิบัติตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยยึดหลัก “การพอประมาณ” ถ้ารู้รายรับรายจ่ายก็จะใช้แบบพอประมาณ ดังนั้นการทำบัญชีครัวเรือน คือ วิถีแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาชีวิต ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (สุพรรษา อนันต์, 2556) แต่ทั้งนี้ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือน จะพบว่า การทำบัญชีครัวเรือนเป็นภารกิจที่ต้องรับผิดชอบมาก ไม่มีการบันทึกบัญชีครัวเรือนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ขาดประสบการณ์ในการทำบัญชีครัวเรือน ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน การจัดทำบัญชีครัวเรือนมีความยุ่งยากและทำให้เสียเวลาไม่สามารถจดจำรายการรายรับ-รายจ่ายที่เกิดขึ้นในแต่ละวันได้ ขาดแหล่งข้อมูลในการศึกษาเพิ่มเติม (ปาริชาต โยตะสิงห์ และคณะ, 2563) อีกทั้งปัญหาของการจัดทำบัญชีครัวเรือน คือ การทำบัญชีครัวเรือนไม่มีการจัดทำสม่ำเสมอ ขาดความต่อเนื่องในการบันทึกหรือ ลืมบันทึกบัญชี และส่งผลให้ไม่มีแรงจูงใจในการบันทึกบัญชี ขาดความเข้าใจในการจัดบันทึกบัญชีได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้อาจมีการเขียนชื่อรายการผิด การบันทึกตัวเลขผิด การบวกหรือการลบจำนวนเงินผิดอาจเกิดจากการลืมจดบันทึกรายการบัญชี หรือบันทึกรายการซ้ำ ๆ กันหลายรายการ (ลภัสรดา พิชญาธีรนาถ และคณะ, 2566)

การทำบัญชีครัวเรือนหรือการจดบันทึกรายรับรายจ่ายที่ทางภาครัฐพยายามรณรงค์ส่งเสริมให้ความสำคัญแก่ประชาชนจดบันทึกรายรับรายจ่ายประจำวันในเรื่องของการบริหารจัดการเงินของตนเองครอบครัวให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด (บุปผา คำนวณ, 2563) การจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชน เป็นการจดบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับเงื่อนไขปัจจัยในการดำรงชีวิตภายในครอบครัว การบันทึกรายรับรายจ่ายของประชาชนหรือชุมชนว่ามีรายรับจากแหล่งใด จำนวนเท่าใด มีรายจ่ายอะไร จำนวนเท่าใด ในแต่ละวัน สัปดาห์ เดือน และปี เพื่อจะได้เห็นภาพรวมว่ามีรายรับ-รายจ่ายเท่าใด คงเหลือเท่าใด หากรายจ่ายมากกว่ารายรับก็จะต้องพิจารณาถึงความจำเป็น และลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น ในการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชน จะทำให้เห็นตัวเลขและนำไปสู่การวางแผนการรับการจ่ายเงินของชุมชน ใช้จ่ายเงินในอนาคตได้อย่างเหมาะสม ความสำคัญในการจัดการทำบัญชีครัวเรือนจะทำให้ทราบรายรับ รายจ่าย หนี้สิน และเงินคงเหลือในแต่ละวันและสามารถนำข้อมูลการใช้จ่ายเงินมาจัดเรียงลำดับความสำคัญของรายจ่าย และวางแผนการใช้จ่ายเงิน โดยพิจารณาแต่ละรายการในแต่ละวันมีรายจ่ายใดที่มี

ความสำคัญมาก และรายจ่ายใดไม่จำเป็นให้ตัดออก เพื่อให้การใช้จ่ายเงินพอใช้ในการจุนเจือครอบครัว ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนในเขตพื้นที่บริการในจังหวัดมหาสารคามและกาฬสินธุ์ (มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2566) ภายใต้ยุทธศาสตร์การบริการ ตามกรอบความเชื่อมโยงของแผนบริการวิชาการตามแผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ระยะ 20 ปี แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560–2579) ฉบับปรับปรุง 11 ตุลาคม 2561 ยุทธศาสตร์คณะวิทยาการจัดการ กลยุทธ์ที่ 1 สร้างและพัฒนาความร่วมมือกับท้องถิ่นในการวางแผนพัฒนาเชิงพื้นที่และดำเนินการตามพันธกิจและศักยภาพของคณะวิทยาการจัดการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาชุมชนให้มีการพัฒนาความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ ยกระดับรายได้ของครัวเรือนให้สูงขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งกายและใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม จากการศึกษาข้อมูลของชุมชนพบว่า (หน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2566) ผู้นำวิสาหกิจชุมชนและประชาชนมีความสามัคคี มีอุปกรณ์เครื่องมือสื่อสารโดยส่วนใหญ่มีโทรศัพท์มือถือที่สามารถในการดำเนินการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายได้ซึ่งเป็นทุนเดิมของวิสาหกิจชุมชน เคยมีการรวมกลุ่มในการดำเนินการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายมาก่อน แต่ขาดแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน เนื่องจาก ผู้นำวิสาหกิจไม่ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการจัดทำบัญชีครัวเรือน แต่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการจัดทำบัญชีครัวเรือน ซึ่งทำให้สมาชิกภายในวิสาหกิจขาดความรู้ความเข้าใจในการศึกษาเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนไปด้วย เมื่อคณะเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามได้เข้ามาชี้แจงโครงการดังกล่าวในชุมชน สมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจึงมีความพยายามรวมกลุ่มในการดำเนินการจัดทำบัญชีครัวเรือนกันอีกครั้งโดยประยุกต์ใช้นวัตกรรมการแอปพลิเคชันรายรับ-รายจ่ายที่มีอยู่และได้สร้างความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามในการทดลองใช้แอปพลิเคชันรายรับ-รายจ่ายกับวิสาหกิจชุมชนจังหวัดมหาสารคาม (คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ, 2566) จัดอบรมการทำบัญชีครัวเรือน เพื่อให้ผู้นำวิสาหกิจชุมชนและสมาชิกวิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมโครงการรู้จักการบันทึกบัญชีรายรับ-รายจ่าย ที่เกิดขึ้น โดยเข้าใจวิธีการควบคุมค่าใช้จ่ายและรู้จักการวางแผนทางการเงินในอนาคตของวิสาหกิจชุมชนจังหวัดมหาสารคาม

จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน บริบท ปัญหาและความต้องการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดทำบัญชีครัวเรือนโดยการลงพื้นที่สัมภาษณ์ชุมชนในจังหวัดมหาสารคาม ในวันที่ 23-24 มีนาคม 2567 จำนวน 30 คน โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกครัวเรือนและผู้นำชุมชน พบว่า 1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาก่อนปริญญาร้อยละ 68.00 ปริญญาตรีร้อยละ 19.00 และสูงกว่าปริญญาตรีร้อยละ 13.00 2) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขายร้อยละ 48.00 เกษตรกรร้อยละ 46.00 ข้าราชการร้อยละ 4.00 และอาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 2.00 และ 3) สถานะของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้นำชุมชนร้อยละ 56.00 สมาชิกในครอบครัวร้อยละ 35.00 และหัวหน้าครอบครัวร้อยละ 9.00

พบว่าสภาพปัจจุบันของความต้องการและแนวทางการนำเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยแบ่งประเด็นออกเป็นดังนี้ 1) สาเหตุของการจัดทำบัญชีครัวเรือน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบไปในทิศทางเดียวกันว่าไม่เห็นถึงความจำเป็นในการจัดทำบัญชีครัวเรือน บางคนให้ความเห็นว่าเคยได้จัดทำบัญชีครัวเรือนแล้ว แต่ไม่ได้ทำต่อเพราะไม่เห็นความสำคัญในการจัดทำบัญชีครัวเรือน และมองเป็นภาระงานที่ไม่จำเป็นต่อการบริหารการเงินในชีวิตประจำวัน 2) ปัญหาของการทำบัญชีครัวเรือน คือ ขาดความรู้และมุมองในด้านความจำเป็นของการการจัดทำบัญชีครัวเรือน ส่งผลให้ผู้ตอบแบบสอบถามไม่จัดทำบัญชี หรือหากจัดทำแล้วก็จะขาดความต่อเนื่อง โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความเห็นถึงปัญหาว่ามาจาก การขาดความรู้ความเข้าใจ บางครอบครัวไม่มีความรู้ในเรื่องนี้เลย บางคนยังไม่ทราบถึงรายได้รับมาจากการทำงาน หรือการประกอบธุรกิจของครอบครัวได้มาจากที่ไหน และได้มาจำนวนเท่าไหร่ ตลอดจนไม่สามารถจำแนกว่ารายการรับรายการไหนมากที่สุดหรือน้อยที่สุด ไม่ทราบถึงเงินที่จ่ายไปของครัวเรือนได้จ่ายเป็นค่าอะไรบ้าง และจ่ายไปจำนวนเท่าไหร่ รายจ่ายรายการจ่ายใดเกิดขึ้นมากที่สุดหรือน้อยที่สุด และไม่มีการการวางแผนการออมเงินที่แน่นอน โดยผู้ตอบแบบสอบถามตอบในทิศทางเดียวกันว่าไม่มีการจดบันทึกรายการรับ รายการจ่าย และเงินออมเลย

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมกิจกรรม โครงการบริการวิชาการ “อบรมบัญชีครัวเรือนชุมชนวัดปุรณาวาส” (มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, 2566) โดยกิจกรรมมีจุดประสงค์เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนได้ทราบรายรับ-รายจ่ายในครอบครัว และสามารถวางแผนการใช้เงิน ลดค่าใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือยออกไปได้ หน่วยงานที่จัดคือ มหาวิทยากรุงเทพธนบุรี และจากการศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ร่วมกิจกรรม รู้จด รู้จริง รู้จ่าย จะไม่จน ภูมิปัญญาทางบัญชี สร้างวิถีสู่อนาคต (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2553) หน่วยงานที่จัดคือ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้ทำบัญชีครัวเรือนในระยะที่อบรมหลังจากนั้นไม่ได้ดำเนินการต่อ เหตุที่เป็นเช่นนี้กลุ่มตัวอย่างมีเหตุผลไปในทิศทางเดียวกัน คือ ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน เมื่อต้องการปรึกษาไม่มีคนให้สอบถามในข้อที่สงสัยจากการทำบัญชีครัวเรือน เช่น ไม่ทราบว่าจะต้องลงบัญชีแบบไหน สิ้นเดือนแล้วต้องทำการสรุปในกระดาษในรูปแบบหรือในแบบใด และไม่สะดวกในการจดบันทึกลงในกระดาษ และจากการสัมภาษณ์สมาชิกครัวเรือนและผู้นำชุมชนในเรื่องปัญหาของความต้องการและแนวทางการนำเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยแบ่งเป็นประเด็น พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจดบันทึกรายรับรายจ่าย โดยผู้ตอบแบบสอบถามตอบมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าทราบถึงวิธีการในการบันทึกรายรับรายจ่ายแต่ไม่รู้ว่าการบันทึกรายรับรายจ่ายที่บันทึกถูกต้องตรงกับหลักการที่บันทึก ตลอดจนความรู้ที่ได้เรียนพื้นฐานในการเรียน ยังไม่มีพื้นฐานด้านการบัญชี ตลอดจนการบันทึกรายรับรายจ่ายทำให้ทราบถึงเงินที่เหลือหลังจากหักค่าใช้จ่ายแล้วว่าคงเหลือ โดยครอบครัวของผู้ตอบแบบสอบถามตอบไปในทิศทางเดียวกัน คือ ทราบว่าครอบครัวมีหนี้สินและมีการวางแผนการใช้หนี้

แต่ไม่ได้ทำการประเมินความเสี่ยงในการใช้เงินที่ถูกต้องเนื่องจากไม่ได้มีการบันทึกรายรับรายจ่ายที่ต่อเนื่องเป็นปัจจุบัน

จากการลงพื้นที่ชุมชนในจังหวัดมหาสารคามทำการสัมภาษณ์ วันที่ 29 – 30 เมษายน 2567 จำนวน 30 คน ทำการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการความพร้อมของชุมชนต่อการใช้โทรศัพท์มือถือหรืออุปกรณ์ที่ใช้ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 100.00 เมื่อจำแนกรายละเอียดชนิดของอุปกรณ์ พบว่า ใช้ SMART Phone ร้อยละ 95.00 มือถือเอาไว้โทรได้อย่างเดียวร้อยละ 4.00 และแท็บเล็ตร้อยละ 1.00 โดยมีความรู้และทักษะการใช้งานคิดเป็นร้อยละ 96.00 และเอาไว้โทรออกและรับเท่านั้นคิดเป็นร้อยละ 4.00 และผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมาชิกในครัวเรือนที่สามารถใช้มือถือบันทึกข้อมูลรายรับรายจ่ายผ่านโทรศัพท์มือถือได้ พบว่ามีสมาชิกที่สามารถทำการบันทึกข้อมูลรายรับรายจ่ายผ่านโทรศัพท์มือถือได้ แต่เป็นสมาชิกภายในครอบครัวที่อยู่ในช่วงวัยทำงาน โดยผู้ตอบแบบสอบถามได้ตอบแบบสัมภาษณ์สมาชิกครัวเรือนและผู้นำชุมชนในเรื่องความต้องการและแนวทางการนำเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยแบ่งประเด็นออกเป็นดังนี้ 1) ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับเทคโนโลยี แอพพลิเคชั่น หรือโปรแกรมบัญชีที่ใช้ในการบันทึกรายรับรายจ่ายไม่รู้จักร้อยละ 80.00 และมีความรู้จักคิดเป็นร้อยละ 20.00 โดยผู้ตอบแบบสอบถามรู้จักเทคโนโลยี แอพพลิเคชั่น หรือโปรแกรมบัญชีที่ใช้ในการบันทึกรายรับรายจ่ายที่ธนาคาร SCB , KBANK , KRUNGSRI แนะนำแอพพลิเคชั่น แต่ผู้ตอบแบบสอบถามไม่ได้ใช้งานเพราะไม่มีความรู้เกี่ยวกับตัวแอพพลิเคชั่น 2) ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับเคยบันทึกรายรับรายจ่ายแล้ว โดยพบว่าพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 72 เคยมีการจดบันทึกบัญชีรายรับรายจ่ายลงในสมุด แต่ขาดความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนการเห็นความสำคัญของการจัดทำบัญชี ทำให้ไม่ได้ใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการแก้ปัญหา 3) ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้ให้ความเห็น ด้านการเข้ารับการอบรม/ให้ความรู้เกี่ยวกับการจดบันทึกรายรับรายจ่ายพบว่า ร้อยละ 70 ไม่เคยได้รับการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการบันทึกรายรับรายจ่าย 4) ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้ให้ความเห็น ด้านการต้องการให้มีการตอบข้อสงสัยข้อซักถาม เกี่ยวกับการบันทึกรายรับรายจ่าย ผ่านช่องทางใด พบว่า แบบ Face to face คิดเป็นร้อยละ 70 ช่องทางโทรศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 20 และแอพพลิเคชั่นออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ 10 และผู้ตอบแบบสอบถามมีความด้านความสามารถเรียนรู้ เรื่องการคำนวณ การทำบัญชีรายรับรายจ่ายของครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 98 โดยมีความพร้อมในการใช้มือถือในการคำนวณ การทำบัญชีรายรับจ่ายของครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 85 5) ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้ให้ความเห็น ด้านความต้องการสะสมเงินออมของครัวเรือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีการวางแผนในการออมเงิน ตามรูปแบบเดิมที่วัฒนธรรมได้ปลูกฝังคือการฝากธนาคาร หรือ ไม่ได้มีเงินฝากเนื่องจากต้องใช้หนี้

จากการศึกษา สภาพ ปัญหา และความต้องการดังกล่าว พบว่า ชุมชนส่วนใหญ่ไม่ได้ดำเนินการจัดทำบัญชีครัวเรือน เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการจัดทำบัญชีครัวเรือน ในขณะที่ชุมชน

ส่วนใหญ่มีโทรศัพท์มือถือใช้งานบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์และระบบปฏิบัติการ IOS เกือบทุกคนหรือแทบทุกครัวเรือน และยังมีการใช้งานเครือข่ายอินเทอร์เน็ตกันอย่างแพร่หลาย ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยผู้วิจัยคาดหวังว่าการสร้างแรงจูงใจให้ชุมชนมีความสนใจและมีส่วนร่วมในการทำบัญชีครัวเรือนเพิ่มมากขึ้น เป็นแนวทางในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้เพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม โดยการประยุกต์ใช้แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนที่มีฟีเจอร์ในการบันทึกรายรับและรายจ่าย ตั้งงบประมาณ และติดตามหนี้สิน ที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับธนาคารหรือบริการทางการเงินอื่น ๆ เพื่อให้การบันทึกข้อมูลสะดวกและเป็นระบบมากขึ้น โดยการทำงานร่วมกันของสมาชิกในครัวเรือนในการแชร์ข้อมูลและร่วมวางแผนงบประมาณผ่านแอปพลิเคชัน สร้างระบบการติดตามและกระตุ้นการมีส่วนร่วมการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมไม่เพียงแต่ช่วยให้การจัดการการเงินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แต่ยังช่วยสร้างแรงจูงใจและเสริมสร้างความร่วมมือสมาชิกครอบครัวในชุมชนด้วยการดำเนินการบันทึกข้อมูลรายรับ-รายจ่ายครัวเรือนเพื่อที่จะทำให้ชุมชนมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการบันทึกรายรับ-รายจ่ายของชุมชนผ่านแอปพลิเคชันสำหรับการบันทึกข้อมูลรายรับ-รายจ่ายครัวเรือนในโทรศัพท์มือถือรวมถึงการให้ความรู้ความเข้าใจในการใช้แอปพลิเคชันนี้ในการช่วยสรุปยอดค่าใช้จ่ายรายวัน รายเดือนหรือรายปีออกเป็นหมวดหมู่ของรายการต่าง ๆ ผู้ใช้จึงสามารถมองเห็นรายจ่ายที่เกิดขึ้นของตนเองว่าใช้จ่ายกับสิ่งที่จำเป็นหรือมีประโยชน์หรือไม่ มากน้อยเพียงใด โดยไม่ต้องเสียเวลามาคำนวณเอง เพื่อที่จะได้ปรับปรุงพฤติกรรมการใช้เงินให้เหมาะสมกับรายได้ของตนเอง ส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของครัวเรือนได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้เป็นการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนที่เป็นหลักในการผลักดันฟื้นฟู เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ สนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และลดความเหลื่อมล้ำในสังคมซึ่งเป็นปัญหาโครงสร้างสังคมไทยในปัจจุบัน

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนเป็นอย่างไร

1.2.2 คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนเป็นอย่างไร

1.2.3 ผลการทดลองใช้คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนเป็นอย่างไร

1.2.4 ผลการยอมรับคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3.1 เพื่อสังเคราะห์รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

1.3.2 เพื่อพัฒนาคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

1.3.3 เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

1.3.4 เพื่อศึกษาการยอมรับคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

การดำเนินการวิจัยผู้วิจัยได้แบ่งระยะการวิจัยเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 สังเคราะห์รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ระยะที่ 2 พัฒนาคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ระยะที่ 3 ศึกษาผลการทดลองใช้คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ระยะที่ 4 ศึกษาการยอมรับคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

1.4.2 เนื้อหา เทคนิค หรือตัวแปรที่ศึกษา

1.4.2.1 ตัวแปรต้น คือ คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

1.4.2.2 ตัวแปรตาม คือ

1) ความเหมาะสมของรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

2) ความเหมาะสมของคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

3) ความเหมาะสมของแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me)

4) ความคิดเห็นของของชุมชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพี่เลี้ยงตามคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ

5) ความคิดเห็นของพี่เลี้ยงที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ

6) ความคิดเห็นของของชุมชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพี่เลี้ยงตามคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ

7) ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

8) ผลการติดตามการใช้งานแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me)

9) การยอมรับคู่มือรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

1.4.3 กลุ่มเป้าหมาย

ได้แก่ ชุมชนตำบลท่าตูม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 45 คน จำนวน 4 หมู่บ้านที่มีพื้นที่อยู่ใกล้เคียงกัน ได้แก่ 1) หมู่ที่ 3 บ้านท่าตูม 2) หมู่ที่ 4 บ้านโปโล 3) หมู่ที่ 5 บ้านหนองข่า และ 4) บ้านท่าตูมวารินทร์ หมู่ที่ 9 ประกอบด้วย 2 กลุ่ม

1) กลุ่มผู้นำชุมชน จำนวน 15 คน ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน อสม. ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

2) ชุมชนรวมทั้งสิ้น 30 คน คัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง โดยมีคุณสมบัติคือ

2.1) เป็นผู้จดบัญชีครัวเรือนของครอบครัว

2.2) มีโทรศัพท์มือถือที่สามารถใช้งานอินเทอร์เน็ตได้

2.3) สมัครใจเข้าร่วมโครงการเพื่อเป็นผู้จัดทำบัญชี

1.4.4 ระยะเวลา

การทดลองงานวิจัย ดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 ระหว่างเดือน กันยายน 2568–ตุลาคม 2568

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

รูปแบบ หมายถึง องค์ประกอบของรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 นโยบายและหลักการที่สำคัญในการวิจัยในครั้งนี้ ส่วนที่ 2 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม ส่วนที่ 3 ตัวชี้วัด

การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง การนำระบบแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน (Money Me) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมาเป็นระบบบันทึกรายรับ-รายจ่ายครัวเรือนของกลุ่มเป้าหมายในงานวิจัยนี้

การส่งเสริม หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นในชุมชนเพื่อให้ชุมชนตระหนักรู้ เข้าใจ และปฏิบัติการจัดทำข้อมูลรายรับรายจ่ายประจำวันหรือบันทึกข้อมูลอื่น ๆ ในชีวิตและในครอบครัว โดยมีพี่เลี้ยงให้คำแนะนำด้วยกระบวนการที่กำหนดไว้ในคู่มือที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

การทำบัญชีครัวเรือน หมายถึง การทำบัญชีเพื่อบันทึกข้อมูลรายรับรายจ่ายประจำวันหรือบันทึกข้อมูลอื่น ๆ ในชีวิตและในครอบครัว ซึ่งสามารถจดบันทึกรายรับ-รายจ่าย ทางด้านการเงินของครัวเรือนในรูปแบบข้อมูลสารสนเทศที่เป็นรายการที่เกิดขึ้นพร้อมใช้งานตลอดเวลา

ชุมชน หมายถึง พื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่อาสาเข้าร่วมโครงการกิจกรรมการอบรมรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่สมาชิกครัวเรือน ผู้นำชุมชน หรือคนในท้องถิ่นของชุมชนและครัวเรือน เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน จัดทำกิจกรรม บันทึกรายรับ รายจ่าย ที่เป็นการเงินของครัวเรือน กำกับติดตามและทำงานร่วมกันในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือน

กระบวนการสร้างแรงจูงใจ หมายถึง การนำปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นแรงจูงใจมา ผลักดันให้ชุมชนดำเนินการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยปัจจัยต่าง ๆ ที่นำมาอาจจะเป็นรางวัล สิ่งของ การยกย่อง เกียรติบัตร เป็นไปตามทฤษฎีแรงจูงใจตามหลักการทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของอับราฮัม ฮาโรลด์ มาสโลว์ (Maslow, 1943) ที่ได้ลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ ไว้ 5 ขั้น ได้แก่ 1) ความต้องการทางสรีรวิทยา 2) ความต้องการด้านความปลอดภัย 3) ความต้องการความรักและสังคม 4) ความต้องการด้านการยกย่อง และ 5) การเติมเต็มศักยภาพตนเอง

คู่มือ หมายถึง เอกสารที่อธิบายถึงขั้นตอนการใช้เทคโนโลยีในการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยระบุการใช้งานในส่วนของพี่เลี้ยงและส่วนของชุมชน เพื่อให้การจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนบรรลุตามเป้าหมายที่ระบุไว้ มีองค์ประกอบ 4 ส่วน ได้แก่ 1) จุดประสงค์การเรียนรู้ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ PAOR 3) สื่อ/เครื่องมือที่ใช้ และ 4) กระบวนการวัดและประเมินผล

การยอมรับเทคโนโลยี หมายถึง ระดับความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการรับรู้และยอมรับเทคโนโลยีตามคู่มือที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เป็นการรับรู้ถึงประโยชน์และความง่ายในการใช้งาน ตามคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ ที่มีต่อรูปแบบ คู่มือ โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมา เป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด, มาก, ปานกลาง, น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ

ความพึงพอใจ หมายถึง ความคิดเห็นของครัวเรือนที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนโดยการเข้าไปมีส่วนร่วมในสิ่งนั้น โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อคู่มือรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

ผลการติดตามความต่อเนื่องในการใช้ หมายถึง การบันทึกรายรับ-รายจ่าย ครัวเรือน ลงในแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) ซึ่งติดตามผลหลังการการทดลองใช้คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยวัดหลังจากการทดลองใช้ 1 เดือนขึ้นไป โดยใช้แบบบันทึกการปฏิบัติการลงบัญชีครัวเรือนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 เชิงวิชาการ ได้องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย คือ รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนที่เหมาะสมกับความต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ

1.6.2 การนำไปใช้ประโยชน์ของงานวิจัย/ชุมชน/หน่วยงาน

1.6.2.1 ชุมชนมีคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

1.6.2.2 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามได้แนวทางในการนำคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนร่วมกับชุมชนคู่มือการติดตามผลและสำหรับผู้นำชุมชน

1.6.2.3 สามารถนำการวิจัยครั้งนี้ไปต่อยอดการวิจัยในครั้งต่อไปได้

บทที่ 2
การทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบัญชีครัวเรือน
2. แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการทำบัญชีครัวเรือน
3. ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการบัญชีครัวเรือน
4. กระบวนการสร้างแรงจูงใจในการทำบัญชีครัวเรือน
5. รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในชุมชน
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบัญชีครัวเรือน

การบัญชีเป็นศาสตร์แขนงหนึ่งซึ่งไม่มีประวัติศาสตร์ที่ถูกต้องว่าเกิดขึ้นเมื่อใด โดยประวัติศาสตร์ไม่ได้มีการบันทึกผู้ค้นพบหลักฐานการบัญชี แต่มีข้อมูลการบันทึกบัญชีมาแล้วเมื่อ 5,000 ปีตั้งแต่สมัยอียิปต์ ในศตวรรษที่ 15 นักบัญชียกย่องให้ลูก้า พาชิโอลี ชาวอิตาเลียนเป็นบิดาของการบัญชี โดยท่านได้ทำการเขียนตำราคณิตศาสตร์เล่มหนึ่งชื่อ The Summa de Arihmetica Geometrica Propertioni et Proportionlia ภายในหนังสือเล่มนั้นมีเนื้อหาซึ่งกล่าวถึงหลักการบัญชีคู่ ซึ่งในปัจจุบันมีการใช้หลักการบัญชีคู่ของลูก้า พาชิโอลี ในการบันทึกบัญชี มาจนถึงทุกวันนี้

2.1.1 ความหมายของการบัญชีครัวเรือน

2.1.1.1 ความหมายของการบัญชี

ความหมายของการบัญชี ได้รับการศึกษาค้นคว้าจากนักวิชาการหลายท่าน ซึ่งได้ให้ความหมายของคำว่า "การบัญชี" แตกต่างกันไป โดยผู้วิจัยได้รวบรวมความหมายไว้ดังนี้

Pride, Hughes, and Kapoor (2539) ได้ให้ความหมายของการบัญชีไว้ว่า ขั้นตอนของระบบการรวบรวม การวิเคราะห์และการรายงานข้อมูลทางการเงิน

อรุณี อย่างธารา, อรสา วีระประดิษฐ์, ณัฏฐพร เหล่าธรรมทัศน์, และ วิภาดา ตันติประภา (2554, น. 1) กล่าวว่า การบัญชีคือ การคัดเลือก การจดบันทึก การจำแนก การสรุปผล

และการจัดทำรายงานทางการเงิน โดยใช้หน่วยวัดเป็นเงินตรา รวมถึงการแปลความหมายของรายงานเกี่ยวกับการเงินดังกล่าวเพื่อนำไป ใช้ในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง

The American Institute of Certified Public Accountants (1966) มีการให้ความหมายของ การบัญชี หมายถึง การบัญชีนั้นเป็นศิลปะแขนงหนึ่งของการจัดบันทึกรายการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันหรือเหตุการณ์พิเศษที่เกิดขึ้นและรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเงินของตัวบุคคล ไว้ในรูปของเงิน โดยมีการจัดหมวดหมู่รายการที่เกิดขึ้นเหล่านั้น การสรุปผลของรายการที่เกิดขึ้น รวมทั้งการตีความหมายของการสรุปผลของรายงานเหลล่านั้น

ชรินทร ศรีวิฑูรย์ (2559) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการบัญชีไว้ว่า ศิลปะของการรวบรวมบันทึก จำแนก แยกประเภท และทำการสรุปข้อมูลที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจในรูปตัวเงินประมวลออกมาเป็นการให้ข้อมูลทางการเงินซึ่งเป็นประโยชน์แก่บุคคลหลายฝ่าย และผู้ที่สนใจการจัดทำบัญชี โดยมีขั้นตอน 5 ขั้นตอน 1) เก็บรวบรวม พิจารณาว่ารายการที่เกิดขึ้นเป็นรายการค้าหรือไม่ เป็นเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจที่กิจการต้องนำมาบันทึกหรือไม่ต้องบันทึก ต้องเก็บรวบรวมเอกสารหลักฐานเพื่อไว้ใช้ในลงบัญชี 2) การจดบันทึก วัดมูลค่า โดยนำข้อมูลเอกสารจากขั้นตอนแรกมาบันทึกรายการทางบัญชีหรือรายการค้าและเหตุการณ์ จะต้องเป็นรายการหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วมาบันทึกลงในสมุดบัญชี เรียกว่า “สมุดรายวัน” (Journal) ในการบันทึกบัญชี จะมีการวัดมูลค่าเข้ามาเกี่ยวข้องโดยการวัดมูลค่า ให้ความหมายว่า การแสดงมูลค่าของรายการนั้นจะแตกต่างกันจะขึ้นอยู่กับว่าเป็นรายการประเภทอะไร เช่น การวัดด้วยราคาทุน (ราคา ณ วันที่ได้มา) หรือการวัดด้วยราคายุติธรรม (ราคาที่ผู้ซื้อและผู้ขายมีความเต็มใจในการซื้อขายกัน ไม่มีใครมีอำนาจเหนือใคร) 3) การใช้หน่วยเงินตรา การบันทึกรายการทางบัญชีต้องใช้หน่วยเงินตรา เช่น บาท ดอลลาร์ เป็นต้น 4) การจัดหมวดหมู่กลุ่มบัญชีหายอดคงเหลือของทุกรายการโดยการแยกประเภทบัญชีเป็นสินทรัพย์ หนี้สินทุน รายได้และค่าใช้จ่ายในการจัดหมวดหมู่จัดกลุ่มจะใช้สมุดบัญชีที่เรียกว่า “สมุดแยกประเภท” (Ledger) 5) การสรุปผลการลงบัญชีและรายงานข้อมูลทางการเงิน โดยนำรายการที่จัดหมวดหมู่มาสรุปผลดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการโดยจัดทำ “งบการเงิน” (Financial Statement) ซึ่งประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ งบกำไรขาดทุน งบแสดงฐานะการเงิน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น งบกระแสเงินสด และนโยบายบัญชี หมายเหตุประกอบงบการเงินนโยบายบัญชีเป็นหลักการทางบัญชีที่กิจการใช้ในการจัดทำ นำเสนองบการเงิน สำหรับหมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นการนำเสนอข้อมูลต่าง ๆ ที่สำคัญทำให้ผู้ใช้งบการเงินได้ทราบหลักปฏิบัติทางบัญชีที่กิจการเลือกใช้ในการจัดทำและนำเสนองบการเงิน

พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 (2547) มีการให้ความหมายของการบัญชี หมายถึง ศิลปะอย่างหนึ่งของการเก็บรวบรวมข้อมูล บันทึกข้อมูล จำแนกข้อมูล และทำการสรุปข้อมูล โดยข้อมูลนั้นจะต้องมีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในรูปแบบของตัวเงิน

ซึ่งขั้นตอนสุดท้ายของการบัญชีนั่นก็คือการให้ข้อมูลทางการเงินที่ออกมาเป็นรายงาน ส่วนใหญ่จะเป็นประโยชน์แก่บุคคลหลายฝ่าย และผู้ที่สนใจในกิจกรรมของกิจการด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี (2566) มีการให้ความหมายของ การบัญชี หมายถึง กระบวนการเก็บรวมรวมข้อมูลหลักฐาน เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับรายการทางการเงิน ตลอดจนการจดบันทึกรายการหรือเหตุการณ์ที่ตีค่าเป็นหน่วยตัวเงินได้ การจำแนกหมวดหมู่รายการ และการจัดทำรายสรุปผลของรายการออกมาในรูปของหน่วยตัวเงินไว้อย่างเป็นระบบระเบียบ

สภาวิชาชีพบัญชีแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ (2558) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการบัญชีไว้ว่า ศิลปะของการเก็บรวบรวมบันทึก จำแนก และทำการสรุปผลข้อมูลอันเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจในรูปตัวเงิน ผลงานขั้นสุดท้ายของการบัญชีได้แก่การให้ข้อมูลทางการเงิน ซึ่งเป็นประโยชน์แก่บุคคลหลายฝ่ายและผู้ที่สนใจในกิจกรรมของกิจการ

King Lembke and Smith (2001) การบัญชี หมายถึง กระบวนการระบุการวัดมูลค่าการจำแนกเก็บรวบรวมข้อมูลสรุป และการติดต่อสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงปริมาณเบื้องต้น เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ

จากความหมายที่ได้กล่าวมานั้นสามารถสรุปความหมายของ การบัญชี หมายถึง ศิลปะอย่างหนึ่งในชีวิตประจำที่เกิดจากการวิเคราะห์รายการ จำแนกรายการ จัดหมวดหมู่รายการ จดบันทึกรายการ และจัดทำสรุปผลของรายการที่เกิดขึ้น โดยรายการนั้นจะต้องเป็นรายการที่มีความเกี่ยวข้องกับเงินเศรษฐกิจ โดยที่รายงานที่ได้นั้นจะต้องนำออกมาใช้ในการต่อยอดการทำงานได้ ซึ่งทำให้ทราบถึงรายได้ ค่าใช้จ่าย กำไรที่เกิดในว่ามีจำนวนเท่าใดและยังใช้ในการปประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารว่าจะลงทุนในกิจการ หรือไม่ลงทุนในกิจการ รวมถึงประกอบการตัดสินใจในการปล่อยสินเชื่อของสถาบันทางการเงิน

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้แนวคิดนี้เป็นโครงสร้างระบบให้การทำบัญชีถูกต้องตามหลักการและเป็นเป้าหมายของระบบให้ข้อมูลที่ได้นำไปสู่การเปลี่ยนพฤติกรรมการวางแผนและตัดสินใจทางการเงินได้

2.1.1.2 ความหมายของการบัญชีครัวเรือน

การบัญชีครัวเรือนถือเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยทำให้เราได้ทราบข้อมูลทางการเงินต่าง ๆ ในการใช้จ่ายเงินรวมถึงรายรับเงินในแต่ละวัน เพื่อเป็นข้อมูลในการตรวจสอบและประเมินสภาวะของการเงินว่าเป็นอย่างไร มีค่าใช้จ่ายมากเกินไปไหม เงินออมที่เกิดจากรายได้หักกับค่าใช้จ่ายแล้วมีไหม ซึ่งจะได้เป็นข้อมูลในการวางแผนการดำเนินชีวิตประจำวัน และตอบโจทย์สังคมในปัจจุบันที่เกิดการเปลี่ยนไปแปลงไปอย่างรวดเร็ว ความหมายของการบัญชีครัวเรือน ได้รับการศึกษาค้นคว้าจากนักวิชาการหลายท่าน ซึ่งได้ให้ความหมายของคำว่า “การบัญชีครัวเรือน” แตกต่างกันไป โดยผู้วิจัยได้รวบรวมความหมายไว้ ดังนี้

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2564) ได้ให้ความหมายของ การทำบัญชีครัวเรือน หมายถึง การจัดทำบัญชีครัวเรือนถือว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมากต่อแนวทางการก้าวสู่หลักความพอเพียง ผู้ทำจัดทำบัญชีจะเกิดการรู้จักวางแผนประมาณตนเอง มีสติในการดำรงชีวิต ซึ่งในการวางแผนจะต้องมีการจดบันทึก จดข้อมูล รายละเอียดที่ถูกต้อง จด เก็บรายละเอียดของข้อมูลรายรับและรายจ่ายหรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องของครัวเรือน เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำบัญชีครัวเรือน นำข้อมูลที่ได้จดบันทึกมาประกอบการพิจารณาและหาวิธีการเพิ่มรายรับและลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น เพื่อให้เกิดความพอดีความพอเพียง หากมีส่วนที่เหลือก็ให้เก็บไว้ออมเพื่อใช้ในอนาคต การทำบัญชีเป็นการจดบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับเงื่อนไขปัจจัยในการดำรงชีวิตของตัวเอง และภายในครอบครัว ชุมชน รวมถึงประเทศ ข้อมูลที่ได้จากการบันทึกจะเป็นตัวบ่งชี้อดีตปัจจุบันและอนาคตของชีวิตของตัวเอง สามารถนำข้อมูลอดีตมาบอกปัจจุบันและอนาคตได้ข้อมูลที่ได้บันทึกไว้จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนชีวิตและกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตตนเองและครอบครัว บัญชีครัวเรือนจึงมิได้เป็นเพียงแค่การทำบัญชีหรือบันทึกรายรับรายจ่ายประจำวันเท่านั้นแต่เป็นการบันทึกข้อมูลด้านอื่นของตนเองและครอบครัว เป็นต้น เรื่องราวในชีวิตของเรา ทำการจดบันทึกในทุกเรื่อง หากประชาชนทุกคนจดบันทึกจะมีประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชนและประเทศ ก่อเกิดเป็นแหล่งเรียนรู้ ครอบครัวเรียนรู้ ชุมชนเรียนรู้ และประเทศเรียนรู้ การเรียนรู้เป็นที่มาของปัญญา ปัญญาเป็นที่มาของความเจริญทั้งกาย ใจ สังคม จะเห็นว่าการจดบันทึกครัวเรือนนี้สำคัญมาก ในการจัดทำบัญชีครัวเรือนในด้านเศรษฐกิจหรือการบันทึกรายรับและรายจ่ายช่วยแนะแนวและส่งเสริมให้กับประชาชนได้ทำกันนั่นเป็นเรื่องการจดบันทึกรายรับและรายจ่ายประจำวันประจำเดือนว่ามีรายรับจากแหล่งใดบ้าง จำนวนเท่าใด รายละเอียดประกอบเพื่อจะได้เห็นภาพรวมว่า ตนเองและครอบครัวมีรายรับและรายจ่ายเท่าใด สรุปยอดคงเหลือในบัญชีและทำการสำรวจรายการต่าง ๆ มีความจำเป็นมากน้อย โดยรายจ่ายที่มีไม่มีความจำเป็นอาจวางแผนจ่ายลดลง ใช้จ่ายเฉพาะที่มีความจำเป็นมาก เช่น ซื้อข้าวของจำเป็นต่อการครองชีพ การรักษาพยาบาล ซื้อเสื้อผ้า การซ่อมแซมบ้านเรือน การศึกษา เป็นต้น ส่วนรายจ่ายที่ไม่จำเป็นก็ให้ลด ละ เลิก เช่น การซื้อสินค้าฟุ่มเฟือย การกินเหล้า การเล่นการพนัน เป็นต้น เมื่อนำรายรับจ่ายมาบวกลบกันแล้วไม่เพียงพอ ซึ่งเมื่อเห็นตัวเลขจะทำให้เราคิดได้ว่าสิ่งไม่จำเป็นนั้นมีมากหรือน้อยสามารถลดได้หรือไม่เลิกได้ไหม ถ้าไม่ลดเลิกก็จะเกิดอะไรกับตัวเองและครอบครัว และหากมีการวางแผนการรับการจ่ายเงินเท่ากับว่าตนเองได้รู้จักการเป็นคนมีเหตุผล เป็นคนรู้จักพอ ฉะนั้น การทำบัญชีครัวเรือนจึงเป็นการพัฒนาชีวิตให้สอดคล้องถูกต้องเพื่อให้การดำเนินชีวิตมีคุณภาพที่ดีขึ้น

กิตยาภรณ์ ประยูรพรหม (2563) ได้ให้ความหมายของ การทำบัญชีครัวเรือน หมายถึง เป็นการใช้กระบวนกาทางการบัญชีมาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการบันทึกรายได้และรายจ่าย โดยที่รายได้และรายจ่ายที่บันทึกจะต้องเป็นเป็นรายได้และรายจ่ายส่วนบุคคลหรือนิติบุคคล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะทำให้ทราบถึงเงินคงเหลือจากการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน

นั้น ๆ ผลสรุปที่ได้นี้จะมีรายละเอียดเกี่ยวกับการบันทึกบัญชีรายได้และรายจ่ายที่เป็นของส่วนบุคคลหรือครอบครัว ทั้งนี้ข้อมูลรายได้และรายจ่ายที่เกิดขึ้นจากการบันทึกข้อมูลจะถูกวิเคราะห์เพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป

หทัยพันธ์ ศรีงาม (2566) ได้ให้ความหมายของ การทำบัญชีครัวเรือน หมายถึง เป็นกระบวนการหรือขั้นตอนในการประยุกต์ใช้ทางการบัญชี เป็นเครื่องมือสำหรับใช้บันทึกรายรับที่เป็นตัวเงินและรายจ่ายที่เป็นตัวเงินที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของบุคคลธรรมดา มีผลทำให้ทราบข้อมูลว่าในแต่ละวันมีรายรับ รายจ่าย และเงินออม (เงินคงเหลือ) เท่าไร เป็นผลดีช่วยให้ลดความเสี่ยงที่จะเกิดปัญหาการใช้จ่ายเงินที่ไม่เพียงพอในอนาคต และยังเป็นตัวอย่างในการเพิ่มความสามารถลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นต่อชีวิตประจำวันลง ซึ่งเกิดจากการวางแผนการใช้จ่าย ผลสุดท้ายจะช่วยแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้แก่ หนี้สิน เป็นต้น และเกิดการออมได้อย่างยั่งยืน

Sooksomchitra (2019) ได้ให้ความหมายของ การบัญชีครัวเรือน หมายถึง เครื่องมือที่ช่วยให้ครอบครัวสามารถจัดการการเงินได้ดีขึ้น โดยการจดบันทึกพฤติกรรมทางการเงินและนำข้อมูลมาใช้วิเคราะห์เพื่อปรับปรุงการใช้จ่ายและการออมในระยะยาว

Jariyapong (2020) ได้ให้ความหมายของ การทำบัญชีครัวเรือน หมายถึง กระบวนการจัดการการเงินของครอบครัวโดยการจดบันทึกรายรับและรายจ่ายอย่างเป็นระบบเพื่อให้สามารถควบคุมงบประมาณและวางแผนการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Smith (2021) ได้ให้ความหมายของ การบัญชีครัวเรือน หมายถึง การบันทึกและวิเคราะห์ธุรกรรมทางการเงินภายในครัวเรือน เพื่อปรับปรุงการวางแผนทางการเงิน การจัดทำงบประมาณ และกระบวนการตัดสินใจทางการเงิน

Brown (2020) ได้ให้ความหมายของ การทำบัญชีครัวเรือน หมายถึง กระบวนการติดตามและบริหารการใช้จ่ายของครอบครัว เพื่อให้เกิดความสมดุลทางการเงิน ลดหนี้สิน และเพิ่มโอกาสในการออมและการลงทุนในอนาคต

National Statistical Office of Thailand (2021) ได้ให้ความหมายของ การทำบัญชีครัวเรือนหมายถึง กระบวนการบันทึกและจัดการข้อมูลทางการเงินของครอบครัว โดยมีเป้าหมายเพื่อควบคุมรายจ่าย ปรับปรุงพฤติกรรมการใช้เงิน และเพิ่มประสิทธิภาพการออม

World Bank (2020) ได้ให้ความหมายของ การทำบัญชีครัวเรือน หมายถึง การบันทึกอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับรายได้และค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือน ซึ่งช่วยสนับสนุนการตัดสินใจทางการเงินและการจัดทำงบประมาณอย่างยั่งยืน

United Nations Development Programme (UNDP) (2019) ได้ให้ความหมาย การทำบัญชีครัวเรือน หมายถึง การช่วยเสริมสร้างศักยภาพในการบริหารจัดการทางการเงินของครอบครัว โดยเน้นการติดตามรายรับ รายจ่าย และเงินออม เพื่อสร้างความมั่นคงทางการเงิน

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (2563) ได้ให้ความหมายของ การทำบัญชีครัวเรือน หมายถึง เครื่องมือที่ช่วยให้ครัวเรือนสามารถควบคุมรายรับและรายจ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดภาระหนี้สิน และเพิ่มโอกาสในการออมและการลงทุน

จากความหมายที่ได้กล่าวมานั้นสามารถสรุปความหมายของ การบัญชีครัวเรือน หมายถึง การบัญชีที่ไม่ใช่เป็นแต่เพียงการจดบันทึกรายการต่าง ๆ ที่เป็นเงินเท่านั้น แต่ยังเป็นการสร้างความสามัคคีภายในครอบครัว รู้จักช่วยเหลือแบ่งปันกันในสังคม มีการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ซึ่งเกิดจากประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับจากการจดบันทึกข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ทำให้ประชาชนทุกคนรู้จักการบริหารจัดการด้านการเงินและการวางแผนการทำงานทุกอย่างเพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้ การทำบัญชีครัวเรือนทำให้ครอบครัวมีความสุขใช้ชีวิตโดยยึดหลักความพอเพียง มีเหตุมีผล รู้จักพึ่งพาตนเอง มีความพอประมาณการเงินมีสภาพคล่อง รู้จักการเก็บออม ทุกคนรู้ถึงแหล่งที่มาของรายรับและการใช้ไปของค่าใช้จ่ายในแต่ละวันสามารถนำข้อมูลการใช้จ่ายมาวางแผนบริหารการเงินในอนาคตได้

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้หลักการบัญชีเป็นฐานโครงสร้าง และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นตัวขับเคลื่อนแรงจูงใจ เพื่อเปลี่ยนการจดบันทึกที่น่าเบื่อ ให้เป็นเครื่องมือสร้างปัญญาและการวางแผนชีวิตครัวเรือนครับ

2.1.2 ความสำคัญของการบัญชีครัวเรือน

การทำบัญชีครัวเรือนเป็นการจดบันทึกรายรับรายจ่ายที่เกิดขึ้นประจำวันของครัวเรือน และสามารถนำข้อมูลที่ได้นั้นมาวางแผนการใช้จ่ายเงินในอนาคตอย่างเหมาะสม ทำให้เกิดการออมที่เพิ่มมากขึ้น เกิดการใช้จ่ายเงินอย่างมีสติ ประหยัด ไม่ใช้จ่ายเกิน คุ้มค่า และไม่ฟุ่มเฟือยเกิดฐานะตนเอง ดังนั้นการทำบัญชีครัวเรือนจึงมีความสำคัญมากนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความสำคัญของการบัญชีครัวเรือนแตกต่างกันไป โดยผู้วิจัยได้รวบรวมไว้ดังนี้

กรมปศุสัตว์ (2566) ได้จำกัดความสำคัญของการบัญชีครัวเรือนไว้ว่า การบัญชีครัวเรือนนั้น ทำให้ตนเองและครอบครัวทราบรายรับ รายจ่าย หนี้สิน และเงินคงเหลือในแต่ละวัน รายรับหรือรายได้ คือ เงินหรือสินทรัพย์ที่วัดมูลค่าได้ ที่ได้รับจากการประกอบอาชีพ หรือผลตอบแทนที่ รายจ่าย หรือ ค่าใช้จ่าย คือ เงินหรือสินทรัพย์ที่วัดมูลค่าได้ ที่จ่ายออกไปเพื่อให้ได้สิ่งตอบแทนกลับมา สิ่งตอบแทนอาจเป็นสินค้าหรือบริการ หนี้สิน คือ ภาระผูกพันที่ต้องชดใช้คืนในอนาคต การชดใช้อาจจ่ายเป็นเงินหรือของมีค่าที่ครอบครัวหรือตนเอง มีอยู่ หลังจากนำรายรับหักด้วยรายจ่ายจะปรากฏรายรับมากกว่ารายจ่ายจะทำให้มีเงินคงเหลือ หรือในหลักทางบัญชีเรียกว่า กำไร แต่หากหลังจากนำรายรับลบด้วยรายจ่าย พบว่ารายจ่ายมากกว่ารายรับจะทำให้เงินคงเหลือติดลบหรือทางบัญชีเรียกว่าขาดทุน เมื่อได้ข้อมูลดังกล่าวตนเองและครอบครัวจำนำข้อมูลการใช้จ่ายเงินภายในครอบครัวมาเพื่อวางแผนการใช้จ่ายเงิน การบัญชีครัวเรือนถือเป็นส่วนสำคัญในการปฏิบัติตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง (2559) อธิบายไว้ว่า การทำบัญชีครัวเรือนเป็นการจดบันทึกรายรับรายจ่ายประจำวันของครัวเรือน และสามารถนำข้อมูลมาวางแผนการใช้จ่ายเงินในอนาคตได้อย่างเหมาะสม ทำให้เกิดการออม การใช้จ่ายเงินด้วยความประหยัดไม่ฟุ่มเฟือย ดังนั้น การทำบัญชีครัวเรือนมีความสำคัญดังนี้

1. ทำให้ตัวเองและครัวเรือนได้ทราบรายละเอียดรายรับ รายจ่าย เงินคงเหลือในครัวเรือนซึ่งรายการเกี่ยวกับรายรับ ได้แก่ เงินหรือทรัพย์สินที่วัดมูลค่าได้ที่ได้รับจากการทำงาน รับจ้าง หรือจากผลตอบแทนที่ได้รับจากกาการให้ผู้อื่นยืม เช่า สำหรับรายการเกี่ยวกับรายจ่าย ได้แก่การที่นำเงินหรือสินทรัพย์ที่วัดมูลค่าได้จ่ายออกไปเพื่อค่าสาธารณูปโภค ค่าบริการ ค่าน้ำมัน ค่าหนังสือตำราเป็นต้น หรือรายจ่ายอาจไม่ได้รับสิ่งตอบแทน เช่น เงินบริจาคเพื่อการกุศล เงินทำบุญ เป็นต้น หนี้สิน หมายถึง ภาระผูกพันในปัจจุบันซึ่งต้องชำระคืนในอนาคต การชำระคืนหนี้สินอาจจะใช้วิธีการจ่ายเป็นเงิน ทรัพย์สินที่มีมูลค่าที่มีอยู่ซึ่งหนี้สินเป็นเงินหรือทรัพย์สินที่มีมูลค่าที่รับมา หรือจากแหล่งเงินกู้จากภายนอกในขณะที่มีเหตุการณ์จำเป็นต้องใช้เงิน ในส่วนเงินคงเหลือ หมายถึง เงิน หรือทรัพย์สินที่มีมูลค่าหลังจากได้นำรายได้หักด้วยรายจ่าย ทุน แล้วมียอดคงเหลือ หรือในหลักทางบัญชีเรียกว่า “กำไร” แต่หากนำรายได้หักด้วยรายจ่ายแล้ว ติดลบ ในทางบัญชีจะเรียกว่า “การขาดทุน”

2. การนำข้อมูลรายละเอียดของการใช้จ่ายเงินภายในครอบครัวมาจัด แยกประเภทและเรียงลำดับความสำคัญของรายจ่ายแต่ละอย่าง ทำการวางแผนการใช้จ่ายเงินจากรายการที่ได้จัดทำขึ้น โดยใช้การพิจารณาว่ามีรายจ่ายใดบ้างที่จำเป็น และรายจ่ายใดบ้างที่ไม่จำเป็นก็ทำการลดลงหรือควบคุมให้อยู่ในความเหมาะสม เพื่อให้การใช้จ่ายเงินพอใช้พอเพียงและเหลือเก็บออมไว้ในยามฉุกเฉินหรือเพื่อการลงทุนในอนาคต ซึ่งการทำบัญชีครัวเรือนจึงถือเป็นส่วนที่สำคัญ โดยทำการยึดหลักความการพอประมาณ ถ้ามีการรับรู้รายรับรายจ่าย ก็จะใช้แบบพอประมาณ แบบความมีเหตุผลทำให้ผลที่ตามมาครอบครัวก็จะความมีภูมิคุ้มกันที่คุ้มกันตัวเราและครอบครัว การทำบัญชีครัวเรือนสามารถขจัดปัญหาเหล่านี้ได้หมด จึงนับว่าการทำบัญชีครัวเรือนนั้นมีประโยชน์อย่างมาก ๆ

อรวรรณ พรรณแซ่อึ้ง (2562) ได้จำกัดความสำคัญของการบัญชีครัวเรือนไว้ว่า

1. ให้ข้อมูลเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานประจำวัน
    1.1 รายงานการขายประจำวันแยกตามสายผลิตภัณฑ์
    1.2 รายงานสินค้าคงเหลือ/วัตถุดิบแยกตามคลัง
    1.3 รายงานการรับเงินประจำวัน
    1.4 รายงานการจ่ายเงินประจำวัน
    1.5 รายงานวิเคราะห์อายุลูกหนี้ที่เกินกำหนดชำระ
2. ให้ข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจวางแผน และควบคุมการดำเนินงาน
    2.1 รายงานต้นทุนการผลิตแยกตามสายผลิตภัณฑ์, สาขา

2.2 รายงานจำนวนและมูลค่าสินทรัพย์ถาวรแยกตามฝ่าย

2.3 รายงานยอดขายรายไตรมาสแยกตามผู้จำหน่าย, พนักงาน

2.4 รายงานค่าใช้จ่ายประจำเดือนแยกตามฝ่าย

2.5 เป็นต้น ขึ้นอยู่กับความต้องการใช้งานของผู้บริหาร

3. ให้ข้อมูลขั้นพื้นฐานตามกฎหมายกำหนดแก่ผู้ใช้ภายนอก

3.1 รายงานการเงินตามที่มาตรฐานการบัญชีฉบับที่35 กำหนดให้จัดทำ

3.2 รายงานการเงินตามที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนดให้จัดทำ

3.3 รายงานการเงินตามที่กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ กำหนดให้นิติบุคคลจัดทำ

Bank of Thailand (2021) ได้นิยามความสำคัญของการทำบัญชีครัวเรือน ไว้ว่า การทำบัญชีครัวเรือนเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครอบครัวสามารถบริหารจัดการการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลให้เกิดเสถียรภาพทางเศรษฐกิจภายในครัวเรือนและลดความเสี่ยงทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ระบุว่าการทำบัญชีครัวเรือนช่วยให้ประชาชนสามารถควบคุมรายรับรายจ่ายของตนเอง ลดปัญหาหนี้สิน และเพิ่มโอกาสในการออมและการลงทุน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความมั่นคงทางการเงินในระยะยาว

ธนาคารโลก (World Bank, 2020) ได้นิยามความสำคัญของการทำบัญชีครัวเรือน ไว้ว่า การทำบัญชีครัวเรือนมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความมีวินัยทางการเงิน ช่วยให้ครัวเรือนสามารถจัดสรรงบประมาณได้อย่างเหมาะสม ลดความเสี่ยงจากภาระหนี้สิน และเพิ่มศักยภาพในการออม นอกจากนี้ ยังช่วยให้ประชาชนสามารถวางแผนการใช้จ่ายในอนาคตได้ดีขึ้น ส่งผลให้เกิดเสถียรภาพทางเศรษฐกิจทั้งในระดับครัวเรือนและระดับประเทศ

United Nations Development Programme (UNDP, 2019) ได้นิยามความสำคัญของการทำบัญชีครัวเรือน ไว้ว่า การทำบัญชีครัวเรือนมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความมั่นคงทางการเงินของครัวเรือน โดยช่วยให้ประชาชนสามารถควบคุมการใช้จ่าย ลดปัญหาหนี้สิน และเพิ่มอัตราการออมเพื่ออนาคต นอกจากนี้ การบริหารการเงินที่ดีภายในครัวเรือนยังช่วยกระตุ้นการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศได้อย่างยั่งยืน

International Monetary Fund (IMF, 2019) ได้นิยามความสำคัญของการทำบัญชีครัวเรือน ไว้ว่า การทำบัญชีครัวเรือนเป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมเสถียรภาพทางการเงินของครัวเรือน และลดความเสี่ยงจากภาวะหนี้สินเกินตัว โดยการบันทึกรายรับรายจ่ายอย่างเป็นระบบช่วยให้ครัวเรือนสามารถวางแผนทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพิ่มโอกาสในการออม และสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจในระยะยาว

Asian Development Bank (ADB, 2020) ได้นิยามความสำคัญของการทำบัญชีครัวเรือน ไว้ว่า การทำบัญชีครัวเรือนเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ครัวเรือนสามารถจัดการการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดภาระหนี้สิน และเพิ่มโอกาสในการออมและลงทุน นอกจากนี้ ยังช่วยให้ครัวเรือนสามารถรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉินทางเศรษฐกิจ เช่น วิกฤตการเงินหรือการสูญเสียรายได้ได้ดีขึ้น ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของความมั่นคงทางเศรษฐกิจในระดับประเทศ

United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD, 2021) ได้นิยามความสำคัญของการทำบัญชีครัวเรือน ไว้ว่า การทำบัญชีครัวเรือนมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความมั่นคงทางการเงินของครัวเรือน โดยช่วยให้ประชาชนสามารถติดตามรายรับรายจ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ป้องกันปัญหาหนี้สินเกินตัว และสนับสนุนการวางแผนทางการเงินระยะยาว ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืนทั้งในระดับครอบครัวและระดับประเทศ

United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD). (2021). Household financial management for sustainable development. Geneva: UNCTAD.

Financial Literacy and Education Commission (FLEC, 2020) ได้นิยามความสำคัญของการทำบัญชีครัวเรือน ไว้ว่า การทำบัญชีครัวเรือนเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาความรู้ทางการเงิน (Financial Literacy) และช่วยให้ครัวเรือนสามารถจัดสรรงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดหนี้สิน และเพิ่มอัตราการออม นอกจากนี้ ยังช่วยส่งเสริมพฤติกรรมทางการเงินที่ดีและสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้กับครอบครัวในระยะยาว

จากที่กล่าวมานั้น ผู้วิจัยโดยสามารถสรุปความสำคัญของการบัญชีครัวเรือนได้ว่า การทำบัญชีครัวเรือนจะทำให้เราทราบว่าในแต่ละเดือน ครอบครัวมีรายรับ–รายจ่ายอะไรบ้าง คนเราส่วนมากมักจะหลงลืม (ไม่สนใจที่จะจดจำ) เวลาใช้จ่ายเงินออกไปหรือรับเงินเข้ามาพอเวลาผ่าน ก็ลืมแล้ว ดังนั้น บัญชีครัวเรือนจะช่วยเตือนความจำให้เรารู้ถึงการใช้จ่ายเงินเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการวางแผนการใช้จ่ายเงินของครอบครัว เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินให้ครอบครัวมีความเป็นอยู่ดีขึ้นได้

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้หลักการบัญชีครัวเรือนเป็นแนวทางในการใช้จ่าย โดยมีเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้คนในครัวเรือนเปลี่ยนพฤติกรรมจากการใช้จ่ายตามใจเป็นการใช้จ่ายอย่างมีการวางแผนและมีเงินออม

2.1.3 องค์ประกอบของการบัญชีครัวเรือน

ทิชากร สำราญชลารักษ์ (2555) กล่าวว่าถึง องค์ประกอบของการบัญชีครัวเรือนไว้ดังนี้

1. รายรับ เป็นข้อมูลทั้งหมดที่ได้รับเงินเข้ามา เช่น ค่าหุ้น เงินกู้ ค่าขายของค่าขายผลผลิต

2. รายจ่าย เป็นข้อมูลรายจ่ายทั้งหมดในการประกอบกิจการนั้น ๆ เช่น ค่าขนส่ง ค่าซื้อวัตถุดิบ ค่าจ้างแรงงาน

3. เงินคงเหลือ คือผลต่างระหว่างรายรับกับรายจ่ายทั้งหมด

4. ราคาขาย หมายถึง ราคาสินค้าหรือบริการที่ก าหนดขึ้น ซึ่งอาจได้เงินมากกว่าหรือน้อย กว่าต้นทุนก็ได้

5. ต้นทุน หมายถึง ทรัพย์สินทั้งหลายที่น ามาลงไว้ขณะที่แรกเริ่มดำเนินการและนำมาเพิ่มเติมภายหลัง ต้นทุนไม่จำเป็นต้องเป็นเงินสดอย่างเดียว อาจเป็นสิ่งของอย่างอื่นด้วยก็ได้ เช่น วัสดุ อุปกรณ์ แรงงาน สินค้า ยานพาหนะ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เวลาในการปฏิบัติงาน ค่าเสื่อมราคาของอุปกรณ์

อรวรรณ พรรณแซ่อึ้ง (2562) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการบัญชีครัวเรือน ไว้ว่าเป็นรายการบัญชีที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของธุรกิจสามารถแบ่งได้เป็น 5 วงจร ได้แก่

1. วงจรรายจ่าย (Expenditure Cycle) ประกอบด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อ การชำระหนี้

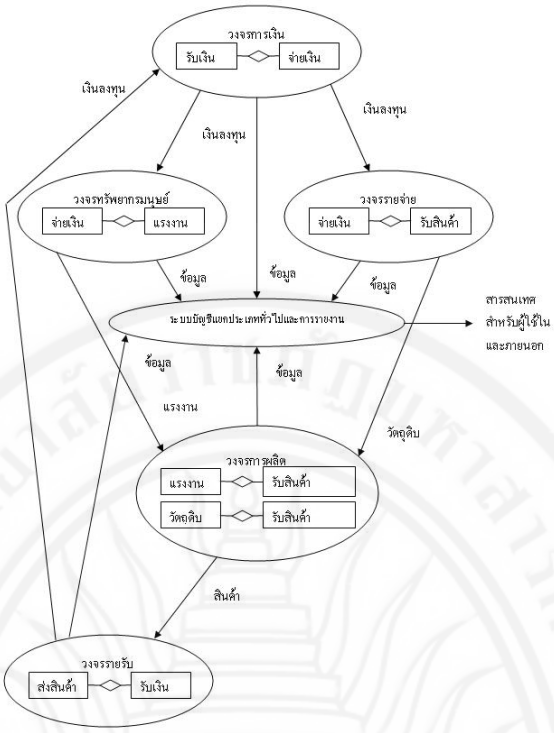
2. วงจรการผลิต (Production Cycle) ประกอบด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิต

3. วงจรทรัพยากรมนุษย์ (Human Resources/Payroll Cycle) ประกอบด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ การสรรหาคัดเลือก เงินเดือน ค่าตอบแทนของพนักงาน

4. วงจรรายรับ (Revenue Cycle) ประกอบด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ การรับเงิน

5. วงจรการเงิน (Financing Cycle) ประกอบด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ การจัดหาเงิน การชำระเงินกู้ การจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้น

จากรูปที่ 1 แสดงถึงความสัมพันธ์ลักษณะรับ–จ่าย ในระบบย่อยของระบบสารสนเทศทางการบัญชี ทั้ง 5 วงจร เช่น ในวงจรรายจ่าย มีการจ่ายเงินสดเพื่อชำระค่าสินค้าหรือบริการในวงจรรายรับ มีการส่งมอบสินค้าหรือบริการและรับเงิน เป็นต้น นอกจากนี้ระบบย่อยทั้ง5 วงจรยังเชื่อมโยงข้อมูลกับ ระบบบัญชีแยกประเภททั่วไป และการออกรายงานงบการเงินให้กับผู้ใช้ทั้งภายนอกธุรกิจได้แก่ เจ้าหนี้ ผู้ถือหุ้น หน่วยงานราชการและผู้ใช้ภายในธุรกิจได้แก่ ผู้บริหารระดับสูง ผู้จัดการ พนักงานด้วย (น้อย จันทร์อำไพ, 2552)

ภาพที่ 2.1 รูปภาพแสดงแสดงถึงความสัมพันธ์ลักษณะรับ – จ่าย

จากความหมายที่ได้กล่าวมานั้นสามารถสรุปองค์ประกอบของการบัญชีครัวเรือน ประกอบด้วย 1) องค์ประกอบด้านข้อมูลทางการเงิน ได้แก่ รายรับ รายจ่าย ต้นทุน ราคาขาย เงินคงเหลือ 2) องค์ประกอบด้านวงจรการดำเนินงาน (Business Cycles) เน้นการจัดการที่เป็นระบบผ่าน 5 วงจรหลัก ได้แก่ วงจรรายจ่าย วงจรการผลิต วงจรทรัพยากรมนุษย์ วงจรรายรับ และวงจรการเงิน

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยนำองค์ประกอบและวงจรบัญชี มาเป็นแนวทางในการพัฒนาแอปพลิเคชันเพื่อให้เทคโนโลยีเปลี่ยนข้อมูลที่ยุ่งยากให้กลายเป็นระบบที่เข้าใจง่าย และใช้ผลลัพธ์จากองค์ประกอบเหล่านั้น เป็นตัวขับเคลื่อนแรงจูงใจ ให้คนในครัวเรือนหันมาสนใจจัดการการเงินอย่างยั่งยืน

2.1.4 ประโยชน์ของการทำบัญชีครัวเรือนต่อเศรษฐกิจครอบครัวและชุมชน

“บัญชีครัวเรือน” เป็นการประยุกต์ทางการบัญชี ใช้สำหรับบันทึกรายรับและรายจ่ายที่เกิดขึ้น ในชีวิตประจำวันทำให้ทราบว่าในแต่ละวันมีรายรับ รายจ่าย และเงินคงเหลือเท่าไร ส่งผลให้ลดความเสี่ยงที่จะเกิดปัญหาการใช้จ่ายไม่พอในอนาคต สามารถลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลง โดยการวางแผนการใช้จ่าย ท้ายที่สุดจะสามารถแก้ไขปัญหาหนี้สิน และเกิดการออมได้อย่างยั่งยืน ประโยชน์ของการจัดทำบัญชีครัวเรือนมีนักวิชาการได้ให้ประโยชน์ของการการบริการจัดการบัญชีครัวเรือน ดังนี้

หทัยพันธ์ ศรีงาม (2566) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการบริการจัดการบัญชีครัวเรือนไว้ว่า ดังนี้

1. จัดทำได้ง่าย ทุกคนสามารถทำได้ ผู้ที่มีความแตกต่างกันในด้านอายุ ระดับการศึกษา รายได้ และขนาดของครอบครัวก็สามารถเรียนรู้และเข้าใจการทำบัญชีครัวเรือนได้ไม่แตกต่างกัน

2. ทราบค่าใช้จ่าย เพราะการจดบันทึกรายจ่ายทำให้ทราบว่ารายจ่ายมาจากส่วนไหนมากที่สุด ทำให้บริหารค่าใช้จ่ายได้ง่ายขึ้น

3. รู้จักประหยัด ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลง

4. มีเงินออมมากขึ้น โดยกำหนดวิธีเก็บเงิน และวิธีการลงทุน เพื่อเป็นเครื่องมือใช้ในการวางแผนการเงิน

5. ทราบสถานะทางการเงินในปัจจุบัน ว่ามีรายรับมากกว่าหรือน้อยกว่ารายจ่าย หากมีรายรับมากกว่ารายจ่าย เรียกว่า สภาพคล่องเป็นบวก หรือมี Survival ratio มากกว่า 1 แสดงว่ามีโอกาสในการก่อหนี้สินต่ำ แต่หากมีรายจ่ายมากกว่ารายรับ เรียกว่า สภาพคล่องเป็นลบ หรือมี Survival ratio น้อยกว่า 1 แสดงว่ามีโอกาสในการก่อหนี้สูง

วาริพิณ มงคลสมัย (2561) ได้กล่าวถึงการบริการจัดการบัญชีครัวเรือน ไว้ว่า เมื่อผู้จัดทำบัญชีครัวเรือนทำการบันทึกบัญชี จะทราบยอดคงเหลือของเงินที่เป็นปัจจุบัน และสามารถวิเคราะห์รายได้และค่าใช้จ่ายของตน เป็นผลให้

1. สามารถวางแผนการใช้จ่ายเงินที่ยังคงเหลืออยู่ได้อย่างรอบคอบ ระมัดระวัง และมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะได้ไม่ใช้จ่ายเกินกว่ารายได้

2. สามารถควบคุมพฤติกรรมในการใช้จ่ายของตนได้ ตัดหรือลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลง

3. หาหนทางในการเพิ่มรายได้

4. มีเงินออมเพิ่มขึ้น และ

5. ทำให้หนี้สินลดลง

สำนักงานคณะกรรมการขั้นพื้นฐาน (2566) ได้กล่าวถึงการบริการจัดการบัญชีครัวเรือนไว้ว่า การทำบัญชีครัวเรือนจะทำให้เราทราบว่าในแต่ละเดือน ครอบครัวมีรายรับ-รายจ่ายอะไรบ้าง คนเราส่วนมากมักจะหลงลืม(ไม่สนใจที่จะจดจำ) เวลาใช้จ่ายเงินออกไปหรือรับเงินเข้ามา พอเวลาผ่านไป 2-3 วันก็ลืมแล้ว ดังนั้น บัญชีครัวเรือนจะช่วยเตือนความจำให้เรารู้ถึงการใช้จ่ายเงิน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการวางแผนการใช้จ่ายเงินของครอบครัวเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สิน ให้ครอบครัวมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นได้

1. เพื่อจดบันทึกรายการการดำเนินกิจการเรียงลำดับก่อนหลัง

2. ง่ายต่อการตรวจสอบ

3. เป็นการควบคุมรักษาทรัพย์สินของกิจการ

4. ป้องกันความผิดพลาดในการดำเนินกิจการ

5. สามารถปรับปรุงแก้ไขทัน

6. ทำให้ทราบฐานะของกิจการ

7. เป็นประโยชน์ในการตรวจสอบผลกำไร-ขาดทุนได้ทุกเวลา

กลุ่มตรวจสอบภายใน กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ (2566) ได้กล่าวถึงการบริการจัดการบัญชีครัวเรือน ไว้ว่า ดังนี้

1. การจดบันทึกรายการรับ-จ่ายเงินในชีวิตประจำวัน เป็นการช่วยเตือนความจำ

2. ทำให้ทราบรายรับ รายจ่ายของครอบครัว

3. ทำให้ทราบว่าเงินคงเหลือ ณ วันใดวันหนึ่งของ ครอบครัว และฐานะการเงินของครอบครัว

4. ทำให้ครอบครัวมีการบริหารจัดการด้านการเงินอย่าง เป็นระบบช่วยแก้ไขปัญหาหนี้สิน

5. รู้จักการวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างเหมาะสม รู้จักการออมเงิน

6. รู้ผลกำไร หรือ ขาดทุนจากการประกอบอาชีพ

7. ช่วยในการวางแผนการลงทุนในครั้งต่อไป

จากที่กล่าวมานั้น ผู้วิจัยโดยสามารถสรุปประโยชน์ของการบริการจัดการบัญชีครัวเรือนได้ว่า เพื่อทราบว่าตอนนี้ รายรับ มากกว่า รายจ่าย หรือน้อยกว่าการที่เรามีรายรับมากกว่ารายจ่าย เรียกว่า สภาพคล่องเป็นบวก หรือมี Survival ratio มากกว่า 1 แสดงว่ามีโอกาสในการก่อหนี้สินต่ำ แต่หากมีรายจ่ายมากกว่ารายรับ เรียกว่า สภาพคล่องเป็นลบ หรือมี Survival ratio น้อยกกว่า 1 แสดงว่ามีโอกาสในการก่อหนี้สูง เพื่อทราบว่าค่าใช้จ่ายมาจากส่วนไหนมากที่สุดหากเราไม่เคยทำบัญชีรายจ่ายเลย เราจะไม่ทราบว่าค่าใช้จ่ายของเราไปอยู่ส่วนไหนบ้าง ค่ากิน ค่าเดินทาง หรือค่าสันทนาการ ทำให้การบริหารจัดการเงินทำได้ยากและมีโอกาสที่จะใช้เงินเกินตัว เพราะเราจะใช้ไปเรื่อย ๆ โดยไม่มีกรอบเป็นหนึ่งเครื่องมือที่ช่วยระงับความต้องการที่ไม่จำเป็นเมื่อเรามีการจดรายจ่ายทุกวันนั่นจะทำให้เราเห็นค่าใช้จ่ายที่แท้จริงเป็น “ตัวเลข” เมื่อเราต้องซื้อหรืออยากได้อะไร จะทำให้เราใช้ความคิดหรือเหตุผลในการตัดสินใจมากขึ้น พูดง่าย ๆ คือ เป็นเครื่องมือที่ช่วยทำให้เราแยก Need กับ Want ออกจากกันได้ง่ายขึ้น เพื่อให้เห็นไลฟ์สไตล์ของการดำเนินชีวิตของเราเมื่อเราจดบัญชีรายรับรายจ่ายเป็นประจำ เปรียบเสมือนการจดบันทึกกิจกรรมชีวิตของเราไปด้วย ว่าเรามักชอบทำอะไร กินอะไร ซื้ออะไร ที่ไหน เมื่อไร และราคาเท่าไร เมื่อมองในมุมการวางแผนการเงิน หรือการบริหารการเงินจะมาช่วยกำหนดวิธีเก็บเงิน วิธีการลงทุน รวมถึงอัตราเงินเฟ้อที่จะนำมาใช้ในการวางแผนการเงิน เป็นหนึ่งและ

เครื่องมือในการฝึกวินัย และใช้ในการวางแผนการเงินถ้าอยากหุ่นดีต้องมีวินัยในการออกกำลังกาย แต่ถ้าอยากมีเงินใช้จนวันตายต้องมีวินัยในการออมและบริหารเงินเช่นกัน เมื่อเราทำบัญชีรายรับรายจ่าย เราจะรู้สถานะการเงินของตัวเอง, จัดการรายจ่ายได้ดีขึ้น และเข้าใจไลฟ์สไตล์ ซึ่งจะส่งผลให้เราอยากเก็บเงิน และบริหารเงินให้งอกเงยอย่างดีและเหมาะสมที่สุดอย่างสม่ำเสมอ ทำให้เราเกิด “วินัย” ทางด้านการเงินที่ดีอย่างไม่รู้ตัว

สรุปได้ว่าการบัญชีครัวเรือนเป็นการบันทึกข้อมูลด้านอื่น ๆ ในชีวิตในครอบครัว เช่น บัญชีทรัพย์สิน พันธุ์พืช พันธุ์ไม้ ในชุมชน โดยส่วนใหญ่จะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน จำเป็นต้องบันทึกจดจำเพื่อเป็นแนวทางในการนำมาประเมินและวิเคราะห์ได้ถึงฐานะของครอบครัว เพราะการจดบันทึกจะทำให้ทราบถึงที่มาของเงินและรายการที่ทำให้เงินรั่วไหลออก เมื่อเอารายการเหล่านั้นมาประเมินและแยกแยะออกเป็นหมวดหมู่นำแต่ละหมวดมาวิเคราะห์ก็จะทำให้พบเงินในส่วนที่เก็บได้คือการออมไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน การจดบันทึกรายการต่าง ๆ ในครัวเรือนจึงมีความจำเป็นสำหรับการจัดทำแผนหรือเป้าหมายทางการเงินในครอบครัวเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น เป้าหมายการเงินในครัวเรือนจึงต้องควบคู่กับระบบบัญชีในครัวเรือน ซึ่งต้องกำหนดรูปแบบให้มีความสอดคล้องกันมีการกำหนดรายการแยกเป็นหมวดหมู่ด้านรายรับ-รายจ่าย ที่ง่ายต่อการจดบันทึก

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้แนวคิดนี้เป็นตัวกำหนด ฟังก์ชันการทำงานของเทคโนโลยีดิจิทัล โดยเปลี่ยนจากการจดบันทึกเพื่อจำ มาเป็นการบันทึกเพื่อวิเคราะห์และวางแผน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญที่จะจูงใจให้คนในครัวเรือนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง

2.1.5 พฤติกรรมและปัญหาการจัดทำบัญชีครัวเรือน

การดำเนินชีวิตประจำวันย่อมมีรายรับและรายจ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยรายรับได้มาจากการทำมาหาเลี้ยงชีพทั้งจากอาชีพหลักและอาชีพรอง ส่วนรายจ่ายก็ได้แก่ ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ได้แก่ ค่าอุปโภคและบริโภคที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ซึ่งค่าใช้จ่ายเหล่านี้มีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นมาโดยตลอดและไม่มีแนวโน้มที่จะลดลง บัญชีครัวเรือนจึงเป็นบัญชีที่สำหรับบันทึกรายรับและรายจ่ายที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ทำให้เกิดการวางแผนการใช้จ่ายอย่างรอบคอบและมีการใช้จ่ายอย่างพอเพียงเท่าที่มีอย่างระมัดระวัง ซึ่งพฤติกรรมและปัญหาการจัดทำบัญชีครัวเรือนที่มีผลต่อการทำบัญชีครัวเรือน มีดังนี้

2.1.5.1 ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

นภาพร ลิขิตวงศ์ขจร (2550) ได้อธิบายถึงความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนไว้ว่า การทำบัญชีครัวเรือนในด้านเศรษฐกิจ หรือการบันทึกรายรับรายจ่ายที่ทางราชการพยายามส่งเสริมให้ประชาชนได้ทำกันนั่นเป็นเรื่องการบันทึกรายรับรายจ่ายประจำวัน ประจำเดือน เพื่อจะได้เห็นภาพรวมว่าตนเองและครอบครัวมีรายละเอียดในรายรับและรายจ่ายเท่าไร และเราสามารถนำมาวางแผน บริหารการเงิน ทำให้เราได้ทำการพัฒนาตนเอง ได้ฝึกความมีเหตุมีผล รู้จักความพอประมาณ การทำบัญชีครัวเรือนในเรื่องรายรับรายจ่าย เป็นหนึ่งในวิถีแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาชีวิตตามหลัก

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยปรัชญาเศรษฐกิจ แต่ละวันบัญชีครัวเรือนนี้ผู้ปฏิบัติต้องบันทึกเป็นประจำทุกวันและรายการต่าง ๆ ที่นำมาบันทึกต้องบันทึกในรูปของตัวเงิน ดังนั้นการทำบัญชีครัวเรือนต้องอาศัยความสม่ำเสมอ ส่วนข้อควรระวังในการทำบัญชีครัวเรือนนี้มีข้อมูลไม่ครบถ้วนผู้จัดทำเข้าใจผิดในรายการบัญชี องค์ประกอบ และรูปแบบของบัญชีครัวเรือนไม่ตรงกับความต้องการของผู้ปฏิบัติ การวิเคราะห์รายการไม่ถูกต้อง ไม่บันทึกบัญชี เนื่องจากผู้ทำบัญชีไม่เข้าใจรายการที่เกิดขึ้น จึงไม่ได้บันทึกบัญชีจำแนกรายการบัญชีผิดและบันทึกตัวเลขผิด

2.1.5.2 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ (Knowledge and Understanding)

ความรู้ความเข้าใจการสะสมประสบการณ์ ความทรงจำข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้เก็บไว้ในสมองโดยสามารถนำออกมาใช้ได้ในการให้ข้อมูล อธิบายหรือความสามารถในการแปลความหมาย ซึ่งสามารถวัดความรู้ความเข้าใจได้จากการระลึกได้ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายไว้ดังนี้

สุธิดา ชิโนดม (2545) ได้ให้ความหมายของความรู้ความเข้าใจไว้ว่า การรับรู้เบื้องต้นที่บุคคลส่วนมากจะได้รับผ่านประสบการณ์โดยการเรียนรู้จากการตอบสนองสิ่งเร้าแล้วจัดเป็นระบบเป็นโครงสร้างของความรู้ที่ผสมผสานระหว่างความจำข้อมูลกับสภาพจิตวิทยาด้วยเหตุนี้ความรู้จึงเป็นความจำที่เลือกสรรให้สอดคล้องกับจิตใจ

พรทิพย์ สุขวัฒนาพร (2548) ได้ให้ความหมายของความรู้ความเข้าใจไว้ว่า ข้อเท็จจริงความจริงของกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้รวบรวมและสะสมไว้จากประสบการณ์ โดยแหล่งที่มาของความรู้อาจแบ่งได้เป็น 5 แหล่ง 1) แหล่งความรู้ที่พระเจ้าเป็นผู้ให้เป็นความรู้อมตะเป็นที่เชื่อกันว่าความรู้ประเภทนี้ทำให้คนเป็นนักปราชญ์ได้ เช่น ความรู้ที่ได้จากคำสอนของศาสนาต่าง ๆ ที่ยอมรับว่าเป็นความจริงเพราะความเชื่อใครจะดัดแปลงแก้ไขไม่ได้ 2) แหล่งความรู้ที่ได้มาจากความเชี่ยวชาญ เช่น หนังสือพจนานุกรรมการวิจัย เป็นต้น 3) แหล่งความรู้ที่เกิดจากความหยั่งรู้เป็นความรู้ที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลันและรู้สึกว่ารู้ด้วยตนเองทั้งที่ไม่รู้ว่ามาได้อย่างไรรู้แต่ว่าได้ค้นพบสิ่งที่ต้องการค้นหาเป็นความรู้ที่ทดสอบได้ด้วยการพิจารณาเหตุผล 4) แหล่งความรู้ที่ได้จากการคิดหาเหตุผลเป็นความรู้ที่แสดงถึงความเป็นจริงอยู่ในตนเองปัจจัยที่ทำให้การคิดหาเหตุผลไม่ถูกต้อง ความลำเอียงความสนใจและความชอบ 5) แหล่งความรู้ที่ได้จากประสาทสัมผัสได้แก่การเห็นและการได้ยินการได้จับต้องและการสังเกต

Bloom (1956) ได้จำแนกความรู้ความเข้าใจออกเป็น 3 ขั้นตอน 1) ความรู้ความเข้าใจเฉพาะสิ่ง (Knowledge of Specific) การระลึกถึงสิ่งเฉพาะและชิ้นส่วนของสารที่อยู่โดดเดียว การเน้นอยู่ที่สัญลักษณ์ที่มีความหมายเชิงรูปธรรมเรื่องนี้จัดอยู่ในระดับต่ำสุดของความเป็นนามธรรม ซึ่งอาจได้รับการคิดว่าเป็นหน่วยงานที่ซับซ้อนและเป็นนามธรรมของความรู้ที่สร้างขึ้นความรู้เฉพาะสิ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท 1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคำเฉพาะ (Knowledge of Terminology) เป็นความรู้ในเรื่องสัญลักษณ์จำเพาะบางอย่าง (ทั้งทางภาษาและไม่ใช่ภาษา) รวมทั้งความรู้ทางสัญลักษณ์

ที่ยอมรับกันแล้วความรู้เกี่ยวกับสัญลักษณ์ประเภทต่าง ๆ ซึ่งอาจเคยใช้เพียงครั้งเดียวหรือความรู้ในเรื่องที่เหมาะสมกับการใช้ประโยชน์ของสัญลักษณ์นั้น 2) ความรู้ความเข้าใจในข้อเท็จจริงเฉพาะเป็นความรู้ในเรื่องวันที่เหตุการณ์บุคคลสถานที่ ฯลฯ ซึ่งอาจเคยใช้เพียงครั้งเดียวหรือความรู้ในเรื่องที่เหมาะสมกับการใช้ประโยชน์ของสัญลักษณ์นั้น ๆ ความรู้ความเข้าใจเรื่องวิถีและวิธีการจัดการทำสิ่งเฉพาะ (Knowledge of Way and Means of Dealing with Specifics) ความรู้ในเรื่องวิถีทางในการจัดการจัดระเบียบในการศึกษาในการตัดสินใจ และการวิเคราะห์วิจารณ์รวมทั้งวิธีการค้นคว้าลำดับผลที่ได้ตามเวลาในปฏิทิน และมาตรฐานของการตัดสินใจในแต่ละสาขาและรูปแบบของการจัดระเบียบตามที่สาขากำหนดและดำเนินการความรู้นี้จัดอยู่ในระดับกลางของความเป็นนามธรรมอยู่ในระหว่างความรู้เฉพาะสิ่งกับความรู้ทั่ว ๆ ไป ดังนี้ความรู้แบบแผนนิยม (Knowledge of Conventions) เป็นความรู้ในเรื่องวิถีทางในการจัดกระทำและการนำเสนอความคิดและปรากฏการณ์เพื่อการสื่อความหมายและความสอดคล้องผู้ทำงานในสาขาใช้ประโยชน์แบบฉบับการปฏิบัติการ และรูปแบบที่เหมาะสมที่สุดกับวัตถุประสงค์และมองดูเหมาะสมที่สุดกับปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องควรสังเกตว่าแม้รูปแบบและประเพณีนิยมก็ยังคงมีอยู่ เพราะเป็นผลงานของการตกลงของคนกลุ่มใหญ่หรือจากการที่แต่ละคนเข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่องราวปรากฏการณ์หรือปัญหา ความรู้เรื่องแนวโน้มและลำดับเหตุการณ์ (Knowledge of Trends and Sequence) เป็นความรู้เรื่องกระบวนการทิศทางและการเคลื่อนที่ของปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเวลา ความรู้เรื่องการจัดทำพวกและประเภท (Knowledge of Classification and Categories) เป็นความรู้เรื่องชั้นต่าง ๆ ชุดส่วนและการจัดเรียบเรียงซึ่งถือว่าเป็นพื้นฐานของสาขาวิชาที่กำหนดจุดมุ่งหมายของการโต้แย้งหรือของปัญหาที่ให้มาความรู้เรื่องเกณฑ์ (Knowledge of Criteria) เป็นความรู้เรื่องเกณฑ์ตามข้อเท็จจริงหลักการความคิดเห็นและพฤติกรรมที่ได้รับการทดสอบหรือได้รับการตัดสิน ความรู้เรื่องระเบียบวิธี(Knowledge of Methodology) เป็นความรู้เรื่องวิธีสืบสวนเทคนิคและกระบวนการที่ใช้บางสาขาซึ่งใช้สืบสวนปัญหาและปรากฏการณ์บางอย่างการเน้นความรู้ของแต่ละบุคคลในเรื่องวิธีการมากกว่าความสามารถในการใช้วิธีการ 3) ความรู้ความเข้าใจเรื่องสากลเรื่องนามธรรมในสาขาต่าง ๆ (Knowledge of the Universal and Abstractions in a Field) ความรู้เรื่องแผนและรูปแบบที่สำคัญ ๆ ที่ปรากฏการณ์และความคิดได้จัดรวบรวมไว้โครงสร้างทฤษฎีและข้อสรุปจำนวนมาก ซึ่งมีอิทธิพลต่อสาขาวิชาหรือนำมาใช้ศึกษาปรากฏการณ์หรือแก้ปัญหา ด้วยความเป็นนามธรรมและความซับซ้อน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักและข้อสรุปทั่วไป (Knowledge of Principle and Generalizations) เป็น ความรู้เรื่องความเป็นนามธรรมบางอย่างซึ่งสรุปข้อสังเกตปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม โดยมีคุณค่าในการอธิบายบรรยายทำนายหรือกำหนดการกระทำหรือทิศทางที่เหมาะสมและสอดคล้องที่สุดเท่าที่ทำได้ ความรู้ความเข้าใจเรื่องทฤษฎีและโครงสร้าง (Knowledge of Theories and Structures) เป็นความรู้เรื่องตัวหลักการและข้อสรุปทั่วไปรวมทั้งความสัมพันธ์ของมันซึ่งแสดงให้เห็นภาพพจน์ของเหตุการณ์ปัญหาหรือสาขาที่ซับซ้อนได้อย่างชัดเจน

ครอบคลุมและเป็นระบบซึ่งเป็นเรื่องที่เป็นนามธรรมมากที่สุดและได้รับการนำมาใช้แสดงความสัมพันธ์และการจัดระเบียบของจำเพาะต่าง ๆ จำนวนมาก

วิจารณ์ พานิช (2555) ได้ให้อธิบายของความรู้ ความเข้าใจ ออกเป็น 6 ระดับ 1) ระดับที่ระลึกได้ หมายถึงการเรียนรู้ในลักษณะที่จำเรื่องเฉพาะวิธีปฏิบัติกระบวนการ และแบบแผนได้ความสำเร็จในระดับนี้คือความสามารถในการนำข้อมูลจากการจำออกมาได้ความรู้ความจำ หมายถึงพฤติกรรมที่เป็นหลักเบื้องต้นของพฤติกรรมด้านอื่น ๆ ซึ่งนอกจากความจำแล้วยังมีการระลึกได้อีกด้วยแต่ไม่จำเป็นต้องตีความหมายในเรื่องนั้น ๆ 2) ระดับที่รวบรวมสาระความสำคัญได้ หมายถึงบุคคลสามารถทำบางสิ่งบางอย่างได้มากกว่าการจำเนื้อหาที่ได้รับสามารถที่จะเขียนข้อความเหล่านั้นด้วยถ้อยคำของตนเองได้สามารถแสดงให้เห็นด้วยภาพให้ความหมายแปลความและเปรียบเทียบความเห็นอื่น ๆ หรือคาดคะเนผลที่จะเกิดขึ้นต่อไปได้สามารถจับใจความสำคัญเรื่องราวต่าง ๆ ได้ทั้งเป็นรูปธรรมและนามธรรม 3) ระดับที่เป็นการนำไปใช้เป็นความสามารถในการนำสาระสำคัญต่าง ๆ ไปใช้ในสถานการณ์จริงหรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งเป็นการใช้ความเป็นนามธรรมในสถานการณ์รูปธรรมซึ่งเป็นนามธรรมอาจจะอยู่ในรูปความคิดทั่วไปกฎเกณฑ์เทคนิคและทฤษฎีสามารถนำเอาสิ่งที่ประสบมาไปใช้ให้เกิดประโยชน์หรือไปแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น 4) ระดับที่เป็นการวิเคราะห์เป็นความสามารถในการแยกการสื่อสารความหมายไปสู่หน่วยย่อยเป็นองค์ประกอบสำคัญหรือเป็นส่วน ๆ เพื่อให้ได้ลำดับชั้นความคิดความสามารถในการแยกแยะเรื่องราวต่าง ๆ ออกเป็นส่วนประกอบย่อยหรือเป็นการหาความสำคัญความสัมพันธ์และหลักการหรือทฤษฎีที่เป็นมูลเหตุของเรื่องราวต่าง ๆ ได้เพื่อมุ่งที่จะให้การสื่อสารความหมายมีความชัดเจนยิ่งขึ้น 5) ระดับที่เป็นการสังเคราะห์เป็นความสามารถในการนำหน่วยหรือส่วนต่าง ๆ เข้าเป็นเรื่องเดียวกันจัดเรียบเรียงและรวบรวมเพื่อสร้างแบบแผนหรือโครงสร้างที่ไม่เคยมีมาก่อนโดยมีการดัดแปลงริเริ่มสร้างสรรค์ทำการปรับปรุงให้ดีขึ้น 6) ระดับที่เป็นการประเมินค่า (Evaluation) เป็นความสามารถในการตัดสินคุณค่าของเนื้อหาวัสดุอุปกรณ์และวิธีการทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพที่สอดคล้องกับสถานการณ์ซึ่งอาจจะกำหนดเกณฑ์ขึ้นเองหรือผู้อื่นกำหนด

2.1.5.3 ปัจจัยในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือน

การส่งเสริมในการจัดทำบัญชีหรือพฤติกรรมในเรื่องใดก็ตามเป็นสิ่งที่มีความเกี่ยวข้อง กับการรับรู้และส่งเสริมองค์ความรู้ (Knowledge Recognition) ซึ่งหมายถึง การมีจุดมุ่งหมายในอนาคตที่เป็นภาพเดียวกัน มีการรับรู้ความเข้าใจและเป้าหมายในทิศทางเดียวกัน เพื่อกระบวนการขับเคลื่อนที่เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้การส่งเสริมจะต้องดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้

1. ทักษะปฏิบัติในการจดบันทึกบัญชีครัวเรือน (Skill Practice) หมายถึงความสามารถด้านการจดบันทึกรายละเอียดจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวันได้อย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน

2. ทักษะการคิดหลักบัญชี (Thinking System) หมายถึง ความสามารถในการคิดและปฏิบัติโดยยึดหลักการระบบทางการบัญชีที่ถูกต้อง เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมและเป็นไปตามกระบวนการที่ชัดเจน ถูกต้อง

3. การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (Knowledge Implementation) หมายถึง ความสามารถในการนำองค์ความรู้ด้านการจัดทำบัญชีครัวเรือนไปบูรณาการและประกอบการวางแผนการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพมาก หากการดำเนินงานในทักษะต่าง ๆ ตามที่กล่าวมาเกิดประสิทธิภาพ การส่งเสริมเพื่อการจัดทำบัญชีก็จะเกิดผลดีต่อการใช้บัญชีครัวเรือนและพฤติกรรมการใช้จ่ายที่ดีด้วย

2.1.5.4 พฤติกรรมมนุษย์และแรงจูงใจที่ส่งผลต่อการแสดงออกของพฤติกรรม

ความหมายของพฤติกรรม

อุทัย หิรัญโต (2526, น. 14) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรม หมายถึง กริยาอาการหรือปฏิกิริยาที่แสดงออกหรือเกิดขึ้น เมื่อเผชิญกับสิ่งเร้าซึ่งจะมาจากภายในร่างกายหรือภายนอกร่างกายก็ได้ และปฏิกิริยาที่แสดงออกนี้มิได้เป็นพฤติกรรมทางกายเท่านั้น แต่รวมถึงพฤติกรรมที่เกี่ยวกับจิตใจด้วย คำว่า Behavior ใช้แทนกันได้กับคำว่า Action นักจิตวิทยาถือว่าการเคลื่อนไหวของอินทรีย์ทุกชนิดที่ปรากฏออกมาเป็นพฤติกรรมต้องมี หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งพฤติกรรมจะเกิดขึ้นได้ต้องมีมูลเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง

เฉลิมพล ตันสกุล (2541) ได้กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง การแสดงออกในลักษณะต่าง ๆ ของสิ่งมีชีวิตซึ่งอาจจะเกิดขึ้นได้ ทั้งมนุษย์และสัตว์ พืช จุลินทรีย์ ซึ่งเป็นการตอบสนองสิ่งเร้าที่เกิดขึ้นภายในร่างกายหรือภายนอกร่างกาย พฤติกรรมนี้สามารถสังเกตได้โดยตรงหรือใช้เครื่องมือวัดได้หรืออาจสังเกตได้ในทางอ้อม เช่น การพูด การเคลื่อนไหว การทำงานของระบบต่าง ๆ ภายในร่างกาย การจำ การคิด ตลอดจนความรู้สึกและทัศนคติ

ลักขณา สริวัฒน์ (2544, น. 17) กล่าวว่า พฤติกรรมในมนุษย์ หมายถึง อาการกระทำหรือกิริยาที่แสดงออกมาทางร่างกาย กล้ามเนื้อสมองในทางอารมณ์ ความคิด และความรู้สึก พฤติกรรมเป็นผลจากการตอบสนองต่อสิ่งเร้าเมื่อมีสิ่งกระตุ้นมาจะมีการตอบสนองทันที

สุพัตรา สุภาพ (2556) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมว่า พฤติกรรม (Behavior) คือ กริยาอาการที่แสดงออกหรือปฏิกิริยาโต้ตอบเมื่อเผชิญกับสิ่งเร้า (Stimulus) หรือสถานการณ์ต่าง ๆ อาการแสดงออกต่าง ๆ เหล่านั้น อาจเป็นการเคลื่อนไหวที่สังเกตได้หรือวัดได้ เช่น การเดิน การพูด การเขียน การคิด การเต้นของหัวใจ เป็นต้น ส่วนสิ่งเร้าที่มากระทบแล้วก่อให้เกิดพฤติกรรมก็อาจจะเป็นสิ่งเร้าภายใน (Internal Stimulus) และสิ่งเร้าภายนอก (External Stimulus)จากนิยามต่าง ๆ ข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า พฤติกรรม หมายถึง อาการหรือสิ่งที่แสดงออกเพื่อตอบสนองสิ่งเร้าที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกร่างกาย

ประเภทของพฤติกรรม

สุพัตรา สุภาพ. (2556) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมสามารถแบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้หลายรูปแบบ ดังนี้

1. ประเภทของพฤติกรรมแบ่งตามสาเหตุการเกิด คือ

1.1 พฤติกรรมที่มีมาแต่ก าเนิด ซึ่งเกิดขึ้นโดยไม่มีการเรียนรู้มาก่อน ได้แก่ ปฏิกิริยาสะท้อนกลับ (Reflect Action) เช่นการกระพริบตา และสัญชาตญาณ (Instinct) เช่น ความกลัว การเอาตัวรอด เป็นต้น

1.2 พฤติกรรมที่เกิดจากอิทธิพลของกลุ่ม ได้แก่ พฤติกรรมที่เกิดจากการที่บุคคลติดต่อสังสรรค์และมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคม

2. ประเภทของพฤติกรรมแบ่งตามลักษณะการแสดงออก คือ

2.1 พฤติกรรมเปิดเผยหรือพฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior) เป็นพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมา ทำให้ผู้อื่นสามารถมองเห็นได้ สังเกตได้ เช่น การเดิน การหัวเราะ การพูด

2.2 พฤติกรรมปกปิดหรือพฤติกรรมภายใน (Covert Behavior) เป็นพฤติกรรมที่บุคคลแสดงแล้ว แต่ผู้อื่นไม่สามารถมองเห็นได้ สังเกตได้โดยตรงจนกว่าบุคคลนั้นจะเป็นผู้บอกหรือแสดงบางอย่างเพื่อให้คนอื่นรับรู้ได้ เช่น ความคิด อารมณ์ การรับรู้

การเกิดพฤติกรรม

ประสาท อิศรปรีดา (2538) กล่าวว่านักจิตวิทยาเชื่อว่า พฤติกรรมนั้นเป็นผลที่เกิดจากการกระทำปฏิกิริยาของมนุษย์ หรืออินทรีย์กับสิ่งแวดล้อม ซึ่งพฤติกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันส่วนใหญ่มักจะเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการกระตุ้นที่เรียกว่า “พฤติกรรมที่ถูกจูงใจ”

เฉลิมพล ตันสกุล และจีระศักดิ์ เจริญพันธ์ (2549) กล่าวว่า นักพฤติกรรมศาสตร์ได้ศึกษาและแบ่งแนวคิดของการเกิดพฤติกรรมออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. พฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นจากแรงผลักดันภายในตัวของมนุษย์ แรงผลักดันที่ทำให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมาก็คือ ความต้องการ ซึ่งความต้องการนี้จะแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1.1 ความต้องการทางด้านร่างกาย เป็นแรงผลักดันที่อยู่ในระดับพื้นฐานที่สุด แต่มีพลังอำนาจสูงสุด เพราะเป็นแรงผลักดันที่จะทำให้ชีวิตอยู่รอด มนุษย์จะต่อสู้ดิ้นรนทุกวิถีทางเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่จะมาบำบัดความต้องการทางร่างกาย ทำให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมต่างๆ ซึ่งอาจจะเป็นทั้งทางที่ดีที่ถูกต้องหรือทางที่ไม่ถูกต้องก็ได้ ความต้องการทางร่างกายที่จะทำให้ชีวิตอยู่รอด ได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ อุณหภูมิที่พอเหมาะ การพักผ่อน การขับถ่าย การสืบพันธุ์ ความปลอดภัยจากโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ การตอบสนองความต้องการทางร่างกาย อันทำให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมออกมานั้น สามารถกระทำได้ 2 ระดับ คือ

1.1.1 กิริยาสะท้อน เป็นการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์ที่เป็นไปได้โดยธรรมชาติ เช่น เมื่อร่างกายมีอุณหภูมิสูงกว่าปกติ ร่างกายก็จะขับเหงื่อออกมาเป็นการลดอุณหภูมิให้อยู่ในระดับพอเหมาะ

1.1.2 พฤติกรรมเจตนา เป็นการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์ต่อสิ่งเร้าโดยความตั้งใจหรือความพอใจของตนเอง เช่น เมื่อรู้สึกตัวว่าร้อนก็จะไปอาบน้ำ หรือเปิดพัดลม เป็นต้น

1.2 ความต้องการทางจิตใจ เป็นแรงผลักดันที่อยู่ในระดับสูงขึ้นกว่าความต้องการทางร่างกาย แต่มีพลังอำนาจน้อยกว่า เพราะความต้องการทางจิตใจนี้ ไม่ใช่ความต้องการที่เป็นความตายของชีวิต จะเป็นความต้องการที่มาช่วยสร้างเสริมให้ชีวิตมีความสุขความสบายยิ่งขึ้นเท่านั้น

2. พฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นจากแรงผลักดันของสิ่งแวดล้อม

สิทธิโชค วรานุสันติกุล (2546) กล่าวว่า ประสบการณ์ของมนุษย์เป็นสิ่งที่ทำให้คนเราเกิดการเรียนรู้ที่จะกระทำพฤติกรรมเมื่อเกิดมานั้น มนุษย์มิได้มีความรู้ติดตัวมาแต่อย่างใด ล้วนแล้วแต่ต้องเรียนรู้ภายหลัง จากเกิดมาแล้วทั้งสิ้น ต่อเมื่อมีประสบการณ์แล้วจึงจะเรียนรู้ และจดจำประสบการณ์นั้นเอาไว้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการแสดงพฤติกรรมในอนาคตต่อไป

Skinner เป็นนักจิตวิทยาพฤติกรรมนิยม เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำแนวคิดนี้ชี้ให้เห็นว่า พฤติกรรมมนุษย์ถูกควบคุมโดยเงื่อนไขแห่งการเสริมแรง และเงื่อนไขแห่งการลงโทษ โดยชี้ให้เห็นว่าผลการกระทำของคนเรามีอยู่ 2 ประการคือ ผลการกระทำที่ทำให้พอใจซึ่งจะทำหน้าที่เป็นแรงเสริมให้แก่การกระทำนี้มีต่อไป (เงื่อนไขแห่งการเสริมแรง) เช่น พฤติกรรมที่ทำแล้วได้รับค าชมเชย ได้ตำแหน่ง ได้เงิน ได้รับการยกย่อง และผลการกระทำที่ทำให้ไม่พอใจ ซึ่งจะเป็นตัวการที่ทำให้คนเราหยุดพฤติกรรมหรือการกระทำอันจะนำมาซึ่งผลการกระทำเช่นนี้ในอนาคต (เงื่อนไขแห่งการลงโทษ) เช่น ทำแล้วถูกตำหนิ เสียตำแหน่ง เสียเงิน ถูกทำร้าย ถูกดูหมิ่นเหยียดหยาม ดังนั้น พฤติกรมของคนเราจึงถูกควบคุมโดยเงื่อนไขของผลการกระทำทั้ง 2 ประการ ดังกล่าว

3. พฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นจากทั้งแรงผลักดันภายในตัวมนุษย์ และสิ่งแวดล้อม

Aibert Bandura กล่าวว่า พฤติกรรมมนุษย์ องค์ประกอบภายในตัวมนุษย์และสิ่งแวดล้อมต่างก็มีอิทธิพลต่อกันและกัน ในลักษณะที่แต่ละองค์ประกอบต้องสัมพันธ์กันอย่างถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน หมายความว่า ในบางครั้งสิ่งแวดล้อมอาจจะมีส่วนในการทำให้เกิดพฤติกรรมได้มากกว่าองค์ประกอบภายในตัวบุคคล ส่วนในเวลาอื่นองค์ประกอบภายในตัวบุคคลก็อาจจะมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์มากกว่าสิ่งแวดล้อม จะเห็นได้ว่าความสัมพันธ์เช่นนี้อยู่ในลักษณะพึ่งพาอาศัยกันเป็นกระบวนการที่ทั้งสองฝ่ายต่างก็มีอิทธิพลต่อกันและกัน และทั้งคู่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ในขณะเดียวกันพฤติกรรมมนุษย์ ก็มีอิทธิพลต่อทั้ง 2 สิ่งด้วยเหมือนกัน

การจูงใจให้เกิดพฤติกรรม

Maslow (1974) ได้กล่าวในทฤษฎีมานุษยนิยม (Humanistic view of Motivation) ซึ่งอธิบายถึงลำดับความต้องการของมนุษย์โดยที่ความต้องการจะเป็นตัวกระตุ้นให้มนุษย์แสดงพฤติกรมเพื่อไปสู่ความต้องการนั้น ดังนั้น การเข้าใจความต้องการของมนุษย์ทำให้สามารถอธิบายเรื่องแรงจูงใจได้เช่นเดียวกัน

Tois and Carroll (1982) กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง แรงขับของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรม โดยเฉพาะที่เกิดขึ้นในการทำงานหรือการกระทำที่บุคคลจะทำงานให้สำเร็จ โดยได้รับอิทธิพลจากการกระทำของคนอื่นที่กำหนดแนวทางเฉพาะใช้ในการบริหาร โดยผู้บริหารจะจูงใจพนักงานทำงานให้องค์การอย่างมีประสิทธิภาพ

การจูงใจในการทำงาน (2556) บทความได้อธิบายถึงความหมายของการจูงใจว่าการจูงใจ หมายถึง การนำเอาปัจจัยต่าง ๆ มาเป็นแรงผลักดัน ให้บุคคลแสดง พฤติกรรมออกมาอย่างมีทิศทาง เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมาย หรือเป้าหมายที่ต้องการ ดังนั้นผู้ที่ทำหน้าที่จูงใจ จะต้องค้นหาว่าบุคคลที่เขาต้องการจูงใจ มีความต้องการหรือมีความคาดหวังอย่างไร มีประสบการณ์ ความรู้ และทัศนคติในเรื่องนั้น ๆ อย่างไร แล้วพยายามดึงเอาสิ่งเหล่านั้นมาเป็น แรงจูงใจ (Motive) ในการแสดงพฤติกรรม หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่าง ๆ โดยพฤติกรรมส่วนใหญ่มักจะมีแนวทางมุ่งไปยังเป้าหมายที่สัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการสนองความต้องการพื้นฐานทางกายให้สมดังความต้องการนั้น ๆ เช่น มนุษย์มีความต้องการทางร่างกาย ทำให้ต้อง กิน นอน ขับถ่าย อยู่ตลอดเวลา และคนเราจะมีวิธีการในการที่หาวิธีสนองความต้องการเหล่านั้น ดังนั้นการจูงใจจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ช่วยให้เกิดการเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทิศทางที่ต้องการ โดยกระบวนการจูงใจมีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1. ความต้องการ (Needs) คือ การขาดบางสิ่งบางอย่างของมนุษย์อาจจะเป็นการขาดทางด้านกายภาพหรือด้านจิตใจ

2. แรงขับ (Drive) เมื่อขาดความต้องการ (Needs) แล้ว มนุษย์จะเกิดภาวะตึงเครียดภายในร่างกาย และจะกลายเป็นแรงขับหรือตัวกำหนดทิศทาง (Action Oriented) เพื่อกระทำบางสิ่งบางอย่างเพื่อลดภาวะความตึงเครียดนั้น

3. สิ่งล่อใจ (Incentive) หรือ เป้าหมาย (Goal) เป็นตัวกระตุ้นหรือแรงจูงใจให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมตามที่คาดหวังหรือที่ต้องการ

ประเภทของการจูงใจ

นักจิตวิทยาได้แบ่งการจูงใจออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) หมายถึง บุคคลที่มีความต้องการในการแสดงพฤติกรรมหรือการกระทำด้วยตนเอง มิเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น เช่น มนุษย์รับประทานอาหารโดยไม่มีใครบังคับ หรือมีสิ่งจูงใจใด ๆ การจูงใจภายในเกิดขึ้นได้จากปัจจัย ดังนี้

1.1 ความต้องการ (Need) เนื่องจากคนทุกคนมีความต้องการที่อยู่ภายในอันจะทำให้เกิดแรงขับ แรงขับนี้จะก่อให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ขึ้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และความพอใจ

1.2 เจตคติ (Attitude) หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่ดีที่บุคคลมีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด เป็นตัวช่วยกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่ต้องการ

1.3 ความสนใจพิเศษ (Special Interest) ทำให้เกิดความเอาใจใส่ในสิ่งนั้น ๆ มากกว่าปกติ

2. การจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) หมายถึง บุคคลได้รับแรงกระตุ้นมาจากภายนอกให้มองเห็นจุดหมายปลายทางหรือชี้ให้เห็นความสำเร็จหรือประโยชน์จากการกระทำนั้น ๆ จนนำไปสู่การปรับเปลี่ยนหรือการแสดงพฤติกรรมของบุคคล โดยแรงจูงใจภายนอกเกิดขึ้นได้จากปัจจัย ดังนี้

2.1 เป้าหมายหรือความคาดหวังของบุคคล ซึ่งหากมีการตั้งเป้าหมายในการกระทำใด ๆ ย่อมก่อให้เกิดแรงจูงใจให้มีพฤติกรรมที่ดีและเหมาะสม เช่น พนักงานทดลองงานมีความตั้งใจในการทำงานเพื่อให้ได้ผลประเมินที่น่าพอใจ และถูกรับเข้าทำงาน

2.2 การรับรู้ความสำเร็จหรือความก้าวหน้า โดยการชี้ให้เห็นโอกาสที่จะประสบความสำเร็จหรือก้าวหน้าจากการกระทำนั้น ๆ สามารถเกิดเป็นแรงจูงใจให้เกิดพฤติกรรมได้

2.3 บุคลิกภาพ การต้องการสร้างความประทับใจแก่บุคคลทั่วไปที่เกิดจากบุคลิกภาพ จะก่อให้เกิดแรงจูงใจให้เกิดพฤติกรรมขึ้นได้ เช่น อัยการ ต้องมีบุคลิกภาพที่น่ายำเกรงน่านับถือ การออกกำลังกายเพื่อให้มีรูปร่างที่ดี เป็นต้น

2.4 เครื่องล่อใจอื่น ๆ เช่น การให้รางวัล (Rewards) เป็นเครื่องกระตุ้นให้เกิดความอยากกระทำ หรือการลงโทษ (Punishment) เป็นเครื่องกระตุ้นไม่ให้เกิดความอยากกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง นอกจากนี้การชมเชย การติเตียน การประกวด การแข่งขัน หรือการทดสอบก็จัดว่าเป็นเครื่องมือที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมได้ทั้งสิ้น

กิจกรรมหรือโครงการที่สนับสนุนให้วิสาหกิจชุมชนจัดทำบัญชีครัวเรือน

จากปัญหาหนี้ครัวเรือนที่ถือเป็นปัญหาสำคัญของวิสาหกิจชุมชนมาช้านาน ภาครัฐบาลได้มีการกำหนดเป้าหมายเพื่อลดปัญหาความยากจน โดยเริ่มระบุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ในการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือทางความคิด ร่วมกันทำ และร่วมกันแก้ไขปัญหาความยากจน ควบคู่ไปกับการเสริมสร้างความมั่นคงทางด้านอาชีพและการเพิ่มรายได้ ภาครัฐและเอกชน จึงมีแนวความคิดให้เกษตรกรเห็นความสำคัญของการรับรู้และตระหนักถึงสภาวะเศรษฐกิจของครอบครัวโดยการส่งเสริมให้เกษตรกรและประชาชนทั่วไปจัดทำบัญชีครัวเรือนผ่านโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ยกตัวอย่างเช่น

1. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ หรือ ธ.ก.ส. (2548) จัดให้มีโครงการ “ครอบครัวเกษตรกรไทยร่วมใจ ทำบัญชีครัวเรือน” โดย ธ.ก.ส. ร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและสถานศึกษาในการส่งเสริมให้วิสาหกิจชุมชนเกษตรจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยการแจกสมุดบัญชีรายรับ-รายจ่าย อย่างง่าย ซึ่งในระยะแรกเริ่มที่กลุ่มเป้าหมายจำนวน 12,000 ครัวเรือน

2. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ หรือ ธ.ก.ส. (2549) ได้สนับสนุนการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย เพื่อกระตุ้นให้เกิดการออมอย่างต่อเนื่อง โดยการแจกสมุดบัญชีครัวเรือน และมีรางวัลจูงใจสำหรับผู้ที่จัดทำบัญชีครัวเรือนอย่างต่อเนื่องด้วย

3. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2551) ได้จัดทำรายการวิทยุประเภทรายการสนทนาตอนรณรงค์ทำบัญชีครัวเรือน ผ่านทางคลื่นเกษตรกร (AM 1386 KHz) ระยะเวลา 30 นาที โดยมุ่งหวังให้เกษตรกรและประชาชนทั่วไปเห็นความสำคัญของการทำบัญชีและนำผลของการจัดทำบัญชีมาปรับใช้ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

4. ธนาคารออมสิน (2551) ได้จัดทำคู่มือการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชน เพื่อวางมาตรฐานการจัดทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้านให้ไปในทิศทางเดียวกันทั้งประเทศ และเพื่อให้สะดวกต่อการน ามาวิเคราะห์การใช้จ่ายในภาพรวมต่อไป

5. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2552) จัดการเสวนา “โครงการสร้างชีวิตใหม่อย่างพอเพียงด้วยบัญชีครัวเรือน” ณ จังหวัดกาญจนบุรี โดยมีรูปแบบโครงการเน้นเป็นการพบปะเสวนาในเวทีชาวบ้านโดยตรง เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องร่วมแสดงความคิดเห็นในการทำบัญชี ซึ่งจะเป็นการสร้างการมีส่วนร่วมให้แก่คนในชุมชน ไม่ให้เกิดความเบื่อหน่าย ท้อแท้ โดยใช้บัญชีเป็นเครื่องมือเพื่อค้นหาสาเหตุและสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้องและตรงจุด

6. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2559) มีแนวคิดในการสร้างอาสาสมัครเกษตรด้านบัญชีหรือครูบัญชีอาสา ในการทำหน้าที่เป็นเครือข่ายของกรมฯ ในการเสนอแนะ กระตุ้นการเรียนรู้และติดตามผลการทำบัญชีของเกษตรกร รวมถึงการสร้างเครือข่ายถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรในชุมชนและพื้นที่ต่าง ๆ ในจังหวัดอย่างต่อเนื่อง เพื่อขจัดอุปสรรคจากการที่เกษตรกรขาดความรู้ในการจดบันทึกบัญชี

กล่าวโดยสรุปบัญชีครัวเรือน หมายถึงกระบวนการในการบันทึกและจัดการข้อมูลทางการเงินของครัวเรือนเพื่อให้เข้าใจและควบคุมการใช้จ่ายและรายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งรวมถึง

1. การบันทึกรายรับ: การบันทึกแหล่งที่มาของรายได้ เช่น เงินเดือน, รายได้จากธุรกิจ, หรือรายได้จากการลงทุน

2. การบันทึกค่าใช้จ่าย: การบันทึกค่าใช้จ่ายประจำวันและค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นประจำ เช่น ค่าบ้าน, ค่าน้ำ, ค่าไฟ, ค่าอาหาร, และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

3. การติดตามหนี้สิน: การบันทึกและติดตามหนี้สินรวมถึงการชำระหนี้

4. การวางแผนและจัดทำงบประมาณ: การวางแผนการใช้จ่ายและการออมเพื่อให้การเงินของครัวเรือนเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

5. การตรวจสอบและปรับปรุง: การตรวจสอบการใช้จ่ายจริงเทียบกับงบประมาณที่วางไว้และการปรับปรุงการวางแผนการเงิน

การทำบัญชีครัวเรือนช่วยให้ครัวเรือนสามารถบริหารจัดการการเงินได้ดีขึ้นและเสริมสร้างความมั่นคงทางการเงินในระยะยาว

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้องค์ประกอบทางการบัญชี นี้เป็นฟังก์ชันการทำงานหลักของระบบดิจิทัล และใช้ความสะดวก-ความชัดเจน-ความสำเร็จ ที่ได้จากการเห็นข้อมูลเป็นกระบวนการสร้างแรงจูงใจ เพื่อดึงดูดให้คนในครัวเรือนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการการเงินอย่างยั่งยืน

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการทำบัญชีครัวเรือน

2.2.1 ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศ

เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) หรือ IT นั้น เป็นคำศัพท์ที่มีผู้ให้คำนิยามและอธิบายไว้หลายท่าน ไม่ว่าจะเป็นนักปราชญ์ นักวิชาการ รวมถึงนักเทคโนโลยีสารสนเทศได้ให้ความหมายที่สำคัญและน่าสนใจไว้ดังนี้

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารีฯ (2540) พระราชทานคำนิยามของเทคโนโลยีสารสนเทศว่า หมายถึง การจัดการกระบวนการดำเนินงานสารนิเทศ หรือสารสนเทศในขั้นตอนต่าง ๆ ตั้งแต่การเสาะแสวงหา การวิเคราะห์ การจัดเก็บ การจัดการ และการเผยแพร่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ความถูกต้อง ความแม่นยำ และความรวดเร็ว ทันต่อการนำไปใช้ประโยชน์

ระบบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ พ.ศ. 2535 ข้อที่ 5 (ม.ป.ป., อ้างถึงใน สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการเทคโนโลยีแห่งชาติ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ, 2543, น. 7) ให้ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศว่า หมายถึง ความรู้ในผลิตภัณฑ์ หรือในกระบวนการดำเนินการใด ๆ ที่อาศัยเทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์ คอมพิวเตอร์ฮาร์ดแวร์ การติดต่อสื่อสาร การรวบรวม และการนำข้อมูลมาใช้อย่างทันกาล เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพทั้งทางด้านกายภาพ การบริการ การบริหาร และการดำเนินการ รวมทั้งเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ ซึ่งจะส่งผลต่อความได้เปรียบทางด้านเศรษฐกิจ การค้า และการพัฒนาคุณภาพชีวิตและคุณภาพของประชาชนในสังคม

แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศไทย พ.ศ. 2545-2549 ได้กำหนดความหมายดังนี้คือ "เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับข่าวสาร ข้อมูล และการสื่อสาร นับตั้งแต่การสร้าง

การนำมาวิเคราะห์หรือประมวลผล การรับและการส่งข้อมูล การจัดเก็บ การนำไปใช้งานใหม่ เทคโนโลยีเหล่านี้มักจะหมายถึงคอมพิวเตอร์ ซึ่งประกอบด้วยอุปกรณ์ (Hardware) ส่วนคำสั่ง (Software) และส่วนข้อมูล (Data) และระบบกาสื่อสารต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นระบบสื่อสารข้อมูล ดาวเทียม หรือเครื่องมือสื่อสารใด ๆ ทั้งมีสายและไร้สาย"

Kenneth C. Laudon and Jane P. Laudon (2560) ได้ให้ความหมายของ เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ระบบสารสนทศสามารถกำหนดได้ในทางเทคนิคเป็นชุดของส่วนประกอบที่มีความสัมพันธ์ระหว่างกันในการรวบรวม (หรือเรียกคืน) กระบวนการประมวลผล การจัดเก็บ และการเผยแพร่ข้อมูล เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจและการควบคุมในองค์กร ระบบสารสนเทศยังช่วยผู้บริหารและพนักงานในการวิเคราะห์ปัญหาสามารถมองเห็นภาพของเรื่องราวที่ซับซ้อน และสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ระบบสารสนทศประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลสำคัญ สถานที่ และกิจกรรมต่าง ๆ ภายในองค์กรหรือในสภาพแวดล้อมโดยรอบ คำว่า “สารสนเทศ (Information)” หมายถึง ข้อมูลที่ได้รับการปรับแต่งรูปร่างรูปแบบที่มีความหมายและเป็นประโยชน์ต่อมนุษย์ ส่วนคำว่า “ข้อมูล (Data)” นั้นในทางตรงกันข้ามหมายถึง กระแสของข้อเท็จจริงที่ไหลเข้ามาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นตัวแทนของเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในองค์กร หรือสภาพแวดล้อมทางกายภาพก่อนที่มันจะได้รับการจัดระเบียบและจัดเป็นรูปแบบที่คนสามารถเข้าใจแล้วใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Laudon and Laudon (2020) ได้นิยามความหมายของ เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology: IT) หมายถึง เป็นศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีในการจัดเก็บ ประมวลผล และเผยแพร่ข้อมูล เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของบุคคล องค์กร และสังคมโดยรวม ซึ่งครอบคลุมทั้งฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ เครือข่าย และโครงสร้างพื้นฐานด้านสารสนเทศ

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ETDA, 2020) ได้นิยามความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง เป็นการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และระบบคอมพิวเตอร์มาใช้เพื่อจัดการกับข้อมูล ตั้งแต่การเก็บรวบรวม ประมวลผล ไปจนถึงการสื่อสารข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานขององค์กรและการใช้ชีวิตประจำวันของประชาชน

สำนักงานสถิติแห่งชาติ (NSO, 2019) ได้นิยามความหมายของ เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดเก็บ จัดการ และเผยแพร่ข้อมูล รวมถึงอุปกรณ์ทางเทคนิคต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ อินเทอร์เน็ต และเครือข่ายสื่อสาร ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสนับสนุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม

Turban, et al. (2018) ได้นิยามความหมายของ เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้เครื่องมือดิจิทัลและระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ

การบริหารจัดการ และการดำเนินธุรกิจในองค์กร ซึ่งรวมถึงเทคโนโลยีบนคลาวด์ ระบบฐานข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนธุรกิจสมัยใหม่

Oxford University Press (2019) ได้นิยามความหมายของ เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์เพื่อจัดการและประมวลผลข้อมูลในหลากหลายรูปแบบ ซึ่งช่วยให้การสื่อสารและการทำงานขององค์กรมีประสิทธิภาพมากขึ้น และช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลในยุคปัจจุบัน

จากที่กล่าวมานั้น ผู้วิจัยโดยสามารถสรุปความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศได้ว่า เทคโนโลยีที่ทำให้มนุษย์สามารถสร้างระบบสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ จนทำให้เกิดประสิทธิผลและประโยชน์อย่างมหาศาล ได้แก่ การใช้ทำเบียนข้อมูล การจัดเก็บ การประมวลผลการค้นคืน การส่งและรับสารสานเทศต่าง ๆ ด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ โทรสาร โทรคมนาคม และไมโครอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งเทคโนโลยีเดิมที่ใช้ในระบบจัดเรียงเอกสาร เครื่องทำบัญชีอัตโนมัติ

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นตัวกลาง ในการลดความซับซ้อนของขั้นตอนทางบัญชี และเพิ่มมูลค่าให้กับข้อมูล เพื่อเปลี่ยนจากการจดบันทึกแบบเดิม มาเป็นระบบสารสนเทศครัวเรือน ที่จูงใจให้ผู้ใช้มีส่วนร่วมเพราะเห็นผลประโยชน์ที่ชัดเจนและรวดเร็ว

2.2.2 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการทำบัญชีครัวเรือน

สารสนเทศเพื่อการทำบัญชีครัวเรือน จะให้ความสำคัญกับการรวบรวมข้อมูลและการติดต่อสื่อสารทางการเงิน ซึ่งเป็น กระบวนการติดต่อสื่อสารมากกว่าการวัดมูลค่า โดยที่จะแสดงภาพรวม จัดเก็บ จัดโครงสร้าง ประมวลข้อมูล ควบคุมความปลอดภัย และการรายงานสารสนเทศทางการบัญชี ปัจจุบันการดำเนินงานและการไหลเวียนของข้อมูลทางการบัญชีมีความซับซ้อนมาก ขึ้น ทำให้นักบัญชีต้องกำหนดคุณสมบัติของสารสนเทศด้านการบัญชีให้สัมพันธ์กับการดำเนินงานขององค์การ นั้น เทคโนโลยีสารสนเทศทางด้านบัญชีเป็นคำศัพท์ที่มีผู้ให้คำนิยามและอธิบายไว้หลายท่าน ไม่ว่าจะเป็นนักปราชญ์ นักวิชาการ รวมถึงนักเทคโนโลยีสารสนเทศได้ให้ความหมายที่สำคัญและน่าสนใจไว้ดังนี้

วัชนีพร เศรษฐสักโก (2545) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการทำบัญชีครัวเรือน หมายถึง ระบบที่พัฒนาขึ้นมาในกิจการโดยมีการใช้ทรัพยากรบุคคลคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์รอบข้างเช่นจอภาพ เครื่องพิมพ์เพื่อทำหน้าที่หลักในการบันทึกข้อมูลประมวลผลและจัดทำสารสนเทศทางการบัญชีเสนอให้แก่ผู้ใช้ภายใน และ ผู้ใช้ภาคนอกกิจการในระบบสารสนเทศทางการบัญชีอาจใช้คนจัดเก็บบันทึกข้อมูล และจัดทำสารสนเทศทางการบัญชีโดยไม่ใช้คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์รอบข้าง รวมทั้งเทคโนโลยีสารสนเทศอื่น

อุทัย วรรณจรุงวิภู (2544) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการทำบัญชีครัวเรือน หมายถึง ระบบที่ถูกออกแบบมาเพื่อแปลง หรือประมวลข้อมูลทางการเงินให้เป็นสารสนเทศที่มีประโยชน์ในการตัดสินใจต่อผู้ใช้คือบุคคลภายในและภายนอกองค์กรแน่น้อยใจอ่อนน้อม

บุญสิริ สุวรรณเพ็ชร (2539) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการทำบัญชีครัวเรือน หมายถึง ชุดของคนข้อมูลและวิธีการซึ่งทำงานร่วมกันเพื่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ในการจัดการสารสนเทศซึ่งได้แก่การรวบรวมข้อมูลการประมวลผลข้อมูลการนำเอาสารสนเทศที่ได้นำไปใช้ในการตัดสินใจการแก้ปัญหาการควบคุมเป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปความหมายของ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการทำบัญชีครัวเรือน ไว้ว่า ระบบที่ช่วยแปลงหรือประมวลผลข้อมูลทางการเงิน ให้มีประโยชน์ในการตัดสินใจของผู้ใช้ ระบบสารสนเทศทางการบัญชีจะให้ความสำคัญเรื่องการรวบรวมข้อมูลและการติดต่อสื่อสารทางการเงิน โดยที่ AI จะแสดงภาพรวม จัดเก็บ จัดโครงสร้าง ประมวล ควบคุมความปลอดภัย และรายงานสารสนเทศทางบัญชี

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ AI เป็นสารสนเทศที่เปลี่ยนจาก ภาระการจดให้กลายเป็น ความสะดวกในการรู้สถานะ โดยเน้นการรายงานผลที่ชัดเจนและรวดเร็ว ซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการสร้างแรงจูงใจให้คนในครัวเรือนเข้ามามีส่วนร่วมจัดการการเงินอย่างยั่งยืน

2.2.3 ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการทำบัญชีครัวเรือน

2.2.3.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการทำบัญชีครัวเรือน

ความสำเร็จของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการทำบัญชีครัวเรือนนั้น อาจจะพิจารณาได้จากหลายปัจจัย เช่น การได้รับข้อมูลสารสนเทศที่ตรงตามความต้องการและภายในเวลาที่รวดเร็ว ต้นทุนของระบบอยู่ภายใต้งบประมาณที่ตั้งไว้ ผู้ใช้งานมีความพึงพอใจในผลงานที่ได้จากการใช้งานในโปรแกรมบัญชี ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปนั้น ได้แก่ (อุเทน เลายำทา, 2565, น. 9)

1) ความรู้ของผู้ใช้งาน
2) การฝึกอบรมผู้ใช้งาน
3) คุณภาพของระบบ
4) ความง่ายต่อการใช้งาน
5) ความมีประสิทธิภาพของระบบ
6) การบรรลุตามเป้าหมาย
7) ความปลอดภัยของข้อมูล

2.2.3.2 ประโยชน์ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางด้านบัญชี

การที่องค์กรธุรกิจสมัยใหม่ให้ความสำคัญกับการนำเอาโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีมาใช้ในการจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลนั้นก็เพราะตระหนักดีว่าคุ้มค่ากับการลงทุนในทรัพยากร ซึ่ง

ประโยชน์ที่เห็นได้อย่างชัดเจนในกรณีที่กิจการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี คือ (อุเทน เลายำทา, 2565, น. 9-11)

1) ช่วยทำให้การทำงานไม่ซ้ำซ้อน

2) ช่วยทำให้การประมวลผลข้อมูลทำได้อย่างรวดเร็ว

3) ช่วยทำให้การคำนวณและการเปรียบเทียบข้อมูลนั้นมีความถูกต้องแม่นยำ

4) ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในการประมวลผลเมื่อเทียบต่อรายการ

5) ช่วยในการจัดทำรายงานทางการเงินได้รวดเร็วและทันเวลา

6) สามารถเก็บข้อมูลได้มากและสะดวกในการค้นหาข้อมูล

7) สามารถนำผลลัพธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้อย่างหลากหลาย

8) ช่วยทำให้บุคลากรทางการบัญชีทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2.4 องค์ประกอบของเทคโนโลยีสารสนเทศทางด้านบัญชี

องค์กรแต่ละแห่งสามารถพัฒนาโปรแกรมทางการบัญชีขึ้นมาเองหรือจะซื้อโปรแกรมสำเร็จรูปจากบริษัทผู้ผลิตโปรแกรมโดยเฉพาะก็เป็นได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและทรัพยากรที่มีอยู่ของแต่ละองค์กร

พลพธู ปียวรรณ และสุภาพร เชิงเอี่ยม (2559, น. 175) งานพื้นฐานของโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี มีองค์ประกอบการทำงานดังนี้

1. เทคโนโลยีที่เป็นรากฐานของโปรแกรมทางบัญชี
2. ทางเลือกของผู้ใช้ระบบงาน
3. การกำหนดรหัสผ่าน หน่วยรายงาน และการกำหนดงวดบัญชี
4. การสร้างแฟ้มหลัก การเพิ่ม ลด และเปลี่ยนแปลงข้อมูลในแฟ้มหลัก
5. การป้อนรายการค้าและการตรวจทานรายการค้า
6. การผ่านบัญชี (Posting)
7. การปิดบัญชีเมื่อสิ้นงวด
8. การพิมพ์แบบฟอร์ม
9. การพิมพ์รายงาน
10. การแลกเปลี่ยนโยกย้ายข้อมูลระหว่างระบบบัญชีย่อยและระหว่างโปรแกรม

อรวรรณ พรรณแซ่อึ้ง (2562) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบของเทคโนโลยีสารสนเทศทางด้านบัญชีไว้ว่า เป็นหลักการขั้นพื้นฐานในการจัดทำสารสนเทศทางการบัญชีโดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางด้านบัญชีมีองค์ประกอบดังนี้

1. รวบรวบเอกสารขั้นต้นที่ใช้เป็นหลักฐานประกอบการบันทึกรายการค้า

   1.1 วงจรรายได้ : ขายสินค้า

1.1.1 ใบสั่งซื้อของลูกค้า

1.1.2 ใบกำกับสินค้า/ใบกำกับภาษี

1.1.3 ใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี

1.2 วงจรค่าใช้จ่าย : ซื้อสินค้า, จ่ายค่าใช้จ่าย

1.2.1 ใบขอซื้อ, ใบสั่งซื้อ

1.2.2 ใบกำกับสินค้า/ใบกำกับภาษี

1.2.3 ใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี

2. บันทึกรายการค้าลงในสมุดรายวัน

2.1 วิเคราะห์รายการค้า

2.2 จัดทำผังบัญชีตามลักษณะรายการค้าของธุรกิจ

2.3 สมุดรายวันทั่วไป สำหรับ ธุรกิจขนาดเล็ก

2.4 สมุดรายวันเฉพาะ สำหรับธุรกิจขนาดกลางถึงขนาดใหญ่

3. ผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภททั่วไปและแยกประเภทย่อย

4. จัดทำงบทดลองและกระดาษทำการ

5.จัดทำรายงานการเงินและรายงานเพื่อการบริหารรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 35 ย่อหน้าที่ 7 ประกอบด้วย

5.1 งบดุล

5.2 งบกำไรขาดทุน

5.3 งบกระแสเงินสด

5.4 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของเจ้าของ หรืองบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

5.5 หมายเหตุประกอบงบการเงิน

รายงานเพื่อการบริหาร ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการใช้งาน เช่น

1. งบดุลแยกตามส่วนงาน เช่น ตามสายผลิตภัณฑ์, ตามสาขา

2. งบกำไรขาดทุนแยกตามส่วนงาน

3. รายงานการขายรายไตรมาสเปรียบเทียบ

4. รายงานค่าใช้จ่ายในการขายรายไตรมาสเปรียบเทียบ

2.2.5 แอปพลิเคชันหรือซอฟต์แวร์สำหรับการทำบัญชีครัวเรือน

2.2.5.1 แอพพลิเคชันที่ใช้ในการทำบัญชีครัวเรือน

แอพพลิเคชันที่ใช้ในการทำบัญชีครัวเรือนกลายเป็นสิ่งสำคัญมากในการดำรงชีวิตในปัจจุบัน โดยที่หลาย ๆ คนอาจมองข้ามไปสำหรับเรื่องการบันทึกค่าใช้จ่ายในแต่ละวัน ซึ่งในวันหนึ่งเราใช้จ่ายไปกับค่าต่าง ๆ บางทีอาจแก้ปัญหาด้วยการบันทึกลง Note หรือจดใส่อะไรง่าย ๆ แอพพลิเคชัน

ที่ใช้ในการบัญชีจะช่วยทำให้ สะดวกยิ่งขึ้น มีระบบ แถมสามารถจัดการเงินในกระเป๋าได้อย่างมีขั้นตอน รวมถึงวางแผนล่วงหน้าได้ว่าต้องใช้เงินจ่ายให้มีประสิทธิภาพยิ่งด้วยภาวะเศรษฐกิจและสถานการณ์การในปัจจุบันทำให้หลาย ๆ คนต้องควบคุมการใช้จ่ายที่มากขึ้น เล็งเห็นความสำคัญของการจัดการเงินหรืออาจต้องวางแผนทางการเงิน โดยจะยกตัวอย่างแอพพลิเคชันที่ใช้ในการบัญชีที่น่าสนใจ (มอร์ฟ, 2566) ดังนี้

1. แอปพลิเคชัน รายรับ–รายจ่าย Save Money เป็นแอปพลิเคชันที่สร้างขึ้นโดยนักพัฒนาไทย สามารถดาวน์โหลดไปใช้งานกันได้ฟรี แต่มีโฆษณาภายในแอพ มีฟังก์ชันการใช้งานได้แก่ การบันทึกรายรับ–รายจ่าย, การบันทึกรายได้จากการค้าขาย เหมาะสำหรับพ่อค้า-แม่ค้าที่ต้องการเครื่องมือช่วยในการจัดการทางด้านการเงินแบบง่าย ๆ การบันทึกรายรับ–รายจ่าย มีรูปแบบของบันทึกที่มีเลือกหลากหลายหมวดหมู่ รวมไปถึงค่าใช้จ่ายในการเดินทางต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นค่า BTS, MRT รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการช้อปปิ้ง อีดทั้งยังสามารถดูภาพรวมของรายรับและรายจ่ายที่บันทึกลงไปได้ด้วย นอกจากนี้ยังมีข้อมูลข่าวสารทางด้านการเงินที่อัปเดตอยู่เสมอ

2. แอปพลิเคชัน Wallet Story เป็นแอปพลิเคชันสำหรับการบันทึกและจัดการรายรับรายจ่ายที่มีฟังก์ชันการใช้งานที่ช่วยในการจัดการบัญชีต่างๆ รวมไปถึงบัตรเครดิต หนี้สิน และการกู้ยืมเงิน รองรับการใช้งานภาษาไทย ทำให้สามารถเข้าใจการใช้งานได้ง่าย ฟังก์ชันการใช้งานไม่ซับซ้อน สามารถดาวน์โหลดมาใช้งานได้ฟรี และถ้าหากต้องการแต่งธีมหรืออัปเกรดไอคอนต่าง ๆ เพิ่มเติม สามารถอัปเกรดได้ นอกจากนั้นยังมีระบบการสำรองข้อมูลให้ใช้งาน

3. แอปพลิเคชัน Money+ Cute Expense Tracker เป็นแอปพลิเคชันรายรับรายจ่ายที่ออกแบบให้น่าใช้งาน สามารถดาวน์โหลดไปใช้งานได้ฟรี การใช้งานสามารถบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ลงไปได้ทันทีเมื่อเปิดใช้งาน ไม่ต้องสมัครสมาชิก หรือลงชื่อเข้าใช้งาน มีไอคอนที่ออกแบบมาเพื่อให้ผู้ใช้เข้าใจได้ง่าย รองรับการใช้งานภาษาไทย การใช้งานสามารถเพิ่มสมุดบัญชีที่ต้องการบันทึกรายการลงไปได้ โดยแยกเป็นแต่ละบัญชี เหมาะสำหรับผู้ใช้ที่มีหลายบัญชีจำนวนมาก แอปพลิเคชันออกแบบมาคล้ายกับสมุดบันทึกที่สามารถแยกเล่มได้ ทำให้ไม่สับสนในการบันทึกรายรับรายจ่าย และมีรายงานค่าใช้จ่ายในแต่ละบัญชีให้ดูด้วย

4. Wallet – Daily Budget and Profit เป็นแอปพลิเคชันบันทึกรายรับรายจ่ายนี้ได้รับการออกแบบอย่างเรียบง่าย โดยในหน้าแรกจะแสดงข้อมูลสรุปรายรับรายจ่ายทั้งหมดของผู้ใช้พร้อมทั้งมีฟังก์ชันให้สามารถเพิ่มข้อมูลได้ในหน้าเดียวกัน เพื่อความสะดวกและง่ายต่อการใช้งาน เหมาะสำหรับผู้ใช้ที่ไม่ต้องการความซับซ้อนหรือการเข้าถึงเมนูหลายขั้นตอน นอกจากสรุปรายรับรายจ่ายแล้ว แอปพลิเคชันยังแสดงแผนการใช้เงินที่ผู้ใช้ได้วางไว้ เพื่อช่วยในการติดตามและจัดการการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับเมนูอื่น ๆ แอปพลิเคชันมีฟีเจอร์ที่หลากหลาย เช่น การเก็บสถิติการใช้งาน การวางแผนการใช้จ่าย การตั้งงบประมาณ เป้าหมายทางการเงิน รายการช้อปปิ้ง รวมถึงการเชื่อมต่อ

กับธนาคารต่าง ๆ เช่น ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารทหารไทย เป็นต้น ทำให้การจัดการการเงินเป็นไปได้อย่างครอบคลุมและสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น เพื่อความปลอดภัย แอปพลิเคชันกำหนดให้ผู้ใช้ต้องเข้าสู่ระบบทุกครั้งก่อนการใช้งาน ช่วยสร้างความมั่นใจได้ว่าข้อมูลรายรับรายจ่ายจะปลอดภัยและเป็นความลับ

5. Fast Budget เป็นแอปพลิเคชันบันทึกรายรับรายจ่ายนี้เป็นหนึ่งในแอปที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย โดยมีผู้ใช้งานมากกว่าล้านคน เนื่องจากมีฟีเจอร์ที่ครบถ้วน รองรับการใช้งานที่หลากหลายตั้งแต่การบันทึกข้อมูลทั่วไปไปจนถึงการจัดการทางการเงินขั้นสูง ตอบสนองความต้องการได้ทั้งสำหรับผู้เริ่มต้นและผู้ที่มีความรู้ทางการเงิน โดยผู้ใช้สามารถบันทึกรายรับ รายจ่าย รวมถึงการโอนเงินและการทำธุรกรรมการเงินต่าง ๆ ทั้งบัญชีและบัตรเครดิต ทั้งหมดนี้จะสรุปให้เห็นในหน้าแรกของแอปเพื่อความสะดวก และยังมีสรุปข้อมูลรายเดือนให้ผู้ใช้สามารถติดตามสถานะการเงินได้อย่างต่อเนื่อง แอปยังมีฟังก์ชันการวางแผนงบประมาณการใช้จ่ายและการจัดการหนี้สิน ช่วยให้ผู้ใช้สามารถตัดสินใจด้านการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีลูกเล่นในการปรับสีของข้อมูลรายการ เพื่อช่วยในการจัดประเภทและทำให้การตรวจสอบข้อมูลต่าง ๆ ง่ายขึ้น ช่วยให้ผู้ใช้สามารถดูและบริหารการเงินได้อย่างมีระบบ

6. MeTang เป็นแอปพลิเคชันบันทึกรายรับรายจ่าย “MeTang” ซึ่งพัฒนาโดยคนไทย รองรับการใช้งานในภาษาไทยอย่างสมบูรณ์ ทำให้ผู้ใช้สามารถเข้าใจและอ่านข้อมูลได้ง่าย มีฟีเจอร์พื้นฐานที่ครบถ้วน โดยสามารถสร้างบัญชีการเงินได้หลายบัญชี บันทึกข้อมูลรายรับและรายจ่ายได้อย่างชัดเจน โดยข้อมูลจะแสดงแยกเป็นสองฝั่ง ทำให้เข้าใจได้ง่าย นอกจากนี้ ยังมีกราฟสรุปผลการใช้จ่ายที่ช่วยให้เห็นภาพรวมการใช้จ่ายอย่างชัดเจน ผู้ใช้สามารถเลือกแบ่งหมวดหมู่การใช้จ่ายได้หลากหลาย พร้อมทั้งสร้างหมวดหมู่ใหม่ได้ตามต้องการและยังรองรับการสร้างบัญชีบัตรเครดิต โดยผู้ใช้สามารถตั้งค่าวงเงิน วันที่ตัดบัตร และแจ้งเตือนวันครบกำหนดการชำระได้อย่างสะดวก พร้อมฟีเจอร์การบันทึกข้อมูลด้วยเสียง และการส่งออกข้อมูลเป็นไฟล์ Excel เพื่อการใช้งานเพิ่มเติม อีกทั้งยังมีตัวเลือกการอัปเกรดเป็นเวอร์ชันพรีเมียม ซึ่งเพิ่มฟีเจอร์ในการวางแผนการเงินและเพิ่มความปลอดภัยของข้อมูล ให้การจัดการการเงินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

7. Money Diary เป็นแอปพลิเคชันบันทึกรายรับรายจ่ายนี้มีการออกแบบหน้าตาที่น่ารักและน่าใช้งาน โดยผู้ใช้สามารถเลือกได้ว่าจะเข้าสู่ระบบเพื่อเก็บข้อมูลหรือใช้งานโดยไม่ต้องเข้าสู่ระบบก็ได้ ภายในแอปมีฟีเจอร์ที่ใช้งานง่ายและไม่ซับซ้อน โดยรายการหลัก ๆ ที่ผู้ใช้ต้องการใช้งานจะถูกรวมไว้ในหน้าแรก นอกจากนี้ แอปยังมีการรวมข้อมูลจากทุกบัญชีไว้ในหน้าเดียว เพื่อให้สามารถดูข้อมูลรายวัน รายเดือน หรือรายปีได้อย่างสะดวก การบันทึกข้อมูลสามารถทำได้อย่างรวดเร็ว เพียงกดเพิ่มรายรับหรือรายจ่ายทันที อีกทั้งยังสามารถแนบรูปภาพประกอบรายการได้ด้วย นอกจากนี้ยังมีเวอร์ชันพรีเมียมที่ให้ผู้ใช้สามารถเปลี่ยนธีม คำนวณสินเชื่อ บันทึกรายการได้ไม่จำกัด และมีฟีเจอร์

การวางแผนการใช้จ่ายที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทำให้แอปพลิเคชันนี้เหมาะสมสำหรับทั้งผู้เริ่มต้นและผู้ที่มีความรู้ทางการเงิน

8. Spendee Budget and Money Tracker เป็นแอปพลิเคชันบันทึกรายรับรายจ่ายนี้เป็นเครื่องมือที่ช่วยจัดการบัญชีการเงินและรายการต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ตัวแอป ได้รับการออกแบบมาให้มีหน้าตาเรียบง่าย แต่ยังคงความครบถ้วนของฟีเจอร์ที่หลากหลาย ครอบคลุมมากกว่าการบันทึกรายรับรายจ่ายทั่วไป โดยจะมีการสรุปค่าใช้จ่ายประจำเดือนเพื่อวิเคราะห์แนวโน้มค่าใช้จ่ายในเดือนถัดไป ระบบจะพิจารณาจากค่าใช้จ่ายประจำ เช่น ค่าอาหาร ค่าเช่าหรือผ่อนชำระ และรายจ่ายที่เกิดขึ้นเป็นประจำ แอปพลิเคชันยังรองรับการสร้างหลายบัญชี และสามารถเชื่อมต่อกับธนาคารกรุงศรีฯ เพื่อดึงข้อมูลมาวิเคราะห์ได้ แอปพลิเคชันนี้ไม่รองรับการใช้งานในภาษาไทย จึงเหมาะกับผู้ใช้ที่ต้องการจัดการบัญชีอย่างลงลึกและละเอียด โดยเฉพาะผู้ที่มีประสบการณ์ในด้านการจัดการบัญชี

9. Household account book เป็นแอปพลิเคชันบันทึกรายรับรายจ่ายที่มีการพัฒนาขึ้นในประเทศญี่ปุ่น มีความโดดเด่นด้วยการออกแบบที่สดใสน่ารักและน่าใช้งาน มาพร้อมฟีเจอร์การบันทึกรายรับรายจ่ายที่ครบครันและฟังก์ชันการจดจำการใช้งาน โดยแต่ละฟีเจอร์ได้รับการออกแบบให้ใช้งานง่ายและไม่ซับซ้อน ผู้ใช้เพียงเลือกฟังก์ชันและเพิ่มรายการที่ต้องการเข้าไป ทั้งนี้ยังสามารถเปลี่ยนธีมของแอปได้

10. Piggipo Go เป็นแอปพลิเคชันที่พัฒนามาจากแอปพลิเคชันหนึ่งที่มีผู้ใช้งานเป็นจำนวนมาก มีฟีเจอร์สำหรับการใช้งานทั่วไป ไปจนถึงฟีเจอร์ที่ทำให้เราเห็นภาพรวมของการใช้จ่ายบัตรเครดิตได้แบบ Real Time มีฟีเจอร์ในในการจัดการด้านบัตรเครดิต เช่น การคำนวณดอกเบี้ยในการจ่ายขั้นต่ำก่อนการชำระเงิน ฯลฯ ทั้งนี้ยังสามารถใส่บัตรเครดิตได้หลายใบ เหมาะมากสำหรับใครที่อยากได้ตัวช่วยในการจัดการเกี่ยวกับบัตรเครดิต ในส่วนของการใช้งานทั่วไปอย่างรายรับรายจ่ายนั้นมีการคำนวณการใช้จ่ายและยังสามารถนำข้อมูลมา Export เป็นไฟล์ Excel

11. Wallet Story Expense Manager เป็นแอปพลิเคชันที่มีการออกแบบที่สวยงามและการจัดวางหน้าจอที่มีระเบียบ ทำให้ใช้งานได้ง่ายและเข้าใจได้อย่างรวดเร็ว ในหน้าแรกจะแสดงข้อมูลสรุปการใช้จ่ายของผู้ใช้ พร้อมทั้งคำนวณรายรับรายจ่ายในรูปแบบรายวัน รายเดือน และรายปี ช่วยให้ผู้ใช้สามารถติดตามและประเมินสถานะการเงินของตนเองได้อย่างชัดเจน โดยสามารถตรวจสอบว่าควรใช้เงินเท่าไหร่และในปริมาณใด นอกจากนี้ แอปพลิเคชันยังมีฟีเจอร์ที่ให้รายละเอียดการใช้จ่ายในแต่ละวัน รวมถึงการสรุปข้อมูลแบบวันต่อวัน พร้อมเครื่องมือสำหรับวางแผนการออมเงิน ตั้งงบประมาณและจัดการด้านการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ใช้ยังสามารถสรุปข้อมูลทั้งหมดและสั่งพิมพ์ออกมาเป็น

เอกสารได้อีกด้วย จึงถือว่าเป็นแอปพลิเคชันที่น่าสนใจและเหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการจัดการการเงินอย่างเป็นระบบ

12. Money Lover เป็นแอปพลิเคชันบันทึกรายรับรายจ่ายที่ผู้ใช้ต้องลงทะเบียนก่อนเข้าใช้งานเพื่อความปลอดภัยและการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ตัวแอปออกแบบมาอย่างเรียบง่าย ใช้งานสะดวก ไม่ซับซ้อน แต่มีฟีเจอร์การจัดการทางการเงินที่ครบครัน เช่น การบันทึกรายรับรายจ่าย การคำนวณค่าใช้จ่าย และการบันทึกแยกตามหมวดหมู่ จุดเด่นที่น่าสนใจคือ แอปพลิเคชันนี้สามารถสแกนบาร์โค้ดหรือถ่ายภาพใบเสร็จแล้วอัปโหลดเข้าสู่ระบบ ซึ่งแอปจะทำการจัดเก็บข้อมูลให้โดยอัตโนมัติ รองรับการใช้งานทั้งในระดับพื้นฐานและในเชิงลึก เช่น การคำนวณงบประมาณ การจัดการหนี้สิน หรือการวางแผนชำระบัตรเครดิต ช่วยให้ผู้ใช้สามารถวางแผนด้านการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

13. Money Manager Expense and Budget เป็นแอปพลิเคชันที่เป็นเครื่องมือช่วยจัดการด้านการเงินอย่างครบถ้วน ไม่ว่าจะเป็นการบันทึกรายรับรายจ่าย การจัดการเงินเข้า-ออกจากบัญชี และการคำนวณด้านการเงินต่าง ๆ ตัวแอปได้รับการออกแบบให้ใช้งานง่ายด้วยอินเทอร์เฟซที่เรียบง่าย ไม่ซับซ้อน รองรับการใช้งานที่หลากหลาย เช่น การจัดการบัตรเครดิตและเงินสด รวมถึงฟีเจอร์การแบ่งหมวดหมู่การใช้จ่ายที่ชัดเจน แอปพลิเคชันนี้เหมาะสำหรับผู้ที่มีหลายบัญชี เนื่องจากสามารถเพิ่มบัญชีได้หลายรายการ รวมถึงการจัดกลุ่มบัญชีต่าง ๆ พร้อมระบบเก็บข้อมูลการเงินที่แสดงผลเป็นสถิติและแบบปฏิทิน ทั้งในมุมมองรายวันและรายเดือน นอกจากนี้ยังมีฟังก์ชันการคำนวณเงินล่วงหน้า ช่วยให้ผู้ใช้สามารถวางแผนการเงินได้อย่างรอบด้าน เรียกได้ว่าเป็นแอปที่ครบถ้วนสำหรับการจัดการด้านการเงิน

14. Save Money Daily เป็นแอปพลิเคชันที่มาพร้อมฟังก์ชันการใช้งานที่หลากหลายและออกแบบให้ใช้งานง่าย ไม่ยุ่งยาก เหมาะสำหรับการบันทึกรายรับรายจ่ายทั่วไปที่ไม่ซับซ้อน โดยมีอินเทอร์เฟซที่สะอาดตาและดูสบายตา ฟีเจอร์เด่นคือการจดบันทึกรายรับรายจ่ายอย่างละเอียด ซึ่งสรุปรายละเอียดต่าง ๆ ได้ทั้งในรูปแบบรายวัน รายสัปดาห์ และรายเดือน ผู้ใช้สามารถดูประวัติการใช้จ่ายย้อนหลังในแต่ละวันได้ อีกทั้งยังมีการสรุปยอดรายรับรายจ่ายในรูปแบบกราฟเพื่อให้เห็นภาพรวมอย่างชัดเจน นอกจากนี้ แอปยังรองรับการบันทึกข้อมูลในหลากหลายสกุลเงิน เพิ่มความสะดวกในการจัดการการเงินที่ครอบคลุม

15. Oh My Cost เป็นแอปพลิเคชันที่บันทึกรายรับรายจ่ายที่ออกแบบมาให้ง่ายต่อการใช้งาน ด้วยอินเทอร์เฟซสไตล์การตกแต่ง ซึ่งช่วยเพิ่มความน่าสนใจ อีกทั้งยังมีฟีเจอร์ของแอปช่วยให้การบันทึกข้อมูล โดยมีไอคอนมากกว่า 500 แบบให้เลือก ซึ่งแบ่งประเภทค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เช่น อาหาร เครื่องดื่ม เสื้อผ้า เป็นต้น ทำให้ผู้ใช้สามารถเข้าใจข้อมูลได้ทันที และยังรองรับการใช้งานหลายบัญชี และสามารถตรวจสอบข้อมูลย้อนหลังได้สะดวก รวมถึงการสรุปผลรายรับรายจ่ายในแต่ละวันเพื่อให้

ผู้ใช้สามารถติดตามการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยแอปพลิเคชันนี้รองรับการใช้งานในสมาร์ทโฟนที่ใช้ระบบปฏิบัติการ iOS เท่านั้น

2.5.2 ซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการทำบัญชีครัวเรือน

ภาพจำของการทำบัญชีในอดีตคือการที่มีสมุดบัญชีหลาย ๆ เล่มจัดวางเรียงรายเต็มตู้ หรือเอกสารที่กองพะเนินเป็นภูเขารอการตรวจสอบ อีกทั้งใบเสร็จ เอกสารจิปาถะที่ยากต่อการค้นหาการจะทำบัญชีแต่ละครั้งจึงเป็นเรื่องที่ลำบากและต้องใช้ความละเอียดรอบคอบเป็นอย่างมากแต่ปัจจุบันนั้นภาพนั้นถูกแทนที่ด้วยการใช้โปรแกรมบัญชีเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการทำบัญชี และช่วยลดขั้นตอนในการทำงานเป็นอย่างมาก เพียงแค่บันทึกข้อมูลลงในโปรแกรม ระบบก็จะเชื่อมโยงข้อมูลภายในกันเองโดยอัตโนมัติ ส่วนโปรแกรมหรือซอฟต์แวร์ที่มีขายในท้องตลาดก็ค่อนข้างที่จะหลากหลาย มีทั้งโปรแกรมที่พัฒนาโดยคนไทยและมาจากต่างประเทศ ซึ่งราคาและฟังก์ชันก็ต่างกันออกไป (บริษัท แอลไลด์ อิเลคตรอนิคส์ คอมพิวเตอร์ จำกัด, 2565) โดยจะยกตัวอย่างโปรแกรมทางการบัญชีที่น่าสนใจ ดังนี้

1. Express เป็นโปรแกรมบัญชียอดนิยม ที่นักบัญชีหรือสำนักงานบัญชีเลือกใช้งานถือว่าเป็นโปรแกรมพื้นฐานของการทำบัญชีเลยก็ว่าได้ โปรแกรมมีความครอบคลุมการทำบัญชีและใช้งานง่าย ราคาไม่สูง ระบบปฏิบัติการแบบ Windows สำหรับระบบเครือข่าย (LAN) สามารถใช้ได้ไม่จำกัดตัวลูก รองรับธุรกิจตั้งแต่ขนาดเล็กจนถึงธุรกิจขนาดใหญ่เพราะข้อมูลคีย์ได้ไม่จำกัด อีกทั้งยังสามารถใช้งานได้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เหมาะกับธุรกิจที่มีชาวต่างประเทศเป็นผู้บริหารและต้องการเข้ามาใช้งานโปรแกรมด้วยตนเอง ประเภทธุรกิจที่รองรับได้แก่ ธุรกิจค้าปลีก-ส่ง บริการ รับเหมา-ก่อสร้าง นำเข้า การผลิต และอื่นๆ ในปัจจุบันมีลูกค้าที่ใช้โปรแกรมอยู่กว่า 60,000 ราย อีกหนึ่งจุดเด่นที่ทำให้หลายคนนิยมใช้ Express นั้นก็คือเรื่องการให้บริการ เพราะมีทีมงานคอยให้ความช่วยเหลือทันทีเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้โปรแกรม

2. Business Plus ERP เป็นบริษัทซอฟต์แวร์รุ่นแรกของประเทศไทยที่ทำการพัฒนาโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป ถือเป็นซอฟต์แวร์ของคนไทยที่มีระบบครบวงจรมากที่สุด ซึ่งถูกพัฒนาโดยทีมพัฒนาที่มีความชำนาญและประสบการณ์ด้านการพัฒนาระบบซอฟต์แวร์บัญชี ประกอบไปด้วยนักวิศวกรคอมพิวเตอร์และนักบัญชี บริษัทได้พัฒนามาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ระบบปฏิบัติการดอสจนกลายมาเป็นระบบปฏิบัติการวินโดว์ จากการพัฒนามาอย่างยาวนานนั้นทำให้โปรแกรม Business Plus ERP มีคุณภาพสูง และได้รับความนิยมมากมายจากทั่วประเทศ อีกทั้งยังได้รับรางวัล SMEs แห่งชาติประจำปี 2552 ประเภทธุรกิจและ Software and Application และรางวัลการันตีคุณภาพอีกมากมาย จึงทำได้รับความไว้วางใจจากนักบัญชีและผู้บริหาร

3. Easy Acc เป็นโปรแกรมภาษาไทยที่ถือว่าใช้งานง่ายที่สุด ด้วยแนวคิดของบริษัทคือต้องการพัฒนาโปรแกรมที่มีการใช้งานที่ง่าย ผู้ใช้สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตัวเองจากคู่มือ ที่สำคัญคือราคาไม่สูง ผู้พัฒนาโปรแกรมยังพัฒนาอยู่เรื่อย ๆ เพื่อให้โปรแกรมมีความทันสมัยอยู่เสมอ กราฟิก

สวยงาม ผสมกับการควบคุมการทำงานอย่างเป็นระบบ ช่วยให้การทำงานสะดวกและรวดเร็วมากขึ้น Easy Acc จึงเป็นโปรแกรมที่ได้รับความนิยมอย่างมากในธุรกิจ SMEs อีกทั้งโปรแกรมมีความยืดหยุ่นสูง สามารถนำไปปรับใช้ได้กับหลายธุรกิจ ระบบการทำงานใช้งานได้ทั้งระบบ PC และ LAN

4. SeniorSoft Account nt บริษัทซอฟต์แวร์ที่พัฒนาต่อเนื่องมายาวนานกว่า 20 ปี และยังมีการพัฒนาอยู่เสมอ การันตีคุณภาพด้วยรางวัลมากมายไม่ว่าจะเป็นรางวัล Top sale award 5 ปีซ้อนรางวัล โล่พระอาทิตย์ทองคำ รางวัล Thailand ICT award อีกทั้งโปรแกรมยังรับรองมาตรฐานการผลิต ISO/IEC29110 ซึ่งเป็นมาตรฐานสากล ทำให้ลูกค้าส่วนใหญ่ไว้ใจในคุณภาพของโปรแกรม และมีลูกค้าบอกต่อมากกว่า 80% มาจากความประทับใจในการบริการของ อีกทั้ง SeniorSoft ยังเป็นซอร์ฟแวร์ไทยที่นิยมในต่างประเทศด้วยเช่นกัน เช่นลาว กัมพูชา สวีเดน ออสเตรเลีย แอฟริกา อินเดียเป็นต้น โปรแกรมสามารถใช้งานได้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เชื่อมต่อระบบ Lan ได้ และมีความปลอดภัยสูง เหมาะสำหรับองค์กรที่มีขนาดเล็กไปจนถึงขนาดใหญ่เพราะโปรแกรมมีความยืดหยุ่นสูงสามารถปรับใช้ได้ตามธุรกิจได้หลากหลาย

5. โปรแกรมบัญชี AccCloud หรือ AccCloud ERP โปรแกรมบัญชีที่ได้รับความยอดนิยมไม่แพ้เจ้าอื่น ๆ โปรแกรมบัญชีตัวนี้จะเหมาะกับธุรกิจร้านค้าออนไลน์ขนาดกลางค่ะ รองรับการใช้งานที่หลากหลาย สามารถออกใบสั่งซื้อ, ใบเสนอราคา และอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับเอกสารทางบัญชี พร้อมทั้งยังสามารถเชื่อมต่อกับ Shopee, LAZADA รวมถึงยังรองรับถึง 14 ภาษาอีกด้วยค่ะ โดยค่าบริการถ้าเป็นธุรกิจส่วนตัว จะเริ่มต้นอยู่ที่ 5900 บาท/คน/ปี ค่ะ

6. โปรแกรมบัญชี QuickBooks โปรแกรมบัญชีออนไลน์ที่เหมาะกับธุรกิจร้านค้าออนไลน์ขนาดเล็ก QuickBooks ที่สามารถทดลองใช้ฟรีได้ 30 วัน แล้วค่อยซื้อแพ็กเกจ ระบบบัญชีตัวนี้มีฟังก์ชันการใช้งานที่ครบครันไม่แพ้เจ้าอื่น ๆ ไม่ว่าจะใช้งานได้ทั้งบนคอมพิวเตอร์และสมาร์ทโฟน, บันทึกรายรับ/รายจ่าย, ออกเอกสารรายงาน, ใบแจ้งหนี้ รวมไปถึงการจัดการเรื่องภาษี แถมตอนนี้ยังรองรับภาษาไทยแล้วเป็นที่เรียบร้อย

7. โปรแกรมบัญชี CD Organizer โปรแกรมบัญชี CD Organizer คือโปรแกรมบัญชีที่เปิดให้บริการนานกว่า 20 ปีแล้วค่ะ จึงค่อนข้างเหมาะกับผู้ใช้งานที่ยังไม่ค่อยมีพื้นฐานในเรื่องการทำบัญชี ตัวระบบบัญชีมีฟังก์ชันครบ ทั้งระบบซื้อ-ขาย, บันทึกรายรับ-รายจ่าย, งบการเงิน, Payroll ฯลฯ

สรุปได้ว่า การนำระบบบัญชีที่มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการทำบัญชีจะช่วยลดต้นทุนและสามารถจัดการบัญชีเงินเดือน การชำระเงินตามช่องทางอื่น รวมถึงค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ได้กว้างขึ้นโปรแกรมบัญชีที่ดีจะนำพาธุรกิจไปสู่ความสำเร็จ ไม่เพียงแต่จะสามารถนำเสนอการสรุปอย่างรวดเร็ว หรือการนำเสนอกำไรขาดทุนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงข้อมูลในการทำธุรกรรมทางการเงินอื่น ๆ อีกด้วยในปัจจุบันสำนักบัญชี ได้เริ่มนำโปรแกรมบัญชีมาเริ่มใช้งานในการจัดทำบัญชีให้กับ

บริษัทต่าง ๆ ที่รับบริการแล้ว เพราะง่ายต่อการบันทึกบัญชี การทำรายงานและการจัดการคำนวนทางด้านการเงินและภาษี หากคุณคิดว่าโปรแกรมบัญชียังไม่ปลอดภัยหรือยังไม่เหมาะกับธุรกิจของคุณมากพอ สามารถกลับไปใช้การวางระบบบัญชีแบบเดิมได้ เพราะโปรแกรมบัญชีส่วนใหญ่จะเป็นการให้บริการแบบรายเดือน

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยนำจุดเด่นของซอฟต์แวร์บัญชีธุรกิจ ความง่าย ความเร็ว ความครบวงจร มาเป็นแม่แบบในการพัฒนาเครื่องมือดิจิทัลสำหรับครัวเรือน เพื่อเปลี่ยนภาพลักษณ์ของการทำบัญชีจากภาระ ให้กลายเป็นระบบจัดการการเงินอัจฉริยะ ที่จูงใจให้คนในบ้านอยากเข้ามาใช้งานร่วมกัน เพราะเห็นผลลัพธ์ที่นำพาไปสู่ความสำเร็จทางการเงิน

2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการบัญชีครัวเรือน

ยุคของการเปลี่ยนแปลงจากประชาธิปไตยแบบตัวแทน เป็นประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม การทำงานแบบมีส่วนร่วมนั้นไม่ว่าจะเป็นระดับครอบครัว ระดับโรงเรียน ระดับชุมชน ระดับองค์กร หรือระดับประเทศนั้นว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนทัศน์ปัจจุบัน เพราะจะช่วยให้ผู้มีส่วนร่วมเกิดความรู้สึกความเป็นเจ้าของ (Ownership) และจะทำให้ผู้มีส่วนร่วมหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนั้นยินยอมปฏิบัติตาม (Compliance) และรวมถึงตกลงยอมรับ (Commitment) ได้อย่างสมัครใจ เต็มใจและสบายใจ ได้มีการดำเนินการแก้ปัญหาความไม่เรียบร้อยในห้องเรียนโดยกระบวนการมีส่วนร่วม (วันชัย วัฒนศัพท์, 2553) แต่อย่างไรก็ตาม การเข้ามามีส่วนร่วมนั้น จำเป็นจะต้องมีขั้นตอนเสียก่อน โดยคนจะเข้าร่วมในกิจกรรมทุกอย่าง อย่างน้อยต้องมีพื้นฐานคติความคิดในเรื่องของการมีส่วนร่วมอยู่ภายในใจ ไม่มากก็น้อย ทั้งนี้ หลักการพื้นฐานของการมีส่วนร่วมจะรวมถึงการให้ความสำคัญต่อมนุษย์ไม่น้อยไปกว่าเทคโนโลยี และควรคิดว่ามนุษย์ทุกคนต่างมีความคิดและมีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกันมาตั้งแต่เกิด มีภูมิปัญญาที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของตนในระดับหนึ่ง มีความสามารถพัฒนาชีวิตให้ดีได้ถ้าได้รับโอกาสที่จะร่วมคิด ร่วมเข้าใจ และร่วมจัดการเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม (นรินทร์ชัย พัฒนพงศา, 2546) ดังนั้น ก่อนอื่นจะได้รับรู้ถึงเนื้อหาสาระ จะขอกล่าวถึงความหมายของคำว่า “การมีส่วนร่วม” เป็นปฐมบท เพื่อเป็นการปูพื้นฐานในการทำความเข้าใจในลำดับหัวข้ออื่น ๆ ต่อไป

2.3.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม

สำหรับความหมายของการมีส่วนร่วม มีนักวิชาการทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศที่มีความรู้ความสามารถ และทำวิจัย แต่งตำรา เกี่ยวกับเรื่องนี้มานาน ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมดังรายละเอียด ดังนี้

Arnstien (1969) การมีส่วนร่วม หมายถึง การเข้าไปมีส่วนร่วมโดยไม่มีบทบาทอะไรเลย ย่อมไม่ได้ผลการมีส่วนร่วมที่มีคุณภาพนั้น ผู้เข้าร่วมจะต้องรู้จักใช้อำนาจและสามารถควบคุมกิจกรรมนั้นได้จึงจะทำให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ

William Erwin (1976) การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ แก้ปัญหาของตนเอง

Cohen and Uphoff (1981) การมีส่วนร่วม หมายถึง สมาชิกของชุมชนต้องเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องใน 4 มิติ ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมการตัดสินใจว่าควรทำอะไรและทำอย่างไร 2) การมีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนา รวมทั้งลงมือปฏิบัติตามที่ได้ตัดสินใจ 3) การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ

United Nations (1981) การมีส่วนร่วม หมายถึง การเข้าร่วมอย่างกระตือรือร้นและมีพลังของประชาชนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ในการตัดสินใจเพื่อกำหนดเป้าหมายของสังคมและการจัดสรรทรัพยากรเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และปฏิบัติตามแผนการหรือโครงการต่างๆ ด้วยความเต็มใจ

Putti (1987) การมีส่วนร่วม หมายถึง พื้นฐานของกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะส่งผลให้การบริหารจัดการมีลักษณะกว้าง ซึ่งเป็นทางหนึ่งที่จะทำให้การมีส่วนร่วมขยายไปสู่การปฏิบัติงานในระดับล่างขององค์การ

จินตนา สุจจานันท์ (2549) การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการดำเนินงานรวมพลังประชาชนกับองค์กรของรัฐหรือองค์กรเอกชนเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาหรือแก้ปัญหาของชุมชน โดยให้สมาชิกเข้ามาร่วมวางแผน ปฏิบัติและประเมินงาน เพื่อแก้ปัญหาของชุมชน

เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553) การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม ในลักษณะของการร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมติดตามผล

พิจิตรา ศุภสวัสดิ์กุล (2566) การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน การพัฒนาทั้งในการแก้ไขปัญหาและป้องกันปัญหาโดยเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม ร่วมกำหนดนโยบาย ร่วมวางแผน ตัดสินใจและปฏิบัติตามแผน ร่วมตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ ร่วมติดตามประเมินผลและรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบถึงประชาชน ชุมชนและเครือข่ายทุกรูปแบบในพื้นที่

โดยสรุป การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกภาคส่วนร่วมมือกันการตัดสินใจ การดำเนินกิจกรรม การติดตามตรวจสอบ และการประเมินผลร่วมกันเป็นไปอย่างมีอิสรภาพ เสมอภาคนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขพัฒนางานเพื่อพัฒนาหรือใช้ความคิดสร้างสรรค์ และความเชี่ยวชาญของแต่ละคนในการแก้ปัญหาของชุมชนและพัฒนางานในกลุ่มให้มีความโปร่งใสและให้มีประสิทธิภาพยิ่ง ๆ ขึ้น

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเปลี่ยนการทำบัญชีจาก ภาระส่วนตัวให้เป็น พื้นที่กลางของการมีส่วนร่วม โดยเน้นความโปร่งใสและความเสมอภาค ซึ่งเป็น แรงจูงใจสำคัญ ที่ทำให้สมาชิกในครัวเรือนร่วมใจกันบริหารจัดการเงินจนเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2.3.2 กระบวนการมีส่วนร่วม

เมื่อกล่าวถึงกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนแล้ว จะต้องนึกถึงกระบวนการที่จะให้ประชาชนได้เข้ามามีบทบาทในทุกขั้นตอนของการมีส่วนร่วม เพราะอย่างน้อยที่สุดประชาชนจะต้องได้รับรู้ขั้นตอนการดำเนินการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนการตัดสินใจ ขั้นตอนการดำเนินงาน และขั้นตอนในการประเมินผลงาน เพื่อให้รับรู้ถึงความเป็นไปในกิจกรรมสาธารณะต่าง ๆ ซึ่งมีผลกระทบต่อประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนั้น กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน มีนักวิชาการที่ได้ทำการวิจัย ได้กล่าวถึงกระบวนการมีส่วนร่วมตามประเด็นสำคัญต่าง ๆ เช่น

ถวิลวดี บุรีกุล (2543) ได้กล่าวถึงกระบวนการมีส่วนร่วมที่นำมาประมวลเป็นระดับไว้ได้อย่างน่าสนใจ โดยถวิลวดี ได้ทำวิจัยเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม และได้ข้อสรุปถึงกระบวนการมีส่วนร่วม ควรจะมีลำดับขั้นประกอบไปด้วย การให้ข้อมูล การเปิดรับความคิดเห็นของประชาชน การปรึกษาหารือการวางแผนร่วมกัน การร่วมปฏิบัติและการควบคุมติดตามโดยประชาชน โดยเป็นการเริ่มจากการสื่อสารทางเดียว ซึ่งเป็นการให้ข้อมูลแต่เพียงอย่างเดียวไปจนถึงสื่อสารสองทางที่เป็นการปรึกษาหารือ ร่วมคิด ร่วมวางแผน และเมื่อสื่อสารกันเข้าใจตรงกันแล้ว จึงเป็นการร่วมทำ และในที่สุดเป็นการร่วมติดตามควบคุม ซึ่งนับเป็นขั้นตอนของการมีส่วนร่วมสูงสุด

Cohen, J.M., and Uphoff, N.T. (1980) ได้กล่าวถึงกระบวนการมีส่วนร่วม จะเห็นว่ามีความเป็นระบบในเรื่องของประเด็นสำคัญ โดยเขาได้มีการนำเอากระบวนการมีส่วนร่วมจากนักวิชาการทั้งหลายมาประมวลเป็นแนวคิดหลัก และได้จำแนก รูปแบบกระบวนการมีส่วนร่วม ดังนี้

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ในกระบวนการของการตัดสินใจนั้น ประการแรกสุดที่ต้องกระทำ คือ การกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญ ต่อจากนั้นก็เลือกนโยบายและประชาชนที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจนี้เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ต้องดำเนินการไปเรื่อย ๆ ตั้งแต่การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผน และการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation) ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการดำเนินงานโครงการนั้นได้มาจากคำถามว่าใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้าง และจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือด้านทรัพยากร การบริหารการงานและการประสานงาน และการขอความช่วยเหลือ เป็นต้น

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังจะต้องพิจารณาถึงการ

กระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วย ผลประโยชน์ของโครงการนี้รวมทั้งผลที่เป็นประโยชน์ทางบวก และผลที่เกิดขึ้นในทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์และเป็นโทษต่อบุคคลและสังคมด้วย

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้นสิ่งสำคัญจะต้องสังเกต คือ ความเห็น (Views) ความชอบ (Preferences) และความคาดหวัง (Expectation) ซึ่งมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่างๆ ได้

โดยสรุป กระบวนการมีส่วนร่วมในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะมุ่งให้ความสนใจถึงกระบวนการมีส่วนร่วมในประเด็น การมีส่วนร่วมในการค้นหาสาเหตุ และความต้องการ การมีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีส่วนร่วมในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

2.3.3 ประเภทการมีส่วนร่วม

เฉลียว บุรีภักดี และคนอื่น ๆ (2545) สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของชุมชน แบ่งได้ออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมแบบชายขอบ (Marginal Participation) เป็นการมีส่วนร่วมที่เกิดจากความสัมพันธ์เชิงอำนาจไม่เท่าเทียมกันกล่าวคือ ฝ่ายหนึ่งรู้สึกด้อยอำนาจกว่า มีทรัพยากรหรือความรู้ด้อยกว่าอีกฝ่ายหนึ่ง เป็นต้น

2. การมีส่วนร่วมแบบบางส่วน (Partial Participation) เป็นการมีส่วนร่วมที่เกิดจากการกำหนดนโยบายของรัฐ โดยไม่รู้ความต้องการของประชาชน ดังนั้น การมีส่วนร่วมจึงเป็นเพียงประชาชนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นในการดำเนินกิจกรรมบางส่วนบางเรื่องเท่านั้น

3. การมีส่วนร่วมแบบสมบูรณ์ (Full Participation) เป็นการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการพัฒนาด้วยความเท่าเทียมกันทุกฝ่าย จัดเป็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างแท้จริงของประชาชนตามแนวความคิดและหลักการพัฒนาชุมชน เมื่อนำมาใช้ในการเรียนรู้จะสนับสนุนและส่งเสริมให้กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของชุมชนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

จินตนา สุจจานันท์ (2549) ได้แบ่งประเภทของการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมที่แท้จริง (Genuine Participation) เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งจบโครงการ เริ่มตั้งแต่ร่วมศึกษาปัญหาและความต้องการ ร่วมหาวิธีแก้ปัญหา ร่วมวางนโยบายและแผนงาน ร่วมตัดสินใจการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่และร่วมปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ และร่วมประเมินผลโครงการ

2. การมีส่วนร่วมที่ไม่แท้จริง (No Genuine Participation) เป็นการมีส่วนร่วมเพียงบางส่วนโดยเฉพาะเข้าร่วมในการปฏิบัติตามโครงการที่ได้มีการกำหนดไว้แล้ว เช่น การเข้าเป็นสมาชิก หรือการร่วมเสียสละแรงงาน

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2527) ได้สรุปรูปแบบของการมีส่วนร่วมมีดังต่อไปนี้

1. การที่ประชาชนมีส่วนร่วมโดยตรง (Direct Participation) โดยผ่านองค์กรที่จัดตั้งโดยประชาชน (Inclusive Organization) การรวมกลุ่มเยาวชนต่าง ๆ

2. การที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางอ้อม (Indirect Participation) โดยผ่านองค์กรผู้แทนของประชาชน (Representative Organization) กรรมการของกลุ่มหรือชุมชน

3. การมีประชาชนมีส่วนร่วมโดยเปิดโอกาสให้ (Open Participation) โดยผ่านองค์กรที่ไม่ใช่ผู้แทนของประชาชน (Non-Representative Organization) เช่น สถาบันหรือหน่วยงานที่เชิญชวน หรือเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเมื่อไรที่ได้ทุกเวลา

2.3.4 ลักษณะการมีส่วนร่วม

Huntington and Nelson (1975) เห็นว่า ลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนจะพิจารณาจาก กิจกรรม และการบริหาร ซึ่งจะต้องมีการศึกษาควบคู่กันไป ในระดับกิจกรรมนั้น จะเป็นพื้นฐานเบื้องต้นของการทำให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุด ส่วนในด้านการบริหารนั้นจะเป็นลักษณะของผู้มีอำนาจหน้าที่ที่จะเปิดทางให้ประชาชนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น หรือแสดงออกถึงเข้าร่วมในกิจกรรม โดย Huntington and Nelson ได้มีหลักในการพิจารณาถึงลักษณะการมีส่วนร่วมดังมีรายละเอียด ดังนี้

1. กิจกรรม ลักษณะของการมีส่วนร่วมประเภทนี้ให้ดูจากกิจกรรมที่เข้าร่วม เช่น ด้านการเมือง อาจพิจารณาจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้ง การลงประชามติ การประท้วง กรณีที่รัฐมีโครงการที่มีผลกระทบต่อประชาชน เป็นต้น ว่า สามารถกระทำได้เพียงใด

2. ระดับการบริหาร โครงสร้างขององค์กรหนึ่งจะต้องมีสายการบังคับบัญชา ดังนั้น การมีส่วนร่วมจะพิจารณาได้จาก

2.1 ในแนวราบ ทุกแผนกทุกฝ่ายจะมีความเสมอกันในตำแหน่ง ดังนั้น การมีส่วนร่วมในแนวราบจึงเป็นไปอย่างหลวมๆ ไม่จริงจัง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีสถานะหรือตำแหน่งเท่ากัน

2.2 ในแนวดิ่ง เป็นการมีส่วนร่วมตามสายการบังคับบัญชา เช่น มีหัวหน้า ลูกน้อง มีฝ่าย แผนกต่าง ๆ ลดหลั่นกันไป เป็นต้น การทำงานจึงมีการตรวจสอบตามลำดับขั้น การแสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเองหรือผู้อื่นจะได้รับการตรวจสอบจากผู้บังคับบัญชา

2.3 การมีส่วนร่วมทั้งแนวราบและแนวดิ่งนั้น ในบางครั้งจะต้องทำงานร่วมกันผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานในแผนกอื่น จึงต้องแสดงบทบาทตาสถานภาพของแนวราบและแนวดิ่ง

ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม และพรรณทิพย์ เพชรมาก (2551) ได้กล่าวถึงลักษณะการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนไว้ใน เอกสารประกอบการสอนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเมืองและชนบท โดยได้ข้อสรุปลักษณะการมีส่วนร่วมแบ่งออกเป็น 6 ลักษณะ ได้แก่

1. การรับรู้ข่าวสาร (Public Information) การมีส่วนร่วมแบบนี้ ประชาชนเป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องได้รับการแจ้งให้ทราบถึงรายละเอียดของโครงการที่จะดำเนินการ รวมทั้งผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ทั้งนี้ การแจ้งข่าวสารดังกล่าวจะต้องเป็นการแจ้งก่อนที่จะมีการตัดสินใจดำเนินโครงการ

2. การปรึกษาหารือ (Public Consultation) เป็นรูปแบบของการมีส่วนร่วมที่มีการจัดการหารือระหว่างผู้ดำเนินการโครงการกับประชาชนที่เกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบ เพื่อรับฟังความคิดเห็นและการตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติมนอกจากนี้ ยังเป็นช่องทางการกระจายข่าวารข้อมูลไปยังประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เกิดความเข้าใจ และเพื่อให้มีการให้ข้อเสนอแนะเพื่อประกอบทางเลือกการตัดสินใจ

3. การประชุมรับฟังความคิดเห็น (Public Meeting) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนและฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับโครงการหรือกิจกรรมและผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจ ใช้เวทีสาธารณะในการทำความเข้าใจ การประชุมรับฟังความคิดเห็นมีหลายวิธีการ เช่น การประชุมระดับชุมชน (Community Meeting) การประชุมรับฟังความคิดเห็นเชิงวิชาการ (Technical Meeting)

4. การประชาพิจารณ์ (Public Hearing) เป็นการประชุมที่มีขั้นตอนการดำเนินงานที่เป็นระบบ และมีความชัดเจนมากขึ้น เป็นเวทีในการสเนอข้อมูลอย่างเปิดเผยไม่มีการปิดบังขอผู้ที่มีส่วนได้และส่วยของโครงการ การประชาคมและคณะกรรมการจัดประชุมจะต้องมีองค์ประกอบของผู้เข้าร่วมที่เป็นที่ยอมรับ มีหลักเกณฑ์และประเด็นในการพิจารณาที่ชัดเจน และมีการแจ้งให้ทุกฝ่ายทราบอย่างชัดเจน

5. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) เป็นเป้าหมายสูงสุดของการมีส่วนร่วมของประชาชนให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจต่อประเด็นปัญหานั้นๆ ซึ่งอาจจะดำเนินการโดยการเลือกตัวแทนเข้าไปเป็นกรรมการที่มีอำนาจการตัดสินใจ

6. การใช้กลไกทางกฎหมาย รูปแบบนี้ไม่ถือว่าเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยตรงในเชิงการป้องกันและแก้ไข แต่เป็นลักษณะของการเรียกร้องและการป้องกันสิทธิของตนเองอันเนื่องมาจากการไม่ได้รับความเป็นธรรม เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ที่ตนเองควรจะได้รับซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้ให้หลักเรื่องการมีส่วนของประชาชนไว้หลายประการ และประชาชนสามารถใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญทั้งในรูปแบบของปัจเจกหรือในรูปแบบกลุ่ม องค์การ ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

โดยสรุป ลักษณะการมีส่วนร่วม คือ การมีส่วนร่วมในระดับกิจกรรม ได้แก่ การรับรู้ข่าวสาร การปรึกษาหารือ การประชุมรับฟังความคิดเห็น การประชาพิจารณ์ การลงประชามติ และการมีส่วนร่วมในระดับการบริหาร ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การใช้กลไกทางกฎหมาย ในประเด็นการมีส่วนร่วมในระดับการบริหารนี้ ยังจะต้องพิจารณาจาก ในแนวราบ ทุกแผนกทุกฝ่ายจะมีความเสมอกันในตำแหน่ง และ ในแนวดิ่งเป็นการมีส่วนร่วมตามสายการบังคับบัญชา

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยนำโครงสร้างการมีส่วนร่วม มาเป็นกรอบในการออกแบบฟังก์ชันของเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อสร้างแรงจูงใจให้สมาชิกในครัวเรือนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ

2.3.5 ปัจจัยที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วม

การที่ชุมชนจะเข้ามามีส่วนร่วมนั้น มีปัจจัยที่ส่งผลให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมซึ่งมีนักวิชาการได้เสนอแนวคิด ดังนี้

Koufman (1949) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนในชนบท พบว่า อายุ เพศ การศึกษา ขนาดของครอบครัว อาชีพ รายได้และระยะเวลาการอยู่อาศัยในท้องถิ่น มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในขณะที่ ประยูร ศรีประสาธน์ (2542) ได้นำเสนอปัจจัยของการมีส่วนร่วม ว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม มีด้วยกัน 3 ปัจจัย คือ 1) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ 2) ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจ ได้แก่ การศึกษา อาชีพ รายได้ และการเป็นสมาชิกกลุ่ม 3) ปัจจัยด้านการสื่อสาร ได้แก่ การรับข่าวสารจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคล และมีความสอดคล้องกับ สุธี วรประดิษฐ์ (2568) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน และได้นำเสนอปัจจัยที่มีส่วนในการผลักดันให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยได้สรุป แบ่งออกเป็น 3 ประเด็น คือ 1) ลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ต่าง ๆ 2) ลักษณะทางเศรษฐกิจ ได้แก่ อาชีพ รายได้ 3) การได้รับข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ ความถี่ในการรับรู้ข่าวสาร และแหล่งที่มาของข่าวสาร แต่ไม่สอดคล้องกับ (จิราภรณ์ ศรีคำ, 2547) ได้สรุปปัจจัยที่ทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมหรือไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ไว้ว่า บุคคลหรือกลุ่มบุคคลจะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมใด ๆ ก็ต่อเมื่อกิจกรรมนั้นสอดคล้องกับความเชื่อพื้นฐาน ทัศนคติ และค่านิยมของตน มีคุณค่าสอดคล้องกับกับผลประโยชน์ของตน มีเป้าหมายที่จะส่งเสริมและปกป้องรักษาผลประโยชน์ของตน สอดคล้องกับสิ่งที่ตนได้มาหรือหวังเอาไว้ และบุคคลหรือกลุ่มบุคคลจะไม่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมใดก็ต่อเมื่อตนเองได้มีประสบการณ์ที่เป็นอคติต่อเรื่องนั้น ๆ มาแล้ว และบุคคลหรือกลุ่มบุคคลจะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมใดๆ ย่อมขึ้นอยู่กับความคิดเห็นของตนเป็นใหญ่ ขึ้นอยู่กับอุปนิสัยและจารีตประเพณี ขึ้นอยู่กับโอกาสที่จะอำนวยขึ้นอยู่กับความสามารถรวมทั้งการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมใด ๆ ของบุคคลและกลุ่มบุคคลจะกระทำโดยการบีบบังคับหาได้ไม่ นอกจากนี้บุคคลและกลุ่มบุคคลจะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมใด ๆ ก็ต่อเมื่อได้รับการสนับสนุนกระตุ้นยั่วยุและจูงใจให้เกิดขึ้น

โดยสรุป ปัจจัยที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วม ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านบุคคลได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ต่าง ๆ 2) ปัจจัยด้านชุมชน ได้แก่ชุมชนให้การสนับสนุนและเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม เลือกให้เป็นตัวแทน ชุมชนมีความสามัคคี และมีกลุ่มต่าง ๆ ที่สนับสนุนผลักดันการมีส่วนร่วม 3) ปัจจัยด้านองค์การ ได้แก่ บรรยากาศองค์กร การติดต่อสื่อสาร กฎระเบียบ การเอาใจใส่กระตือรือร้นในการแก้ปัญหา มีประชาพิจารณ์ประชาคม 4) ปัจจัยด้านทัศนคติ ได้แก่ เจตคติต่อการมีส่วนร่วมและแรงจูงใจในการทำงาน

2.3.6 การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR)

2.3.6.1 ความหมาย

การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เน้นการมองภาพในองค์รวม ให้ความเคารพและให้ความสำคัญแก่คุณค่าความเป็นมนุษย์ของผู้ถูกวิจัย เป็นการศึกษาแบบเจาะลึก และใช้ระยะเวลาศึกษายาวนาน สร้างข้อสรุปจากหลักฐานและสิ่งที่ค้นพบ นำมารวบรวมอธิบายเป็นภาพรวมในเชิงนามธรรมมิใช่ตัวเลขทางสถิติและเป็นการศึกษาชุมชน โดยให้สมาชิกของชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งเป็นผู้ร่วมวิจัยด้วย แต่ไม่มีการปฏิบัติการใด ๆ และยังไม่มีการนำไปประยุกต์แก้ปัญหา มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

กมล สุดประเสริฐ (2540: 8) ได้ให้ความหมายของคำว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม คือ การวิจัย ค้นว้า และหาความรู้ตามหลักการของการวิจัยเชิงวิทยาศาสตร์แบบเดิม ๆ ต่างกันเพียงแต่ว่า PAR นั้นมีวัตถุประสงค์มุ่งไปที่การแก้ปัญหาในการพัฒนา และเป็นการวิจัยที่ดำเนินไปด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้ร่วมงาน รวมทั้งในกระบวนการวิจัย และในการมีหุ้นส่วนใช้ประโยชน์ของการวิจัย

สุภางค์ จันทวานิช (2547: 67) ได้ให้ความหมายของคำว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม หมายถึง วิธีการที่ให้ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมวิจัย เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์โดยอาศัยการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการวิจัย นับตั้งแต่การกำหนดปัญหา การดำเนินการ การวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนหาแนวทางในการแก้ปัญหาหรือส่งเสริมกิจกรรม

Kerlinger (1988) ได้ให้ความหมายของคำว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ คำว่า เชิงปฏิบัติการ หมายถึง การปฏิบัติงานในกิจกรรมการพัฒนาที่ควบคู่ไปกับการวิจัย และ คำว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเข้าร่วมอย่างแข็งขันของกลุ่มบุคคลในขั้นตอนต่างๆ ของการดำเนินกิจกรรมอย่างหนึ่ง

2.3.6.2 วัตถุประสงค์ของ PAR

1) เพื่อปลูกจิตสำนึกให้คนในชุมชนตระหนักในปัญหา หน้าที่ และร่วมกันแก้ปัญหาของตนเอง

2) เพื่อให้ชุมชนได้เรียนรู้แบบพหุภาคี (Steak Holder)

3) เพื่อให้ชุมชนร่วมกิจกรรมทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง

4) เพื่อส่งเสริมกิจกรรมกลุ่ม และการทำงานร่วมกันแก้ปัญหาและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2.3.6.3 แนวคิดของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

กมล สุดประเสริฐ (2540,8-9) ได้กล่าวถึงการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม (PAR) ว่า มาจากความเชื่อดังนี้ เชื่อว่า PAR เป็นกระบวนการที่เอนเอียงไปทางประชาธิปไตย เพราะ PAR เป็นกระบวนการทำงานร่วมกัน และ เชื่อว่า PAR ทำให้คนต้องพัฒนาตนเอง และ PAR เกิดจากประชาชนต้องการแสวงหาความรู้ในการแก้ปัญหาของตนเอง เป็นเครื่องมือหนึ่งในการช่วยคนยากจนและด้อยโอกาส ด้วยการวางพื้นฐานร่วมกันระหว่างหน่วยงานพัฒนาทั้งหลายกับชุมชน ซึ่ง PAR จะเน้นหนักการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพราะ PAR อาศัยการยอมรับของประชาชนได้สืบทอดต่อเนื่องเป็นประสบการณ์หลากหลาย

2.3.6.4 หลักการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม

1) ให้ความสำคัญและเคารพต่อภูมิความรู้ของชาวบ้าน โดยยอมรับว่าความรู้พื้นบ้าน ตลอดจนระบบการสร้างความรู้ และกำเนิดความรู้ในวิธีอื่นที่แตกต่างไปจากของนักวิชาการ

2) ปรับปรุงความสามารถและศักยภาพของชาวบ้านด้วยการส่งเสริม ยกระดับและพัฒนาความเชื่อมั่นในตัวเองของเขา ให้สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์สถานการณ์ปัญหาของเขาเอง

3) ให้ความรู้ที่เหมาะสมกับชาวบ้านและคนยากจน โดยให้สามารถได้รับความรู้ที่เกิดขึ้นในระบบสังคมของเขา และสามารถที่จะทำความเข้าใจ แปลความหมาย ตลอดจนนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสม

4) สนใจปริทัศน์ของชาวบ้าน โดยการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมจะช่วยเปิดเผยให้เห็นคำถามที่ตรงกับปัญหาของชาวบ้าน

5) ปลดปล่อยความคิด การวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมจะช่วยให้ชาวบ้านและคนยากจนสามารถใช้ความคิดเห็นของตนอย่างเสรี

2.3.6.5 การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

ให้ประชาชนในชุมชนได้มีโอกาสเข้ามาเป็นนักวิจัยร่วมกันในการร่วมคิดวางแผนและตัดสินใจในการวิจัย ชุมชนจะมีส่วนร่วมตลอดกระบวนการการวิจัยตั้งแต่การศึกษาชุมชน วิเคราะห์ปัญหา วางแผน ลงมือปฏิบัติ และติดตามประเมินผล การมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนก่อให้เกิดการพัฒนาที่มาจากชุมชนลดการพึ่งพิงจากสังคมภายนอกให้ประชาชนตัดสินใจร่มกัน ชาวบ้านเป็นศูนย์กลาง พึ่งพาตนเองได้ และจะก่อการสร้างองค์ความรู้จากการผสมผสานความรู้ของนักวิชาการกับความรู้พื้นบ้านให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ซึ่งเป็นการเรียนรู้ร่วมกัน รวมทั้งยังเกิดการผสมผสานความรู้จาก

ทฤษฎี (จากนักวิจัย) และการปฏิบัติ (จากชาวบ้าน) เข้าด้วยกัน ความรู้ที่ประชาชนได้รับจาก PAR เป็นการปฏิบัติที่ไม่ใช่การเข้าใจเพียงอย่างเดียวแต่จะเกิดจากการลงมือกระทำให้ความเข้าใจ (ดั้งเดิม) ที่เป็นนามธรรมออกมาสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม ทั้งนี้จะเห็นได้ว่า PAR นั้นเป็นการวิจัยที่นำไปสู่การพัฒนาทั้งวิธีการวิจัยและการพัฒนามนุษย์อย่างแท้จริง

2.3.6.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

ชาวบ้าน ประชาชน จะตื่นตัว ได้รับการศึกษามากขึ้น สามารถคิดและวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง การแก้ไขปัญหา การจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ จะมีการกระจายอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม รวมทั้งข้อมูลข่าวสารที่ส่งผลให้คุณภาพชีวิตของคนในชุมชนดีขึ้น และผู้วิจัย นักพัฒนาจะได้เรียนรู้จากชุมชนได้ประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับชุมชน อันก่อให้เกิดความเข้าใจชุมชนได้ดีขึ้น และเกิดแนวคิดในการพัฒนา ที่ยั่งยืนและบูรณาการ ตนเองอย่างแท้จริง

โดยสรุป การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ก็คือ การแสวงหาความรู้ ความจริงที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ ตรวจสอบได้ โดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีกลุ่มบุคคลเข้ามาร่วมกันเรียนรู้เพื่อรู้จักตัวเอง ชุมชน สิ่งแวดล้อมให้เห็นปัญหาของตัวเองและเห็นทางแก้หรือทางออกจากปัญหาโดยลงมือปฏิบัติจริงได้ผลจริงแก้ปัญหาได้จริง

2.3.7 กลยุทธ์การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการใช้เทคโนโลยี

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการใช้เทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาสังคมดิจิทัลที่เข้มแข็งและยั่งยืน การวางแผนและดำเนินงานที่เป็นระบบมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการใช้เทคโนโลยี โดยเฉพาะในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology: IT) และเทคโนโลยีการสื่อสาร (Communication Technology: CT) กลายเป็นเครื่องมือหลักในการขับเคลื่อนสังคม เศรษฐกิจ และการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน การเสริมสร้างศักยภาพของผู้บริหารและครูผู้สอนมีความสำคัญต่อการวางแผนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ ซึ่งหมายความว่าไม่เพียงแต่ต้องพัฒนาความสามารถของผู้บริหารเท่านั้น แต่ยังต้องให้ความสำคัญกับกระบวนการจัดทำแผนที่มีการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน (วราภรณ์ พรหมทอง, 2565) และยังมีนักวิชาการหลากหลายคนได้ทำการศึกษาค้นคว้า ไว้ดังนี้

วราภรณ์ พรหมทอง (2565) ได้เสนอกลยุทธ์การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการใช้เทคโนโลยีไว้ว่าการเสริมสร้างศักยภาพของผู้บริหารและครูผู้สอนในการวางแผนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้เป็นสิ่งจำเป็น นอกจากนี้ การพัฒนากระบวนการจัดทำแผนโดยเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

อัญชลี อาจนอก (2564) ได้เสนอกลยุทธ์การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการใช้เทคโนโลยีไว้ว่า แนวทางการจัดการระบบข้อมูลชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของศูนย์ดิจิทัลชุมชนและภาคประชาชน การศึกษาพบว่าการเปิดโอกาสให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการเก็บรวบรวม วิเคราะห์

และใช้ประโยชน์จากข้อมูลจะช่วยให้การพัฒนาชุมชนเป็นไปอย่างตรงจุดและตอบสนองต่อความต้องการของสมาชิก

สุรศักดิ์ สงวนพงษ์ และคณะ (2562) ได้ศึกษากลยุทธ์การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนแบบมีส่วนร่วม โดยพบว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ช่วยเพิ่มความเข้มแข็งและความยั่งยืนของชุมชน

วิโรจน์ ศรีหิรัญ และ กฤษณะ เชื้อชัยนาท (2564) ได้ศึกษากลยุทธ์การสื่อสารแบบมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขันในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล การสื่อสารที่เปิดโอกาสให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจ ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจและการยอมรับในการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ

ชิดชไม วิสุตกุล (2563) ได้ศึกษาการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้โดยผสมผสานเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างทักษะการวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา การใช้เทคโนโลยีในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ช่วยเพิ่มการมีส่วนร่วมและการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างสมาชิก

สรุปได้ว่า กลยุทธ์การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการใช้เทคโนโลยี การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการใช้เทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาสังคมดิจิทัลที่เข้มแข็งและยั่งยืน การวางแผนและดำเนินงานที่เป็นระบบช่วยให้ชุมชนสามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของประชาชน โดยรวมแล้ว กลยุทธ์การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการใช้เทคโนโลยีจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และประชาชนเอง เพื่อให้เทคโนโลยีสามารถถูกนำมาใช้ในการพัฒนาชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้ กลยุทธ์การมีส่วนร่วม เป็นตัวเชื่อมระหว่าง เทคโนโลยี กับ วิถีชีวิต โดยเน้นการสร้างความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเพื่อให้มั่นใจว่าเทคโนโลยีบัญชีครัวเรือนจะถูกนำไปใช้อย่างเห็นผลจริง ไม่ใช่เพียงแค่การดาวน์โหลดแอปพลิเคชันทิ้งไว้ แต่เป็นการใช้เพื่อยกระดับฐานะทางการเงินของครอบครัวอย่างยั่งยืน

2.4 กระบวนการสร้างแรงจูงใจในการทำบัญชีครัวเรือน

กระบวนการสร้างแรงจูงใจในการทำบัญชีครัวเรือน ได้มีนักวิชาการหลายท่านสนใจได้ทำการศึกษามาแล้ว ดังนั้นแนวคิดและทฤษฎีเรื่อง แรงจูงใจ ของแต่ละท่านจะแตกต่างกันออกไปตามความสนใจและทัศนะของแต่ละท่าน โดยในบทความนี้จะเป็นการรวบรวมประเด็นต่าง ๆ ที่มีความ

เชื่อมโยงกันและเกี่ยวข้องกันเพื่อมาอธิบายในเรื่อง ความผูกพันต่อองค์กร โดยแบ่งเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

2.4.1 ความหมายของแรงจูงใจ

แรงจูงใจ (Motivation) ได้รับการศึกษาค้นคว้าจากนักวิชาการหลายท่าน ซึ่งได้ให้ความหมายของคำว่า "แรงจูงใจ" แตกต่างกันไป โดยผู้วิจัยได้รวบรวมความหมายไว้ดังนี้

Herzberg (1959) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจ หมายถึง เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมาจากแต่คนและจะมิใช่ขึ้นอยู่กับผู้บริหารโดยตรง และปัจจัยที่ใช้ในการบำรุงจิตใจนั้นอย่างดีที่สุดก็คือจะสามารถช่วยขจัดความไม่พอใจต่าง ๆ ได้ แต่จะไม่สามารถสร้างความพึงพอใจได้ ดังนั้น ในกระบวนการจูงใจที่ต้องการสร้างให้เกิดแรงจูงใจที่ดี จึงจำเป็นต้องจัดและกำหนดปัจจัยต่าง ๆ ทั้งสองกลุ่มคือทั้งปัจจัยที่ใช้บำรุงจิตใจ (สภาพแวดล้อม) และปัจจัยที่ใช้จูงใจได้ (ของงานที่ทำ) ทั้งสองอย่างพร้อมกัน

Beach (1965) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจ หมายถึง ความเต็มใจที่จะใช้พลังเพื่อให้ประสบความสำเร็จในเป้าหมาย (Goal) หรือเพื่อให้ได้รับรางวัล (Reward) เป็นสิ่งสำคัญของการกระทำของมนุษย์และเป็นสิ่งยั่วยุคนให้ไปถึงซึ่งวัตถุประสงค์ที่มีสัญญาเกี่ยวกับรางวัลที่ได้รับ

Maslow (1987) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจ หมายถึง เป็นความต้องการจะเริ่มจากความต้องการระดับต่ำไปสู่ความต้องการในระดับที่สูงกว่า ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่เป็นแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงานอีกต่อไป ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองเท่านั้นจึงจะเป็นเครื่องจูงใจให้เกิดพฤติกรรมของพนักงาน

พิมลจรรย์ นามวัฒน์ (2544) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจ หมายถึง การทำให้บุคคลในองค์กรมีพฤติกรรมการทำงานที่พึงประสงค์ด้วยกระบวนการสร้างพลังกระตุ้นที่ทำให้บุคคลเต็มใจที่จะใช้ความสามารถของตนและชักนำให้บุคคลเลือกมีพฤติกรรมต่าง ๆ ไปในทิศทางที่มุ่งสู่การบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่องค์กรต้องการ

พูลสุข สังข์รุ่ง (2550) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจ หมายถึง การที่บุคคลแสดงออกซึ่งความต้องการในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งสามารถอาศัยปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่การทำให้ตื่นตัว (Arousal) การคาดหวัง (Expectancy) การใช้เครื่องล่อใจ (Incentives) และการลงโทษ (Punishment) มาเป็นแรงผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างมีทิศทางเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายหรือเงื่อน ไขที่ต้องการ

ณัฏฐพันธ์ เขจรนันทน์ และ ฉัตยาพร เสมอใจ (2548) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจ หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ที่ร่างกายและจิตใจ (ระบบ/สิ่งมีชีวิต) ถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้าให้เกิดการแสดงพฤติกรรมเพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ

ธวัชชัย แจ้งเจริญ (2563) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจ หมายถึง แรงกระตุ้นที่ตอบสนองแก่บุคคล ให้แสดงออกพฤติกรรมตามความต้องการนั้น ๆ กระทำเพื่อให้ได้ผลงานหรือผลการกระทำบรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ และสร้างความพึงพอใจสูงสุดในการปฏิบัติงาน

รุจิรา ตัณฑพงษ์ (2563) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจ หมายถึง สิ่งที่ช่วยกระตุ้นให้มนุษย์เกิดการเรียนรู้ทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยมีสภาวะแวดล้อมเป็นสิ่งช่วยให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งประกอบด้วย สิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุโอกาสของบุคคลที่ไม่เกี่ยวกับวัตถุ เช่น ตำแหน่ง อำนาจ เกียรติยศ สภาพทางกายภาพที่พึงปรารถนา ผลประโยชน์ทางอุดมคติ เช่น สิ่งจูงใจทั่ว ๆ ไป ความดึงดูดทางสังคม การปรับสภาพการทำงานให้ตรงกับวิธีการที่บุคลากรเคยทำเป็นนิสัย โอกาสมีส่วนร่วมในการทำงานที่กว้างขึ้น

ศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม (2566) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้าโดยจงใจให้กระทำหรือดิ้นรนเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์บางอย่างซึ่งจะเห็นได้พฤติกรรมที่เกิดจากการจูงใจเป็นพฤติกรรมที่มิใช่เป็นเพียงการตอบสนองสิ่งเร้าปกติธรรมดา ยกตัวอย่างลักษณะของการตอบสนองสิ่งเร้าปกติคือ การขานรับเมื่อได้ยินเสียงเรียก แต่การตอบสนองสิ่งเร้าจัดว่าเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการจูงใจ เช่น พนักงานตั้งใจทำงานเพื่อหวังความดีความชอบเป็นกรณีพิเศษ

สรุปได้ว่า แรงจูงใจ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้าโดยจงใจให้กระทำหรือดิ้นรนเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์บางอย่างซึ่งจะเห็นได้พฤติกรรมที่เกิดจากการจูงใจเป็นพฤติกรรมที่มิใช่เป็นเพียงการตอบสนองสิ่งเร้าปกติธรรมดา ยกตัวอย่างลักษณะของการตอบสนองสิ่งเร้าปกติคือ การขานรับเมื่อได้ยินเสียงเรียก แต่การตอบสนองสิ่งเร้าจัดว่าเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการจูงใจ เช่น พนักงานตั้งใจทำงานเพื่อหวังความดีความชองเป็นกรณีพิเศษ

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยนำหลักการของ แรงจูงใจ มาเป็น ตัวขับเคลื่อนพฤติกรรม เพื่อเปลี่ยนจากการทำบัญชีตามหน้าที่ปกติ ให้กลายเป็นความมุ่งมั่นเพื่อบรรลุเป้าหมายทางการเงิน โดยประยุกต์ใช้ในการทำบัญชีไม่ใช่แค่การ ทำตามสั่ง หรือทำเพราะถูกขอ แต่ทำเพราะ หวังผลลัพธ์ที่ดีกว่าเกิดความมั่นใจทางการเงิน หรือการมีเงินออมไปใช้ในสิ่งที่ต้องการ เทคโนโลยีจะช่วยแสดงผลลัพธ์เชิงบวกนี้ให้เห็นชัดเจน ช่วยตั้งเป้าหมายที่เป็นรูปธรรม เช่น เพื่อปลดหนี้ หรือ เพื่อทุนการศึกษาลูก เมื่อผู้ใช้เห็นความคืบหน้าผ่านแอปพลิเคชัน แรงจูงใจจะทำงานในลักษณะของความพยายามที่ต่อเนื่อง (Persistence) ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในระยะยาวอย่างยั่งยืน

2.4.2 ความสำคัญของแรงจูงใจ

ปิติวัตติ์ ปิติพรภูวพัฒน์ (2560) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแรงจูงใจไว้ว่า การจูงใจที่เหมาะสมและถูกต้องตามสถานการณ์ขององค์กร ทำให้พนักงานในองค์กรมีความยินดีและเต็มใจที่จะทุ่มเทพลังงานที่มีอยู่ในตัว รวมทั้ง ความรู้ความสามารถของตนอย่างเต็มที่เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ได้ประโยชน์ต่อองค์กร การจูงใจจึงเป็นหน้าที่หลักอีกประการหนึ่งที่ผู้บริหารควรจะทำหน้าที่อย่างมีความรู้ความเข้าใจในการประยุกต์ใช้ความรู้ให้ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม จริยธรรมในการบริหารงาน

ชัชพร มานะกิจ (2561) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแรงจูงใจไว้ว่า การจูงใจมีอิทธิผลต่อผลผลิต ผลิตผลของงานจะมีคุณภาพดี มีปริมาณมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับการจูงใจในการทำงาน

ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างานจึงจำเป็นต้องเข้าใจว่าอะไรคือแรงจูงใจที่จะทำให้พนักงานทำงานอย่างเต็มที่ และไม่ใช่เรื่องง่ายในการจูงใจพนักงาน เพราะพนักงานตอบสนองต่องานและวิธีทำงานขององค์กรแตกต่างกัน การจูงใจพนักงานจึงมีความสำคัญ สามารถสรุปความสำคัญของการจูงใจในการทำงานได้ดังนี้

1. พลัง (Energy) เป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญต่อการกระทำ หรือพฤติกรรมของมนุษย์ในการทำงานใดๆ ถ้าบุคคลมีแรงจูงใจในการทำงานสูง ย่อมทำให้ขยันขันแข็ง กระตือรือร้น กระทำให้สำเร็จ ซึ่งตรงกันข้ามกับบุคคลที่ทำงานประเภท "เช้าชาม เย็นชาม" ที่ทำงานเพียงเพื่อให้ผ่านไปวัน ๆ

2. ความพยายาม (Persistence) ทำให้บุคคลมีความมานะ อดทน บากบั่น คิดหาวิธีการนำความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของตนมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่องานให้มากที่สุด ไม่ท้อถอยหรือละความพยายามง่าย ๆ แม้งานจะมีอุปสรรคขัดขวาง และเมื่องานได้รับผลสำเร็จด้วยดีก็มักคิดหาวิธีการปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ

3. การเปลี่ยนแปลง (variability) รูปแบบการทำงานหรือวิธีทำงานในบางครั้งก่อให้เกิดการค้นพบช่องทางดำเนินงานที่ดีกว่า หรือประสบผลสำเร็จมากกว่า นักจิตวิทยาบางคนเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงเป็นเครื่องหมายของความเจริญก้าวหน้าของบุคคล แสดงให้เห็นว่าบุคคลกำลังแสวงหาการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ให้ชีวิตบุคคลที่มีแรงจูงใจในการทำงานสูง เมื่อดิ้นรนเพื่อจะบรรลุวัตถุประสงค์ใด ๆ หากไม่สำเร็จบุคคลก็มักพยายามค้นหาสิ่งผิดพลาด และพยายามแก้ไขให้ดีขึ้นในทุกวิถีทาง ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการทำงานจนในที่สุดทำให้ค้นพบแนวทางที่เหมาะสมซึ่งอาจจะต่างไปจากแนวเดิม

4. บุคคลที่มีแรงจูงใจในการทำงานจะเป็นบุคคลที่มุ่งมั่นทำงานให้เกิดความเจริญก้าวหน้า และการมุ่งมั่นทำงานที่ตนรับผิดชอบ ให้เจริญก้าวหน้าจัดว่าบุคคลผู้นั้นมีจรรยาบรรณในการทำงาน (Work Ethics) ผู้มีจรรยาบรรณในการทำงานจะเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบ มั่นคงในหน้าที่ มีวินัยในการทำงาน ซึ่งลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความสมบูรณ์ ผู้มีลักษณะดังกล่าวนี้มักไม่มีเวลาเหลือพอที่จะคิดและทำในสิ่งที่ไม่ดี

มลฤดี ปุริเส (2565) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแรงจูงใจไว้ว่า ความสำคัญของแรงจูงใจนั้นเมื่อเริ่มเข้าสู่ชีวิตการทำงานหรือคนที่รับตำแหน่งใหม่มักมีความตั้งใจจริงที่จะปฏิบัติงานให้ได้ผลดี แต่หากมีสิ่งใดก็ตามมาทำให้ความตั้งใจจริงนั้นลดต่ำลงสภาพอันเนื่องมาจากความไม่สมดุลทางจิตใจจะปรากฏขึ้นทันที คุณภาพของงานลดต่ำลง ผู้ปฏิบัติขาดความรับผิดชอบโดยทำงานเพื่อให้ผ่านพ้นไปวัน ๆ หนึ่งเท่านั้น สภาพความไม่สมดุลทางจิตใจเป็นปัญหาอย่างหนึ่งในการทำงานของพนักงานให้มีความสุข แรงจูงใจจึงเป็นสิ่งสำคัญเป็นตัวกระตุ้นให้พนักงานมีความกระตือรือร้นในการทำงานให้ดีมากยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า แรงจูงใจมีความสำคัญที่ทำให้พฤติกรรมของบุคคลมีพลัง มีทิศทาง และมีความรู้สึกมุ่งมั่นที่จะบรรลุเป้าหมาย ซึ่งแรงจูงไจเป็นส่วนสำคัญของการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานของ กล่าวคือ พฤติกรรมต่าง ๆ ของพนักงานเกิดจากแรงจูงใจที่จะทำให้เกิดความต้องการและการแสดงออก โดยปกติพนักงานมีความสามารถในการทำสิ่งต่าง ๆ ได้หลายอย่าง หรือมีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน แต่พฤติกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ จะแสดงออกมาเพียงบางโอกาสเท่านั้น ดังนั้น สิ่งที่จะผลักดันให้พนักงานแสดงความสามารถออกมาได้นั้น คือ แรงจูงใจ นั้นเอง โดยผู้บริหารทุกระดับขององค์กรจะต้องทำหน้าที่ชักจูงและสร้างแรงจูงใจให้ พนักงานทุกระดับในองค์กรปฏิบัติงานอย่างกระตือรือร้น และมีความเต็มใจที่จะปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถของตน เพื่อให้องค์กรบรรลุป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ

2.4.3 องค์ประกอบของแรงจูงใจ

มีนักวิชาการกล่าวถึงองค์ประกอบของแรงจูงใจไว้ ดังนี้

Maslow (1970, pp.80-81) ได้ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับความต้องการของ มนุษย์ไว้ว่า มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอ ความต้องการได้รับการตอบสนองแล้วจะมี ความต้องการอย่างอื่นเข้ามาแทนที่ ความต้องการที่ได้รับการตองสนองแล้วจะไม่เป็น สิ่งจูงใจอีกต่อไป แต่ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองนั้นจะเป็นสิ่งจูงใจแทน ซึ่ง Maslow มองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์เป็น 5 ลำดับ ดังนี้ คือ

1. ความต้องการด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความ ต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ได้แก่ ความต้องการเกี่ยวกับอาหาร น้ำ อุณหภูมิที่เหมาะสม ยารักษาโรค ความต้องการทางเพศ เป็นต้น เมื่อมนุษย์ได้รับการตอบสนองใน ด้านความจำเป็นพื้นฐานเป็นที่พอใจแล้วมนุษย์จะมีความต้องการระดับสูงขึ้นไปและความ ต้องการดังกล่าวจะเป็นเครื่องกระตุ้นพฤติกรรมของมนุษย์

2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety Needs) มี 2 แบบคือ ความต้องการความปลอดภัยด้านร่างกายและจิตใจกับความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ

3. ความต้องการทางสังคม (Social or Belonging Needs) เป็นความต้องการที่จะให้ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคมต้องการให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น

4. ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียงหรือฐานะทางสังคม (Esteem or Status Needs) เป็นความต้องการที่จะมีฐานะเด่นเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป ต้องการเป็น ตัวเอง มีอิสระในการตัดสินใจ เป็นต้น

5. ความต้องการที่จะได้รับความสมหวังในชีวิต) Self Actualization or self Realization) เป็นขั้นสูงสุดของมนุษย์ เช่น ความต้องการอยากเป็นหัวหน้าสูงสุดของ หน่วยงาน ความต้องการอยากเด่นทางใดทางหนึ่งโดยเฉพาะ

สรุปได้ว่า ทฤษฎีการจูงใจของ Maslow มาสโลว์ ได้ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ไว้ว่า มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอ ความต้องการได้รับการตอบสนองแล้วจะมีความต้องการอย่างอื่นเข้ามาแทนที่ ความต้องการที่ได้รับการตองสนองแล้วจะไม่เป็น สิ่งจูงใจอีกต่อไป แต่ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองนั้นจะเป็นสิ่งจูงใจแทน ความ ต้องการพื้นฐานของมนุษย์เป็น 5 ลำดับ ดังนี้ คือ 1) ความต้องการด้านร่างกาย (Physiological Needs) 2) ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety Needs) ความปลอดภัยด้านร่างกายและจิตใจกับความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ 3) ความต้องการทางสังคม (Social or Belonging Needs) ให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น 4) ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียงหรือฐานะทางสังคม (Esteem or Status Needs) 5) ความต้องการที่จะได้รับความสมหวังในชีวิต (Self actualization or Self Realization) เป็นขั้นสูงสุดของมนุษย์

Herzberg (1959) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานของบุคลากรในองค์กร โดยศึกษาถึงทรรศนะคติของบุคคลที่มีต่อการทำงานเพื่อหาทางที่จะลดความไม่พอใจในการทำงานเพื่อที่จะทำให้คนงานมีความรู้สึกที่ดีในการที่จะพยายามเสริมสร้างผลผลิตของงานให้มากขึ้นจนค้นพบเป็นทฤษฎีสองปัจจัย (Two-factors Theory) หรือทฤษฎีการจูงใจของเฮิร์กเบิร์ก (Frederick Herzberg, 1959) ซึ่งเขาพบว่าประเภทและองค์ประกอบแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

1. ปัจจัยจูงใจ (Motivates Factors) เป็นปัจจัยกระตุ้นให้คนทำงาน โดยเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่ดีที่จะเกิดขึ้นกับพนักงาน อันจะทำให้พนักงานมีความพึงพอใจเกี่ยวกับงานที่จะทำ

1.1 ความสำเร็จของงาน (Achievement) ในทางทฤษฎีแล้วความสำเร็จในการทำงานที่สามารถแก้อุปสรรคหรือปัญหาให้ลุล่วงไปได้เสมอ ย่อมจะรู้สึกมีความพึงพอใจและปลื้มใจในผลสำเร็จของงานนั้นอย่างยิ่ง ทำให้มีกำลังใจในการทำงานอื่น ๆ ต่อไป ซึ่งถือได้ว่ามีความสำคัญที่สุดพนักงานมีความรู้สึกว่าทำงานได้สำเร็จ

1.2 การเป็นที่ยอมรับนับถือ (Recognition) การทำงานแล้วได้รับการยอมรับจากผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และบุคคลทั่ว ๆ ไป ในสังคมได้ให้ความสำคัญของการยกย่อง ชมเชย แสดงความชื่อชมยินดีในผลงานและความสามารถ เมื่อทำงานบรรลุผลจะเป็นสิ่งที่สร้างความประทับใจในทางทฤษฎีเชื่อว่าจะทำให้พนักงานนั้นเกิดความภูมิใจ มีกำลังใจ มีผลในการกระตุ้นจูงใจในการทำงานได้ดียิ่งขึ้น เป็นการสื่อสารถึงพนักงานมีความรู้สึกว่าเมื่อทำสำเร็จจะมีคนยอมรับเขา

1.3 ความรับผิดชอบ (Responsibility) ในทางทฤษฎีเชื่อว่า หากพนักงานรู้สึกว่าเขาต้องรับผิดชอบตนเองและงานของเขา การได้รับเกียรติและความไว้วางใจ มอบหมายงานให้รับผิดชอบอย่างอิสระ สนใจที่ผลลัพธ์ ให้สิทธิ์ทำงานด้านความคิด ปัจจัยประเภทนี้ล้วนแล้ว แต่เป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมและกระตุ้นให้พนักงานตั้ง ใจทำงานให้มากยิ่งขึ้นตามทฤษฎี

1.4 โอกาสก้าวหน้า (Advancement) พนักงานรู้สึกว่าเขามีความก้าวหน้าในงานที่ทำ การได้ความก้าวหน้าในหน้าที่การงานหรือเลื่อนขั้น ในการทำงาน การขึ้นเงินเดือนค่าจ้างให้สูงขึ้น จะเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมและกระตุ้น ให้พนักงานตั้งใจทำงานให้มากยิ่งขึ้น

1.5 ลักษณะของงาน (Work Itself) ตัวงานที่น่าสนใจและท้าทายความสามารถของพนักงาน พนักงานรู้สึกว่างานที่ทำน่าสนใจ น่าทำ เป็นงานสำคัญที่มีคุณค่า เป็นงานที่ต้องใช้ความคิด งานประดิษฐ์คิดค้น สิ่งใหม่ ๆ แบบใหม่ ๆ ปัจจัยนี้ทฤษฎีเชื่อว่าพนักงานจะรู้สึกพอใจที่จะทำงานในลักษณะนี้มากขึ้น

1.6 ความก้าวหน้าในการทำงาน (The possibility of growth) การให้โอกาสในการเพิ่มพูน ความรู้ความชำนาญในการทำงานเพื่อความก้าวหน้า และเจริญเติบโตก็เป็นการจูงใจให้พนักงานทำงานให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นการให้อำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจในงานที่ตัวเองรับผิดชอบทางพนัก งานจะรู้สึกภาคภูมิใจในตัวเองมากขึ้น

2. ปัจจัยอนามัย (Hygiene or Maintenance Factors) หมายถึง คือปัจจัยที่องค์กรขาดไม่ได้เลย เนื่องจากเป็นปัจจัยที่ขาดแล้วพนักงานจะมีแนวโน้มเกิดความไม่พอใจต่องานที่รับผิดชอบต่อองค์กรแต่การเพิ่มระดับปัจจัยประเภทนี้เข้าไปก็ไม่ได้ช่วยให้พนักงานมีความพึงพอใจต่องานที่รับผิดชอบหรือในตัวองค์กรสูงขึ้นและไม่ได้ช่วยให้พนักงานมีแรงจูงใจในการพัฒนาประสิทธิภาพของงาน ถือเป็นปัจจัยภายนอก (Extrinsic Factor) และเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่จะสร้างความไม่พอใจในการทำงานให้กับพนักงาน ซึ่งจะเป็นตัวสกัดกั้นไม่ให้เกิดแรงจูงใจในการทำงานขึ้นได้ หรือเป็นข้อกำหนดเบื้องต้นที่จะป้องกันมิให้คนไม่พอใจในงานที่ทำอยู่ มีดังนี้

2.1 นโยบายและการบริหารงาน (Company Policies and Administration) เป็นปัจจัยที่องค์กรไม่มีไม่ได้ และเป็นปัจจัยที่ไม่มีประสิทธิผลต่อการทำงานของพนักงาน เช่น นโยบายบริษัทที่ไม่ส่งเสริมความเจริญเติบโตของตัวพนักงาน การไม่ดำรงรักษาและให้ความมั่นคงกับบุคลากร การบริหารงานที่ไม่เป็นระบบ การทำงานที่ซ้ำซ้อนกันไม่เป็นเอกภาพ ก็ไม่ได้เช่นกัน หากแต่ในทางทฤษฎีนี้ก็เชื่อว่า การเพิ่มคุณภาพของปัจจัยนี้มาก ๆ ก็ไม่ได้ทำให้ พนักงานมีแนวโมในความพึงพอใจมากขึ้น หรือมีแรงจูงใจในการทำงานให้ดีขึ้นเช่นกัน

2.2 การบังคับบัญชาและการควบคุมดูแล (Supervision) คือ ลักษณะการบังคับของหัวหน้างาน ความยุติธรรมในการแบ่งและกระจายงานของผู้บังคับบัญชา ความสามารถของผู้บังคับบัญชาในการบริหารงาน การให้คำแนะนำแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา การสั่งงาน การมอบหมายงานมีความชัดเจน วิธีการดูแล ควบคุมการปฏิบัติงาน การรับฟังข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะของผู้ใต้บังคับบัญชา การสอนงาน และความยุติธรรมในการมอบหมายงาน เป็นต้น

2.3 ความสัมพันธ์กับหัวหน้างาน (Interpersonal Relations with Supervision) หมายถึง การติดต่อ ไม่ว่าจะเป็นกิริยาหรือวาจาที่แสดงถึงความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน สามารถทำงานร่วมกัน

มีความเข้าใจซึ่งกันและกันอย่างดีต่อกัน เช่น ความสนิทสนม ความจริงใจ ความร่วมมือและการได้รับความช่วยเหลือจากหัวหน้างาน

2.4 ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน (Interpersonal Relations with Peers) หมายถึง การติดต่อ ไม่ว่าจะเป็นกิริยาหรือวาจาที่แสดงถึงความสัมพันธ์อันดีต่อกัน สามารถทำงานกันมีความเข้าใจซึ่งกันและกันอย่างดีต่อกัน เช่น ความสนิทสนม ความจริงใจ ความร่วมมือและการได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมงาน

2.5 ความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา (Interpersonal Relations with Subordinators) หมายถึง การติดต่อ ไม่ว่าจะเป็นกิริยาหรือวาจาที่แสดงถึงความสัมพันธ์อันดีต่อกัน สามารถทำงานร่วมกัน มีความเข้าใจซึ่งกันและกันอย่างดีต่อกัน เช่น ความสนิทสนม ความจริงใจ ความร่วมมือและการได้รับความช่วยเหลือจากผู้ใต้บังคับบัญชา

2.6 ตำแหน่งงาน (Status) คือ อาชีพนั้น ๆ ต้องเป็นที่ขอมรับนับถือของสังคม มีเกียรติและศักดิ์ศรี มีความสำคัญของงานต่อบริษัท เป็นต้น

2.7 ความมั่นคงในการทำงาน (Jab Security) หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อความมั่นคงในการทำงาน ความยั่งยืนของหน้าที่การงาน ความมั่นคง ภาพพจน์ ชื่อเสียง หรือขนาดของบริษัทหรือองค์กรที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน

2.8 ชีวิตส่วนตัว (Personal Lire) คือ ความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดีอันเป็นผลที่ได้รับจากการทำงานหรือหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงาน ได้แก่ สภาพความเป็นอยู่ในปัจจุบัน ความสะดวกในการเดินทางมาทำงาน

2.9 สภาพแวดล้อมในการทำงาน (Working Conditions) คือ สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ทำงาน เช่น เสียง แสงสว่าง อุณหภูมิ การระบายอากาศ กลิ่น บรรยากาศในการทำงาน ชั่วโมงในการทำงาน รวมทั้งลักษณะสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ เช่น อุปกรณ์ เครื่องมือต่าง ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีผลกระทบต่อผู้ทำงานและเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความพึงพอใจต่อการทำงาน Walton (1975) กล่าวว่า สภาพการทำ งานที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ หมายถึง ความปลอดภัยจากสภาพทางกายภาพของสถานที่ทำงาน มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ เครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงานคำนึงถึงความปลอดภัยจากอุบัติเหตุและไม่เกิดผลเสียต่อสุขภาพ รวมถึงการควบคุมสิ่งรบกวนจากกลิ่นเสียงและแสง Cummings และ Worley (1997) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ หมายถึง การที่ผู้ปฏิบัติงานมีสภาพการปฏิบัติงานที่เหมาะสม มีสภาพแวดล้อมทางกายภาพของสถานที่ทำงานที่สะดวกต่อการปฏิบัติหน้าที่ปลอดภัยจากอุบัติเหตุ ปราศจากการกระทบกระเทือนต่อสุขภาพและมีความสะดวกสบายระหว่างการทำงานจากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมในการทำงาน หมายถึง การที่ผู้ปฏิบัติงานมีสภาพการปฏิบัติงานที่เหมาะสม มีสภาพแวดล้อมทางกายภาพของสถานที่

ทำงานที่สะดวกต่อการปฏิบัติหน้าที่ปลอดภัยจากอุบัติเหตุ ปราศจากการกระทบกระเทือนต่อสุขภาพ และมีความสะดวกสบายระหว่างการทำงาน

2.10 เงินเดือน (Compensations) และสวัสดิการ (Welfares) คือผลตอบแทนที่องค์กรจ่ายให้แก่พนักงานสำหรับการทำงานให้องค์กร ไม่ว่าจะเป็นในรูปของเงินเดือน ค่าร้างรวมทั้งการเลื่อนขั้นเงินเดือนในหน่วยงานเหมาะสมกับงานที่ทำ โดยการเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นไปอย่างเหมาะสมเป็นที่พอใจของบุคคลที่ทำงาน นอกจากนี้ยังรวมถึงรางวัลที่ให้กับพนักงานที่เป็นผลมาจากการทำงานในตำแหน่งต่าง ๆ ขององค์กร หรือเป็นผลตอบแทนชนิดใดชนิดหนึ่งซึ่งพนักงานได้รับเพิ่มเติมนอกเหนือจากเงินเดือน ค่าจ้าง ได้แก่ สวัสดิการด้านสุขภาพและการประกันชีวิตวันหยุดพักผ่อน/พักร้อน บำเหน็จบำนาญ เป็นต้น

Weiten (1997) กล่าวว่า ทฤษฎีส่วนใหญ่ได้แบ่งแรงจูงใจของมนุษย์ออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจทางด้านร่างกาย (Biological Motives) เกิดจากความต้องการทางร่างกาย เช่น ความหิว ความต้องการทางเพศ ความต้องการอุณหภูมิที่เหมาะสม ความต้องการขับถ่าย ความต้องการการนอนหลับและพักผ่อน ความต้องการแสดงออก ความก้าวร้าว เป็นต้น

2. แรงจูงใจทางสังคม (Social Motives) เกิดจากประสบการณ์ทางสังคม เช่น ความต้องการความสำเร็จ ความต้องการความสัมพันธ์ ความต้องการอิสรภาพ ความต้องการการดูแลปกป้อง ความต้องการมีอำนาจ ความต้องการเป็นที่สนใจของผู้อื่น ความต้องการความมีระเบียบเรียบร้อย ความต้องการความสนุกสนานเพลิดเพลิน

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของแรงจูงใจข้างต้นนั้นมีแรงจูงใจ 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยจูงใจ และปัจจัยอนามัย โดยจะเป็นสิ่งผลักดันภายนอกตัวบุคคลที่มากระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมอาจเป็นการได้รับรางวัล ใบเกียรติคุณชื่อเสียง แรงจูงใจนี้ไม่คงทนถาวร จะแสดงพฤติกรรมเพื่อตอบสนองสิ่งจูงใจดังกล่าว กล่าวโดยสรุป แรงจูงใจ หมายถึง แรงจูงใจ หมายถึงปัจจัยหรือสิ่งกระตุ้นที่ทำให้บุคคลรู้สึกต้องการหรือมีความต้องการที่จะทำบางสิ่ง หรือให้เกิดการกระทำบางอย่าง โดยสามารถแบ่งได้เป็น:

1. แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation): ความต้องการที่เกิดจากความพอใจหรือความสนุกที่ได้รับจากการทำกิจกรรมเอง เช่น ความรักในงานที่ทำ หรือความรู้สึกภูมิใจในความสำเร็จ

2. แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation): สิ่งกระตุ้นจากภายนอกที่ทำให้บุคคลมีความต้องการทำกิจกรรม เช่น รางวัล, การยอมรับ, หรือการหลีกเลี่ยงผลลัพธ์ที่ไม่พึงประสงค์แรงจูงใจเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้บุคคลมีความพยายามในการบรรลุเป้าหมายหรือทำกิจกรรมที่ตั้งใจไว้

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็น เครื่องมือสร้างแรงจูงใจโดยใช้ แรงจูงใจภายนอก รางวัล/การยอมรับ เป็นตัวดึงดูดให้คนเริ่มทำบัญชี และใช้ แรงจูงใจภายใน ผลสำเร็จของเงินออม/

ความภูมิใจ เป็นตัวประคองให้เกิดการทำบัญชีที่ถาวรและยั่งยืน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดคือการสร้างวินัยทางการเงินให้แก่ครัวเรือน

2.4.4 เทคนิคการสร้างแรงจูงใจให้กับสมาชิกชุมชนในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

เทคนิคการสร้างแรงจูงใจให้กับสมาชิกชุมชนในการจัดทำบัญชีครัวเรือน เป็นวิธีการอย่างหนึ่งในการที่ส่งเสริม ชักจูง หรือเป็นแรงผลักดันให้กับสมาชิกชุมชนจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อช่วยในการวางแผนการใช้จ่ายเงินในอนาคต การออมเงิน การคิดอย่างมีระบบ ตลอดจนการสร้างเครือข่ายเพื่อให้ความรู้แก่ชุมชนอื่น ๆ เพื่อช่วยให้มีการจัดทำบัญชีครัวเรือนอย่างต่อเนื่อง โดยมีหน่วยงานหรือนักวิชาการได้ทำการศึกษาและกำหนดเทคนิคการสร้างแรงจูงใจให้กับสมาชิกชุมชนในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ไว้ดังนี้

สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย (2565) ได้มีการใช้เทคนิคการสร้างแรงจูงใจให้กับสมาชิกชุมชนในการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยการส่งเสริมกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ การส่งเสริมให้สมาชิกชุมชนพัฒนากระบวนการคิดอย่างเป็นระบบสามารถเพิ่มแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนได้ โดยการออกแบบสมุดบันทึกที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนช่วยให้การบันทึกข้อมูลเป็นเรื่องง่ายและน่าสนใจมากขึ้น นอกจากนี้ การใช้สื่อดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการบันทึกบัญชีสามารถช่วยให้ชุมชนสามารถติดตามและวิเคราะห์พฤติกรรมทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา (2564) ได้มีการใช้เทคนิคการสร้างแรงจูงใจให้กับสมาชิกชุมชนในการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยการจัดอบรมและให้ความรู้ การจัดอบรมเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนช่วยให้สมาชิกชุมชนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการบันทึกและวิเคราะห์รายรับ-รายจ่ายของตนเอง การสอนวิธีการบันทึกบัญชีอย่างถูกต้องและต่อเนื่องจะช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ดีขึ้น นอกจากนี้ การใช้ตัวอย่างจากกรณีศึกษาที่ประสบความสำเร็จสามารถสร้างแรงจูงใจให้กับสมาชิกในชุมชนได้

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2563) ได้มีการใช้เทคนิคการสร้างแรงจูงใจให้กับสมาชิกชุมชนในการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยการสร้างเครือข่ายและกลุ่มสนับสนุน การสร้างเครือข่ายหรือกลุ่มสนับสนุนภายในชุมชนช่วยให้สมาชิกสามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือน การทำงานเป็นกลุ่มช่วยสร้างแรงจูงใจในการบันทึกบัญชีอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การมีเพื่อนร่วมเรียนรู้ยังช่วยให้เกิดแรงผลักดันและความรับผิดชอบร่วมกัน

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม (2563) ได้มีการใช้เทคนิคการสร้างแรงจูงใจให้กับสมาชิกชุมชนในการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยการสนับสนุนจากภาครัฐและองค์กรที่เกี่ยวข้องหน่วยงานภาครัฐและองค์กรที่เกี่ยวข้องสามารถมีบทบาทสำคัญในการสร้างแรงจูงใจให้สมาชิกชุมชนจัดทำบัญชีครัวเรือน เช่น การจัดโครงการส่งเสริมการออม การให้สิ่งจูงใจสำหรับผู้ที่สามารถบันทึกบัญชีได้อย่างสม่ำเสมอ และการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการบันทึกข้อมูล

ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจพอเพียง (2562) ได้มีการใช้เทคนิคการสร้างแรงจูงใจให้กับสมาชิกชุมชนในการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ช่วยให้สมาชิกชุมชนตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการทรัพยากรในชีวิตประจำวัน การสอนให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการออมและการใช้จ่ายอย่างมีเหตุผลสามารถช่วยสร้างนิสัยที่ดีในการบันทึกบัญชีครัวเรือน

ธนพร ศรีสุวรรณ (2563) ได้มีการใช้เทคนิคการสร้างแรงจูงใจให้กับสมาชิกชุมชนในการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยการใช้สื่อประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความตระหนักรู้ การใช้สื่อประชาสัมพันธ์เป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือน เช่น การแจกจ่ายโบรชัวร์ การใช้สื่อสังคมออนไลน์ หรือการจัดทำวิดีโอสั้นเพื่ออธิบายถึงประโยชน์ของการจดบันทึกบัญชีครัวเรือนอย่างสม่ำเสมอ และยังพบว่าการประชาสัมพันธ์ที่สม่ำเสมอผ่านช่องทางที่หลากหลายช่วยให้ชุมชนมีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนมากขึ้น และทำให้เกิดการมีส่วนร่วมที่สูงขึ้น

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (2562) ได้มีการใช้เทคนิคการสร้างแรงจูงใจให้กับสมาชิกชุมชนในการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยการจัดกิจกรรมเชิงปฏิบัติการ การอบรมเชิงปฏิบัติการเป็นอีกหนึ่งแนวทางที่ช่วยกระตุ้นให้สมาชิกชุมชนเกิดความสนใจและมีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน งานวิจัยของ และยังระบุว่า การให้สมาชิกได้ลงมือปฏิบัติจริง เช่น การทดลองทำบัญชีรายรับรายจ่ายผ่านเวิร์กชอป หรือการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิกในชุมชน จะช่วยให้พวกเขาเข้าใจหลักการและสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ง่ายขึ้น

อรพินทร์ วงษ์อินทร์ (2561) ได้มีการใช้เทคนิคการสร้างแรงจูงใจให้กับสมาชิกชุมชนในการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยการสนับสนุนจากผู้นำชุมชน ผู้นำชุมชนมีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการทำบัญชีครัวเรือน และยังพบว่า เมื่อผู้นำชุมชนเข้ามาสนับสนุน เช่น การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ในชุมชน หรือการจัดประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือน จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นและแรงจูงใจให้สมาชิกชุมชนเห็นถึงความสำคัญและลงมือทำจริง

กาญจนา แก้วประเสริฐ (2564) ได้มีการใช้เทคนิคการสร้างแรงจูงใจให้กับสมาชิกชุมชน ในการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยการให้รางวัลและการยอมรับ การใช้กลไกการให้รางวัลและการยอมรับช่วยสร้างแรงจูงใจให้สมาชิกชุมชนรู้สึกภูมิใจในความสำเร็จของตน และยังแสดงให้เห็นว่าการมอบรางวัล เช่น ประกาศเกียรติคุณ หรือของที่ระลึกแก่ผู้ที่สามารถบันทึกบัญชีครัวเรือนได้อย่างมีวินัย สามารถกระตุ้นให้ชุมชนเกิดพฤติกรรมที่ดีต่อเนื่องและมีการถ่ายทอดแนวปฏิบัติที่ดีไปยังสมาชิกในครอบครัว

ปรัชญา ศรีบุญเรือง (2563) ได้มีการใช้เทคนิคการสร้างแรงจูงใจให้กับสมาชิกชุมชนในการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยการใช้เทคโนโลยีในการบันทึกบัญชี เทคโนโลยีช่วยให้การจัดทำบัญชีครัวเรือนสะดวกและเข้าถึงง่ายขึ้น และยังพบว่า การใช้แอปพลิเคชันทางการเงิน เช่น แอปฯ บัญชี

ครัวเรือน หรือ Google Sheets ทำให้สมาชิกชุมชนสามารถบันทึกรายรับ-รายจ่ายได้สะดวกขึ้น และสามารถวิเคราะห์ข้อมูลการใช้จ่ายของตนเองได้แบบเรียลไทม์

สรุปได้ว่า การสร้างแรงจูงใจให้สมาชิกชุมชนจัดทำบัญชีครัวเรือนสามารถทำได้ผ่านกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ การจัดอบรม การสร้างเครือข่าย การสนับสนุนจากภาครัฐ และการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ แต่ละแนวทางมีบทบาทสำคัญในการช่วยให้ชุมชนสามารถบริหารจัดการทางการเงินได้ดีขึ้น และนำไปสู่ความมั่นคงทางเศรษฐกิจในระดับครอบครัวและชุมชน

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยนำกระบวนการสร้างแรงจูงใจมาใช้เป็น กลยุทธ์ขับเคลื่อน เพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมคนในชุมชนผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลที่ใช้งานง่าย โดยใช้เทคโนโลยีช่วยประมวลผลแทนการคิดคำนวณที่ยุ่งยาก เพื่อจูงใจให้คนไม่รู้สึกท้อถอยและสามารถเห็นภาพรวมทางการเงินของตนเองได้อย่างชัดเจน

2.5 รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในชุมชน

2.5.1 โมเดลการนำเทคโนโลยีไปใช้ในระดับครัวเรือนและชุมชน

ในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology: ICT) มีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิต เทคโนโลยีจึงกลายเป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ทั้งในระดับบุคคล ครัวเรือน และชุมชน การนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในระดับครัวเรือนและชุมชนไม่เพียงช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำรงชีวิต แต่ยังช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจท้องถิ่น การศึกษา การเกษตร และการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน (Rogers, 2003) การพัฒนาโมเดลสำหรับการนำเทคโนโลยีมาใช้ในระดับครัวเรือนและชุมชนต้องคำนึงถึงความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรม (Davis, 1989) การศึกษาถึงแนวทางการนำเทคโนโลยีไปใช้ในระดับครัวเรือนและชุมชนเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้สามารถออกแบบและพัฒนาโครงการที่ตรงกับความต้องการของประชาชน และช่วยให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนโมเดลที่มีประสิทธิภาพจะช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล ส่งเสริมเศรษฐกิจในชุมชน และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในระยะยาว (Porter, 1998) โดยมีนักวิชาการได้ศึกษาแนวคิดโมเดลที่ได้รับการยอมรับและใช้อย่างแพร่หลาย ไว้ดังนี้

โมเดลการยอมรับเทคโนโลยี (Technology Acceptance Model: TAM)

Davis, F. D. (1989) ได้ทำการศึกษา โมเดลการยอมรับเทคโนโลยี (TAM) เป็นกรอบแนวคิดที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในการอธิบายว่าผู้ใช้ยอมรับและใช้เทคโนโลยีอย่างไร โดยมีปัจจัยสำคัญสองประการคือ การรับรู้ถึงประโยชน์ (Perceived Usefulness-PU) และการรับรู้ถึงความง่ายในการใช้

(Perceived Ease of Use-PEOU) ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลต่อทัศนคติ (Attitude) และความตั้งใจในการใช้ (Behavioral Intention) ของผู้ใช้ การนำโมเดลนี้ไปใช้ในระดับชุมชนสามารถช่วยส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีความเข้าใจและยอมรับการใช้เทคโนโลยีในการดำเนินชีวิต เช่น การใช้แอปพลิเคชันทางการเงินหรือการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยโมเดลนี้อธิบายถึงปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับและการใช้เทคโนโลยีของบุคคล โดยเน้นที่การรับรู้ถึงประโยชน์ (Perceived Usefulness) และการรับรู้ถึงความง่ายในการใช้ (Perceived Ease of Use) ซึ่งมีผลต่อทัศนคติและความตั้งใจในการใช้เทคโนโลยีการวิจัยเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีในการจัดทำบัญชีครัวเรือนผ่านแอปพลิเคชันของเกษตรกรในจังหวัดเพชรบุรี พบว่าเกษตรกรมีการยอมรับเทคโนโลยีในระดับมาก และการอบรมช่วยเพิ่มความรู้ความเข้าใจในการใช้แอปพลิเคชันสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือน

โมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular-Green Economy)

National Science and Technology Development Agency (2021) ได้ทำการศึกษาโมเดลเศรษฐกิจ BCG เป็นแนวคิดที่เน้นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าเพื่อสร้างความยั่งยืน โดยมีองค์ประกอบสำคัญสามส่วนคือ

เศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy)–การใช้ทรัพยากรชีวภาพเพื่อสร้างผลิตภัณฑ์และบริการ

เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)–การนำของเสียกลับมาใช้ใหม่ให้เกิดประโยชน์

เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy)–การพัฒนาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมการนำโมเดลนี้มาใช้ในชุมชนช่วยให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน เช่น การใช้พลังงานหมุนเวียนในครัวเรือน หรือการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยโมเดล BCG เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวมที่ผสานเศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) เข้าด้วยกัน มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรชีวภาพอย่างยั่งยืน การนำวัสดุกลับมาใช้ใหม่ และการพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การนำโมเดลนี้มาใช้ในระดับชุมชนช่วยเสริมสร้างความยั่งยืนและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

นวัตกรรมการพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่

Porter, M. E. (1998) ได้ศึกษาแนวคิดนี้เน้นการใช้ทรัพยากรในพื้นที่เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคม โดยใช้ “Cluster-Based Development” ซึ่งหมายถึงการรวมกลุ่มของอุตสาหกรรม วิสาหกิจ หรือผู้ประกอบการในพื้นที่เดียวกันเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขัน การนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ เช่น การพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อช่วยให้ชุมชนสามารถทำการตลาดสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่เน้นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่มาสร้างนวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของสมาชิกชุมชน เช่น การใช้นวัตกรรมสารสนเทศในการจัดการข้อมูล การให้บริการสุขภาพ และการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน การนำเทคโนโลยีและวิธีการใหม่ ๆ เข้ามาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของชุมชน ช่วยแก้ไขปัญหาที่เฉพาะเจาะจงในพื้นที่ได้อย่างรวดเร็วและยั่งยืน

นวัตกรรมเพื่อสังคมที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

Mulgan, G. (2019) ได้ศึกษาแนวคิดนวัตกรรมเพื่อสังคม (Social Innovation) มุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้เพื่อแก้ไขปัญหาสังคม เช่น การพัฒนาแอปพลิเคชันสำหรับผู้สูงอายุ หรือการใช้ Big Data เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มพฤติกรรมของชุมชนและช่วยปรับปรุงคุณภาพชีวิต การประยุกต์ใช้แนวคิดนี้ช่วยให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากร โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Internet of Things (IoT), ปัญญาประดิษฐ์ (AI), และการเชื่อมต่อเครือข่ายแบบเพียร์ทูเพียร์ (Peer-to-Peer) มาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาสังคมหรือสิ่งแวดล้อม เช่น การพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อสนับสนุนวิสาหกิจเพื่อสังคม ชุมชน และภาคประชาสังคมเพื่อสร้างความยั่งยืนและตอบโจทย์ประเด็นทางสังคมในมิติต่างๆ

การใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหาชุมชน

Rogers, E. M. (2003) ได้ศึกษาแนวคิดเรื่อง การแพร่กระจายของนวัตกรรม (Diffusion of Innovations - DOI) ของ Rogers อธิบายว่าการนำเทคโนโลยีไปใช้ในชุมชนต้องผ่านกระบวนการเรียนรู้และปรับตัว โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดผลสำเร็จในชุมชนจะต้องมีผู้นำทางความคิด (Opinion Leaders) เป็นผู้เผยแพร่ความรู้เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกในชุมชนเกิดการยอมรับและใช้งานอย่างต่อเนื่อง ตัวอย่างเช่น การใช้เทคโนโลยี IoT ในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรในระดับชุมชน โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการแก้ปัญหาชุมชน เช่น การสร้างสิ่งประดิษฐ์หรือระบบที่ตอบสนองต่อความต้องการเฉพาะของชุมชน การประเมินผลกระทบต่อมนุษย์ สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมและยั่งยืนสำหรับชุมชน

สรุปได้ว่า โมเดลเหล่านี้เป็นแนวทางสำคัญในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในระดับครัวเรือนและชุมชนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำรงชีวิต การสร้างเศรษฐกิจที่ยั่งยืน และการแก้ปัญหาสังคม โดยในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้มีการเลือกใช้โมเดลที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละชุมชนจะช่วยให้การพัฒนาเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

2.5.2 ขั้นตอนการออกแบบและพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลที่เหมาะสมกับชุมชน

มีนักวิชาการได้ทำการศึกษาและนิยามขั้นตอนการออกแบบและพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลที่เหมาะสมกับชุมชนในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ไว้ดังนี้

สุทธิดา วงศ์สุวรรณ (2565) ได้ทำการศึกษา การออกแบบและพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนในชุมชนชนบทของประเทศไทย และได้ขั้นตอนการออกแบบและพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลที่เหมาะสมกับชุมชนในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ประกอบด้วย

1. การวิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้ ขั้นตอนแรกของการออกแบบแพลตฟอร์มดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือน คือการทำความเข้าใจความต้องการของผู้ใช้ในชุมชน รวมถึงระดับความรู้ด้านเทคโนโลยีและพฤติกรรมการใช้บัญชีครัวเรือน โดย สุทธิดา วงศ์สุวรรณ (2565) ได้

ศึกษาพฤติกรรมของประชาชนในชนบทเกี่ยวกับการบันทึกบัญชีครัวเรือน และพบว่าอุปสรรคสำคัญของการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัล คือ ความซับซ้อนของระบบ และ การขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี ดังนั้น การออกแบบแพลตฟอร์มควรมี อินเทอร์เฟซที่ใช้งานง่าย, รองรับภาษาท้องถิ่น, และมีระบบช่วยเหลือที่เข้าถึงได้ง่าย

2. การพัฒนาต้นแบบและการทดสอบการใช้งาน หลังจากเข้าใจความต้องการของผู้ใช้แล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการพัฒนาต้นแบบ (Prototype) ของแพลตฟอร์มดิจิทัล และดำเนินการทดสอบการใช้งานกับกลุ่มตัวอย่างในชุมชน สุทธิดา วงศ์สุวรรณ (2565) ได้เน้นว่าแพลตฟอร์มที่มีประสิทธิภาพควรสามารถปรับให้เหมาะสมกับพฤติกรรมของผู้ใช้ เช่น การออกแบบให้รองรับการบันทึกข้อมูลแบบอัตโนมัติ และการใช้สัญลักษณ์แทนข้อความเพื่อลดความยุ่งยาก

3. การให้ความรู้และฝึกอบรมชุมชน การพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ประสบความสำเร็จไม่ได้ขึ้นอยู่กับเทคโนโลยีเพียงอย่างเดียว แต่ต้องมีการให้ความรู้และฝึกอบรมประชาชนในชุมชนเพื่อให้สามารถใช้แพลตฟอร์มได้อย่างมีประสิทธิภาพ สุทธิดา วงศ์สุวรรณ (2565) แนะนำว่าการฝึกอบรมควรใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning) เช่น การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการและการใช้สื่อการเรียนรู้แบบอินเตอร์แอคทีฟ เพื่อให้ชุมชนเกิดความคุ้นเคยและสามารถใช้แพลตฟอร์มได้อย่างคล่องแคล่ว

4. การบูรณาการข้อมูลและการปรับปรุงระบบ เพื่อให้แพลตฟอร์มดิจิทัลสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีการบูรณาการข้อมูลจากภาคส่วนต่าง ๆ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถาบันการเงินชุมชน สุทธิดา วงศ์สุวรรณ (2565) ได้เสนอว่าการปรับปรุงแพลตฟอร์มควรใช้ข้อมูลที่ได้รับจากการทดสอบการใช้งาน และนำข้อเสนอแนะจากผู้ใช้มาพัฒนาระบบให้เหมาะสมมากขึ้น

5. การประเมินผลและการขยายผลการใช้งาน ขั้นตอนสุดท้ายของการพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลคือ การประเมินผลและขยายผลการใช้งาน ซึ่งควรดำเนินการผ่านการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้และการวิเคราะห์ข้อมูลการใช้งานของแพลตฟอร์ม สุทธิดา วงศ์สุวรรณ (2565) พบว่าการขยายผลแพลตฟอร์มในชุมชนสามารถทำได้โดยการสร้างเครือข่ายผู้ใช้ และการส่งเสริมให้มี “แกนนำชุมชน” ที่สามารถช่วยเหลือและให้คำแนะนำแก่ผู้ใช้รายใหม่

สมชาย สุขเจริญ (2564) การพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการจัดทำบัญชีครัวเรือนในชุมชนชนบทของประเทศไทย. ได้ทำการศึกษา การออกแบบและพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนในชุมชนชนบทของประเทศไทย และได้ขั้นตอนการออกแบบและพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลที่เหมาะสมกับชุมชนในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ประกอบด้วย

1. การสำรวจพฤติกรรมและความต้องการของชุมชน ก่อนเริ่มพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัล จำเป็นต้องทำการสำรวจพฤติกรรมและความต้องการของผู้ใช้ในชุมชนเพื่อให้เข้าใจถึงปัญหา

และข้อจำกัดของการจัดทำบัญชีครัวเรือนในปัจจุบัน ตามการศึกษาของ สมชาย สุขเจริญ (2564) พบว่าชาวบ้านส่วนใหญ่มักไม่จดบันทึกรายรับ-รายจ่ายเป็นประจำ เนื่องจากขาดทักษะด้านการจัดการการเงินและการใช้เทคโนโลยี ดังนั้น การออกแบบแพลตฟอร์มควรเน้นให้ใช้งานง่ายและตรงกับบริบทของชุมชน

2. การออกแบบอินเทอร์เฟซที่ใช้งานง่ายและเข้าถึงได้ หนึ่งในปัจจัยสำคัญของการพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัล คือการออกแบบอินเทอร์เฟซ (User Interface) ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่ง สมชาย สุขเจริญ (2564) แนะนำว่าการใช้ ไอคอนที่เข้าใจง่าย และ สีที่สื่อความหมายชัดเจน สามารถช่วยให้ผู้ใช้เรียนรู้การใช้งานได้เร็วขึ้น นอกจากนี้ ควรมี โหมดการใช้งานแบบออฟไลน์ สำหรับผู้ที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้จำกัด

3. การพัฒนาและทดสอบต้นแบบ (Prototype Development and Testing) หลังจากออกแบบระบบแล้ว ควรมีการพัฒนาต้นแบบและทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างในชุมชน สมชาย สุขเจริญ (2564) ระบุว่าการให้ชาวบ้านทดลองใช้แพลตฟอร์มแล้วรวบรวมข้อเสนอแนะจากผู้ใช้จริงจะช่วยให้สามารถปรับปรุงระบบให้ตรงกับความต้องการได้มากขึ้น เช่น อาจมีการเพิ่มฟีเจอร์ แจ้งเตือนเมื่อมีรายจ่ายเกินงบประมาณ หรือ การคำนวณสรุปรายรับ-รายจ่ายอัตโนมัติ

4. การอบรมและให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้งาน เมื่อแพลตฟอร์มได้รับการพัฒนาเสร็จแล้ว จำเป็นต้องมีการอบรมให้สมาชิกในชุมชนสามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สมชาย สุขเจริญ (2564) ชี้ให้เห็นว่าการฝึกอบรมควรใช้ วิธีการสอนที่เป็นกันเอง เช่น การสอนผ่านวิดีโอสั้น ๆ หรือการสาธิตโดยวิทยากรในท้องถิ่น นอกจากนี้ การมี "อาสาสมัครดิจิทัล" ภายในชุมชนสามารถช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปได้อย่างต่อเนื่อง

5. การประเมินและปรับปรุงระบบตามข้อเสนอแนะของผู้ใช้ สุดท้ายนี้ การนำแพลตฟอร์มมาใช้ในชุมชนควรมีการติดตามผลและประเมินประสิทธิภาพของระบบอย่างสม่ำเสมอ โดย สมชาย สุขเจริญ (2564) แนะนำว่าควรมีการ เก็บข้อมูลจากผู้ใช้เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ เพื่อพัฒนาแพลตฟอร์มให้เหมาะสมกับชุมชนมากยิ่งขึ้น อาจมีการอัปเดตฟีเจอร์ใหม่ ๆ ตามความต้องการของผู้ใช้ เช่น การบันทึกเสียงสำหรับผู้ที่ไม่สะดวกพิมพ์ข้อมูล

สรุปได้ว่า การออกแบบและพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนในชุมชน จำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและคำนึงถึงความต้องการเฉพาะของผู้ใช้ในชุมชนซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญดังต่อไปนี้

1. การประเมินสภาพปัจจุบันและความต้องการของผู้ใช้: เริ่มต้นด้วยการศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดทำบัญชีครัวเรือนในชีวิตประจำวันของสมาชิกในชุมชน เพื่อทำความเข้าใจถึงระดับความรู้ ความเข้าใจ และความสม่ำเสมอในการจัดทำบัญชีครัวเรือน การประเมินนี้ช่วยให้ทราบถึงปัญหา

และอุปสรรคที่ผู้ใช้อาจเผชิญ เช่น การขาดความรู้ในการใช้เทคโนโลยี หรือความไม่คุ้นเคยกับการบันทึกข้อมูลดิจิทัล

2. การพัฒนาความพร้อมในการใช้เทคโนโลยี: หลังจากประเมินความต้องการแล้ว ควรดำเนินการเพิ่มพูนความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีให้กับสมาชิกในชุมชน การจัดอบรมหรือเวิร์กช็อปเพื่อสอนการใช้แอปพลิเคชันหรือแพลตฟอร์มดิจิทัลในการจัดทำบัญชีครัวเรือนจะช่วยเพิ่มความมั่นใจและความพร้อมในการใช้งาน

3. การออกแบบแพลตฟอร์มที่ใช้งานง่าย: การออกแบบอินเทอร์เฟซของแพลตฟอร์มควรคำนึงถึงความง่ายต่อการใช้งาน โดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และมีการนำเสนอข้อมูลที่ชัดเจน นอกจากนี้ควรมีฟังก์ชันที่ตอบสนองต่อความต้องการเฉพาะของชุมชน เช่น การบันทึกรายรับ-รายจ่าย การสรุปยอดเงินคงเหลือ และการแจ้งเตือนเมื่อมีการใช้จ่ายเกินงบประมาณ

4. การทดสอบและปรับปรุงแพลตฟอร์ม: นำแพลตฟอร์มที่พัฒนาขึ้นมาทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างในชุมชน เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ จากนั้นปรับปรุงแพลตฟอร์มให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เช่น การปรับปรุงฟังก์ชันที่ซับซ้อนให้ใช้งานง่ายขึ้น หรือการเพิ่มฟังก์ชันใหม่ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้

5. การสนับสนุนและติดตามผลการใช้งาน: หลังจากเปิดตัวแพลตฟอร์ม ควรมีการสนับสนุนผู้ใช้ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น การให้คำปรึกษาผ่านออนไลน์ หรือการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ นอกจากนี้ ควรมีการติดตามผลการใช้งานเพื่อประเมินประสิทธิภาพของแพลตฟอร์ม และปรับปรุงตามความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไป

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้การดำเนินการตามขั้นตอนดังกล่าวเพื่อช่วยให้การพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนในชุมชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้ได้อย่างแท้จริง

2.5.3 การฝึกอบรมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสำหรับชุมชน

การฝึกอบรมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสำหรับชุมชนเป็นปัจจัยสำคัญในการยกระดับคุณภาพชีวิตและส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน มีหลายโครงการและการศึกษาที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างทักษะดิจิทัลให้กับชุมชน ดังนี้

สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (2567) ได้มีการจัดโครงการส่งเสริมชุมชนประยุกต์ใช้ดิจิทัลโดยสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (Depa) โครงการนี้มุ่งเน้นการยกระดับชุมชนทั่วประเทศผ่านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล ตลอดจนการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชน

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี (2567) ได้มีการจัดการอบรมทักษะดิจิทัลและการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์โดยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี: เมื่อวันที่ 29 กุมภาพันธ์

2567 สำนักงานฯ ได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านทักษะดิจิทัลและการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้กับบุคลากรในชุมชน

Thai MOOC (2567) ได้มีการอบรมหลักสูตร "ชุมชนเทคโนโลยี" บนแพลตฟอร์ม Thai MOOC: หลักสูตรนี้มุ่งเน้นการเสริมสร้างทักษะการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์งานเอกสาร การเปิดการค้าออนไลน์ด้วยตนเอง การสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ต และการค้นคว้าหาข้อมูลที่สนใจ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2567) ได้มีการจัดการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในงานฝึกอบรมให้ประสบความสำเร็จโดยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช: การเลือกใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับเนื้อหาและกลุ่มเป้าหมายเป็นสิ่งสำคัญในการฝึกอบรม การปรับใช้สื่อที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของผู้เรียนจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้

กลุ่มวิจัยด้านการตลาดดิจิทัล (2566) ได้มีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการตลาดของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน: การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้แก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการส่งเสริมการตลาด เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของชุมชน

กลุ่มวิจัยด้านการตลาดดิจิทัล (2566) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการตลาดของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน, วารสารการตลาดดิจิทัล, 14(2), น. 55-70.

2.5.4 ตัวอย่างรูปแบบการประยุกต์ใช้ที่ประสบความสำเร็จในประเทศไทยและต่างประเทศ

2.5.4.1 ในประเทศไทย

1) ระบบเกษตรอัจฉริยะ (Smart Farm) ที่บ้านฉางไฮโดรฟาร์ม จังหวัดระยอง วิสาหกิจชุมชนนี้ได้ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการฟาร์ม เช่น ระบบให้น้ำอัตโนมัติและการควบคุมสภาพแวดล้อมภายในโรงเรือน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุน (บ้านฉางไฮโดรฟาร์ม, 2567)

2) โครงการดิจิทัลให้บริการประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเวียง จังหวัดเชียงราย โครงการนี้นำระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-office) มาใช้ในการบริหารจัดการเอกสารและการสื่อสารภายในองค์กร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความรวดเร็วในการให้บริการประชาชน (องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเวียง, 2567)

3) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการแพทย์ฉุกเฉินในชุมชน ชุมชนบางแห่งในประเทศไทยได้ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการระบบแพทย์ฉุกเฉิน ทำให้การเข้าถึงผู้ป่วยเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น (กระทรวงสาธารณสุข, 2563)

4) โครงการ "SMEs GROWTH" ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) โครงการนี้มุ่งเน้นการพัฒนานวัตกรรมดิจิทัลที่ตอบโจทย์ความต้องการของ SMEs ในพื้นที่ เพื่อยกระดับและต่อ

ยอดความสามารถทางดิจิทัลของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก, 2564)

5) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการตลาดของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน: กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหลายแห่งในประเทศไทยได้ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการทำการตลาดออนไลน์เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายและขยายฐานลูกค้า (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2562)

2.5.4.2 ต่างประเทศ

1) ประเทศเอสโตเนีย Republic of Estonia Information System Authority (2024) ได้จัดโครงการ X-Road: เอสโตเนียได้พัฒนาแพลตฟอร์ม X-Road ซึ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ทำให้การให้บริการประชาชนเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

2) เดนมาร์ก Ministry of Foreign Affairs of Denmark. (2024) มีการใช้ดิจิทัลในการแก้ไขปัญหาสังคม: เดนมาร์กใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการแก้ไขปัญหาสังคม เช่น การขาดแคลนแรงงาน การสนับสนุนการลดปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการพัฒนาการบริการในภาครัฐ

3) สิงคโปร์ Smart Nation and Digital Government Office (2024) ได้ให้นโยบาย Smart Nation: สิงคโปร์มีนโยบายผลักดันประเทศสู่การเป็น “Smart Nation” โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาและส่งเสริมเทคโนโลยีดิจิทัลในทุกด้าน เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชากร

4) จีน Ministry of Industry and Information Technology of China (2023) มีการพัฒนานวัตกรรมดิจิทัล: จีนได้ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง เช่น บริษัท BYD ที่เริ่มต้นจากการผลิตแบตเตอรี่และขยายไปสู่การผลิตยานยนต์ไฟฟ้า

5) เวียดนาม Vietnam Ministry of Information and Communications (2023) จากการเติบโตของเศรษฐกิจดิจิทัล เวียดนามมีการเติบโตของเศรษฐกิจดิจิทัลอย่างรวดเร็ว โดยมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในหลายภาคส่วน เช่น e-Commerce และการชำระเงินผ่านระบบดิจิทัล

ผู้วิจัยได้สรุปรูปแบบการประยุกต์ใช้ที่ประสบความสำเร็จในประเทศไทยและต่างประเทศแสดงดังภาพที่ 2.2

รายชื่อแอพที่สำรวจ / ประเด็นที่ศึกษา	1. รายรับ – รายจ่าย Save Money	2. Wallet Story	3. Money+ Cute Expense Tracker	4. Wallet – Daily Budget & Profit	5. Fast Budget	6. MeTang	7. Money Diary	8. Spendee Budget & Money Tracker	9. Household account book	10. Piggipo Go	11. Wallet Story Expense Manager	12. Money Lover	13. Money Manager Expense & Budget	14. Save Money Daily	15. Oh My Cost
1. มีความสวยงามและมีสีสันสดใส น่าใช้งาน	1	1	1	-	-	1	1	-	1	-	1	-	-	-	1
2. ไม่มีค่าธรรมเนียมในการซื้อแอปพลิเคชันครั้งแรก	1	1	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1
3. สามารถใช้งานได้ทั้งระบบ IOS และAndroid	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
4. ไม่มีโฆษณาคั่นระหว่างใช้งาน	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-	1	-
5. ไม่มีการซื้อภายในแอป	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1
6. มีระบบสำรองข้อมูล	1	-	-	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	-	-
7. ขนาดเนื้อที่ของแอปพลิเคชันน้อยกว่า120MB	1	-	1	-	1	1	1	1	1	-	-	-	1	1	1
8. ตัวอักษรภายในมีขนาดเหมาะกับการใช้งาน	-	1	1	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	1
9. สามารถเรียกดูประวัติรายรับ-รายจ่าย ย้อนหลังได้ เป็น ไฟล์ Excel	1	1	-	1	-	1	1	1	1	1	1	1	1	-	1
10. มีฟีเจอร์การใช้งานง่ายไม่ซับซ้อน	1	-	-	-	1	1	1	1	-	1	1	-	1	-	-
11. ขนาดเนื้อที่ของแอปพลิเคชันน้อยกว่า 100 MB	39.80	12 2.4	63.40	12 0	66.70	11 4.4	38.10	92.80	11 0.3	16 3.5	12 2.4	27 0.5	53.20	21.70	40.40
รวม 1-10	8	7	6	5	6	9	8	6	7	6	7	7	7	5	6

ภาพที่ 2.2 สรุปการคัดเลือกแอปพลิเคชันบัญชีรายรับ-รายจ่ายครัวเรือน

กล่าวโดยสรุปการคัดเลือกแอปพลิเคชันบัญชีรายรับ-รายจ่ายครัวเรือน ได้ทำการยกตัวอย่างที่ใช้ในการบัญชีที่น่าสนใจ (มอร์ฟ, 2566) และดำเนินการคัดเลือกโดยใช้ข้อคำถามทั้ง 10 ข้อ ได้แก่ 1) มีความสวยงามและมีสีสันสดใส น่าใช้งาน 2) ไม่มีค่าธรรมเนียมในการซื้อแอปพลิเคชันครั้งแรก 3) สามารถใช้งานได้ทั้งระบบ IOS และAndroid 4) ไม่มีโฆษณาคั่นระหว่างใช้งาน 5) ไม่มีการซื้อภายในแอป 6) มีระบบสำรองข้อมูล 7) ขนาดเนื้อที่ของแอพน้อยกว่า120MB 7) ขนาดเนื้อที่ของแอพน้อยกว่า100MB 8) ตัวอักษรภายในมีขนาดเหมาะกับการใช้งาน 9) สามารถเรียกดูประวัติรายรับ-รายจ่ายย้อนหลังได้ เป็น ไฟล์ Excell 10) มีฟีเจอร์การใช้งานง่ายไม่ซับซ้อน ในการลงไปสอบถามกับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มคนที่ทำงานบัญชีที่มีประสบการณ์ในการจัดทำบัญชี

สามารถสรุปได้ว่า แอพพลิเคชั่นที่มีความเหมาะสมกับการนำไปประยุกต์ใช้โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ลำดับที่ 1 ได้แก่ MeTang ลำดับที่ 2 ได้แก่ รายรับ–รายจ่าย Save Money และ Money Diary ลำดับที่ 3 Wallet Story, Household account book, Wallet Story Expense Manager, Money Lover และMoney Manager Expense and Budget ลำดับที่ 4 Money+ Cute Expense Tracker, Fast Budget, Spendee Budget and Money Tracker, Piggipo Go และ Oh My Cost และลำดับที่ 5 Wallet – Daily Budget and Profit และ Save Money Daily

ในงานวิจัยนี้ได้นำผลการจากการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการออกแบบแอปพลิเคชันครัวเรือนให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชนครัวเรือนเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในวงกว้าง สามารถช่วยบันทึกรายรับรายจ่าย ดูยอดคงเหลือได้ เพื่อวางแผนการในใช้จ่ายเงินในอนาคตได้

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทพฤทธิ์ เทพวิริยพงศ์ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมอาชีพเกษตรกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมอาชีพเกษตรกรรมตามหลักปรัชญาชองเศรษฐกิจพอเพียงโดยภาพรวมมีการปฏิบัติ ร้อยละ 90.27 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการจัดการแหล่งเรียนรู้ มีการปฏิบัติ ร้อยละ 88.19 ด้านการใช้แหล่งเรียนรู้ มีการปฏิบัติ ร้อยละ 89.31 และด้านการนิเทศติดตามผล มีการปฏิบัติ ร้อยละ 94.17 2) รูปแบบการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนแบบมีส่วนร่วม เพื่อส่งเสริมอาชีพเกษตรกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 1) วิเคราะห์นโยบาย 2) วางแผน 3) ดำเนินงาน4) จัดกิจกรรม และ 5) นิเทศติดตามผล และ 3) ความเป็นไปได้และความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนแบบมี

ส่วนร่วม เพื่อส่งเสริมอาชีพเกษตรกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ภาวินีย์ ธนาอนวัช (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดทำบัญชีครัวเรือนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการจัดการเศรษฐกิจระดับครัวเรือน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มประชากรที่เคยเข้ารับการอบรมฯ ต้องการความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ระดับความรู้ของกลุ่มที่เคยเข้ารับการอบรมฯ มีความรู้อยู่ในระดับสูง ร้อยละ 61.49 ส่วนกลุ่มที่ไม่เคยเข้ารับการอบรมฯ ส่วนใหญ่มีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 45.3 ทัศนคติเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มที่เคยเข้ารับการอบรมฯ-ค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือรู้จักคำว่าเศรษฐกิจพอเพียงทัศนคติของกลุ่มที่ไม่เคยเข้ารับการอบรม มีค่าเฉยมากที่สุด คือเศรษฐกิจพอเพียงมีปต่อการดำเนินชีวิต-ทัศนคติเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนทั้งสองกลุ่ม มีคำเฉลี่ยมากที่สุด การนำความรู้จากการจัดทำบัญชีครัวเรือน มาช่วยในการวางแผนการออมในอนาคต สาเหตุและปัญหาในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของกลุ่มที่เคยเข้าการอบรมฯ เพื่อต้องการทราบรายรับ รายจ่ายของครัวเรือนและต้องการยึดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวง ส่วนกลุ่มที่ไม่เคยเข้ารับการอบรมฯ พบว่าส่วนใหญ่ไม่จัดทำบัญชี เนื่องจากไม่เข้าใจรูปแบบ/วิธีการจัดทำบัญชีและเสียเวลาในการจัดทำบัญชี-และทั้งสองกลุ่มมีความสนใจเข้าร่วมโครงการการจัดทำบัญชีครัวเรือนถ้ามีการจัดทำโครงการขึ้นถึงจำนวน 87.6 และ 71.3 ตามลำดับ

วาริพิณ มงคลสมัย (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนในตำบลห้วยทรายอำเภอแม่ริมจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบ ประชาชนในตำบลห้วยทรายอำเภอแม่ริมจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 4,716 คน กลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนจากทุกหมู่บ้านในตำบลห้วยทรายอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ที่สนใจเข้าร่วมโครงการวิจัยจำนวน 25 คน ประชาชนในตำบลห้วยทรายส่วนใหญ่เคยอบรมการบันทึกบัญชีครัวเรือนบางคนไม่เคยรู้จักบัญชีครัวเรือนและบางคนเคยบันทึกบัญชีรายรับรายจ่ายของครัวเรือนแต่ไม่เคยอบรมการบันทึกบัญชีครัวเรือนประชาชนในตำบลห้วยทรายมีความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการทำบัญชีครัวเรือนว่าสมุดบัญชีครัวเรือนที่นักวิจัยออกแบบมีขนาดของสมุดบัญชีและขนาดของตัวหนังสือพอดีและมีรูปแบบที่เข้าใจง่ายแต่ควรเพิ่มรายการน้ำประปาซึ่งเป็นรายจ่ายประจำและเป็นรายจ่ายที่จำเป็นซึ่งทุกครัวเรือนต้องจ่ายทุกเดือน

บุปผา คำนวณ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการจัดทำบัญชีครัวเรือนของกลุ่มชาติพันธุ์ไทใหญ่ในอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการศึกษา พบว่า รูปแบบการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนทุ่งกองมูเป็นสมุดบัญชีตามรูปแบบแบบฟอร์มที่ใช้บันทึกบัญชีอย่างง่ายที่ออกแบบด้วยตัวเองส่วนใหญ่ไม่ได้บันทึกบัญชีครัวเรือนเพราะชุมชนขาดความเข้าใจในการทำบัญชีครัวเรือน ผลการพัฒนารูปแบบการจัดทาบัญชีครัวเรือนพบว่าชุมชนทุ่งกองมูสนใจการบันทึกบัญชีครัวเรือนตามรูปแบบสมุดบัญชีของนักวิจัย โดยมีการจัดพิมพ์ชื่อบัญชีรายรับและรายจ่ายมาให้ล่วงหน้าแล้วผู้บันทึกบัญชีเพียงแต่ใส่จำนวนเงินที่รับและจ่ายเท่านั้น ทำให้สะดวกมากยิ่งขึ้น ชุมชนจึงได้นำความรู้ที่มีอยู่เดิมมาปรับปรุง

การบันทึกบัญชีโดยใช้รูปแบบสมุดบัญชีของนักวิจัย ทำให้ชุมชนรู้รายรับ รายจ่ายในครัวเรือน แล้วสามารถลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จาเป็นลงได้ รวมทั้งทำให้ชุมชนได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการจดบันทึกบัญชีครัวเรือนมากยิ่งขึ้น

อัจฉรา เฮ่ประโคน (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักเรียนโรงเรียนไหล่หินวิทยา ตำบลไหล่หิน อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชาย คิดเป็นร้อยละ 50.00 อายุ 13-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 54.17 อยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 25.00 ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันเฉลี่ยต่อวันประมาณ 20 –50 บาท คิดเป็นร้อยละ 57.50 บิดามีอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 64.17 มารดามีอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 62.50 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ในด้านประโยชน์ของสมุดบัญชีครัวเรือน มากที่สุด ตอบถูกจำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 85.83 รองลงมา วิธีการบันทึกบัญชีครัวเรือน ตอบถูกจำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 71.67 และในช่อง วัน/เดือน/ปี นักเรียนใช้บันทึกอะไร ตอบถูกจำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 เมื่อวัดระดับความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ของนักเรียนโรงเรียนไหล่หินวิทยา ตำบลไหล่หิน อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง พบว่า อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 65.00 และพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือน เกิดจาก การขาดสถานที่และระยะเวลาที่เอื้ออำนวยต่อการบันทึกบัญชีครัวเรือน

ลภัสรดา พิชญาธีรนาถ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันบัญชีรับ-จ่ายครัวเรือนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จังหวัดเลย ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันบัญชีรายรับ-รายจ่ายครัวเรือน ประกอบด้วย หน้าจอเริ่มต้น จะแสดงข้อมูลเกี่ยว เงินสดคงเหลือ รายรับรวม รายจ่ายรวม และตัวเลือกในการใช้สำหรับการบันทึกข้อมูล ประกอบด้วย บันทึกรายรับ บันทึกรายจ่าย สรุปรายการและข้อมูลทั่วไป หน้าจอบันทึกรายรับ เป็นการบันทึกรายการและจำนวนเงินที่ได้รับในแต่วัน บันทึกรายจ่าย เป็นการบันทึกรายการและจำนวนเงินที่จ่ายไปในแต่วัน และสรุปรายการรายเดือน จะแสดงจำนวนเงินรายรับ รายจ่ายในแต่ละวันและสรุปเป็นรายรับ รายจ่ายประจำเดือน โดยคำนึกถึงการเข้าใช้งานง่ายแสดงผลรวดเร็วและเห็นภาพรวมของการรับ-จ่ายครัวเรือนแต่ละรายการ แต่ละวันที่เกิดขึ้นและมีการสรุปภาพรวมตลอดเดือน นอกจากนี้ การประเมินระบบงานเว็บแอปพลิเคชันบัญชีรายรับ-จ่ายครัวเรือน แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นต่อระบบงานเว็บแอปพลิเคชันบัญชีรายรับ-จ่ายครัวเรือนโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.14, $S.D.$ = 0.511) โดยเฉพาะด้านการใช้งานระบบ รองลงมาด้านการออกแบบระบบ ด้านการรักษาความปลอดภัยของระบบ และด้านการประมวลผลของระบบตามลำดับ

อนงค์วรรณ อุประดิษฐ์ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมความคิดเห็นด้านการบริหารงานอยู่ในระดับมากที่สุดเรียงจากมากไปหาน้อยคือด้านการบริหารจัดการ ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์

ด้านการบริหารวัสดุ อุปกรณ์ และด้านการบริหารงบประมาณ ตามลำดับและภาพรวมความคิดเห็นด้านความสำเร็จในการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนอยู่ในระดับมากที่สุดเรียงจากมากไปหาน้อยคือด้านการเงินด้านลูกค้า ด้านการเรียนรู้และการเติบโต และด้านกระบวนการภายในตามลำดับ ส่วนผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปางคือด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารจัดการและด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ มีผลต่อความสำเร็จในการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.414, 0.346, 0.154, 0.102 ตามลำดับ

ปภาพิต ศรีสว่างวงศ์ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าหลังเรียน และ 2) การพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

เพราพิลาส ประสิทธิ์บุรีรักษ์ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง ความสามารถทางระบบบัญชีดิจิทัลกับผลการดำเนินงาน: หลักฐานเชิงประจักษ์ของสำนักงานบัญชีในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถทางระบบบัญชีดิจิทัลมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับการส่งมอบคุณภาพการให้บริการ 2) ความสามารถทางระบบบัญชีดิจิทัลมีความ สัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับผลการดำเนินงาน 3) การส่งมอบคุณภาพการให้บริการมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับผลการดำเนินงาน 4) วิสัยทัศน์เชิงรุกมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสามารถทางระบบบัญชีดิจิทัล 5) ความรู้ด้านการบัญชีที่เข้มข้นมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสามารถทางระบบบัญชีดิจิทัล และ 6) ความพร้อมด้านเทคโนโลยีดิจิทัลมีความ สัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสามารถทางระบบบัญชีดิจิทัล ดังนั้นผู้บริหารของสำนักงานบัญชี ควรให้ความสำคัญกับความสามารถของระบบบัญชีดิจิทัล เพื่อคุณภาพของการให้บริการและผลการดำเนินงานที่ดี

สุธิรา จันทร์ปุ่ม (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การเคราะห์รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับนักศึกษาบกพร่องทางการได้ยินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการสังเคราะห์รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับนักศึกษาบกพร่อง ทางการได้ยินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ (1) นโยบายและหลักการ (2) การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R และ (3) ตัวบ่งชี้กิจกรรม

การจัดการเรียนรู้ และ 2) ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อความเหมาะสมของรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับนักศึกษาบกพร่องทางการได้ยินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R โดยรวมอยู่ในระดับมาก

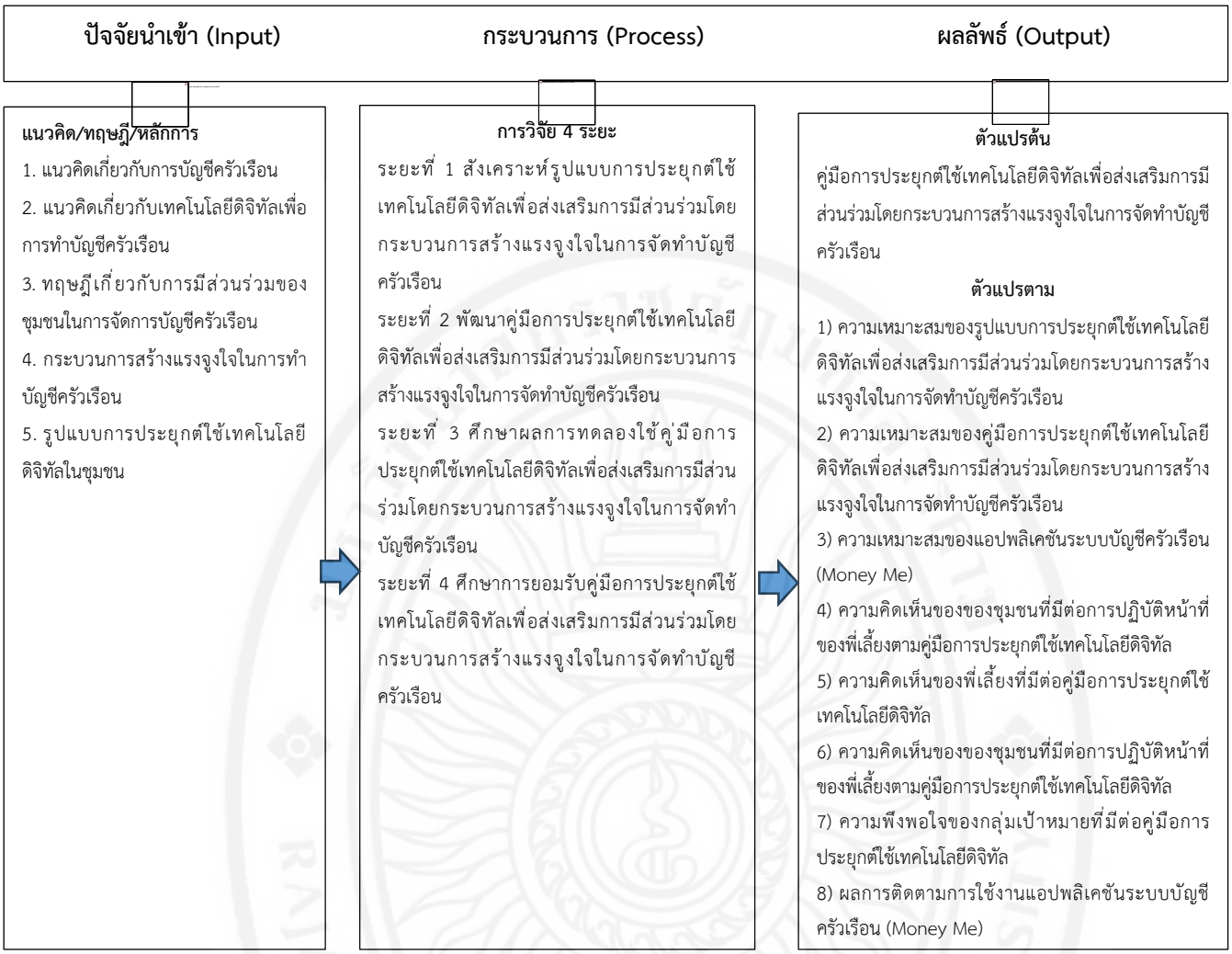
นารีรัตน์ เพชรคง (2563) ได้ศึกษาเรื่อง สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครในพื้นที่เขตจตุจักร ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะผู้บริหารสถาศึกษาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านความสามารถประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำมาปรับปรุงการการบริหารจัดการ ด้านความสามารถส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและด้านความสามารถใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษาต่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารพบว่าครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีเพศ อายุ ตำแหน่งงาน ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อสมรรถะผู้บริหารสถานศึกษาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และ 3) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ควรให้ความสำคัญในด้านการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบเพื่อประสานงานภายในและภายนอกสถานศึกษา

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การจัดทำบัญชีครัวเรือนเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารจัดการเศรษฐกิจระดับฐานรากตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งช่วยให้สมาชิกในครัวเรือนตระหนักถึงสถานะทางการเงิน ทั้งในด้านรายรับ รายจ่าย หนี้สิน และเงินออม อย่างไรก็ตาม ปัญหาหลักที่พบจากการศึกษาวิจัยในอดีตคือ ประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความเข้าใจในรูปแบบการทำบัญชี มองว่าเป็นเรื่องยุ่งยาก เสียเวลา และขาดแรงจูงใจในการบันทึกข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ในด้านการสร้างแรงจูงใจ งานวิจัยนี้ได้บูรณาการทฤษฎีแรงจูงใจทั้งภายในและภายนอกเข้าด้วยกัน โดยใช้ แรงจูงใจภายนอก เช่น ระบบการให้รางวัลเชิงสัญลักษณ์ (Gamification) การยอมรับจากเครือข่ายชุมชน และการสนับสนุนจากภาครัฐ เป็นตัวกระตุ้นในระยะเริ่มต้น และมุ่งสร้าง แรงจูงใจภายใน ผ่านการแสดงผลสำเร็จทางการเงินที่เป็นรูปธรรม เช่น การเห็นตัวเลขเงินออมที่เพิ่มขึ้น หรือการบรรลุเป้าหมายในการลดหนี้สิน ซึ่งความภาคภูมิใจในความสำเร็จนี้จะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางการเงินที่ยั่งยืน นอกจากนี้กระบวนการที่สำคัญที่สุดคือ การมีส่วนร่วม ของสมาชิกในครัวเรือนและชุมชน โดยเทคโนโลยีดิจิทัลจะทำหน้าที่เป็นแพลตฟอร์มกลางที่สร้างความเสมอภาคในการเข้าถึงข้อมูล สมาชิกทุกช่วงวัยสามารถมีส่วนร่วมในระดับกิจกรรม เพื่อกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือภายในครอบครัว และยกระดับไปสู่ความมั่นคงทางเศรษฐกิจตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในยุคดิจิทัลอย่างแท้จริง ในงานวิจัยนี้จะใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เป็นฐานรองรับความสะดวกในการใช้งาน โดยยึดเอาความง่าย เป็นตัวดึงดูด และ

ใช้กระบวนการสร้างแรงจูงใจ ผ่านการให้รางวัลและการเห็นผลสำเร็จของการออมเป็นตัวผลักดันพฤติกรรม เพื่อให้เกิด การมีส่วนร่วม ของครัวเรือนอย่างแท้จริง ซึ่งผลลัพธ์ให้เกิดการวางแผนการใช้จ่าย การออม ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่ยั่งยืน

2.5 กรอบแนวคิด

การวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน” ได้นำหลักการ แนวคิด และทฤษฎี เพื่อให้ได้มาซึ่งความสอดคล้องและเหมาะกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัยภายใต้หลักการ แนวคิด และทฤษฎี ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 2.2 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากภาพที่ 2.2 กรอบแนวคิดการวิจัยได้แบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

1. ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย แนวคิด/ทฤษฎี/หลักการ/บริบท ได้แก่

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบัญชีครัวเรือน
2. แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการทำบัญชีครัวเรือน
3. ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการบัญชีครัวเรือน
4. กระบวนการสร้างแรงจูงใจในการทำบัญชีครัวเรือน
5. รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในชุมชน

2. กระบวนการ แบ่งเป็น 4 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 สังเคราะห์รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ระยะที่ 2 พัฒนาคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ระยะที่ 3 ศึกษาผลการทดลองใช้คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ระยะที่ 4 ศึกษาการยอมรับคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

3. ปัจจัยผลลัพธ์

3.1 ตัวแปรต้น คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

3.2 ตัวแปรตาม คือ

3.2.1 ความเหมาะสมของรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

3.2.2 ความเหมาะสมของคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

3.2.3 ความเหมาะสมของแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me)

3.2.4 ความคิดเห็นของของชุมชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพี่เลี้ยงตามคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ

3.2.5 ความคิดเห็นของพี่เลี้ยงที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ

3.2.6 ความคิดเห็นของของชุมชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพี่เลี้ยงตามคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ

3.2.7 ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

3.2.8 ผลการติดตามการใช้งานแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me)

3.2.9 การยอมรับคู่มือรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สังเคราะห์รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน 2) พัฒนาคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน 3) ศึกษาผลการทดลองใช้คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนและ 4) ศึกษาการยอมรับคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ผู้วิจัยนำเสนอวิธีการดำเนินการวิจัยประกอบด้วย 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 สังเคราะห์รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ระยะที่ 2 พัฒนาคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ระยะที่ 3 ศึกษาผลการทดลองใช้คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ระยะที่ 4 ศึกษาการยอมรับคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

วิธีการดำเนินการวิจัยในแต่ละระยะ ประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

1. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มเป้าหมาย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 สังเคราะห์รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

1. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อสังเคราะห์รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนโดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดทำบัญชีครัวเรือน นำมากำหนดประเด็นจัดทำแบบสอบถามบริบท ปัญหา และความต้องการและแนวทางการนำเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจนำมาสรุปประเด็นข้อคำถามเพื่อนำไปจัดทำแบบสอบถาม โดยมีเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและหลักการทฤษฎีที่นำมาใช้ ดังนี้

ตารางที่ 3.1 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและหลักการทฤษฎีที่นำมาใช้

เอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	รายละเอียด
1. แนวคิดเกี่ยวกับการบัญชีครัวเรือน	การบัญชีครัวเรือน หมายถึง การบัญชีที่ไม่ใช่เป็นแต่เพียงการจดบันทึกรายการต่าง ๆ ที่เป็นเงินเท่านั้น แต่ยังเป็นการสร้างความสามัคคีภายในครอบครัว รู้จักช่วยเหลือแบ่งปันกันในสังคมมีการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ซึ่งเกิดจากประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับจากการจดบันทึกข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ทำให้ประชาชนทุกคนรู้จักการบริหารจัดการด้านการเงินและการวางแผนการทำงานทุกอย่างเพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้ การทำบัญชีครัวเรือนทำให้ครอบครัวมีความสุขใช้ชีวิตโดยยึดหลักความพอเพียง มีเหตุมีผล รู้จักพึ่งพาตนเอง มีความพอประมาณ การเงินมีสภาพคล่อง รู้จักการเก็บออม ทุกคนรู้ถึงแหล่งที่มาของรายรับและการใช้ไปของค่าใช้จ่ายในแต่ละวันสามารถนำข้อมูลการใช้จ่ายมาวางแผนบริหารการเงินในอนาคตได้

(ต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

เอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	รายละเอียด
	การทำบัญชีครัวเรือนจะทำให้เราทราบว่าในแต่ละเดือน ครอบครัวมีรายรับ–รายจ่ายอะไรบ้าง คนเราส่วนมากมักจะหลงลืม (ไม่สนใจที่จะจดจำ) เวลาใช้จ่ายเงินออกไปหรือรับเงินเข้ามาพอเวลาผ่าน ก็ลืมแล้ว ดังนั้น บัญชีครัวเรือนจะช่วยเตือนความจำให้เรารู้ถึงการใช้จ่ายเงินเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการวางแผน การใช้จ่ายเงินของครอบครัว เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินให้ครอบครัวมีความเป็นอยู่ดีขึ้นได้ ประโยชน์ของการบริการจัดการบัญชีครัวเรือนไว้ว่า ดังนี้ 1. จัดทำได้ง่าย ทุกคนสามารถทำได้ ผู้ที่มีความแตกต่างกันในด้านอายุ ระดับการศึกษา รายได้ และขนาดของครอบครัวก็สามารถเรียนรู้และเข้าใจการทำบัญชีครัวเรือนได้ไม่แตกต่างกัน 2. ทราบค่าใช้จ่าย เพราะการจดบันทึกรายจ่ายทำให้ทราบว่ารายจ่ายมาจากส่วนไหนมากที่สุด ทำให้บริหารค่าใช้จ่ายได้ง่ายขึ้น 3. รู้จักประหยัด ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลง 4. มีเงินออมมากขึ้น โดยกำหนดวิธีเก็บเงินและวิธีการลงทุน เพื่อเป็นเครื่องมือใช้ในการวางแผนการเงิน 5. ทราบสถานะทางการเงินในปัจจุบันว่ามีรายรับมากกว่าหรือน้อยกว่ารายจ่าย หากมีรายรับมากกว่ารายจ่าย เรียกว่า สภาพคล่องเป็นบวก หรือมี Survival ratio มากกว่า 1 แสดงว่ามีโอกาสในการก่อหนี้สินต่ำ แต่หากมีรายจ่ายมากกว่ารายรับ เรียกว่า สภาพคล่อง

(ต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

เอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	รายละเอียด
	เป็นลบ หรือมี Survival ratio น้อยกว่า 1 แสดงว่ามีโอกาสในการก่อหนี้สูง (หทัยพันธ์ ศรีงาม, 2566)
2. แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการทำบัญชีครัวเรือน	เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการทำบัญชีครัวเรือน หมายถึง ระบบที่ถูกออกแบบมาเพื่อแปลง หรือประมวลข้อมูลทางการเงินให้เป็นสารสนเทศที่มีประโยชน์ในการตัดสินใจต่อผู้ใช้คือบุคคลภายในและภายนอกองค์กรแน่น้อยใจอ่อนน้อม (อุทัย วรรณจรุงวิภู, 2544) ประโยชน์ที่เห็นได้อย่างชัดเจนในกรณีที่กิจการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี คือ (อุเทน เลายำทา, 2565, น. 9-11) 1) ช่วยทำให้การทำงานไม่ซ้ำซ้อน 2) ช่วยทำให้การประมวลผลข้อมูลทำได้อย่างรวดเร็ว 3) ช่วยทำให้การคำนวณและการเปรียบเทียบข้อมูลนั้นมีความถูกต้องแม่นยำ 4) ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในการประมวลผลเมื่อเทียบต่อรายการ 5) ช่วยในการจัดทำรายงานทางการเงินได้รวดเร็วและทันเวลา 6) สามารถเก็บข้อมูลได้มากและสะดวกในการค้นหาข้อมูล 7) สามารถนำผลลัพธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้อย่างหลากหลาย 8) ช่วยทำให้บุคลากรทางการบัญชีทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

(ต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

เอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	รายละเอียด
	การนำระบบบัญชีที่มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการทำบัญชีจะช่วยลดต้นทุน และสามารถจัดการบัญชีเงินเดือน การชำระเงินตามช่องทางอื่น รวมถึงค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ได้กว้างขึ้นโปรแกรมบัญชีที่ดีจะนำพาธุรกิจไปสู่ความสำเร็จ ไม่เพียงแต่จะสามารถนำเสนอการสรุปอย่างรวดเร็ว หรือการนำเสนอกำไรขาดทุนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงข้อมูลในการทำธุรกรรมทางการเงิน อื่น ๆ อีกด้วยในปัจจุบันสำนักบัญชี ได้เริ่มนำโปรแกรมบัญชีมาเริ่มใช้งานในการจัดทำบัญชีให้กับบริษัทต่าง ๆ ที่รับบริการแล้ว เพราะง่ายต่อการบันทึกบัญชี การทำรายงานและการจัดการคำนวนทางด้านการเงินและภาษี หากคุณคิดว่าโปรแกรมบัญชียังไม่ปลอดภัยหรือยังไม่เหมาะกับธุรกิจของคุณมากพอ สามารถกลับไปใช้การวางระบบบัญชีแบบเดิมได้ เพราะโปรแกรมบัญชีส่วนใหญ่จะเป็นการให้บริการแบบรายเดือน
3. ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการบัญชีครัวเรือน	การมีส่วนร่วม หมายถึง สมาชิกของชุมชนต้องเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องใน 4 มิติ ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมการตัดสินใจว่าควรทำอะไรและทำอย่างไร 2) การมีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนา รวมทั้งลงมือปฏิบัติตามที่ได้ตัดสินใจ 3) การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ (Cohen and Uphoff , 1981) ลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนจะพิจารณาจาก กิจกรรม และการบริหาร ซึ่ง

(ต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

เอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	รายละเอียด
	จะต้องมีการศึกษาควบคู่กันไป ในระดับกิจกรรมนั้นจะเป็นพื้นฐานเบื้องต้นของการทำให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุด ส่วนในด้านการบริหารนั้น จะเป็นลักษณะของผู้มีอำนาจหน้าที่ที่จะเปิดทางให้ประชาชนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น หรือแสดงออกถึงเข้าร่วมในกิจกรรม (Huntington and Nelson ,1975) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการใช้เทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาสังคมดิจิทัลที่เข้มแข็งและยั่งยืน การวางแผนและดำเนินงานที่เป็นระบบมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการใช้เทคโนโลยี โดยเฉพาะในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology: IT) และเทคโนโลยีการสื่อสาร (Communication Technology: CT) กลายเป็นเครื่องมือหลักในการขับเคลื่อนสังคม เศรษฐกิจ และการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน การเสริมสร้างศักยภาพของผู้บริหารและครูผู้สอนมีความสำคัญต่อการวางแผนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ ซึ่งหมายความว่าไม่เพียงแต่ต้องพัฒนาความสามารถของผู้บริหารเท่านั้น แต่ยังต้องให้ความสำคัญกับกระบวนการจัดทำแผนที่มีการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน (วราภรณ์ พรหมทอง, 2565)
4. กระบวนการสร้างแรงจูงใจในการทำบัญชีครัวเรือน	แรงจูงใจ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้าโดยจงใจให้กระทำหรือดิ้นรนเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์บางอย่างซึ่งจะเห็นได้พฤติกรรมที่เกิดจากการจูงใจเป็นพฤติกรรมที่

(ต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

เอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	รายละเอียด
	มิใช่เป็นเพียงการตอบสนองสิ่งเร้าปกติธรรมดา ยกตัวอย่างลักษณะของการตอบสนองสิ่งเร้าปกติคือ การขานรับเมื่อได้ยินเสียงเรียก แต่การตอบสนองสิ่งเร้าจัดว่าเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการจูงใจ เช่น พนักงานตั้งใจทำงานเพื่อหวังความดีความชองเป็นกรณีพิเศษ ความสำคัญของแรงจูงใจนั้นเมื่อเริ่มเข้าสู่ชีวิตการทำงาน หรือคนที่รับตำแหน่งใหม่มักมีความตั้งใจจริงที่จะปฏิบัติงานให้ได้ผลดี แต่หากมีสิ่งใดก็ตามมาทำให้ความตั้งใจจริงนั้นลดต่ำลงสภาพอันเนื่องมาจากความไม่สมดุลทางจิตใจจะปรากฏขึ้นทันที คุณภาพของงานลดต่ำลง ผู้ปฏิบัติขาดความรับผิดชอบโดยทำงานเพื่อให้ผ่านพ้นไปวัน ๆ หนึ่งเท่านั้น สภาพความไม่สมดุลทางจิตใจเป็นปัญหาอย่างหนึ่งในการทำงานของพนักงานให้มีความสุข แรงจูงใจจึงเป็นสิ่งสำคัญเป็นตัวกระตุ้นให้พนักงานมีความกระตือรือร้นในการทำงานให้ดีมากยิ่งขึ้น (มลฤดี ปุริเส, 2565) ทฤษฎีการจูงใจของ Maslow มาสโลว์ ได้ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับความต้องการของ มนุษย์ไว้ว่า มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอ ความต้องการได้รับการตอบสนองแล้วจะมี ความต้องการอย่างอื่นเข้ามาแทนที่ ความต้องการที่ได้รับการตองสนองแล้วจะไม่เป็น สิ่งจูงใจอีกต่อไป แต่ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองนั้นจะเป็นสิ่งจูงใจแทน ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์เป็น 5 ลำดับ ดังนี้ คือ 1) ความต้องการด้านร่างกาย (Physiological needs) 2) ความต้องการความ

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

เอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	รายละเอียด
	มั่นคงปลอดภัย (Safety needs) ความปลอดภัยด้านร่างกายและจิตใจกับความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ 3) ความต้องการทางสังคม (Social or belonging needs) ให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น 4) ความต้องการเกียรติยศ ชื่อเสียงหรือฐานะทางสังคม (Esteem or status needs) 5) ความต้องการที่จะได้รับความ สมหวังในชีวิต (Self actualization or self realization) เป็นขั้นสูงสุดของมนุษย์ (Maslow, 1970 : 80-81)
5. รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในชุมชน	การออกแบบและพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนในชุมชน จำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและคำนึงถึงความต้องการเฉพาะของผู้ใช้ในชุมชน ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญดังต่อไปนี้ 1. การประเมินสภาพปัจจุบันและความต้องการของผู้ใช้: เริ่มต้นด้วยการศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดทำบัญชีครัวเรือนในชีวิตประจำวันของสมาชิกในชุมชน เพื่อทำความเข้าใจถึงระดับความรู้ ความเข้าใจ และความสม่ำเสมอในการจัดทำบัญชีครัวเรือน การประเมินนี้ช่วยให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคที่ผู้ใช้อาจเผชิญ เช่น การขาดความรู้ในการใช้เทคโนโลยี หรือความไม่คุ้นเคยกับการบันทึกข้อมูลดิจิทัล 2. การพัฒนาความพร้อมในการใช้เทคโนโลยี: หลังจากประเมินความต้องการแล้ว ควรดำเนินการเพิ่มพูนความรู้และทักษะด้าน

(ต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

เอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	รายละเอียด
	เทคโนโลยีให้กับสมาชิกในชุมชน การจัดอบรมหรือเวิร์กช็อปเพื่อสอนการใช้แอปพลิเคชันหรือแพลตฟอร์มดิจิทัลในการจัดทำบัญชีครัวเรือนจะช่วยเพิ่มความมั่นใจและความพร้อมในการใช้งาน 3. การออกแบบแพลตฟอร์มที่ใช้งานง่าย: การออกแบบอินเทอร์เฟซของแพลตฟอร์มควรคำนึงถึงความง่ายต่อการใช้งาน โดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และมีการนำเสนอข้อมูลที่ชัดเจน นอกจากนี้ ควรมีฟังก์ชันที่ตอบสนองต่อความต้องการเฉพาะของชุมชน เช่น การบันทึกรายรับ-รายจ่าย การสรุปยอดเงินคงเหลือ และการแจ้งเตือนเมื่อมีการใช้จ่ายเกินงบประมาณ 4. การทดสอบและปรับปรุงแพลตฟอร์ม: นำแพลตฟอร์มที่พัฒนาขึ้นมาทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างในชุมชน เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ จากนั้นปรับปรุงแพลตฟอร์มให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เช่น การปรับปรุงฟังก์ชันที่ซับซ้อนให้ใช้งานง่ายขึ้น หรือการเพิ่มฟังก์ชันใหม่ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้ 5. การสนับสนุนและติดตามผลการใช้งาน: หลังจากเปิดตัวแพลตฟอร์ม ควรมีการสนับสนุนผู้ใช้ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น การให้คำปรึกษาผ่านออนไลน์ หรือการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ นอกจากนี้ ควรมีการติดตามผลการใช้งานเพื่อประเมินประสิทธิภาพของแพลตฟอร์ม และปรับปรุงตามความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไป

1.2 สัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อสอบถาม บริบท ปัญหา ความต้องการและแนวทางในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 23–24 มีนาคม 2567 และสรุปประเด็นที่ได้จากการศึกษา (ศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม, วรปภา อารีราษฎร์ และและธรัช อารีราษฎร์, 2568, น. 156-163) แสดงดังภาพที่ 3.1 และ ตารางที่ 3.2

ภาพที่ 3.1 การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ตารางที่ 3.2 ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

รายการ	ร้อยละความคิดเห็น (ตัวอย่างเช่น)	
	ใช่/ใช้	ไม่ใช่/ไม่ใช้
1. ประชาชนส่วนใหญ่มองว่าการจดบันทึกเป็นเรื่องยุ่งยาก น่าเบื่อ และมักจะลืมจดหากไม่ได้ทำทันทีหลังจากเกิดรายการ	85.71	14.29
2. หลายคนยังไม่เห็นประโยชน์ที่แท้จริงของการทำบัญชี ว่าจะช่วยลดหนี้สินหรือเพิ่มเงินออมได้อย่างไร	71.43	28.57
3. ปัญหาของการทำบัญชีครัวเรือนส่วนใหญ่ คือ ขาดความรู้และมุมองในด้านความจำเป็นของการการจัดทำบัญชีครัวเรือน ส่งผลให้ผู้ตอบแบบสอบถามไม่จัดทำบัญชี หรือหากจัดทำแล้วก็จะขาดความต่อเนื่อง	85.71	14.29

(ต่อ)

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

รายการ	ร้อยละความคิดเห็น (ตัวอย่างเช่น)	
	ใช่/ใช้	ไม่ใช่/ไม่ใช้
4. ชุมชนต้องการเครื่องมือที่พกพาติดตัวได้ (สมาร์ทโฟน) เพื่อให้สามารถบันทึกรายการได้ทันทีที่เกิดการใช้จ่าย ลดปัญหาการลืม	57.14	42.86
5. เทคโนโลยีที่นำมาประยุกต์ใช้ต้องมีการวิเคราะห์ข้อมูลและให้คำแนะนำในการลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น และต้องมีระบบการใช้งานที่ง่ายและสะดวก ไม่ซับซ้อน	85.71	14.29

จากตารางที่ 3.2 ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มองว่าการจดบันทึกเป็นเรื่องยุ่งยาก น่าเบื่อ และมักจะลืมจดหากไม่ได้ทำทันทีหลังจากเกิดรายการ หลายคนยังไม่เห็นประโยชน์ที่แท้จริงของการทำบัญชี ว่าจะช่วยลดหนี้สินหรือเพิ่มเงินออมได้อย่างไร ปัญหาของการทำบัญชีครัวเรือนส่วนใหญ่ คือ ขาดความรู้และมุมองในด้านความจำเป็นของการการจัดทำบัญชีครัวเรือน ส่งผลให้ผู้ตอบแบบสอบถามไม่จัดทำบัญชี หรือหากจัดทำแล้วก็จะขาดความต่อเนื่อง ชุมชนต้องการเครื่องมือที่พกพาติดตัวได้ (สมาร์ทโฟน) เพื่อให้สามารถบันทึกรายการได้ทันทีที่เกิดการใช้จ่าย ลดปัญหาการลืม และเทคโนโลยีที่นำมาประยุกต์ใช้ต้องมีการวิเคราะห์ข้อมูลและให้คำแนะนำในการลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น และต้องมีระบบการใช้งานที่ง่ายและสะดวก ไม่ซับซ้อน ซึ่งเห็นด้วยกับส่วนใหญ่เห็นด้วยกับผลสำรวจ โดยมีความความคิดเห็นที่เห็นด้วยอยู่ระหว่างร้อยละ 57.14–85.71 ส่วนความคิดเห็นที่ไม่เห็นด้วยอยู่ระหว่าง 14.29 – 42.86

1.3 สอบถามความคิดเห็นของชุมชน จำนวน 30 คน โดยใช้แบบสอบถาม บริบท ปัญหา ความต้องการและแนวทางในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 23–24 มีนาคม 2567 และสรุปประเด็นที่ได้จากการศึกษา (ศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม, วรปภา อารีราษฎร์ และ และธรัช อารีราษฎร์, 2568, น. 156-163) แสดงดังภาพที่ 3.2 และ ตารางที่ 3.3-3.4

ภาพที่ 3.2 การสอบถามความคิดเห็นของชุมชน

ตารางที่ 3.3 ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\overline{X}$	$S.D.$	ความหมาย
1. การรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับบัญชีครัวเรือน			
1.1 ไม่เข้าใจความสำคัญของการจัดทำบัญชีครัวเรือน	4.73	0.65	มากที่สุด
1.2 ทราบวิธีการบันทึกรายรับ-รายจ่ายในแต่ละวัน	4.48	0.59	มาก
1.3 ไม่เคยมีประสบการณ์ในการใช้แอปพลิเคชันเพื่อบันทึกบัญชีครัวเรือน	4.70	0.64	มากที่สุด
1.4 เชื่อว่าการทำบัญชีครัวเรือนช่วยควบคุมการใช้จ่ายได้ดีขึ้น	4.68	0.63	มากที่สุด
1.5 สามารถวิเคราะห์รายรับ-รายจ่ายเพื่อวางแผนการเงินในครัวเรือนได้	4.62	0.62	มากที่สุด
2. พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน			
2.1 เคยใช้แอปพลิเคชันหรือแพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อทำบัญชีครัวเรือน	4.27	0.55	มาก
2.2 พบว่าแอปพลิเคชันช่วยให้การบันทึกรายรับ-รายจ่ายง่ายขึ้น	4.48	0.59	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\overline{X}$	$S.D.$	ความหมาย
2.3 มีการบันทึกข้อมูลทางการเงินอย่างสม่ำเสมอผ่านแอปพลิเคชัน	4.42	0.58	มาก
2.4 ชอบการแจ้งเตือนหรือฟีเจอร์ที่ช่วยกระตุ้นการบันทึกบัญชีในแอปพลิเคชัน	4.52	0.60	มากที่สุด
2.5 รู้สึกว่าเทคโนโลยีช่วยให้การจัดทำบัญชีครัวเรือนมีประสิทธิภาพมากขึ้น	4.67	0.63	มากที่สุด
3. แรงจูงใจและการมีส่วนร่วมในการจัดทำบัญชีครัวเรือน			
3.1 มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อวางแผนการเงินระยะยาว	4.43	0.58	มาก
3.2 รู้สึกสนใจหากมีรางวัลหรือกิจกรรมจูงใจจากการบันทึกบัญชีครัวเรือน	4.72	0.64	มากที่สุด
3.3 มีส่วนร่วมในกลุ่มหรือชุมชนออนไลน์เกี่ยวกับการบันทึกบัญชีครัวเรือน	4.21	0.53	มาก
3.4 สนใจหากมีการอบรมหรือเวิร์คช็อปออนไลน์เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือน	4.00	0.50	มาก
3.5 เห็นว่าการจัดทำบัญชีครัวเรือนร่วมกับครอบครัวช่วยเสริมความสามัคคี	4.57	0.61	มากที่สุด
โดยรวม	4.50	0.60	มากที่สุด

จากตารางที่ 3.3 ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของชุมชน พบว่า ชุมชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.50, $S.D.$ = 0.60) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า 5 ลำดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ (1) ไม่เข้าใจความสำคัญของการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\overline{X}$ = 4.73, $S.D.$ = 0.65) (2) รู้สึกสนใจหากมีรางวัลหรือกิจกรรมจูงใจจากการบันทึกบัญชีครัวเรือน ($\overline{X}$ = 4.72, $S.D.$ = 0.64) (3) ไม่เคยมีประสบการณ์ในการใช้แอปพลิเคชันเพื่อบันทึกบัญชีครัวเรือน ($\overline{X}$ = 4.70, $S.D.$ = 0.64) (4) เชื่อว่าการทำบัญชีครัวเรือนช่วยควบคุมการใช้จ่ายได้ดีขึ้น ($\overline{X}$ = 4.68, $S.D.$ = 0.63) และ (5) รู้สึกว่าเทคโนโลยีช่วยให้การจัดทำบัญชีครัวเรือนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ($\overline{X}$ = 4.67, $S.D.$ = 0.63)

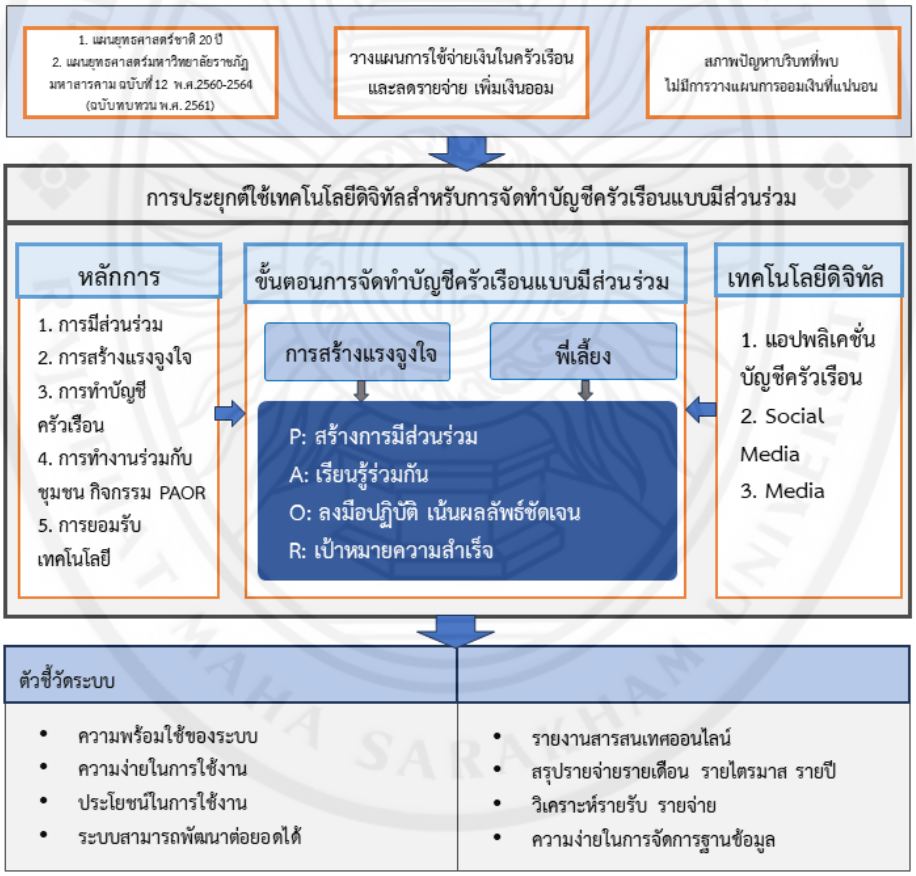
ตารางที่ 3.4 ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\overline{X}$	$S.D.$	ความหมาย
1. ด้านปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล			
1.1 รู้สึกว่าแอปพลิเคชันที่ใช้ซับซ้อนและใช้งานยาก	4.50	0.60	มากที่สุด
1.2 กังวลเรื่องความปลอดภัยของข้อมูลทางการเงินบนแอปพลิเคชัน	4.55	0.61	มากที่สุด
1.3 มีปัญหาในการจดจำรหัสผ่านหรือวิธีการใช้งานแอปพลิเคชัน	4.62	0.62	มากที่สุด
1.4 การเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างแอปพลิเคชันกับบัญชีธนาคารมีปัญหา	4.43	0.58	มาก
1.5 การบันทึกข้อมูลรายวันผ่านแอปพลิเคชันเป็นเรื่องน่าเบื่อ	4.33	0.56	มาก
เฉลี่ย	4.47	0.59	มาก
2. ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน			
2.1 สนับสนุนให้มีการส่งเสริมการใช้แอปพลิเคชันสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนในชุมชน	4.58	0.61	มากที่สุด
2.2 คิดว่าการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมในครอบครัวในการทำบัญชีครัวเรือน	4.73	0.65	มากที่สุด
2.3 เห็นด้วยว่าควรมีระบบสะสมแต้มหรือรางวัลเพื่อสร้างแรงจูงใจในการบันทึกบัญชี	4.56	0.64	มากที่สุด
2.4 ต้องการให้มีบทเรียนออนไลน์หรือวิดีโอแนะนำวิธีการใช้แอปพลิเคชันจัดทำบัญชี	4.82	0.66	มากที่สุด
2.5 คิดว่าการสร้างชุมชนออนไลน์เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำบัญชีครัวเรือนจะเป็นประโยชน์	4.75	0.65	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.67	0.64	มากที่สุด

จากตารางที่ 3.4 ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของชุมชน พบว่า 1) ด้านปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.47, $S.D.$ = 0.59)

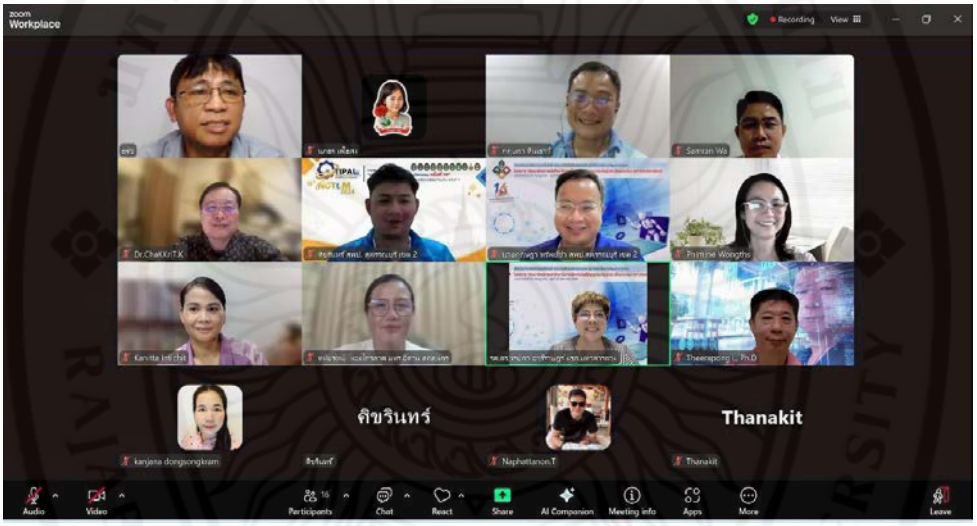
โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ (1) มีปัญหาในการจดจำรหัสผ่านหรือวิธีการใช้งานแอปพลิเคชัน ($\overline{X}$ = 4.62, $S.D.$= 0.62) (2) กังวลเรื่องความปลอดภัยของข้อมูลทางการเงินบนแอปพลิเคชัน ($\overline{X}$ = 4.55, $S.D.$= 0.61) และ (3) รู้สึกว่าแอปพลิเคชันที่ใช้ซับซ้อนและใช้งานยาก ($\overline{X}$ = 4.50, $S.D.$= 0.60) 2.ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.67, $S.D.$= 0.64) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ (1) ต้องการให้มีบทเรียนออนไลน์หรือวิดีโอแนะนำวิธีการใช้แอปพลิเคชันจัดทำบัญชี ($\overline{X}$ = 4.82, $S.D.$= 0.61) (2) คิดว่าการสร้างชุมชนออนไลน์เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำบัญชีครัวเรือนจะเป็นประโยชน์ ($\overline{X}$ = 4.75, $S.D.$= 0.65) และ (3) คิดว่าการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมในครอบครัวในการทำบัญชีครัวเรือน ($\overline{X}$ = 4.73, $S.D.$= 0.65)

1.4 จัดทำร่างรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชน จากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และชุมชน และข้อมูลจากแบบสอบถามชุมชน แสดงดังภาพที่ 3.3

ภาพที่ 3.3 ร่างรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

1.5 วิพากย์ร่างรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนและพิจารณาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ผลการดำเนินงาน พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มองว่าการจดบันทึกเป็นเรื่องยุ่งยาก น่าเบื่อ และมักจะลืมจดหากไม่ได้ทำทันทีหลังจากเกิดรายการ หลายคนยังไม่เห็นประโยชน์ที่แท้จริงของการทำบัญชี ว่าจะช่วยลดหนี้สินหรือเพิ่มเงินออมได้อย่างไร ปัญหาของการทำบัญชีครัวเรือนส่วนใหญ่ คือ ขาดความรู้และมุมองในด้านความจำเป็นของการการจัดทำบัญชีครัวเรือน ส่งผลให้ผู้ตอบแบบสอบถามไม่จัดทำบัญชี หรือหากจัดทำแล้วก็จะขาดความต่อเนื่อง ชุมชนต้องการเครื่องมือที่พกพาติดตัวได้ (สมาร์ทโฟน) เพื่อให้สามารถบันทึกรายการได้ทันทีที่เกิดการใช้จ่าย ลดปัญหาการลืม และเทคโนโลยีที่นำมาประยุกต์ใช้ต้องมีการวิเคราะห์ข้อมูลและให้คำแนะนำในการลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น และต้องมีระบบการใช้งานที่ง่ายและสะดวก ไม่ซับซ้อน แสดงดังภาพที่ 3.4 และตารางที่ 3.5

ภาพที่ 3.4 การวิพากษ์ร่างรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ตารางที่ 3.5 ผลการวิพากษ์ร่างรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\overline{X}$	$S.D.$	ความหมาย
1. ด้านความเหมาะสมของนโยบายและหลักการที่สำคัญ			
1.1) ด้านนโยบาย			
1.1.1) แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	4.78	0.44	มากที่สุด
1.1.2) แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับทบทวน พ.ศ. 2561)	4.78	0.44	มากที่สุด
1.2) ด้านหลักการ			
1.2.1) วางแผนการใช้จ่ายเงินในครัวเรือนและลดรายจ่าย เพิ่มเงินออม	4.89	0.33	มากที่สุด
1.2.2) สภาพปัญหาบริบทที่พบไม่มีการวางแผนการออมเงินที่แน่นอน	4.78	0.67	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.81	0.24	มากที่สุด
2. ด้านความเหมาะสมของการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม			
2.1) หลักการ			
2.1.1) การมีส่วนร่วม	4.89	0.33	มากที่สุด
2.1.2) การสร้างแรงจูงใจ	4.89	0.33	มากที่สุด
2.1.3) การทำบัญชีครัวเรือน	4.89	0.33	มากที่สุด
2.1.4) การทำงานร่วมกับชุมชน กิจกรรม PAOR	5.00	0.00	มากที่สุด
2.1.5) การยอมรับเทคโนโลยี	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2) ขั้นตอนการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม PAOR			
2.2.1) P: Plan สร้างการมีส่วนร่วม	4.78	0.44	มากที่สุด
2.2.2) A: Act เรียนรู้ร่วมกัน	4.78	0.44	มากที่สุด
2.2.3) O: Observe ลงมือปฏิบัติ เน้นผลลัพธ์ชัดเจน	4.67	0.50	มากที่สุด

(ต่อ)

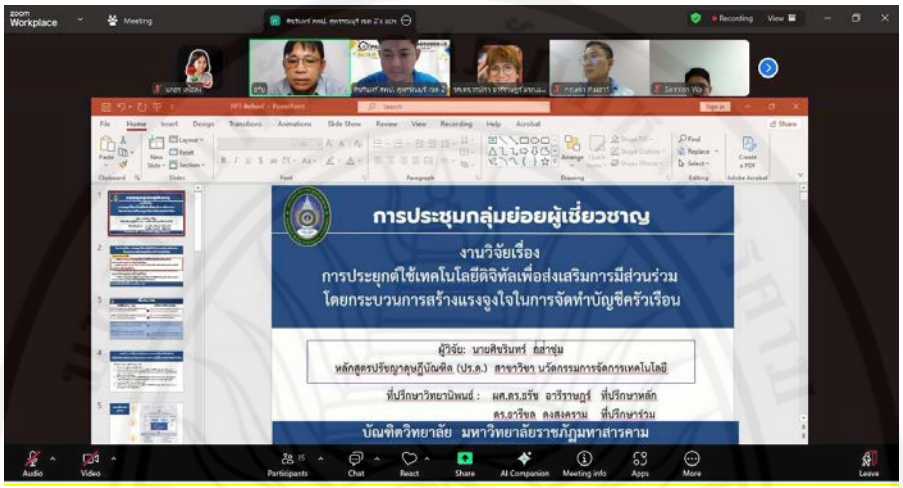
ตารางที่ 3.5 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\overline{X}$	$S.D.$	ความหมาย
2.2.4) R: Reflect เป้าหมายความสำเร็จ	4.78	0.44	มากที่สุด
2.3) เทคโนโลยีดิจิทัล			
2.3.1) แอปพลิเคชันบันทึกรายรับรายจ่ายบัญชีครัวเรือน	4.56	0.53	มากที่สุด
2.3.2) การสื่อสารผ่านโซเชียลมีเดีย (Social Media)	4.44	0.73	มาก
2.3.3) สื่อนำเสนอ (Media)	4.44	0.73	มาก
เฉลี่ย	4.76	0.25	มากที่สุด
3. ด้านความเหมาะสมของตัวชี้วัด			
3.1) ตัวชี้วัดระบบ			
3.1.1) ความพร้อมใช้ของระบบ	4.33	0.71	มาก
3.1.2) ความง่ายในการใช้งาน	4.33	0.71	มาก
3.1.3) ประโยชน์ในการใช้งาน	4.56	0.53	มากที่สุด
3.1.4) ระบบสามารถพัฒนาต่อยอดได้	4.44	0.53	มาก
3.2) ตัวชี้วัดด้านการใช้งานแอปพลิเคชัน			
3.2.1) รายงานสารสนเทศออนไลน์	4.22	1.09	มาก
3.2.2) สรุปรายจ่ายรายเดือน รายไตรมาส รายปี	4.44	0.73	มาก
3.2.3) วิเคราะห์รายรับ รายจ่าย	4.33	0.71	มาก
3.2.4) ความง่ายในการจัดการฐานข้อมูล	4.57	0.53	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.40	0.60	มาก
โดยรวม	4.51	0.60	มากที่สุด

จากตารางที่ 3.5 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน พบว่า โดยรวมมีความเห็นต่อรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.51, $S.D.$=0.60) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านความเหมาะสมของนโยบายและหลักการที่สำคัญ และด้านความเหมาะสมของการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม มีความเห็นในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย

อยู่ระหว่าง 4.76-4.81 โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยตามลำดับ และ ด้านความเหมาะสมของตัวชี้วัด มีความเห็นในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.40

1.6 ประชุมกลุ่มย่อยผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนรวมรวมข้อมูล วิเคราะห์และสรุปผล นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา แสดงดังภาพที่ 3.5

ภาพที่ 3.5 ประชุมกลุ่มย่อยผู้เชี่ยวชาญ

2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย มี 4 กลุ่ม ดังนี้

2.1 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับการสัมภาษณ์ จำนวน 7 คน จากชุมชนพื้นที่เป้าหมาย เป็นผู้นำชุมชน ที่มีคุณสมบัติ คือ มีประสบการณ์ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และ มีประสบการณ์ในการจัดทำบัญชี บัญชีครัวเรือน บัญชีชุมชน อย่างน้อย 1 ปี

2.2 กลุ่มชุมชนที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการเพื่อเป็นผู้จัดทำบัญชีครัวเรือน โดยเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมทั้งสิ้น 30 คน

2.3 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับการวิพากย์ร่างรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชน จำนวน 9 คน โดยเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติ คือ มีประสบการณ์ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลร่วมกับชุมชน และ มีประสบการณ์ในการจัดทำบัญชี บัญชีครัวเรือน บัญชีชุมชน อย่างน้อย 1 ปี

2.4 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญสำหรับประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชน จำนวน 9 คน มีคุณสมบัติ คุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก มีความรู้ความเข้าใจด้านเทคโนโลยีดิจิทัล มีประสบการในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

หรือเทคโนโลยีดิจิทัลร่วมกับชุมชน และ มีประสบการณ์ในการจัดทำบัญชี บัญชีครัวเรือน บัญชีชุมชน อย่างน้อย 1 ปี

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1.1 แบบสัมภาษณ์ บริบท ปัญหา และความต้องการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชน

3.1.2 แบบสอบถามความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับบริบท ปัญหา และความต้องการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชน

3.1.3 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ

3.1.4 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อความเหมาะสมของรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ

3.2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 แบบสัมภาษณ์ บริบท ปัญหา และความต้องการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชน มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

3.2.1.1 ศึกษาทฤษฎี หลักการ และวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2.1.2 กำหนดโครงสร้างแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำชี้แจง เป็นข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการกับข้อมูลวิจัย

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล หน่วยงาน เบอร์โทร อีเมล์

ตอนที่ 3 ข้อคำถามในด้านบริบท ปัญหา และความต้องการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชน จำนวน 4 ข้อ

3.2.1.3 สร้างแบบสัมภาษณ์ ตามโครงสร้างที่กำหนด มีประเด็นคำถามและคำตอบในลักษณะ ใช่/ใช้ และ ไม่ใช่/ไม่ใช้ โดยนำผลที่ได้มาแปลผลเป็นร้อยละ

3.2.1.4 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมของภาษา และความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา (Index of item Objective Congruence: IOC) โดยนำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจแก้ไขจาก อาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน (ภาคผนวก ก) ตรวจสอบ โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (วนิดา วาดีเจริญ และคณะ, 2560, น. 251-254)

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นตรงกับเนื้อหา

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นตรงกับเนื้อหา

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่ตรงกับเนื้อหา

3.2.1.5 ปรับปรุงข้อคำถามและคำนวณหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา มีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 1.00 (ภาคผนวก ค) หลังจากนั้นนำแบบสอบถามปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา ขอรับคำแนะนำ และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยต่อไป

3.2.2 แบบสอบถามความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับบริบท ปัญหา และความต้องการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชน มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือดังนี้

3.2.2.1 ศึกษาทฤษฎี หลักการ และวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2.2.2 กำหนดโครงสร้างแบบสอบถาม ประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำชี้แจง เป็นข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับข้อมูลวิจัย

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล เบอร์โทรศัพท์ และที่อยู่ที่ติดต่อได้

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อบริบท ปัญหา และความต้องการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชน ประกอบด้วย 2 ด้าน จำนวน 15 ข้อ คือ

1. การรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับบัญชีครัวเรือน จำนวน 5 ข้อ

2. พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นที่มีต่อเทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ ประกอบด้วย 1 ด้าน คือ ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล จำนวน 5 ข้อ

3.2.2.3 สร้างแบบสอบถามบริบท ปัญหา และความต้องการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชน โดยตอนที่ 3 และ ตอนที่ 4 เป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด, มาก, ปานกลาง, น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ โดยแบ่งระดับคะแนน ดังนี้ (วรปภา อารีราษฎร์, 2557, น. 97)

5 หมายถึง ระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมาก

3 หมายถึง ระดับความคิดเห็น เห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง ระดับความคิดเห็น เห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง ระดับความคิดเห็น เห็นด้วยน้อยที่สุด

3.2.2.4 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมของภาษาและความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา (Index of item Objective Congruence: IOC) โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขจาก อาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน (ภาคผนวก ก) ตรวจสอบ โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (วนิดา วาดีเจริญและคณะ, 2560, น. 251-254)

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นตรงกับเนื้อหา

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นตรงกับเนื้อหา

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่ตรงกับเนื้อหา

3.2.2.5 ปรับปรุงข้อคำถามและคำนวณหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา มีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 1.00 (ภาคผนวก ค) หลังจากนั้นนำแบบสอบถามปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา ขอรับคำแนะนำ และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยต่อไป

3.2.3 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

3.2.3.1 ศึกษาทฤษฎี หลักการ และวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2.3.2 กำหนดโครงสร้างแบบสอบถาม ประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำชี้แจง เป็นข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการกับข้อมูลวิจัย

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล เบอร์โทรศัพท์ และที่อยู่ที่ติดต่อได้

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ

1. ด้านความเหมาะสมของขั้นตอนที่ 1 การสร้างการมีส่วนร่วม P: Plan จำนวน 9 ข้อ

2. ด้านความเหมาะสมของการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม จำนวน 12 ข้อ

3. ด้านความเหมาะสมของตัวชี้วัด จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อกิจกรรมการอบรมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วมประกอบด้วย 3 ด้าน จำนวน 4 คือ

1. ด้านความเหมาะสมของนโยบายและหลักการที่สำคัญ จำนวน. 4 ข้อ

2. ด้านความเหมาะสมของขั้นตอนที่ 2 เรียนรู้ร่วมกัน A: Act จำนวน 9 ข้อ

3. ด้านความเหมาะสมของขั้นตอนที่ 3 ลงมือปฏิบัติ เน้นผลลัพธ์ชัดเจน O: Observe จำนวน 9 ข้อ

4. ด้านความเหมาะสมของขั้นตอนที่ 4 เป้าหมายความสำเร็จ R: Reflect จำนวน 8 ข้อ

3.2.3.4 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ โดยตอนที่ 3 เป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด, มาก, ปานกลาง, น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ โดยแบ่งระดับคะแนน ดังนี้ (วรปภา อารีราษฎร์, 2557, น. 97)

5 หมายถึง ระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมาก

3 หมายถึง ระดับความคิดเห็น เห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง ระดับความคิดเห็น เห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง ระดับความคิดเห็น เห็นด้วยน้อยที่สุด

3.2.3.5 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมของภาษา และความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา (Index of item Objective Congruence: IOC) โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขจาก อาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน (ภาคผนวก 4) ตรวจสอบ โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (วนิดา วาดีเจริญ และคณะ, 2560, น. 251-254)

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นตรงกับเนื้อหา

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นตรงกับเนื้อหา

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่ตรงกับเนื้อหา

3.2.3.6 ปรับปรุงข้อคำถามและคำนวณหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา มีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 1.00 (ภาคผนวก ค) หลังจากนั้นนำแบบสอบถามปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา ขอรับคำแนะนำ และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยต่อไป

3.2.4 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อความเหมาะสมของรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

3.2.4.1 ศึกษาทฤษฎี หลักการ และวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2.4.2 กำหนดโครงสร้างแบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำชี้แจง เป็นข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการกับข้อมูลวิจัย

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล เบอร์โทรศัพท์ และที่อยู่ที่ติดต่อได้

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ ประกอบด้วย 3 ด้าน จำนวน 29 ข้อ คือ

1. ด้านความเหมาะสมของขั้นตอนที่ 1 การสร้างการมีส่วนร่วม P: Plan จำนวน 9 ข้อ

2. ด้านความเหมาะสมของการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม จำนวน 12 ข้อ

3. ด้านความเหมาะสมของตัวชี้วัด จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นที่มีต่อกิจกรรมการอบรมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 4 ด้าน จำนวน 30 ข้อ คือ

1. ด้านความเหมาะสมของนโยบายและหลักการที่สำคัญ จำนวน 4 ข้อ

2. ด้านความเหมาะสมของขั้นตอนที่ 2 เรียนรู้ร่วมกัน A: Act จำนวน 9 ข้อ

3. ด้านความเหมาะสมของขั้นตอนที่ 3 ลงมือปฏิบัติ เน้นผลลัพธ์ชัดเจน O: Observe จำนวน 9 ข้อ

4. ด้านความเหมาะสมของขั้นตอนที่ 4 เป้าหมายความสำเร็จ R: Reflect จำนวน 8 ข้อ

3.2.4.3 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อความเหมาะสมของรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ โดยตอนที่ 3 เป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด, มาก, ปานกลาง, น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ โดยแบ่งระดับคะแนน ดังนี้ (วรปภา อารีราษฎร์, 2557, น. 97)

5 หมายถึง ระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมาก

3 หมายถึง ระดับความคิดเห็น เห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง ระดับความคิดเห็น เห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง ระดับความคิดเห็น เห็นด้วยน้อยที่สุด

3.2.4.4 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมของภาษา และความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา (Index of item Objective Congruence: IOC) โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขจาก อาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน (ภาคผนวก ก) ตรวจสอบ โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (วนิดา วาดีเจริญ และคณะ, 2560, น. 251-254)

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นตรงกับเนื้อหา

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นตรงกับเนื้อหา

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่ตรงกับเนื้อหา

3.2.4.5 ปรับปรุงข้อคำถามและคำนวณหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา มีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 1.00 (ภาคผนวก ค) หลังจากนั้นนำแบบสอบถามปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา ขอรับคำแนะนำ และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยต่อไป

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม ดังนี้

4.1 การเก็บรวบรวมแบบสัมภาษณ์ บริบท ปัญหา และความต้องการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชน ดำเนินการ ดังนี้

4.1.1 นำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

4.1.2 เสนอหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิผ่านทางคณะเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยราชภัฏหมาสารคาม

4.1.3 ประสานผู้ทรงคุณวุฒิ นัดหมายวันเวลาที่ชัดเจน เพื่อทำการสัมภาษณ์

4.1.4 รวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความครบถ้วน สมบูรณ์ของแบบสัมภาษณ์

4.1.5 นำเสนอต่อที่ปรึกษา

4.2 การเก็บรวบรวมแบบสอบถามความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับบริบท ปัญหา และความต้องการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชน ดำเนินการ ดังนี้

4.2.1 นำเสนอข้อมูลของชุมชนต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

4.2.2 ลงพื้นที่สอบถามชุมชนในจังหวัดมหาสารคาม

4.2.3 รวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความครบถ้วน สมบูรณ์ของแบบสอบถาม วิเคราะห์และสรุปผลการสอบถามด้วยค่าสถิติ

4.2.4 นำเสนอต่อที่ปรึกษา

4.3 การเก็บรวบรวมแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ ดำเนินการ ดังนี้

4.3.1 นำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

4.3.2 เสนอหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิผ่านทางคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

4.3.3 ประสานผู้ทรงคุณวุฒิ นัดหมายวันเวลาที่ชัดเจน เพื่อทำการสัมภาษณ์

4.3.4 รวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความครบถ้วน สมบูรณ์ของแบบสอบถาม วิเคราะห์และสรุปผลการสอบถามด้วยค่าสถิติ

4.3.5 นำเสนอต่อที่ปรึกษา

4.4 การเก็บรวบรวมแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อความเหมาะสมของรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ ดำเนินการ ดังนี้

4.4.1 นำเสนอผู้เชี่ยวชาญต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

4.4.2 เสนอหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญผ่านทางคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมาสารคาม

4.4.3 ประสานผู้เชี่ยวชาญ นัดหมายวันเวลาที่ชัดเจน เพื่อทำการประชุมกลุ่มย่อย

4.4.4 รวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความครบถ้วน สมบูรณ์ของแบบสอบถาม วิเคราะห์และสรุปผลการสอบถามด้วยค่าสถิติ

4.4.5 นำเสนอต่อที่ปรึกษา

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

บันทึกข้อมูล วิเคราะห์และสรุปผลในประเด็นที่เกี่ยวข้องด้วยการวิเคราะห์โดยสถิติพื้นฐาน คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) และนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติพื้นฐาน สถิติพื้นฐานที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$)

6.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ การวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงของข้อคำถามจากดัชนีความสอดคล้องของคำถามกับเนื้อหา (Index of Item Objective Consistency: IOC)

ระยะที่ 2 พัฒนาคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

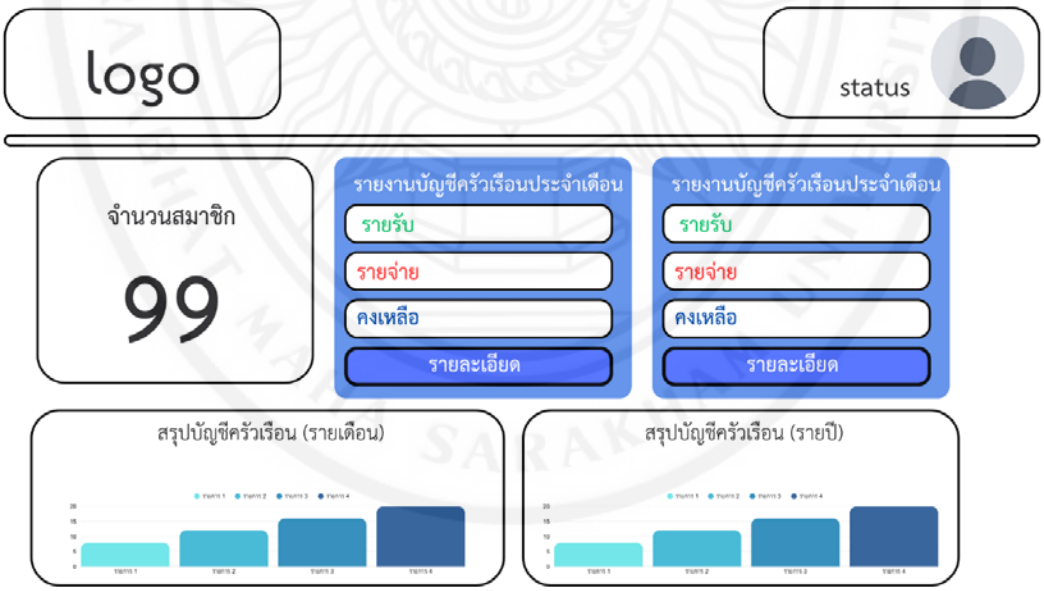
1. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1.1 การพัฒนาแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาโดยยึดหลักการตาม ADDIE MODEL (Branso, 1987, pp. 11-14) ซึ่งมีอยู่ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นการวิเคราะห์ (Analysis) ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับการจัดทำแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) บนโทรศัพท์มือถือและสมาร์ทโฟน และทำการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม และได้ลงพื้นที่เพื่อทำการการศึกษาสภาพปัจจุบัน บริบท ปัญหาและความต้องการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดทำบัญชีครัวเรือนโดยการลงพื้นที่สัมภาษณ์ ในวันที่ 23-24 มีนาคม 2567 จากนั้นทำการศึกษากระบวนการในการพัฒนาแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) โดยละเอียด

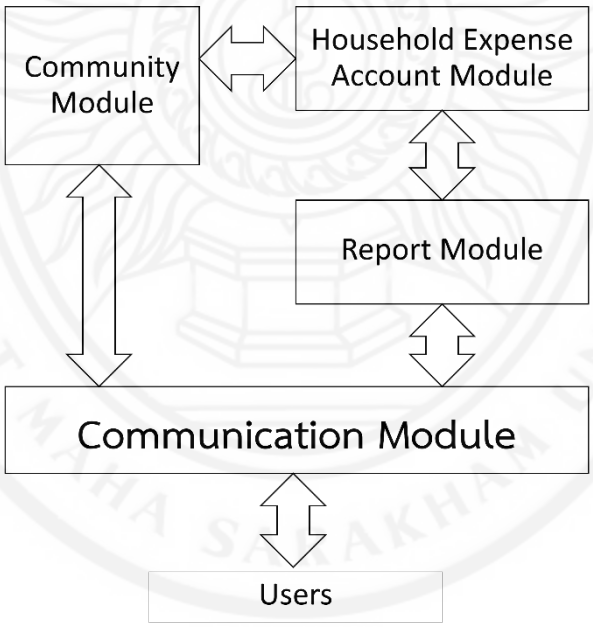
2. ขั้นการออกแบบ (Design) ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาและการวิเคราะห์ในขั้นตอนที่ 1 มาออกแบบส่วนประกอบต่าง ๆ ของแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) เพื่อเตรียมพร้อมในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษา แสดงดังภาพที่ 3.6

ภาพที่ 3.6 การออกแบบส่วนประกอบต่าง ๆ ของแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me)

โดยการดำเนินการออกแบบแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) ได้มีการออกแบบโดยการจัดทำโมดูล (Module) ดังแสดงในภาพที่ 3.7

ภาพที่ 3.7 โมดูลของระบบ

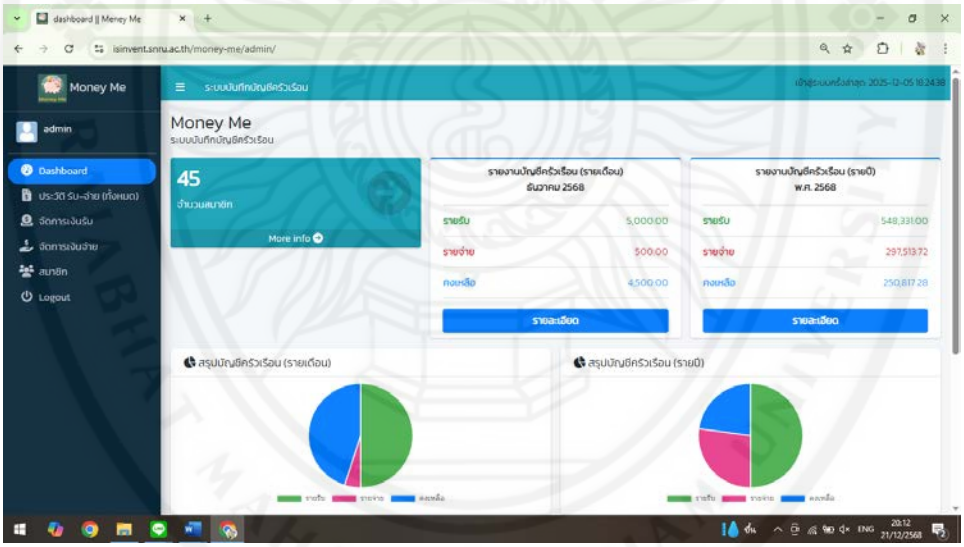
จากภาพที่ 2 โมดูลของระบบ ประกอบไปด้วย 3 โมดูล ดังนี้

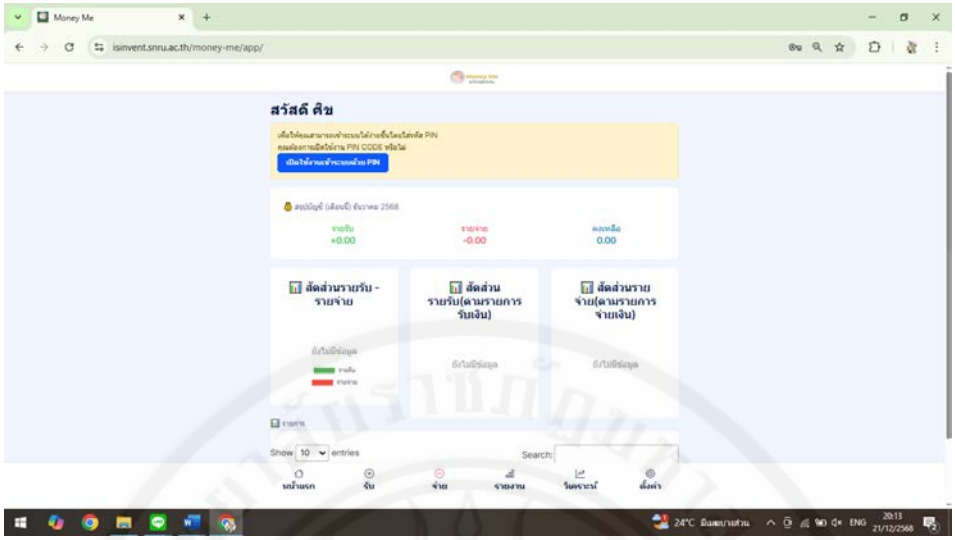
1. โมดูลของชุมชน (Community Module) เป็นโมดูลที่จัดเก็บข้อมูลของชุมชนใช้สำหรับการลงทะเบียนของชุมชนที่เป็นสมาชิกของระบบ สามารถเพิ่ม ปรับปรุงแก้ไข ข้อมูลการใช้ชุมชนบันทึกข้อมูลการรับจ่ายของแต่ละครัวเรือนที่เป็นสมาชิก

2. โมดูลรายงานผล (Report Module) สำหรับการนำข้อมูลของครัวเรือนแต่ละครัวเรือนมาประประมวลผล และแสดงผลเป็นกราฟ เพื่อสรุปข้อมูลที่ตัดสินใจได้ นอกจากนี้สามารถจัดทำการสรุปในรูปแบบภาพรวมได้

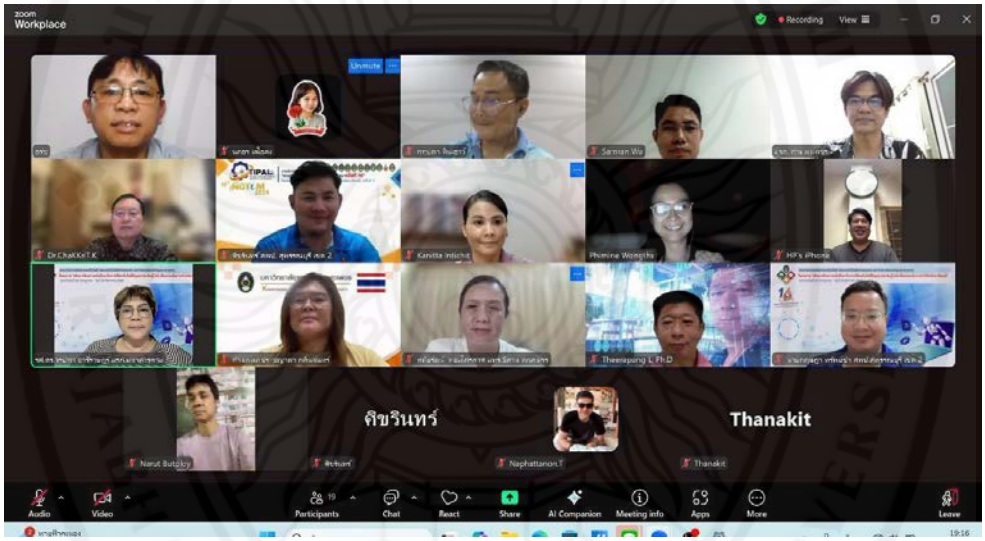
3. โมดูลการสื่อสาร (Communication Module) เป็นโมดูลหน้าติดต่อกับผู้ใช้งานทุกประเภทมีรายการให้ผู้ใช้งานสามารถดำเนินการระบบได้

3. ขั้นการพัฒนา (Development) ผู้ศึกษาได้นำเอาส่วนประกอบที่ออกแบบไว้ในขั้นตอนที่ 2 มาพัฒนาแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) บนโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟนและจัดทำคู่มือการใช้งาน ประกอบด้วย 1) คู่มือการใช้งานสำหรับผู้ดูแลระบบ และ 2) คู่มือผู้ใช้งานสำหรับสมาชิก ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมของแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) แสดงดังภาพที่ 3.8–3.9

ภาพที่ 3.8 ส่วนประกอบของแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) ที่พัฒนาขึ้น

ภาพที่ 3.9 ภาพการประเมินแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me)

4. ขั้นการทดลองใช้ (Implementation) ผู้ศึกษาได้นำแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) บนโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน ที่ผ่านการประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) บนโทรศัพท์มือถือและสมาร์ทโฟน ที่พัฒนาขึ้น

5. ขั้นการประเมินผล (Evaluation) ผู้ศึกษาได้นำผลที่ได้จากการทดลองใช้มาคำนวณทางสถิติ โดยใช้ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสรุปผล นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

1.2 การพัฒนาคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

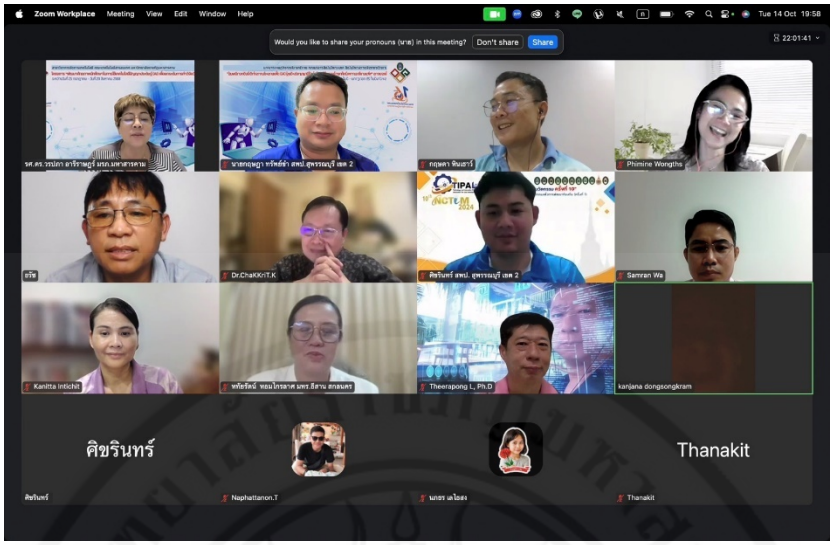
1.2.1 ร่างองค์ประกอบของคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนโดยนำผลจากการศึกษาในระยะที่ 1 มาประกอบการจัดทำร่างองค์ประกอบ ประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้

1.2.1.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ ได้แก่ 1) ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจในหลักการบัญชีครัวเรือน และประเภทของเครื่องมือ/แอปพลิเคชัน 2) ผู้เข้ารับการอบรมสามารถติดตั้ง ใช้งาน และบันทึกบัญชีครัวเรือนผ่านแอปพลิเคชันดิจิทัลได้อย่างถูกต้อง 3) ผู้เข้ารับการอบรมตระหนักถึงความสำคัญของการบันทึกบัญชี และเกิดแรงจูงใจในการใช้เทคโนโลยีเพื่อวิเคราะห์และวางแผนการเงินส่วนบุคคล

1.2.1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ PAOR มีขั้นตอนดังนี้ 1) P: สร้างการมีส่วนร่วม ได้แก่ 1.1) กำหนดกลุ่มเป้าหมาย 1.2) สร้างแรงจูงใจ 1.3) กำหนดเป้าหมายความสำเร็จ 2) A: เรียนรู้ร่วมกัน ได้แก่ 2.1) สอนให้รู้ 2.2) ทำให้เห็น 2.3) เน้นผลลัพธ์ 3) O: ลงมือปฏิบัติ เน้นผลลัพธ์ชัดเจน ได้แก่ 3.1) ปฏิบัติ 3.2) ติดตามผล 3.3) ให้คำแนะนำ 3.4) เก็บรวบรวมข้อมูล 4) R: เป้าหมายความสำเร็จ ได้แก่ 4.1) ประเมินผลการปฏิบัติ 4.2) สร้างแรงจูงใจ 4.3) วิเคราะห์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้

1.2.1.3 สื่อ/เครื่องมือที่ใช้ ประกอบด้วย 1) แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน 2) ไฟล์นำเสนอ PowerPoint 3) เอกสารคู่มือการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน 4) อินโฟกราฟิกการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน 5) กลุ่มสื่อสารออนไลน์ Line สำหรับการติดตามผลและการให้คำปรึกษา

1.2.1.4 กระบวนการวัดและประเมินผล มีดังนี้ 1) สังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วม ตรวจสอบความชัดเจนของเป้าหมาย 2) สังเกต Checklist การใช้งานแอปพลิเคชัน 3) ตรวจสอบความสม่ำเสมอและความสมบูรณ์ของข้อมูลที่บันทึกจริง 5) ประเมินผลลัพธ์การบรรลุเป้าหมาย ประเมินความสามารถในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ภาพที่ 3.10 การวิพากย์ของผู้ทรงคุณวุฒิ

1.3 ร่างคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยนำผลจากการร่างองค์ประกอบมาเป็นแนวทางจัดทำร่างคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ประกอบด้วยคู่มือผู้นำชุมชน จำนวน 1 ชุด

1.4 พัฒนาเอกสารคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ประกอบด้วยคู่มือผู้นำชุมชน จำนวน 1 ชุด

1.5 ทดลองใช้ (Try out) เอกสารคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ประกอบด้วยคู่มือผู้นำชุมชน จำนวน 1 ชุด จำนวน 30 คน มีผลการทดลองใช้ คือ ผลการทดลองใช้สรุปได้ว่า คู่มือมีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้งานได้จริง โดยมีความพึงพอใจต่อเนื้อหาและการออกแบบอยู่ในระดับมากที่สุด และส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายมองเห็นประโยชน์ของการจัดทำบัญชีครัวเรือนผ่านระบบดิจิทัลอย่างเป็นรูปธรรม

1.6 ประชุมกลุ่มย่อยผู้เชี่ยวชาญพิจารณาคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน รวบรวมผลการประเมินนำมาวิเคราะห์ สรุปผลและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

2. กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ

2.1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการทดลองใช้ (Try out) คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน จำนวน 30 คน คัดเลือก

แบบเจาะจง โดยเป็นครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในชุมชนท่าตูม จังหวัดมหาสารคาม ที่มีสมาร์ทโฟนและอินเทอร์เน็ตที่จะสามารถบันทึกรายรับ-รายจ่ายได้

2.2 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญสำหรับประเมินความเหมาะสมของคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน และความเหมาะสมของแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน จำนวน 9 คน คัดเลือกแบบเจาะจง โดยเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติดังนี้ มีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก มีความรู้ความเข้าใจด้านเทคโนโลยีดิจิทัล มีประสบการในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหรือเทคโนโลยีดิจิทัลร่วมกับชุมชน และมีประสบการณ์ในการจัดทำบัญชีบัญชีครัวเรือน บัญชีชุมชน อย่างน้อย 1 ปี

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ

3.1.1 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ

3.1.2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน

3.1.3 แบบสอบถามความคิดเห็นของพี่เลี้ยงที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ

3.1.4 แบบสอบถามความคิดเห็นของของชุมชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพี่เลี้ยงตามคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ

3.1.5 แบบสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

3.1.6 แบบบันทึกการติดตามความต่อเนื่องในการใช้งานแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me)

3.2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

3.2.1.1 ศึกษาทฤษฎี หลักการ และวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2.1.2 กำหนดโครงสร้างแบบสอบถาม ประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำชี้แจง เป็นข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการกับข้อมูลวิจัย

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล เบอร์โทรศัพท์ และที่อยู่ที่ติดต่อได้

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อการคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ประกอบด้วย 4 ด้าน จำนวน 18 ข้อ คือ

1. ด้านความเหมาะสมของคู่มือ จำนวน 5 ข้อ
2. ด้านความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 5 ข้อ
3. ด้านความสอดคล้องของกิจกรรมการเรียนรู้กับการจัดทำบัญชีครัวเรือน จำนวน 4 ข้อ
4. ด้านการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน จำนวน 4 ข้อ

3.2.1.3 สร้างแบบสอบถามแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ โดยตอนที่ 3 เป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด, มาก, ปานกลาง, น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ โดยแบ่งระดับคะแนน ดังนี้ (วรปภา อารีราษฎร์, 2557, น. 97)

5 หมายถึงระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมากที่สุด
4 หมายถึงระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมาก
3 หมายถึงระดับความคิดเห็น เห็นด้วยปานกลาง
2 หมายถึงระดับความคิดเห็น เห็นด้วยน้อย
1 หมายถึงระดับความคิดเห็น เห็นด้วยน้อยที่สุด

3.2.1.4 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมของภาษา และความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา (Index of item Objective Congruence: IOC) โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขจาก อาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน (ภาคผนวก ก) ตรวจสอบ โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (วนิดา วาดีเจริญ และคณะ, 2560, น. 251-254)

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นตรงกับเนื้อหา
ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นตรงกับเนื้อหา
ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่ตรงกับเนื้อหา

3.2.1.5 ปรับปรุงข้อคำถามและคำนวณหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา มีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 1.00 (ภาคผนวก ค) หลังจากนั้นนำแบบสอบถามปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา ขอรับคำแนะนำ และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยต่อไป

3.2.2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

3.2.2.1 ศึกษาทฤษฎี หลักการ และวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2.2.2 กำหนดโครงสร้างแบบสอบถาม ประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำชี้แจง เป็นข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการกับข้อมูลวิจัย

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล เบอร์โทรศัพท์ และที่อยู่ที่ติดต่อได้

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) ประกอบด้วย 3 ด้าน จำนวน 14 ข้อ คือ

1. ด้านความสามารถในการทำงานของระบบ จำนวน 5 ข้อ
2. ด้านประสิทธิภาพและความมั่นคงของระบบ จำนวน 4 ข้อ
3. ด้านการใช้งานและการออกแบบ จำนวน 5 ข้อ

3.2.2.3 สร้างแบบสอบถามแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน โดยตอนที่ 3 เป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด, มาก, ปานกลาง, น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ โดยแบ่งระดับคะแนน ดังนี้ (วรปภา อารีราษฎร์. 2557, น.97).

5 หมายถึงระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึงระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมาก

3 หมายถึงระดับความคิดเห็น เห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึงระดับความคิดเห็น เห็นด้วยน้อย

1 หมายถึงระดับความคิดเห็น เห็นด้วยน้อยที่สุด

3.2.2.4 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมของภาษา และความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา (Index of item Objective Congruence: IOC) โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขจาก อาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน (ภาคผนวก ก) ตรวจสอบ โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (วนิดา วาดีเจริญ และคณะ, 2560, น. 251-254)

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นตรงกับเนื้อหา

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นตรงกับเนื้อหา

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่ตรงกับเนื้อหา

3.2.2.5 ปรับปรุงข้อคำถามและคำนวณหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา มีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 1.00 (ภาคผนวก ค) หลังจากนั้นนำแบบสอบถามปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา ขอรับคำแนะนำ และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยต่อไป

3.2.3 แบบสอบถามความคิดเห็นของพี่เลี้ยงที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

3.2.3.1 ศึกษาทฤษฎี หลักการ และวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2.3.2 กำหนดโครงสร้างแบบสอบถาม ประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำชี้แจง เป็นข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการกับข้อมูลวิจัย

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล เบอร์โทรศัพท์ และที่อยู่ที่ติดต่อได้

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของพี่เลี้ยงที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ประกอบด้วย 2 ด้าน จำนวน 14 ข้อ คือ

1. การใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน จำนวน 7 ข้อ
2. ด้านความเหมาะสมของคู่มือ จำนวน 7 ข้อ

3.2.3.3 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของพี่เลี้ยงที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยตอนที่ 3 เป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด, มาก, ปานกลาง, น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ โดยแบ่งระดับคะแนน ดังนี้ (วรปภา อารีราษฎร์, 2557, น. 97).

5 หมายถึงระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึงระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมาก

3 หมายถึงระดับความคิดเห็น เห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึงระดับความคิดเห็น เห็นด้วยน้อย

1 หมายถึงระดับความคิดเห็น เห็นด้วยน้อยที่สุด

3.2.3.4 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมของภาษา และความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา (Index of item Objective Congruence: IOC) โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขจาก อาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน (ภาคผนวก ก) ตรวจสอบ โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (วนิดา วาดีเจริญ และคณะ, 2560, น. 251-254)

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นตรงกับเนื้อหา

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นตรงกับเนื้อหา

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่ตรงกับเนื้อหา

3.2.3.5 ปรับปรุงข้อคำถามและคำนวณหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา มีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 1.00 (ภาคผนวก ค) หลังจากนั้นนำแบบสอบถามปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา ขอรับคำแนะนำ และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยต่อไป

3.2.4 แบบสอบถามความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพี่เลี้ยงตามคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

3.2.4.1 ศึกษาทฤษฎี หลักการ และวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2.4.2 กำหนดโครงสร้างแบบสอบถาม ประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำชี้แจง เป็นข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการกับข้อมูลวิจัย

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล เบอร์โทรศัพท์ และที่อยู่ที่ติดต่อได้

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพี่เลี้ยงตามคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ประกอบด้วย 2 ด้าน จำนวน 7 ข้อ คือ

1. ด้านความรู้ความเข้าใจ จำนวน 5 ข้อ
2. ด้านการให้คำแนะนำ จำนวน 2 ข้อ

3.2.4.3 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพี่เลี้ยงตามคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยตอนที่ 3 เป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด, มาก, ปานกลาง, น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ โดยแบ่งระดับคะแนน ดังนี้ (วรปภา อารีราษฎร์, 2557, น. 97)

5 หมายถึงระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึงระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมาก

3 หมายถึงระดับความคิดเห็น เห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึงระดับความคิดเห็น เห็นด้วยน้อย

1 หมายถึงระดับความคิดเห็น เห็นด้วยน้อยที่สุด

3.2.4.4 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมของภาษา และความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา (Index of item Objective Congruence: IOC)

โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขจาก อาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน (ภาคผนวก ก) ตรวจสอบ โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (วนิดา วาดีเจริญ และคณะ, 2560, น. 251-254)

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นตรงกับเนื้อหา

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นตรงกับเนื้อหา

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่ตรงกับเนื้อหา

3.2.4.5 ปรับปรุงข้อคำถามและคำนวณหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา มีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 1.00 (ภาคผนวก ค) หลังจากนั้นนำแบบสอบถามปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา ขอรับคำแนะนำ และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยต่อไป

3.2.5 แบบสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

3.2.5.1 ศึกษาทฤษฎี หลักการ และวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2.5.2 กำหนดโครงสร้างแบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำชี้แจง เป็นข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการกับข้อมูลวิจัย

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล เบอร์โทรศัพท์ และที่อยู่ที่ติดต่อได้

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อคู่มือรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ประกอบด้วย 3 ด้าน จำนวน 22 ข้อ คือ

1) ด้านเครื่องมือที่ใช้ในการเรียนรู้ จำนวน 5 ข้อ

2) ด้านกระบวนการเรียนรู้ (P-A-O-R) จำนวน 11 ข้อ

3) ด้านผลลัพธ์จากการเรียนรู้ จำนวน 6 ข้อ

3.2.5.3 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อคู่มือรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยตอนที่ 3 เป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ โดยแบ่งระดับคะแนน 5 ระดับ (วรปภา อารีราษฎร์, 2557, น.97)

3.2.5.4 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษา และความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขจาก อาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว

ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน (ภาคผนวก ก) ตรวจสอบ โดยกำหนดเกณฑ์ ตามแนวทาง ของวนิดา วาดีเจริญ และคณะ (2560, น.251-254)

3.2.5.5 ปรับปรุงข้อคำถามและคำนวณหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา มีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 1.00 (ภาคผนวก ค) หลังจากนั้นนำแบบสอบถามปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา ขอรับคำแนะนำ และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยต่อไป

3.2.6 แบบบันทึกการติดตามความต่อเนื่องในการใช้งานแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me)

3.2.6.1 ศึกษาทฤษฎี หลักการ และวิธีการสร้างแบบบันทึกจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2.6.2 กำหนดโครงสร้างแบบบันทึก ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำชี้แจง เป็นข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการกับข้อมูลวิจัย

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ผู้นำชุมชน ชุมชน

ตอนที่ 3 ตารางบันทึกการติดตามความต่อเนื่องในการใช้งานแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) ประกอบด้วย 2 ด้าน จำนวน 7 ข้อ คือ

1. ช่วงเวลาหลังทดลองใช้ ได้แก่ 1.1) หลัง 7 วันแรก 1.2) หลัง 14 วัน (สัปดาห์ที่ 2) 1.3) หลัง 30 วัน (สัปดาห์ที่ 4)

2. พฤติกรรมการใช้งาน ได้แก่ 2.1) การเริ่มใช้งานแอปพลิชัน 2.2) เริ่มมีการลดลงของการใช้งาน (Drop-off) 2.3) การใช้งานเริ่มคงที่และเปลี่ยนเป็น "Routine"

3. ผลลัพธ์

3.2.6.3 สร้างแบบบันทึกการติดตามความต่อเนื่องในการใช้งานแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) ตามแนวทางการสร้างแบบบันทึกของ B.J. Fogg (2009) ในการสร้างแบบบันทึกเพื่อติดตามผลการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและการสร้างนิสัยการใช้งานเทคโนโลยี

3.2.6.4 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมของภาษา และความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา (Index of item Objective Congruence: IOC) โดยนำแบบบันทึกที่ผ่านการตรวจแก้ไขจาก อาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน (ภาคผนวก ก) ตรวจสอบ โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (วนิดา วาดีเจริญ และคณะ, 2560, น. 251-254)

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นตรงกับเนื้อหา

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นตรงกับเนื้อหา

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่ตรงกับเนื้อหา

3.2.6.5 ปรับปรุงข้อคำถามและคำนวณหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา มีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 1.00 (ภาคผนวก ค) หลังจากนั้นนำแบบบันทึกปรึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ขอรับคำแนะนำ และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยต่อไป

3.2.7 แบบสอบถามการยอมรับคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

3.2.7.1 ศึกษาทฤษฎี หลักการ และวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2.7.2 กำหนดโครงสร้างแบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำชี้แจง เป็นข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการกับข้อมูลวิจัย

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของพี่เลี่ยงที่ทำหน้าที่บันทึกข้อมูล ได้แก่ ชื่อ-สกุล เบอร์โทรศัพท์

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อการยอมรับคู่มือรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ประกอบด้วย 2 ด้าน คือ

1. ความง่ายต่อการใช้งาน (Perceived Ease of Use) จำนวน 8 ข้อ
2. ด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ (Perceived Usefulness) จำนวน 8 ข้อ

3.2.7.3 สร้างแบบสอบถาม โดยตอนที่ 3 เป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ โดยแบ่งระดับคะแนน 5 ระดับ (วรปภา อารีราษฎร์, 2557, น. 97)

3.2.7.4 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษา และความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน (ภาคผนวก ก) ตรวจสอบ โดยกำหนดเกณฑ์ ตามแนวทางของวนิดา วาดีเจริญ และคณะ (2560, น. 251-254)

3.2.7.5 ปรับปรุงข้อคำถามและคำนวณหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา มีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 1.00 (ภาคผนวก ค) หลังจากนั้นนำแบบสอบถาม ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา ขอรับคำแนะนำ และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยต่อไป

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือการวิจัย โดยมีวิธีการ ดังนี้

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการ

สร้างแรงจูงใจ และแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

4.1.1 นำเสนอผู้เชี่ยวชาญต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

4.1.2 เสนอหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญผ่านทางคณะทางคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏหมาสารคาม

4.1.3 ประสานนัดหมายผู้เชี่ยวชาญ พร้อมนำส่งเครื่องมือวิจัยสำหรับดำเนินการสอบถามโดยส่งลิงค์แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้จัดทำไว้ด้วย Google form ไปให้กลุ่มเป้าหมายตอบแบบออนไลน์ พร้อมนัดหมายกำหนดส่งแบบสอบถามตามช่องทางที่กลุ่มเป้าหมายสะดวก

4.1.4 รวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความครบถ้วน สมบูรณ์ของแบบสอบถาม วิเคราะห์และสรุปผลการสอบถามด้วยค่าสถิติ และนำเสนอต่อที่ปรึกษา

4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นของพี่เลี้ยงที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

4.2.1 นำเสนอรายชื่อพี่เลี้ยงต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

4.2.2 ประสานนัดหมายพี่เลี้ยง พร้อมนำส่งเครื่องมือวิจัยสำหรับดำเนินการสอบถามโดยส่งลิงค์แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้จัดทำไว้ด้วย Google form ไปให้กลุ่มเป้าหมายตอบแบบออนไลน์ พร้อมนัดหมายกำหนดส่งแบบสอบถามตามช่องทางที่กลุ่มเป้าหมายสะดวก

4.2.4 รวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความครบถ้วน สมบูรณ์ของแบบสอบถาม วิเคราะห์และสรุปผลการสอบถามด้วยค่าสถิติ และนำเสนอต่อที่ปรึกษา

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นของของชุมชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพี่เลี้ยงตามคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ และแบบสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

4.3.1 เตรียมความพร้อมของพี่เลี้ยงสำหรับการดำเนินกิจกรรม ทั้งด้านการใช้งานแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) การให้คำแนะนำกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม การติดตามผลการดำเนินงานการบันทึกรายรับ -รายจ่าย และการสร้างแรงจูงใจ

4.3.2 ประสานงานกลุ่มเป้าหมาย จัดเตรียมเครื่องมือการวิจัย

4.3.3 ชี้แจงกลุ่มเป้าหมายตามกิจกรรมการเรียนรู้ของคู่มือ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

4.3.4 ทดลองใช้ (Try out) คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน และเก็บรวบรวมข้อมูล

4.3.5 สอบถามความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

4.3.6 สอบถามความคิดเห็นของของชุมชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพี่เลี้ยงตามคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ

4.3.7 รวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความครบถ้วน สมบูรณ์ของแบบสอบถาม วิเคราะห์และสรุปผลการสอบถามด้วยค่าสถิติ และนำเสนอต่อที่ปรึกษา

4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบบันทึกการติดตามความต่อเนื่องในการใช้งานแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

4.2.1 เก็บข้อมูลช่วงหลังการทดลองใช้ หลัง 7 วันแรก สังเกตุพฤติกรรมการใช้งานและสรุปผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

4.2.2 เก็บข้อมูลช่วงหลังการทดลองใช้ หลัง 14 วัน (สัปดาห์ที่ 2) แล้วสังเกตุพฤติกรรมการใช้งาน และสรุปผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

4.2.3 เก็บข้อมูลช่วงหลังการทดลองใช้ หลัง 30 วัน (สัปดาห์ที่ 4) แล้วสังเกตุพฤติกรรมการใช้งาน และสรุปผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

4.2.4 รวบรวมข้อมูล ตรวจสอบความครบถ้วน สมบูรณ์ของข้อมูลและสรุปผลลัพธ์การติดตามการใช้งาน และนำเสนอต่อที่ปรึกษา

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

บันทึกข้อมูล วิเคราะห์และสรุปผลในประเด็นที่เกี่ยวข้องด้วยการวิเคราะห์โดยสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) โดยนำค่าเฉลี่ยที่ได้เทียบกับเกณฑ์ประเมินของวรปภา อารีราษฎร์ (2557, น.97) และนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในระยะที่ 2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

6.1 ความสอดคล้องของเครื่องมือ ใช้สถิติ IOC วิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงของข้อคำถามจากดัชนีความสอดคล้องของคำถามกับเนื้อหา

6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$)

ระยะที่ 3 ศึกษาผลการทดลองใช้คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

1. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ศึกษาผลการทดลองใช้คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนโดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1.1 เตรียมความพร้อมของพี่เลี้ยง ทั้งด้านความรู้ และด้านทักษะการเป็นพี่เลี้ยง

1.2 จัดเตรียมความพร้อมสำหรับผู้นำชุมชนและการทดลองใช้เครื่องมือ

1.3 นัดหมายกลุ่มเป้าหมายและผู้นำชุมชน ช่วงเวลาที่ดำเนินการทดลองอยู่ระหว่างวันที่ 10 กันยายน–10 ตุลาคม 2568

1.4 ทดลองใช้คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ตามขั้นตอนของคู่มือการใช้งานที่พัฒนาขึ้นในระยะที่ 2 แสดงดังภาพที่ 3.11

ภาพที่ 3.11 ทดลองใช้คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

1.5 จัดเก็บ รวบรวมข้อมูลตามเครื่องมือวิจัยและตรวจสอบความถูกต้อง

1.6 ติดตามผลกลุ่มเป้าหมายในการทดลองใช้คู่มือโดยผู้นำชุมชน

1.7 วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย สรุปผลและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

2. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย มี 3 กลุ่ม ได้แก่

2.1 พี่เลี้ยง จำนวน 6 คน คัดเลือกโดยเป็นประชาชนในชุมชนตำบลท่าตูม อำเภอเมือง

มหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ที่มีคุณสมบัติ คือ มีความรู้พื้นฐานด้านการเงิน บัญชีครัวเรือน หรือการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีทักษะการสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้ และทำงานร่วมกับชุมชนได้ รับฟัง และเป็นที่ปรึกษาที่ดี จำนวน 1: 5 คน คือ พี่เลี้ยง 1 คน ต่อผู้เข้าอบรมจำนวน 5 คน

2.2 กลุ่มผู้นำชุมชน จำนวน 15 คน โดยเป็นผู้นำชุมชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนตำบลท่าตูม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 4 หมู่บ้าน ที่มีพื้นที่อยู่ใกล้เคียงกัน ได้แก่ 1) หมู่ที่ 3 บ้านท่าตูม 2) หมู่ที่ 4 บ้านโปโล 3) หมู่ที่ 5 บ้านหนองข่า และ 4) บ้านท่าตูมวารินทร์ หมู่ที่ 9

2.3 ชุมชนที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการเพื่อเป็นผู้จัดทำบัญชีครัวเรือน โดยเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชนตำบลท่าตูม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 4 หมู่บ้าน ที่มีพื้นที่อยู่ใกล้เคียงกัน ได้แก่ 1) หมู่ที่ 3 บ้านท่าตูม 2) หมู่ที่ 4 บ้านโปโล 3) หมู่ที่ 5 บ้านหนองข่า และ 4) บ้านท่าตูมวารินทร์ หมู่ที่ 9 รวมทั้งสิ้น 30 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 การวิจัยในระยะที่ 3 มีเครื่องมือในการวิจัย 4 รายการ ได้แก่

3.1.1 แบบสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อคู่มือรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

3.1.2 แบบสอบถามความคิดเห็นของของชุมชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพี่เลี้ยงตามคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ

3.1.3 แบบสอบถามความคิดเห็นของพี่เลี้ยงที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ

3.1.4 แบบบันทึกการติดตามความต่อเนื่องในการใช้งานแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me)

3.2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างและหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัยดังกล่าวไว้แล้วในระยะที่ 2

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม ดังนี้

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อคู่มือรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ดำเนินการ ดังนี้

4.1.1 จัดเตรียมเครื่องมือการวิจัย

4.1.2 ประสานกลุ่มเป้าหมายเพื่อจัดกิจกรรมการทดลองใช้คู่มือรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

4.1.3 หลังจัดกิจกรรมทำการสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อคู่มือรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

4.1.4 รวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความครบถ้วน สมบูรณ์ของแบบสอบถาม วิเคราะห์และสรุปผลการสอบถามด้วยค่าสถิติ

4.1.5 นำเสนอต่อที่ปรึกษา

4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นของของชุมชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพี่เลี้ยงตามคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ ดำเนินการ ดังนี้

4.2.1 จัดเตรียมเครื่องมือการวิจัย

4.2.2 ประสานกลุ่มเป้าหมายเพื่อจัดกิจกรรมการทดลองใช้คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

4.2.3 หลังจัดกิจกรรมทำการสอบถามความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพี่เลี้ยง โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของของชุมชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพี่เลี้ยงตามคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ

4.2.4 รวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความครบถ้วน สมบูรณ์ของแบบสอบถาม วิเคราะห์และสรุปผลการสอบถามด้วยค่าสถิติ

4.2.5 นำเสนอต่อที่ปรึกษา

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นของพี่เลี้ยงที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ ดำเนินการ ดังนี้

4.3.1 ประสานพี่เลี้ยงเพื่อสอบถามความคิดเห็นของพี่เลี้ยงที่มีต่อคู่มือ โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของพี่เลี้ยงที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ

4.3.2 รวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความครบถ้วน สมบูรณ์ของแบบสอบถาม วิเคราะห์และสรุปผลการสอบถามด้วยค่าสถิติ

4.3.3 นำเสนอต่อที่ปรึกษา

4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบบันทึกการติดตามความต่อเนื่องในการใช้งานแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me)

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

บันทึกข้อมูล วิเคราะห์และสรุปผลในประเด็นที่เกี่ยวข้องด้วยการวิเคราะห์โดยสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) โดยนำค่าเฉลี่ยที่ได้เทียบกับเกณฑ์ประเมินของ วรปภา อารีราษฎร์ (2557, น.97) และนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในระยะที่ 3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

6.1 ความสอดคล้องของเครื่องมือ ใช้สถิติ IOC วิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงของข้อคำถามจากดัชนีความสอดคล้องของคำถามกับเนื้อหา

6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$)

ระยะที่ 4 ศึกษาการยอมรับคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

1. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ศึกษาการยอมรับคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนโดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1.1 นัดหมายกลุ่มเป้าหมาย จัดเตรียมความพร้อมสถานที่ ผลการทดลองจากระยะที่ 3 และคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนฉบับสมบูรณ์

1.2 ประชุมกลุ่มผู้นำชุมชน เพื่อสะท้อนผลการดำเนินงานตามคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

1.3 สอบถามการยอมรับคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนผู้นำชุมชน และชุมชน รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์สรุปผลและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา แสดงดังภาพที่ 3.12

ภาพที่ 3.12 การลงพื้นที่เพื่อสอบถามการยอมรับคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

2. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย กลุ่มที่ 1 เป็นผู้นำชุมชน รวมทั้งสิ้น 15 คน โดยเป็นผู้นำชุมชนที่อยู่ในตำบลท่าตูม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

กลุ่มเป้าหมายกลุ่มที่ 2 ชุมชนที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการเพื่อเป็นผู้จัดทำบัญชีครัวเรือน โดยเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมทั้งสิ้น 30 คน โดยเป็นชุมชนที่อยู่ในตำบลท่าตูม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 6 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านหนองโดน หมู่ที่ 2 บ้านกุดเวียน หมู่ที่ 6 บ้านดอนเรือ หมู่ที่ 7 บ้านอ้อยช้าง หมู่ที่ 8 บ้านหนองคู และหมู่ที่ 10 บ้านหนองข่า

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในระยะที่ 4 มีเครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถามการยอมรับคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือไว้แล้วในระยะที่ 2

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม ดังนี้

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นของชุมชนและผู้นำชุมชนที่มีต่อการยอมรับคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

4.1.1 ประสานงานชุมชน และผู้นำชุมชน พร้อมนัดหมายวันเวลาเพื่อทำการประชุมสะท้อนผล

4.1.2 นำเสนอผลการดำเนินงานของชุมชน ตามคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

4.1.3 ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามการยอมรับคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

4.1.4 เก็บรวบรวมข้อมูลจากการทำแบบสอบถามการยอมรับคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

4.1.5 รวมรวมข้อมูล ตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ นำมาวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติ สรุปผลและนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

บันทึกข้อมูล วิเคราะห์และสรุปผลในประเด็นที่เกี่ยวข้องด้วยการวิเคราะห์โดยสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) โดยนำค่าเฉลี่ยที่ได้เทียบกับเกณฑ์ประเมินของ วรปภา อารีราษฎร์ (2557, น. 97) และนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในระยะที่ 3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

6.1 ความสอดคล้องของเครื่องมือ ใช้สถิติ IOC วิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงของข้อคำถามจากดัชนีความสอดคล้องของคำถามกับเนื้อหา

6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$)

บทที่ 4
ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สังเคราะห์รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน 2) พัฒนาคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน 3) ศึกษาผลการทดลองใช้คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน และ 4) ศึกษาการยอมรับคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน วิธีดำเนินการวิจัยประกอบด้วย 4 ระยะ ผู้วิจัยนำเสนอผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์การวิจัยในแต่ละระยะ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการสังเคราะห์รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน
3. ผลการพัฒนาคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการ สร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน
4. ผลการทดลองใช้คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน
5. ผลการยอมรับคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทนที่	จำนวนกลุ่มเป้าหมาย
$\overline{X}$	แทนที่	ค่าเฉลี่ย (Mean)
%	แทนที่	ร้อยละ (Percentage)
$S.D.$	แทนที่	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2 ผลการสังเคราะห์รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ผู้วิจัยดำเนินการสังเคราะห์รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปกรอบแนวคิด และนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ มีผลการดำเนินงานดังนี้

4.2.1 ผลการพัฒนารูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน แสดงดังภาพที่ 4.1

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสังเคราะห์รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยนำข้อมูลจากการศึกษาความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน (ศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม, วรปภา อารีราษฎร์ และ และธรัช อารีราษฎร์, 2568, น. 156-163) และผลการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับการสัมภาษณ์ จำนวน 7 คน จากชุมชนพื้นที่เป้าหมาย นำมาเป็นกรอบในการจัดทำรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน แสดงดังภาพที่ 4.1

ภาพที่ 4.1 รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

จากภาพที่ 4.1 รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 นโยบายและหลักการที่สำคัญในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย 1.1) ด้านนโยบาย ได้แก่ (1) แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2) แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับทบทวน พ.ศ. 2561) และ 1.2) ด้านหลักการ ได้แก่ (1) วางแผนการใช้จ่าย เงินในครัวเรือนและลดรายจ่าย เพิ่มเงินออม (2) สภาพปัญหาบริบทที่พบไม่มีการวางแผนการออมเงินที่แน่นอน

ส่วนที่ 2 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 3 ส่วนได้แก่ 2.1) หลักการ ได้แก่ (1) การมีส่วนร่วม (2) การสร้างแรงจูงใจ (3) การทำบัญชีครัวเรือน (4) การทำงานร่วมกับชุมชน กิจกรรม PAOR (5) การยอมรับเทคโนโลยี 2.2) ขั้นตอนการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม ดำเนินการตามกระบวนการ PAOR โดยใช้หลักการการสร้างแรงจูงใจ ที่เป็นไปตามทฤษฎีแรงจูงใจตามหลักการทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของอับราฮัม ฮาโรลด์ มาสโลว์ (Maslow, 1943) และมีพี่เลี้ยงในการจัดกิจกรรมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม ซึ่งประกอบด้วย 4 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรม PAOR	การสร้างแรงจูงใจของมาสโลว์	บทบาทพี่เลี้ยง	ผลลัพธ์
P : Plan สร้างการมีส่วนร่วม	เพื่อ เข้าใจแรงจูงใจของกลุ่มเป้าหมาย	ใช้ Social Media Line สื่อสารสร้างความไว้วางใจและแรงจูงใจตาม	เห็นปัญหาและความจำเป็นของการบัญชีครัวเรือนและเกิดเกิดการสมัครใจเข้าร่วม
A: Act เรียนรู้ร่วมกัน	ความต้องการด้านความปลอดภัย เกิดการการยอมรับ และความภาคภูมิใจ	สาธิตการใช้แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน ช่วยเชื่อมโยงความรู้กับชีวิตจริง	ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเข้าใจและใช้แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและช่วยเหลือกัน เพิ่มความมั่นใจและความภาคภูมิใจ
O: Observe ลงมือปฏิบัติ เน้นผลลัพธ์ชัดเจน	การปฏิบัติจริงช่วยตอบสนอง การติดตามและให้คำแนะนำช่วยลด	ติดตามผลผ่านข้อมูลในแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน ให้คำแนะนำ	ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจัดการรายรับ–รายจ่ายได้เป็น

กิจกรรม PAOR	การสร้างแรงจูงใจของมาสโลว์	บทบาทพี่เลี้ยง	ผลลัพธ์
	ความไม่มั่นคง	กระตุ้นการแก้ปัญหาและปรับปรุงการปฏิบัติ Social Media Line	ระบบ เกิดทักษะดิจิทัลจากการใช้งานจริง และเห็นความก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรม
R: Reflect เป้าหมายความสำเร็จ	ประเมินผล สร้างแรงจูงใจใหม่และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ช่วยต่อยอดสู่ การพัฒนาศักยภาพขั้นสูง	วิเคราะห์ข้อมูลร่วมกับผู้เข้าอบรมชี้ให้เห็นพัฒนาการและความสำเร็จและส่งเสริมการต่อยอดและการพัฒนาตนเอง	ผู้เข้าร่วมกิจกรรมตระหนักรู้ศักยภาพของตนเอง เกิดองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีและต่อยอดสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

1. เทคโนโลยีดิจิทัล ประกอบด้วย (1) แอปพลิเคชันบันทึกรายรับรายจ่ายบัญชีครัวเรือน (2) การสื่อสารผ่านโซเชียลมีเดีย Line ในการสื่อสารกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ รายงานผล แชร์ความก้าวหน้า เผยแพร่ผลลัพธ์ การติดตามผลการบันทึกรายรับรายจ่าย การให้คำแนะนำของพี่เลี้ยงกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม และ (3) สื่อเอกสาร วิดีโอสอน นำเสนอการใช้งานแอปพลิเคชันบันทึกรายรับรายจ่ายบัญชีครัวเรือน

ส่วนที่ 3 ตัวชี้วัด 3.1) ตัวชี้วัดรูปแบบ ได้แก่ (1) ระบบไม่ซับซ้อนและง่ายในการบันทึกข้อมูลรับ-จ่าย (2) สร้างแรงจูงใจในการบันทึกรายการรับ-จ่าย อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง (3) กระตุ้นการบันทึกรายการรับ-จ่ายอย่างสม่ำเสมอ (4) กระตุ้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและครัวเรือนอย่างต่อเนื่อง (5) ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันในการใช้ระบบบันทึกการรับ-จ่าย 3.2) ตัวชี้วัดเทคโนโลยีที่ใช้ ได้แก่ (1) ความง่ายในการใช้ระบบ (2) ความเข้ากันได้ของระบบกับอุปกรณ์ของชุมชน (3) ความง่ายในการแสดงผลการบันทึก (4) ความง่ายในการปรับปรุงรายการบันทึกข้อมูล (5) ความง่ายในการแสดงผลการวิเคราะห์รายรับ-รายจ่าย

4.2.2 ผลการประเมินรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ผู้วิจัยได้นำเสนอรูปแบบที่สังเคราะห์ขึ้น ต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ตารางที่ 4.1 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน (n=9)

รายการ	$\overline{X}$	$S.D.$	แปลผล
1. ด้านความเหมาะสมของนโยบายและหลักการที่สำคัญ			
1.1 ด้านนโยบาย			
1.1.1 แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	4.78	0.44	มากที่สุด
1.1.2 แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับทบทวน พ.ศ. 2561)	4.78	0.44	มากที่สุด
1.2 ด้านหลักการ			
1.2.1 วางแผนการใช้จ่ายเงินในครัวเรือนและลดรายจ่ายเพิ่มเงินออม	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2.2 สภาพปัญหาบริบทที่พบไม่มีการวางแผนการออมเงินที่แน่นอน	4.78	0.67	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.83	0.45	มากที่สุด
2. ด้านความเหมาะสมของการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม			
2.1 หลักการ			
2.1.1 การมีส่วนร่วม	4.89	0.33	มากที่สุด
2.1.2 การสร้างแรงจูงใจ	4.89	0.33	มากที่สุด
2.1.3 การทำบัญชีครัวเรือน	4.89	0.33	มากที่สุด
2.1.4 การทำงานร่วมกับชุมชน กิจกรรม PAOR	5.00	0.00	มากที่สุด
2.1.5 การยอมรับเทคโนโลยี	5.00	0.00	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	$\overline{X}$	$S.D.$	แปลผล
2.2 ขั้นตอนการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม PAOR			
2.2.1 P: Plan สร้างการมีส่วนร่วม	4.78	0.44	มากที่สุด
2.2.2 A: Act เรียนรู้ร่วมกัน	4.78	0.44	มากที่สุด
2.2.3 O: Observe ลงมือปฏิบัติ เน้นผลลัพธ์ชัดเจน	4.67	0.50	มากที่สุด
2.2.4 R: Reflect เป้าหมายความสำเร็จ	4.78	0.44	มากที่สุด
2.3 เทคโนโลยีดิจิทัล			
2.3.1 แอปพลิเคชันบันทึกรายรับรายจ่ายบัญชีครัวเรือน	4.56	0.53	มากที่สุด
2.3.2 การสื่อสารผ่านโซเชียลมีเดีย (Social Media)	4.44	0.73	มาก
2.3.3 สื่อนำเสนอ (Media)	4.44	0.73	มาก
เฉลี่ย	4.76	0.47	มากที่สุด
3. ด้านความเหมาะสมของตัวชี้วัด			
3.1 ตัวชี้วัดระบบ			
3.1.1 ระบบไม่ซับซ้อนและง่ายในการบันทึกข้อมูลรับ-จ่าย	4.44	0.73	มาก
3.1.2 สร้างแรงจูงใจในการบันทึกรายการรับ-จ่าย อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	4.67	0.50	มากที่สุด
3.1.3 กระตุ้นการบันทึกรายการรับ-จ่ายอย่างสม่ำเสมอ	4.56	0.53	มากที่สุด
3.1.4 กระตุ้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและครัวเรือนอย่างต่อเนื่อง	4.22	1.09	มาก
3.1.5 ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันในการใช้ระบบบันทึกการรับ-จ่าย	4.67	0.50	มากที่สุด
3.2 ตัวชี้วัดด้านการใช้งานแอปพลิเคชัน			
3.2.1 ความง่ายในการใช้ระบบ	4.33	0.71	มาก
3.2.2 ความเข้ากันได้ของระบบกับอุปกรณ์ของชุมชน	4.56	0.53	มากที่สุด
3.2.3 ความง่ายในการแสดงผลการบันทึก	4.44	0.73	มาก
3.2.4 ความง่ายในการปรับปรุงรายการบันทึกข้อมูล	4.56	0.53	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	$\overline{X}$	$S.D.$	แปลผล
3.2.5 ความง่ายในการแสดงผลการวิเคราะห์รายรับ-รายจ่าย	4.33	0.71	มาก
เฉลี่ย	4.49	0.66	มาก
โดยรวม	4.67	0.56	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.67, $S.D.$=0.56) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีความเหมาะสมมากที่สุดคือ ด้านความเหมาะสมของนโยบายและหลักการที่สำคัญ ($\overline{X}$ =4.83, $S.D.$=0.45) รองลงมาคือ ด้านความเหมาะสมของการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม ($\overline{X}$ =4.76, $S.D.$=0.47) และด้านที่มีความเหมาะสมมาก คือ ด้านความเหมาะสมของตัวชี้วัด ($\overline{X}$ =4.49, $S.D.$=0.66) ตามลำดับ

4.2.3 กิจกรรมการอบรมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ผู้วิจัยได้ได้ดำเนินการจัดทำกิจกรรมการอบรมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยนำรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนจากที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ขึ้น มาเป็นแนวทางในการกำหนดกิจกรรมการอบรมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน แสดงดังภาพที่ 4.2 หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นพเสนอกิจกรรมต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินความเหมาะสม แสดงดังตารางที่ 4.2

ภาพที่ 4.2 กิจกรรมการอบรบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม

จากภาพที่ 4.2 กิจกรรมการอบรบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ซึ่งเป็นการดำเนินงานตามรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการดำเนินงาน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือ กิจกรรมการเรียนรู้ และผลลัพธ์ของแต่ละขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างการมีส่วนร่วม P: Plan

เครื่องมือ ประกอบด้วย

1. เอกสารคู่มือ ในการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน
2. ใบกิจกรรมที่ 1
3. แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

กิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 3 กิจกรรม ดังนี้

1. กำหนดกลุ่มเป้าหมาย

1.1 ติดต่อประสานงานผู้นำชุมชน กลุ่มเป้าหมาย คิดเลือกประชาชนในชุมชนเข้าร่วมตามคุณสมบัติ จำนวน 30 คน ที่สมัครใจเข้าอบรมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม โดยเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมทั้งสิ้น 30 คน

1.2 คัดเลือกพี่เลี้ยงที่มีคุณสมบัติ คือ มีความรู้พื้นฐานด้านการเงิน บัญชีครัวเรือน หรือการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีทักษะการสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้ และทำงานร่วมกับชุมชนได้ รับฟังและเป็นที่ปรึกษาที่ดี จำนวน 1: 5 คน คือ พี่เลี้ยง 1 คน ต่อผู้เข้าอบรมจำนวน 5 คน

2. สร้างแรงจูงใจ

2.1 ประชุมนัดหมายกำหนดการจัดกิจกรรมร่วมกับผู้นำชุมชน พี่เลี้ยง และประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมอบรม ในพื้นที่ของชุมชน

2.2 สร้างความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนโดยใช้แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนตามใบกิจกรรมที่ 1

3. กำหนดเป้าหมายความสำเร็จ

3.1 กำหนดปฏิทินกิจกรรม/กำหนดการ ในการทำกิจกรรมร่วมกับชุมชนและพี่เลี้ยง

3.2 ติดตั้งแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนให้กับชุมชน

ผลลัพธ์ ได้แก่

1. บัญชีครัวเรือน
2. การติดตั้งแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน
3. รางวัลจากการสร้างแรงบันดาลใจ

ขั้นตอนที่ 2 เรียนรู้ร่วมกัน A: Act

เครื่องมือ ประกอบด้วย

1. เอกสารคู่มือ ในการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน
2. ใบกิจกรรมที่ 2,3,4
3. แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

กิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 3 กิจกรรม ดังนี้

1. สอนให้รู้

1.1 ให้ความรู้เบื้องต้นอธิบายถึงประโยชน์ของการทำบัญชีครัวเรือน และความสำคัญของการใช้แอปพลิเคชันในยุคดิจิทัล

1.2 เรียนรู้การจัดทำรายรับ รายจ่าย คงเหลือ ในสถานการณ์สมมติ โดยใช้ใบกิจกรรมที่ 2

1.3 เรียนรู้การจัดทำรายรับ รายจ่าย คงเหลือ ในสถานการณ์สมมติ โดยใช้ใบกิจกรรมที่ 3

1.4 เรียนรู้การจัดทำรายรับ รายจ่าย คงเหลือ ในสถานการณ์สมมติ โดยใช้ใบกิจกรรมที่ 4

2. ทำให้เห็น

2.1 วิทยากรสาธิตการใช้งานแอปพลิเคชันจริงการบันทึกรายรับและรายจ่ายในสถานการณ์สมมติ โดยมีพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำ

2.2 ยกตัวอย่างรายการรายจ่ายที่เกิดขึ้นจริงในชุมชน เพื่อให้สมาชิกเห็นว่าแอปลิเคชันสามารถประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันของครอบครัวได้

2.3 ให้สมาชิกชุมชนแต่ละคนเปิดแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนของตัวเองและทำการบันทึกรายการใช้จ่ายง่าย ๆ 3-5 รายการ โดยมีวิทยากรและพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด

3. เน้นผลลัพธ์

3.1 ให้สมาชิกชุมชนเปิดดูสรุปผลการใช้จ่ายที่ได้บันทึกไว้ในแอปพลิเคชัน เพื่อให้เห็นว่ารายการใช้จ่ายในเรื่องไหนบ้าง และมีส่วนไหนที่สามารถลดรายจ่ายได้

3.2 ให้สมาชิกในชุมชนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์การใช้งานแอปพลิเคชัน และนำเสนอ “เรื่องราวความสำเร็จ” (Success Story)

ผลลัพธ์ ได้แก่

1. บัญชีครัวเรือน
2. การใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน
3. รายงานผลจากแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

ขั้นตอนที่ 3 ลงมือปฏิบัติ เน้นผลลัพธ์ชัดเจน O: Observe

เครื่องมือ ประกอบด้วย

1. เอกสารคู่มือ ในการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน
2. ใบกิจกรรมที่ 5
3. แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

กิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 4 กิจกรรม ดังนี้

1. ปฏิบัติ

1.1 สมาชิกในชุมชนแต่ละกลุ่มหรือแต่ละคนจะต้องลงมือทำกิจกรรมการทำบัญชี

ครัวเรือน ซึ่งสมาชิกแต่ละคนจะเริ่มบันทึกรายรับรายจ่ายของตนเองทุกวัน-ในใบกิจกรรมที่ 5 โดยใช้แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

1.2 ปฏิบัติการบันทึกรายรับ-รายจ่ายของตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องตามระยะเวลาที่กำหนด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและสามารถสะท้อนพฤติกรรมจริง

2. ติดตามผล

2.1 พี่เลี้ยงประจำกลุ่มทำการตรวจสอบข้อมูลที่สมาชิกชุมชนบันทึกไว้เป็นระยะทุกสัปดาห์ เพื่อดูว่าสมาชิกมีการบันทึกข้อมูลครบถ้วนหรือไม่

2.2 หากพบว่ามีสมาชิกชุมชนคนใดคนหนึ่งไม่สามารถทำตามแผนได้ หรือมีปัญหาในการใช้งานเครื่องมือ พี่เลี้ยงที่เป็นผู้ติดตามผลจะช่วยให้คำแนะนำและช่วยแก้ปัญหาได้ทันที

2.3 วิทยากรและพี่เลี้ยงประจำกลุ่มสร้างบรรยากาศเชิงบวกและให้กำลังใจแก่สมาชิกชุมชนที่กำลังทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สมาชิกชุมชนเขามีแรงจูงใจในการทำต่อไป

3. ให้คำแนะนำ

3.1 พี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำสมาชิกชุมชนคนใดมีปัญหาในการบันทึกข้อมูลหรือไม่เข้าใจวิธีการใช้แอปพลิเคชัน

3.2 จัดกิจกรรมย่อยเพื่อแบ่งปันเคล็ดลับหรือเทคนิคในการทำบัญชีครัวเรือนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.3 ส่งเสริมให้สมาชิกชุมชนที่มีความรู้ความสามารถมาช่วยแนะนำเพื่อน ๆ ในชุมชน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน

4. เก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการบันทึกข้อมูลรายรับ-รายจ่าย ของสมาชิกชุมชนพร้อมทั้งตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูล

4.2 ทำการสรุปข้อมูลเบื้องต้นเพื่อดูแนวโน้มหรือผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเป็นรายสัปดาห์ จำนวน 4 สัปดาห์

4.3 จัดทำรายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน และให้รางวัลความสำเร็จกับสมาชิกชุมชนที่มีการบันทึกข้อมูลได้รวดเร็วตามระยะเวลากำหนด มีความถูกต้องสมบูรณ์ จะได้รับรางวัลความสำเร็จระดับดีเยี่ยม ดีเด่น เยี่ยม และทุกคนที่เข้าร่วมกิจกรรมก็จะมีรางวัลให้เช่นกัน

ผลลัพธ์ ได้แก่

1. ข้อมูลรายจ่ายส่วนเกิน
2. ผลประเมินความเข้าใจและการมีส่วนร่วม

ขั้นตอนที่ 4 เป้าหมายความสำเร็จ R: Reflect

เครื่องมือ ประกอบด้วย

1. เอกสารคู่มือ ในการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน
2. ใบกิจกรรมที่ 6
3. แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

กิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 3 กิจกรรม ดังนี้

1. ประเมินผลการปฏิบัติ

1.1 ตรวจสอบผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงจากการลงมือปฏิบัติ ทบทวนว่ากิจกรรมที่ทำไปนั้นบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่

1.2 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก รายรับ- รายจ่าย-คงเหลือ เพื่อนำผลไปวางแผนการใช้จ่าย

2. สร้างแรงจูงใจ

2.1 ชื่นชมความสำเร็จยกย่องสมาชิกชุมชนที่ทำได้ดีหรือมีความก้าวหน้า แม้จะเป็นเพียงความสำเร็จเล็ก ๆ น้อย ๆ ก็ตาม การชื่นชมจะช่วยให้พวกเขามีพลังในการทำต่อไป

2.2 ให้สมาชิกที่ทำได้ดีมาแบ่งปันประสบการณ์และเทคนิคที่ใช้ เพื่อเป็นแรงบันดาลใจและเป็นตัวอย่างให้แก่ผู้อื่น

3. วิเคราะห์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้

3.1 ให้สมาชิกได้นำเสนอผลการปฏิบัติของตนเอง และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างสร้างสรรค์

3.2 ให้แต่ละคนได้เล่าถึงอุปสรรคที่พบเจอ และวิธีแก้ไขปัญหาของตนเอง ซึ่งจะทำให้สมาชิกคนอื่น ๆ ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงของเพื่อนในชุมชน

3.3 สรุปบทเรียนที่ได้จากการวิเคราะห์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำไปปรับปรุงแผนการใช้จ่ายในครัวเรือน

ผลลัพธ์ ได้แก่

1. สะท้อนปัญหาและแนวทางแก้ไขจากการใช้แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน
2. มีการแลกเปลี่ยนความรู้

ตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อกิจกรรมการอบรมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม (n=9)

รายการ	$\overline{X}$	$S.D.$	แปลผล
1. ด้านความเหมาะสมของขั้นตอนที่ 1 การสร้างการมีส่วนร่วม P: Plan			
1.1 เครื่องมือ			
1.1.1 เอกสารคู่มือ	4.44	0.73	มาก
1.1.2 ใบกิจกรรมที่ 1	4.56	0.53	มากที่สุด
1.1.3 แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน	4.44	0.53	มาก
1.2 กิจกรรมการเรียนรู้			
1.2.1 กำหนดกลุ่มเป้าหมาย	4.56	0.53	มากที่สุด
1.2.2 สร้างแรงจูงใจ	4.67	0.50	มากที่สุด
1.2.3 กำหนดเป้าหมายความสำเร็จ	4.56	0.53	มากที่สุด
1.3 ผลลัพธ์			
1.3.1 บัญชีครัวเรือน	4.67	0.50	มากที่สุด
1.3.2 การติดตั้งแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน	4.56	0.53	มากที่สุด
1.3.3 รางวัลจากการสร้างแรงบันดาลใจ	4.22	0.67	มาก
เฉลี่ย	4.52	0.48	มากที่สุด
2. ด้านความเหมาะสมของขั้นตอนที่ 2 เรียนรู้ร่วมกัน A: Act			
2.1 เครื่องมือ			
2.1.1 เอกสารคู่มือ	4.67	0.50	มากที่สุด
2.1.2 ใบกิจกรรมที่ 2,3,4	4.56	0.53	มากที่สุด
2.1.) แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน	4.56	0.53	มากที่สุด
2.2 กิจกรรมการเรียนรู้			
2.2.1 สอนให้รู้	4.56	0.53	มากที่สุด
2.2.2 ทำให้เห็น	4.78	0.44	มากที่สุด
2.2.3 เน้นผลลัพธ์	4.67	0.50	มากที่สุด
2.3 ผลลัพธ์			
2.3.1 บัญชีครัวเรือน	4.78	0.44	มากที่สุด
2.3.2 การใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน	4.56	0.53	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รายการ	$\overline{X}$	$S.D.$	แปลผล
2.3.3 รายงานผลจากแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน	4.44	0.53	มาก
เฉลี่ย	4.62	0.43	มากที่สุด
3. ด้านความเหมาะสมของขั้นตอนที่ 3 ลงมือปฏิบัติ เน้นผลลัพธ์ชัดเจน O: Observe			
1.1 เครื่องมือ			
1.1.1 เอกสารคู่มือ	4.56	0.53	มากที่สุด
1.1.2 ใบกิจกรรมที่ 5	4.67	0.50	มากที่สุด
1.1.3 แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน	4.44	0.53	มาก
1.2 กิจกรรมการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน			
1.2.1 ปฏิบัติ	4.67	0.50	มากที่สุด
1.2.2 ติดตามผล	4.56	0.53	มากที่สุด
1.2.3 ให้คำแนะนำ	4.56	0.53	มากที่สุด
1.2.4 เก็บรวบรวมข้อมูล	4.67	0.50	มากที่สุด
1.3 ผลลัพธ์			
1.3.1 ข้อมูลรายจ่ายส่วนเกิน	4.56	0.53	มากที่สุด
1.3.2 ผลประเมินความเข้าใจและการมีส่วนร่วม	4.67	0.50	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.59	0.45	มากที่สุด
4. ด้านความเหมาะสมของขั้นตอนที่ 4 เป้าหมายความสำเร็จ R: Reflect			
1.1 เครื่องมือ			
1.1.1 เอกสารคู่มือ	4.67	0.50	มากที่สุด
1.1.2 ใบกิจกรรมที่ 6	4.44	0.53	มาก
1.1.3 แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน	4.67	0.50	มากที่สุด
1.2 กิจกรรมการเรียนรู้ 3 กิจกรรม			
1.2.1 ประเมินผลการปฏิบัติ	4.56	0.53	มากที่สุด
1.2.2 สร้างแรงจูงใจ	4.67	0.50	มากที่สุด
1.2.3 วิเคราะห์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้	4.67	0.50	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รายการ	$\overline{X}$	$S.D.$	แปลผล
1.3 ผลลัพธ์			
1.3.1 สะท้อนปัญหาและแนวทางแก้ไขจากการใช้แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน	4.67	0.50	มากที่สุด
1.3.2 มีการแลกเปลี่ยนความรู้	4.56	0.50	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.63	0.46	มากที่สุด
โดยรวม	4.58	0.45	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อกิจกรรมการอบรมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.58, $S.D.$=0.45) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ทุกด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านความเหมาะสมของขั้นตอนที่ 4 เป้าหมายความสำเร็จ R: Reflect ($\overline{X}$ =4.63, $S.D.$=0.46) รองลงมาคือ ด้านความเหมาะสมของขั้นตอนที่ 2 เรียนรู้ร่วมกัน A: Act ($\overline{X}$ =4.62, $S.D.$=0.43) ด้านความเหมาะสมของขั้นตอนที่ 3 ลงมือปฏิบัติ เน้นผลลัพธ์ชัดเจน O: Observe ($\overline{X}$ =4.59, $S.D.$=0.45) และด้านความเหมาะสมของขั้นตอนที่ 1 การสร้างการมีส่วนร่วม P: Plan ($\overline{X}$ =4.52, $S.D.$=0.48) ตามลำดับ

4.3 ผลการพัฒนาคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

4.3.1 ผลการสังเคราะห์การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ผู้วิจัยดำเนินการสังเคราะห์การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน จากเอกสารงานวิจัย แสดงดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ผลการสังเคราะห์การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

กระบวนการ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	การใช้ ICT	บทบาทของผู้มีส่วนร่วม	การสร้างแรงจูงใจ	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
1. Plan (วางแผน)	1. สำรวจและวิเคราะห์ปัญหาโดยใช้แบบสอบถามออนไลน์หรือแอปพลิเคชันสำรวจความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนและพฤติกรรมทางการเงินของชุมชนและครอบครัว	ใช้แบบสอบถามออนไลน์หรือแอปพลิเคชันสำรวจความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนและพฤติกรรมทางการเงินของชุมชนและครอบครัว	ผู้นำชุมชน	การให้รางวัลสำหรับแผนงานที่มีศักยภาพ	- จำนวนผู้เข้าถึงและมีส่วนร่วม - ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้ในการจัดทำบัญชีครัวเรือนและพฤติกรรมทางการเงินของชุมชนและครอบครัว
	2. กำหนดเป้าหมายและแนวทาง โดยการจัดประชุมผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ เช่น Zoom หรือ Google Meet เพื่อระดมความคิดเห็นจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	จัดประชุมผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ เช่น Zoom หรือ Google Meet	ผู้นำชุมชน	การให้รางวัลสำหรับแผนงานที่มีศักยภาพ	- จำนวนผู้เข้าถึงและมีส่วนร่วม - ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้ในการจัดทำบัญชีครัวเรือนและพฤติกรรมทางการเงินของชุมชนและครอบครัว
	3. พัฒนาแนวทางและเครื่องมือ โดยผู้นำชุมชนร่วมกันพัฒนารูปแบบการใช้แอปพลิเคชัน	พัฒนารูปแบบการใช้แอปพลิเคชันหรือแพลตฟอร์ม	ผู้นำชุมชน	การให้รางวัลสำหรับแผนงานที่มีศักยภาพ	- จำนวนผู้เข้าถึงและมีส่วนร่วม - ได้รูปแบบการใช้

(ต่อ)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

กระบวนการ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	การใช้ ICT	บทบาทของผู้มีส่วนร่วม	การสร้างแรงจูงใจ	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
	หรือแพลตฟอร์มสำหรับบันทึกบัญชีครัวเรือน	สำหรับบันทึกบัญชีครัวเรือน			แอปพลิเคชันหรือแพลตฟอร์มสำหรับบันทึกบัญชีครัวเรือน
	4. จัดทำแผนการอบรมและเผยแพร่ มีการวางแผนการฝึกอบรมให้ความรู้ผ่านวิดีโอออนไลน์หรือบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning)	วางแผนการฝึกอบรมให้ความรู้ผ่านวิดีโอออนไลน์หรือบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning)	ผู้นำชุมชน	การแจกจ่ายคอนเทนต์ที่น่าสนใจ เช่น อินโฟกราฟิก วิดีโอสั้น	- จำนวนผู้เข้าถึงและมีส่วนร่วม - แผนการฝึกอบรมให้ความรู้ผ่านวิดีโอออนไลน์หรือบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning)
	5. สร้างชุมชนออนไลน์เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน มีการใช้ Facebook Groups หรือ LINE OpenChat เป็นช่องทางแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ไขปัญหา	ใช้ Facebook Groups หรือ LINE OpenChat เป็นช่องทางแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ไขปัญหา	ผู้นำชุมชน	ให้คำแนะนำเฉพาะบุคคล และตอบคำถามแบบเรียลไทม์	- จำนวนผู้เข้าถึงและมีส่วนร่วม - ช่องทางแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ไขปัญหา

(ต่อ)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

กระบวนการ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	การใช้ ICT	บทบาทของผู้มีส่วนร่วม	การสร้างแรงจูงใจ	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
2. Action (ลงมือทำ)	1. อบรมและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือนโดยใช้ วิดีโอสอนออนไลน์ หรือคลาสฝึกอบรมผ่านแอปพลิเคชันเพื่อให้ประชาชนเข้าใจการบันทึกบัญชี และภาครัฐมีหลักสูตรออนไลน์ (E-learning) และเผยแพร่ผ่านแพลตฟอร์มที่เข้าถึงง่าย เช่น Facebook, YouTube, หรือ LINE	ใช้ วิดีโอสอนออนไลน์ หรือคลาสฝึกอบรมผ่านแอปพลิเคชัน	ผู้นำชุมชนและชุมชน	จัดอันดับผู้ที่มีการเข้าอบรมสม่ำเสมอพร้อมมอบรางวัล	- ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้ในการจัดทำบัญชีครัวเรือนและพฤติกรรมทางการเงินของชุมชนและครอบครัวหลังอบรม
	2. เริ่มทำการแจกจ่ายหรือสอนการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน 2.1 โดยมีการแนะนำแอปพลิเคชันที่เหมาะสม เช่น Piggipo, Money Lover, หรือแอปที่	ใช้แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน (เช่น Piggipo, Money Lover)	ผู้นำชุมชนและชุมชน	จัดอันดับผู้ที่มีการเข้าอบรมสม่ำเสมอพร้อมมอบรางวัล	- มีแอปพลิเคชั่นที่เหมาะสมกับการใช้งานบันทึกบัญชีครัวเรือน - ได้คู่มือการใช้งานแบบดิจิทัลและแบบพิมพ์

(ต่อ)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

กระบวนการ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	การใช้ ICT	บทบาทของผู้มีส่วนร่วม	การสร้างแรงจูงใจ	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
	พัฒนาโดยหน่วยงานรัฐ 2.2 จัดทำ คู่มือการใช้งานแบบดิจิทัลและแบบพิมพ์ เพื่อให้ผู้สูงอายุและผู้ที่ไม่คุ้นเคยกับเทคโนโลยีสามารถใช้งานได้ง่าย 2.3 ทดลองใช้แอปพลิเคชันภายใต้การให้คำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่				เพื่อให้ผู้สูงอายุและผู้ที่ไม่คุ้นเคยกับเทคโนโลยีสามารถใช้งานได้ง่ายแบบมีส่วนร่วม - ผลการทดลองใช้เป็นที่น่าพอใจ
	3. ทำการตั้งเป้าหมายการบันทึกบัญชีครัวเรือนระยะสั้น - กำหนดให้ผู้เข้าร่วมเริ่มต้นจากการบันทึกบัญชีเป็นเวลา 7 วันแรก เพื่อให้เกิดความคุ้นเคย - ใช้ กลไกแจ้งเตือน (Push Notification, SMS, หรือ LINE Chatbot) เพื่อ	- ใช้แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน (เช่น Piggipo, Money Lover) - กลไกแจ้งเตือน (Push Notification, SMS, หรือ LINE Chatbot)	ผู้นำชุมชนและชุมชน	จัดอันดับผู้ที่บันทึกบัญชีสม่ำเสมอพร้อมมอบรางวัล	- จำนวนผู้เข้าถึงและมีส่วนร่วมในการบันทึกบัญชีครัวเรือน

(ต่อ)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

กระบวนการ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	การใช้ ICT	บทบาทของผู้มีส่วนร่วม	การสร้างแรงจูงใจ	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
	กระตุ้นให้ประชาชนบันทึกข้อมูลทุกวัน - สร้างแรงจูงใจโดยให้รางวัลสำหรับผู้ที่บันทึกบัญชีต่อเนื่องครบ 7 วัน				
	4. จัดการแข่งขันหรือกิจกรรมกระตุ้นการมีส่วนร่วม มีการจัดกิจกรรมให้ชุมชนแข่งขันกันในรูปแบบ “บัญชีครัวเรือนดีเด่น” โดยให้รางวัลกับผู้ที่สามารถบันทึกบัญชีอย่างสม่ำเสมอ	- ใช้แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน (เช่น Piggipo, Money Lover)	ผู้นำชุมชนและชุมชน	มอบเกียรติบัตรและยกย่องชมเชย	กระตุ้นการมีส่วนร่วมในการจัดทำบัญชีครัวเรือน
	5. จัดให้มีการให้คำปรึกษาและติดตามผลรายบุคคล - ใช้ กลุ่ม Facebook หรือ LINE OpenChat เพื่อให้ประชาชนสามารถสอบถามปัญหาการใช้งาน	ใช้ Facebook Groups หรือ LINE OpenChat เป็นช่องทางแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ไขปัญหา	ผู้นำชุมชนและชุมชน	ให้คำแนะนำเฉพาะบุคคล และตอบคำถามแบบเรียลไทม์	- การติดตามผลรายบุคคลเพื่อนำปัญหาที่เกิดขึ้นมาปรับปรุง

(ต่อ)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

กระบวนการ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	การใช้ ICT	บทบาทของผู้มีส่วนร่วม	การสร้างแรงจูงใจ	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
	แอปพลิเคชันและการบันทึกบัญชี - ตั้งที่ปรึกษาด้านการเงินในชุมชนเพื่อช่วยแนะนำการวางแผนการใช้จ่ายและออมเงิน				
	6. ปรับปรุงและพัฒนาแอปพลิเคชันจากข้อเสนอแนะของประชาชน โดยทำการเก็บ Feedback จากผู้ใช้งานผ่านแบบสอบถามออนไลน์ และ กลุ่มสนทนาออนไลน์	ใช้ Facebook Groups หรือ LINE OpenChat เป็นช่องทางแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ไขปัญหา	ผู้นำชุมชนและชุมชน	ให้คำแนะนำเฉพาะบุคคล และตอบคำถามแบบเรียลไทม์	- ปรับปรุงผลจากปัญหาที่เกิดขึ้นมาปรับปรุง
	7. ติดตามผลการใช้งานและประเมินผลขั้นต้นผู้นำชุมชนร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลการใช้งานแอปพลิเคชัน เช่น จำนวนครั้งที่บันทึกบัญชีต่อวัน, ระยะเวลาที่ใช้งาน, และแนวโน้มการออม	ใช้ AI และ Big Data วิเคราะห์พฤติกรรมการเงินและให้คำแนะนำการปรับปรุงรายบุคคลผ่านแอปพลิเคชันเบื้องต้น	ผู้นำชุมชน	ให้คำแนะนำเฉพาะบุคคล และตอบคำถามแบบเรียลไทม์	- วิเคราะห์พฤติกรรมการเงินและให้คำแนะนำการปรับปรุงรายบุคคลผ่านแอปพลิเคชันเบื้องต้น

(ต่อ)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

กระบวนการ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	การใช้ ICT	บทบาทของผู้มีส่วนร่วม	การสร้างแรงจูงใจ	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
	เงิน ใช้ AI และ Big Data วิเคราะห์พฤติกรรมการเงินและให้คำแนะนำการปรับปรุงรายบุคคลผ่านแอป				

4.3.2 การพัฒนาแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me)

4.3.2.1 การออกแบบกระบวนการการทำงานของระบบ แอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me)

ผู้วิจัยดำเนินการออกแบบกระบวนการการทำงานของระบบ แอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) แสดงดังภาพที่ 4.3

ภาพที่ 4.3 Conceptual Framework

จากภาพที่ 4.3 กระบวนการการทำงานของระบบแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) ประกอบด้วย

1. ผู้ใช้งาน (User/ครัวเรือน) ผู้ใช้คือสมาชิกในครัวเรือนที่ต้องการบันทึกและติดตามสถานะทางการเงิน มีบทบาทในการป้อนข้อมูลและใช้งานฟังก์ชันต่าง ๆ ของแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me)

2. ส่วนติดต่อผู้ใช้ (UI : User Interface) เป็นส่วนที่ผู้ใช้มองเห็นและโต้ตอบกับระบบโดยตรง ทำหน้าที่ รับข้อมูลจากผู้ใช้ และ แสดงข้อมูลเบื้องต้น ประกอบด้วย

2.1.1 บันทึกรายรับ–รายจ่าย

2.1.2 แดชบอร์ดการเงิน

2.1.3 กราฟและสถิติ

2.1.4 การตั้งเป้าหมายทางการเงิน

2.1.5 การตั้งค่าและโปรไฟล์ผู้ใช้

3. ระบบประมวลผล (Application Logic) ทำหน้าที่ วิเคราะห์และคำนวณข้อมูลประกอบด้วย

3.1.1 คำนวณยอดคงเหลือรายวัน/รายเดือน

3.1.2 วิเคราะห์พฤติกรรมการใช้เงิน

3.1.3 จัดหมวดหมู่รายจ่ายอัตโนมัติ

3.1.4 ประเมินสถานะทางการเงินของผู้ใช้

4. ฐานข้อมูล (Cloud Database) เป็นแหล่งจัดเก็บข้อมูลทั้งหมดของระบบ ทำหน้าที่ เก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบและปลอดภัย ได้แก่

4.1.1 ข้อมูลรายรับ–รายจ่าย

4.1.2 ข้อมูลผู้ใช้

4.1.3 หมวดหมู่ค่าใช้จ่าย

4.1.4 ประวัติย้อนหลังการใช้งาน

5. ผลลัพธ์ (Output) เป็นข้อมูลที่ผ่านการประมวลผลแล้ว และนำเสนอให้ผู้ใช้เข้าใจง่าย ประกอบด้วย

5.1.1 รายงานทางการเงิน (รายวัน / รายเดือน / รายปี)

5.1.2 กราฟและอินโฟกราฟิกแสดงแนวโน้มการเงิน

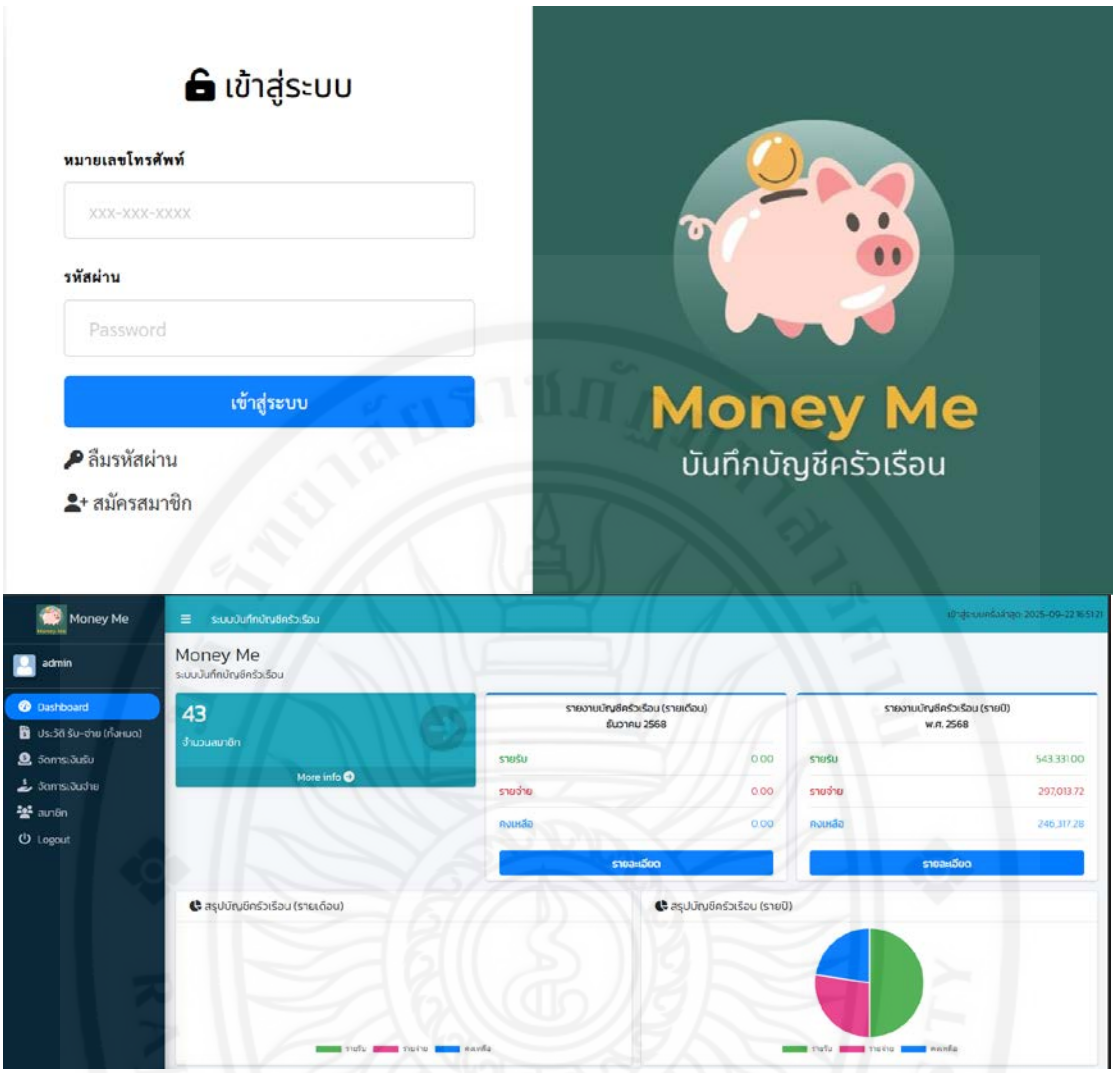
5.1.3 ความคืบหน้าในการบรรลุเป้าหมายทางการเงิน

5.1.4 การแจ้งเตือน (เช่น ใช้จ่ายเกินงบ หรือใกล้ถึงเป้าหมาย)

4.3.2.2 ผลการพัฒนาแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me)

ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) จากการศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน แสดงดังภาพที่ 4.4

ในการเข้าใช้งานสามามารถเข้าสู้หน้าจอแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) ได้ดังนี้

ภาพที่ 4.4 หน้าจอแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) หรือกดเข้าลิงค์ https://isinvent.snru.ac.th/money-me/login หรือสแกน QR CODE

4.2.2.3 การพัฒนาคู่มือคู่มือการใช้งานแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาคู่มือการใช้งานแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) ประกอบด้วย 2 ชุด ดังนี้

1) คู่มือการใช้งานแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) สำหรับผู้ดูแลระบบ แสดงดังภาพที่ 4.5

ภาพที่ 4.5 คู่มือการใช้งานระบบบันทึกบัญชีครัวเรือน (Money Me) สำหรับผู้ดูแลระบบ

2) คู่มือการใช้แอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) สำหรับสมาชิก แสดงดังภาพที่ 4.6

ภาพที่ 4.6 คู่มือการใช้งานระบบบันทึกบัญชีครัวเรือน (Money Me) สำหรับสมาชิก

4.2.2.4 ผลการประเมินความเหมาะสมของแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me)

ผู้วิจัยได้นำเสนอแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) ต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินความเหมาะสมของแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) แสดงดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) (n=9)

รายการ	$\overline{X}$	$S.D.$	แปลผล
1. ด้านความสามารถในการทำงานของระบบ			
1.1 ความถูกต้องในการบันทึกข้อมูลรายรับ-รายจ่ายลงฐานข้อมูล	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2 ความถูกต้องของการคำนวณยอดรวมและยอดคงเหลือ	4.89	0.33	มากที่สุด
1.3 การแสดงผลรายงานสรุป (Report) ถูกต้องครบถ้วน	4.89	0.33	มากที่สุด
1.4 ระบบสามารถ เพิ่ม ลบ แก้ไข ข้อมูลได้ถูกต้อง (CRUD)	5.00	0.00	มากที่สุด
1.5 การเชื่อมต่อระหว่างแอปพลิเคชันกับ Server (PHP) มีความสมบูรณ์	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.96	0.09	มากที่สุด
2. ด้านประสิทธิภาพและความมั่นคงของระบบ			
2.1 ความรวดเร็วในการประมวลผลและการตอบสนองของแอปพลิเคชัน	4.67	0.50	มากที่สุด
2.2 ความเสถียรของระบบ (ไม่มีข้อผิดพลาด หรือ Bug ขณะใช้งาน)	4.56	0.53	มากที่สุด
2.3 ความปลอดภัยในการเข้าถึงข้อมูล (เช่น ระบบ Login/ Logout)	4.56	0.53	มากที่สุด
2.4 รองรับการทำงานบนหน้าจอสมาร์ตโฟนขนาดต่าง ๆ ได้ดี	4.67	0.50	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.61	0.47	มากที่สุด
3. ด้านการใช้งานและการออกแบบ			
3.1 ความสวยงาม ทันสมัย และความเหมาะสมของโทนสีที่ใช้	4.71	0.44	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

รายการ	$\overline{X}$	$S.D.$	แปลผล
3.2 ขนาดตัวอักษรและรูปแบบตัวอักษร อ่านง่าย สบายตา	4.67	0.50	มากที่สุด
3.3 การจัดวางเมนูและปุ่มกดต่าง ๆ เอื้อต่อการใช้งาน (User Friendly)	4.78	0.44	มากที่สุด
3.4 ลำดับขั้นตอนการใช้งานเข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน	4.67	0.50	มากที่สุด
3.5 ความชัดเจนของไอคอนและสัญลักษณ์สื่อความหมายได้ดี	4.67	0.50	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.71	0.43	มากที่สุด
โดยรวม	4.76	0.28	มากที่สุด

จาตารางที่ 4.4 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.76, $S.D.$=0.28) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านความสามารถในการทำงานของระบบ ($\overline{X}$ =4.96, $S.D.$=0.09) รองลงมาคือ ด้านการใช้งานและการออกแบบ ($\overline{X}$ =4.71, $S.D.$=0.43) และด้านประสิทธิภาพและความมั่นคงของระบบ ($\overline{X}$ =4.61, $S.D.$=0.47) ตามลำดับ

4.3.3 ผลการพัฒนาคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

4.3.3.1 ผลการพัฒนาคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยนำผลจากการศึกษาในระยะที่ 1 มาเป็นแนวทางในการพัฒนาคู่มือ แสดงดังภาพที่ 4.7

ภาพที่ 4.7 คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

4.3.3.2 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อ คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ผู้วิจัยนำคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน พิจารณาและประเมินความเหมาะสม นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสรุปผล แสดงดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน (n=9)

รายการ	$\overline{X}$	*S.D.*	แปลผล
1. ด้านความเหมาะสมของคู่มือ			
1.1 ความเหมาะสมของลำดับการนำเสนอเนื้อหา/กิจกรรม	4.67	0.50	มากที่สุด
1.2 ความชัดเจนของภาพประกอบ	4.67	0.50	มากที่สุด
1.3 ความถูกต้องของข้อความ/คำอธิบายประกอบ	4.56	0.53	มากที่สุด
1.4 เนื้อหาเข้าใจง่าย กระชับ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง	4.78	0.44	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

รายการ	$\overline{X}$	$S.D.$	แปลผล
1.5 เนื้อหาช่วยสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน	4.22	0.44	มาก
เฉลี่ย	4.58	0.35	มากที่สุด
2. ด้านความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้			
2.1 ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ ตามขั้นตอน PAOR	4.78	0.44	มากที่สุด
2.2 ความเหมาะสมของระยะเวลาในการทำกิจกรรม	4.56	0.44	มากที่สุด
2.3 ความเหมาะสมของเนื้อหาสาระและเครื่องมือที่ใช้	4.67	0.50	มากที่สุด
2.4 ความเหมาะสมของการมีส่วนร่วมของผู้เข้าอบรม	4.67	0.50	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.67	0.41	มากที่สุด
3. ด้านความสอดคล้องของกิจกรรมการเรียนรู้กับการจัดทำบัญชีครัวเรือน			
3.1 การสร้างแรงจูงใจและการใช้ระบบพี่เลี้ยงมนการดำเนินกิจกรรม	4.56	0.53	มากที่สุด
3.2 การส่งเสริมกระบวนการทำบัญชีครัวเรือน ตามกระบวนการ PAOR	4.56	0.53	มากที่สุด
3.3 การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้	4.56	0.53	มากที่สุด
3.4 การส่งเสริมทักษะการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดทำบัญชีครัวเรือน	4.67	0.50	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.58	0.47	มากที่สุด
4. ด้านการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน			
4.1 การใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนไม่ซับซ้อน เข้าใจง่าย	4.67	0.50	มากที่สุด
4.2 การบันทึกบัญชีสามารถทำได้ง่าย	4.44	0.53	มาก
4.3 การรายงานข้อมูลมีความถูกต้อง เหมาะสม	4.44	0.53	มาก
4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนสามารถนำไปวางแผนทางการเงินได้	4.56	0.53	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.59	0.39	มากที่สุด
โดยรวม	4.60	0.39	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.5 ความคิดเห็นที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน พบว่า โดยรวมมีความเห็นต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.60, $S.D.$=0.39) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ ($\overline{X}$ =4.67, $S.D.$=0.41) รองลงมา คือ ด้านการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน ($\overline{X}$ =4.59, $S.D.$=0.39) ด้านความเหมาะสมของคู่มือ ($\overline{X}$ =4.58, $S.D.$=0.35) และ ด้านความสอดคล้องของกิจกรรมการเรียนรู้กับการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\overline{X}$ =4.58, $S.D.$=0.47) ตามลำดับ

4.3.3.3 กิจกรรมการอบรมตามคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ผู้วิจัยได้จัดทำกำหนดการกิจกรรมการอบรมตามคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน แสดงดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 กำหนดการกิจกรรมการจัดอบรมการจัดทำบัญชีครัวเรือน

กิจกรรม	ระยะเวลา	เครื่องมือที่ใช้
ขั้นตอนที่ 1 การสร้างการมีส่วนร่วม P: Plan กำหนดกลุ่มเป้าหมาย 1.2 สร้างแรงจูงใจ 1.3 กำหนดเป้าหมายความสำเร็จ	6 ชั่วโมง	1. เอกสารคู่มือ ในการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน 2. ใบกิจกรรมที่ 1 3. แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน
ขั้นตอนที่ 2 เรียนรู้ร่วมกัน A: Act 1. สอนให้รู้ 2. ทำให้เห็น 3. เน้นผลลัพธ์	6 ชั่วโมง	1. เอกสารคู่มือ ในการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน 2. ใบกิจกรรมที่ 2,3,4 3. แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน
ขั้นตอนที่ 3 ลงมือปฏิบัติ เน้นผลลัพธ์ชัดเจน O: Observe	1 เดือน	1. เอกสารคู่มือ ในการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน 2. ใบกิจกรรมที่ 5 3. แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

(ต่อ)

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

กิจกรรม	ระยะเวลา	เครื่องมือที่ใช้
1. ปฏิบัติ	1 สัปดาห์	1. เอกสารคู่มือ ในการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน 2. ใบกิจกรรมที่ 5 3. แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน
2. ติดตามผล	1 สัปดาห์	1. เอกสารคู่มือ ในการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน 2. ใบกิจกรรมที่ 5
3. ให้คำแนะนำ	1 สัปดาห์	1. เอกสารคู่มือ ในการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน 2. ใบกิจกรรมที่ 5 3. แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน
4. เก็บรวบรวมข้อมูล	1 สัปดาห์	1. เอกสารคู่มือ ในการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน 2. ใบกิจกรรมที่ 5
ขั้นตอนที่ 4 เป้าหมายความสำเร็จ R: Reflect	6 ชั่วโมง	1. ประเมินผลการปฏิบัติ 2. สร้างแรงจูงใจ 3. วิเคราะห์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้

จากตารางที่ 4.6 มีรายละเอียดการจัดกิจกรรมการอบรมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 การสร้างการมีส่วนร่วม P: Plan

1. กำหนดกลุ่มเป้าหมาย (1.30 ชั่วโมง)

1.1 แบ่งผู้เข้าร่วมเป็นกลุ่มย่อย (5–6 คน)

1.2 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันตอบคำถาม ดังนี้

1.2.1 ใครคือคนที่ควรใช้แอปบัญชีครัวเรือนในชุมชนของเรา

1.2.2 ใครบ้างที่มีความพร้อมด้านอุปกรณ์ (มือถือ/อินเทอร์เน็ต) และใครบ้างที่ต้องการความช่วยเหลือ

1.3 ให้กลุ่มเขียนลงบนแผ่นฟลิปชาร์ต/โพสต์อิท

2. สร้างแรงจูงใจ (1.30 ชั่วโมง)

2.1 พี่เลี้ยงเล่า “กรณีตัวอย่างความสำเร็จ” ของครอบครัวที่ใช้แอปบัญชีครัวเรือนแล้วเห็นผล

2.2 ให้ผู้เข้าร่วมแชร์ว่า “ถ้าฉันใช้แอปบัญชีครัวเรือน ฉันอยากเห็นผลลัพธ์อะไรกับครอบครัวของฉัน”

2.3 แต่ละกลุ่มสรุปแรงจูงใจที่สำคัญและนำเสนอหน้าห้อง

3. กำหนดเป้าหมายความสำเร็จ (1 ชั่วโมง)

3.1 แต่ละกลุ่มกำหนด “เป้าหมายการใช้แอปบัญชีครัวเรือน” เช่น

3.1.1 บันทึกรายรับ–รายจ่ายอย่างน้อย 20 วันต่อเดือน

3.1.2 ครอบครัวมีเงินออมเพิ่มขึ้น 10% ภายใน 3 เดือน

3.1.3 สมาชิกในกลุ่มอย่างน้อย 80% ใช้แอปได้ด้วยตนเอง

3.2 เขียนเป้าหมายลงในตาราง “เป้าหมาย – วิธีทำ – ตัวชี้วัดความสำเร็จ”

3.3 แต่ละกลุ่มนำเสนอผลลัพธ์ร่วมกัน

4. การติดตั้งแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน (2 ชั่วโมง)

4.1 วิทยากรอธิบายความสำคัญของการทำบัญชีครัวเรือนผ่านแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

4.2 ให้ผู้เข้าร่วมอบรมดาวน์โหลดและติดตั้งแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน ทดลองเปิดแอปและทำความเข้าใจเมนูเบื้องต้น โดยมีพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำ

4.3 ให้ผู้เข้าร่วมอบรมบันทึกข้อมูลจำลอง เช่น รายรับจากเงินเดือน รายจ่ายค่าอาหาร ค่าเดินทาง เป็นต้น

4.4 พี่เลี้ยงช่วยแนะนำทีละขั้นตอน (บันทึก แก้ไข ลบข้อมูล)

4.5 เมื่อผู้เข้าร่วมอบรมสามารถดาวน์โหลดและติดตั้งแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนได้สำเร็จ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะได้ ป้าย “สามารถ” เพื่อเป็นรางวัลความสำเร็จ

กิจกรรมที่ 2 เรียนรู้ร่วมกัน A: Act

1. สอนให้รู้ (2 ชั่วโมง)

1.1 ให้ความรู้เบื้องต้นอธิบายถึงประโยชน์ของการทำบัญชีครัวเรือน และความสำคัญของการใช้แอปพลิเคชันในยุคดิจิทัล

1.1.1 วิทยากรบรรยายและสาธิตเมนูพื้นฐานของแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

1.1.2 แจกเอกสารคู่มือการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

1.1.3 เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมอบรมถามในข้อสงสัย

1.1.4 แบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมอบรม เพื่อทำกิจกรรมข้อต่อไป

1.2 เรียนรู้การจัดทำรายรับ รายจ่าย คงเหลือ ในสถานการณ์สมมติ โดยใช้ใบกิจกรรมที่ 2

1.2.1 พี่เลี้ยงแจกบัตรคำรายรับ จำนวน 2 ใบ ได้แก่ เงินเดือน ขายผลผลิต

1.2.2 พี่เลี้ยงแจกบัตรคำรายจ่าย จำนวน 3 ใบ ได้แก่ ค่าอาหาร ค่าน้ำ ค่าไฟ

1.2.3 พี่เลี้ยงแจกอุปกรณ์ในการทำกิจกรรม ได้แก่ ปากกาเมจิก กระดาษกาว กระดาษชาร์ทแข็ง

1.2.4 ให้ผู้เข้าร่วมอบรมแต่ละกลุ่ม เลือกรายการ รายรับ-รายจ่าย มาติดที่กระดาษชาร์ท

1.2.5 ให้ผู้เข้าร่วมอบรมแต่ละกลุ่มคำนวณ ยอดคงเหลือ = รายรับ – รายจ่าย

1.3 เรียนรู้การจัดทำรายรับ รายจ่าย คงเหลือ ในสถานการณ์สมมติ โดยใช้ใบกิจกรรมที่ 3

1.3.1 พี่เลี้ยงแจกบัตรคำรายรับ จำนวน 2 ใบ ได้แก่ รับจ้าง เบี้ยยังชีพ

1.3.2 พี่เลี้ยงแจกบัตรคำรายจ่าย จำนวน 3 ใบ ได้แก่ ค่าเดินทาง หนี้สิน ค่าหวย

1.3.3 พี่เลี้ยงแจกอุปกรณ์ในการทำกิจกรรม ได้แก่ ปากกาเมจิก กระดาษกาว กระดาษชาร์ทแข็ง

1.3.4 ให้ผู้เข้าร่วมอบรมแต่ละกลุ่ม เลือกรายการ รายรับ-รายจ่าย มาติดที่กระดาษชาร์ท

1.3.4 ให้ผู้เข้าร่วมอบรมแต่ละกลุ่มคำนวณ ยอดคงเหลือ = รายรับ – รายจ่าย

1.4 เรียนรู้การจัดทำรายรับ รายจ่าย คงเหลือ ในสถานการณ์สมมติ โดยใช้ใบกิจกรรมที่ 4

1.4.1 พี่เลี้ยงแจกบัตรคำรายรับ จำนวน 2 ใบ ได้แก่ ถูกหวย ขายข้าว

1.4.2 พี่เลี้ยงแจกบัตรคำรายจ่าย จำนวน 3 ใบ ได้แก่ ค่าเล่าเรียนลูกหลาน ค่าฌาปนกิจ, หนี้สหกรณ์

1.4.3 พี่เลี้ยงแจกอุปกรณ์ในการทำกิจกรรม ได้แก่ ปากกาเมจิก กระดาษกาว กระดาษชาร์ทแข็ง

1.4.4 ให้ผู้เข้าร่วมอบรมแต่ละกลุ่ม เลือกรายการ รายรับ-รายจ่าย มาติดที่กระดาษชาร์ท

1.4.5 ให้ผู้เข้าร่วมอบรมแต่ละกลุ่มคำนวณ ยอดคงเหลือ = รายรับ – รายจ่าย

2. ทำให้เห็น (2 ชั่วโมง)

2.1 วิทยากรสาธิตการใช้งานแอปพลิเคชันจริงการบันทึกรายรับและรายจ่ายในสถานการณ์สมมติ

2.1.1 เปิดแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนให้ผู้เข้าร่วมเห็นบนจอโปรเจกเตอร์/ทีวี

2.1.2 สาธิตขั้นตอนพื้นฐาน ได้แก่ วิธีบันทึกรายรับ วิธีบันทึกรายจ่าย และวิธีตรวจสอบยอดคงเหลือ

2.2 ยกตัวอย่างรายการรายรับ-รายจ่ายที่เกิดขึ้นจริงในชุมชน เพื่อให้สมาชิกเห็นว่าแอปพลิเคชันสามารถประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันของครอบครัวได้

2.2.1 ใช้สถานการณ์สมมติ เช่น ครอบครัวชาวบ้านในหนึ่งเดือนมีรายรับ–รายจ่าย–หนี้สิน

2.2.2 อธิบายทีละขั้นตอน พร้อม เน้นเมนูสำคัญ ด้วยการชี้/วงกลมหน้าจอ

2.3 ให้สมาชิกชุมชนแต่ละคนเปิดแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนของตัวเองและทำการบันทึกรายการใช้จ่ายง่ายๆ 3-5 รายการ โดยมีวิทยากรและพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด

2.3.1 สมาชิกชุมชนแต่ละคนเปิดแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนที่ได้ติดตั้งไว้ โดยมีพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำ

2.3.2 สมาชิกชุมชนแต่ละคนทดลองบันทึกรายการ รายรับ-รายจ่าย จากสถานการณ์สมมุติ

2.3.3 พี่เลี้ยงเดินดูแต่ละกลุ่ม คอยแนะนำ แก้ไขปัญหา และตอบคำถาม

2.3.4 ให้กลุ่มแต่ละกลุ่มร่วมแชร์ประสบการณ์ที่ได้ดูรายงานสรุปผล/กราฟ ที่แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนสร้างขึ้น

2.3.5 เปิดให้แต่ละกลุ่มอธิบายเหตุผลที่ตัดสินใจเลือกบัตรคำรายจ่าย–รายรับ และเชื่อมโยงกลับไปยัง พฤติกรรมจริงในชีวิตประจำวัน ของผู้เข้าร่วมอบรมแต่ละคน

3. เน้นผลลัพธ์ (2 ชั่วโมง)

3.1 ให้สมาชิกชุมชนเปิดดูสรุปผลการใช้จ่ายที่ได้บันทึกไว้ในแอปพลิเคชัน เพื่อให้เห็นว่ารายการใช้จ่ายในเรื่องไหนบ้าง และมีส่วนไหนที่สามารถลดรายจ่ายได้

3.1.1 ให้ผู้เข้าร่วมกดดู รายงาน/สถิติในแอปพลิเคชัน เช่น รายงานสรุปรายรับ–รายจ่ายรายเดือน กราฟวงกลมแสดงสัดส่วนค่าใช้จ่าย โดยมีพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำ

3.1.2 แบ่งผู้เข้าร่วมเป็นกลุ่มย่อย 3–5 คน เพื่อร่วมกันวิเคราะห์ว่า “รายจ่ายส่วนใหญ่หมดไปกับอะไร” เช่น ค่าอาหาร ค่าเดินทาง หรือหนี้สิน จากนั้นให้เขียน ข้อค้นพบ ลงในกระดาษฟลิปชาร์ต เช่น เราใช้เงินกับอาหาร 40% ของรายรับทั้งหมด เรามีรายจ่ายฟุ่มเฟือย 15% ที่สามารถลดได้ โดยมีพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำ

3.2 ให้สมาชิกในชุมชนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์การใช้งานแอปพลิเคชัน และนำเสนอ “เรื่องราวความสำเร็จ” (Success Story)

3.2.1 แต่ละกลุ่มนำเสนอผลการวิเคราะห์ของตนเอง โดยมีพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำ

3.2.2 วิทยากรเชื่อมโยงกลับไปยัง พฤติกรรมการใช้เงินในชีวิตจริง ของผู้เข้าร่วมอบรม

3.2.3 วิทยากร พี่เลี้ยง ผู้เข้าร่วมอบรม ร่วมกันสรุปและสะท้อนผลสิ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากผลลัพธ์ครั้งนี้และการนำไปปรับใช้ในชีวิตจริง

กิจกรรมที่ 3 ลงมือปฏิบัติ เน้นผลลัพธ์ชัดเจน O: Observe

1. ปฏิบัติ (1 สัปดาห์)

1.1 สมาชิกในชุมชนแต่ละกลุ่มหรือแต่ละคนจะต้องลงมือทำกิจกรรมการทำบัญชีครัวเรือน ซึ่งสมาชิกแต่ละคนจะเริ่มบันทึกรายรับ-รายจ่ายของตนเองทุกวัน ในใบกิจกรรมที่ 5 โดยใช้แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

1.1 ให้ผู้เข้าร่วม ทดลองใช้งานจริง โดยบันทึกรายรับ–รายจ่ายของตนเองหรือครอบครัวผ่านแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

1.2 ปฏิบัติการบันทึกรายรับ-รายจ่ายของตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องตามระยะเวลาที่กำหนด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและสามารถสะท้อนพฤติกรรมจริง

1.2.1 ใช้ข้อมูล สถานการณ์สมมติ และข้อมูลจริง ควบคู่กัน เพื่อให้ผู้เข้าร่วมเห็นความแตกต่าง

1.2.2 วิทยากร พี่เลี้ยง กระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมทำอย่าง ต่อเนื่องในชีวิตจริง

2. ติดตามผล (1 สัปดาห์)

2.1 พี่เลี้ยงประจำกลุ่มทำการตรวจสอบข้อมูลที่สมาชิกชุมชนบันทึกไว้เป็นระยะ ทุกสัปดาห์ เพื่อดูว่าสมาชิกมีการบันทึกข้อมูลครบถ้วนหรือไม่

2.1.1 พี่เลี้ยงติดตามความก้าวหน้า ผ่านช่องทางออนไลน์ ในกลุ่มไลน์

2.1.2 ให้ผู้เข้าร่วมส่ง ภาพหน้าจอผลการบันทึก

2.2 หากพบว่ามีสมาชิกชุมชนคนใดคนหนึ่งไม่สามารถทำตามแผนได้ หรือมีปัญหาในการใช้งานเครื่องมือ พี่เลี้ยงที่เป็นผู้ติดตามผลจะช่วยให้คำแนะนำและช่วยแก้ปัญหาได้ทันที

2.2.1 พี่เลี้ยงคอยติดตามอย่างสม่ำเสมอ ใครยังมีปัญหา หรือมีข้อสอบถามเพิ่มเติมให้พี่เลี้ยงคอยตอบคำถามและและบันทึกข้อมูลลงตาราง

2.3 วิทยากรและพี่เลี้ยงประจำกลุ่มสร้างบรรยากาศเชิงบวกและให้กำลังใจแก่สมาชิกชุมชนที่กำลังทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สมาชิกชุมชนเขามีแรงจูงใจในการทำต่อไป

2.3.1 จัดกิจกรรม แลกเปลี่ยนผลลัพธ์ ทุกสัปดาห์

3. ให้คำแนะนำ (1 สัปดาห์)

3.1 พี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำสมาชิกชุมชนคนใดมีปัญหาในการบันทึกข้อมูลหรือไม่เข้าใจวิธีการใช้แอปพลิเคชัน

3.1.1 พี่เลี้ยง/วิทยากร ให้คำแนะนำรายบุคคล เช่น วิธีลดรายจ่ายฟุ่มเฟือยวิธีจัดหมวดหมู่รายรับ–รายจ่ายให้ถูกต้อง การใช้ฟังก์ชันในแอปพลิเคชัน เช่น รายงานกราฟ

3.2 จัดกิจกรรมย่อยเพื่อแบ่งปันเคล็ดลับหรือเทคนิคในการทำบัญชีครัวเรือนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.2.1 ใช้การ โค้ชแบบกลุ่ม โดยให้ผู้เข้าร่วมแชร์ปัญหา เช่น “บันทึกไม่ทันทุกวัน” แล้วให้กลุ่มช่วยหาทางแก้

3.2.2 กระตุ้นด้วยการยกตัวอย่าง ความสำเร็จเล็ก ๆ ของผู้เข้าร่วม

3.3 ส่งเสริมให้สมาชิกชุมชนที่มีความรู้ความสามารถมาช่วยแนะนำเพื่อน ๆ ในชุมชน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน

3.3.1 เปิดโอกาสให้สมาชิกชุมชนที่เข้าร่วมอบรมได้ให้คำแนะนำเพื่อนสมาชิก

4. เก็บรวบรวมข้อมูล (1 สัปดาห์)

4.1 รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการบันทึกข้อมูลรายรับ-รายจ่าย ของสมาชิกชุมชน พร้อมทั้งตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูล

4.1.1 พี่เลี้ยงรวบรวมข้อมูลจากผู้เข้าร่วม ได้แก่ ยอดรายรับ–รายจ่ายเฉลี่ย จำนวนวันที่มีการบันทึกจริง ผลคงเหลือ (ขาดดุล/เกินดุล)

4.2 ทำการสรุปข้อมูลเบื้องต้นเพื่อดูแนวโน้มหรือผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเป็นรายสัปดาห์ จำนวน 4 สัปดาห์

4.2.1 ใช้รายงานจากแอปพลิเคลั่นบัญชีครัวเรือน ประกอบ เช่น กราฟรายจ่ายรายเดือน หรือ ตารางสรุป

4.3 จัดทำรายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน และให้รางวัลความสำเร็จกับสมาชิกชุมชนที่มีการบันทึกข้อมูลได้รวดเร็วตามระยะเวลากำหนด มีความถูกต้องสมบูรณ์ จะได้รับรางวัลความสำเร็จระดับดีเยี่ยม ดีเด่น เยี่ยม และทุกคนที่เข้าร่วมกิจกรรมก็จะมีรางวัลให้เช่นกัน

4.3.1 จัดทำรายงานสรุปผลกิจกรรมเพื่อสะท้อนให้ผู้เข้าร่วมเห็น ความก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรม

กิจกรรมที่ 4 เป้าหมายความสำเร็จ R: Reflect

4.1 ประเมินผลการปฏิบัติ

4.1 ตรวจสอบผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงจากการลงมือปฏิบัติ ทบทวนว่ากิจกรรมที่ทำไปนั้นบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่

4.1.1 พี่เลี้ยงช่วยทบทวนและเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่ได้จากการบันทึกบัญชีครัวเรือนกับเป้าหมายทางการเงินที่ตั้งไว้ในตอนแรก

4.1.2 ผู้เข้าร่วมทุกคนสามารถตรวจสอบและรับรู้ได้ว่ากิจกรรมที่ทำไปนั้นบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ และเห็นภาพรวมการเปลี่ยนแปลงทางการเงินของตนเอง

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก รายรับ- รายจ่าย-คงเหลือ เพื่อนำผลไปวางแผนการใช้จ่าย

4.2.1 พี่เลี้ยงวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก เช่น “รายจ่ายค่าอาหารสูงขึ้นเพราะอะไร?” หรือ “รายได้เพิ่มขึ้นจากช่องทางไหน?” เพื่อให้ผู้เข้าร่วมนำข้อมูลเชิงลึกเหล่านี้ไปปรับปรุงและวางแผนการใช้จ่ายให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นในรอบถัดไป

4.2.2 ผู้เข้าร่วมสามารถระบุจุดแข็งและจุดอ่อนทางการเงินของตนเองได้จากข้อมูลที่บันทึกไว้ และสามารถกำหนดแผนการใช้จ่ายที่เหมาะสมกับตนเองได้

2. สร้างแรงจูงใจ

2.1 ชื่นชมความสำเร็จยกย่องสมาชิกชุมชนที่ทำได้ดีหรือมีความก้าวหน้า แม้จะเป็นเพียงความสำเร็จเล็กๆ น้อยๆ ก็ตาม การชื่นชมจะช่วยให้พวกเขามีพลังในการทำต่อไป

2.1.1) การให้รางวัลทางใจและยอมรับความพยายามของผู้เข้าร่วมอบรม เช่น การบันทึกบัญชีครบ 7 วันติดต่อกัน หรือการลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นได้ตามเป้าหมาย และการกล่าวชมโดยการโพสต์ชื่นชมบนโซเชียลมีเดียของชุมชน

2.2 ให้สมาชิกที่ทำได้ดีมาแบ่งปันประสบการณ์และเทคนิคที่ใช้ เพื่อเป็นแรงบันดาลใจและเป็นตัวอย่างให้แก่ผู้อื่น

2.2.1) เปิดโอกาสให้ผู้ที่ประสบความสำเร็จได้เป็น "ต้นแบบ" หรือ "พี่เลี้ยง" ให้กับคนอื่นๆ ในชุมชน

2.2.2) ผู้เข้าร่วมคนอื่นๆ ได้รับแรงบันดาลใจและได้เรียนรู้เทคนิคที่เป็นรูปธรรม ทำให้เห็นว่าความสำเร็จนั้นสามารถทำได้จริง

3. วิเคราะห์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้

3.1 ให้สมาชิกได้นำเสนอผลการปฏิบัติของตนเอง และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างสร้างสรรค์

3.1.1 ให้ทุกคนได้พูดคุยถึงผลลัพธ์ของตนเองอย่างเปิดเผย แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน

3.1.2 เน้นการแลกเปลี่ยนในเชิงสร้างสรรค์

3.2 ให้แต่ละคนได้เล่าถึงอุปสรรคที่พบเจอ และวิธีแก้ไขปัญหาของตนเอง ซึ่งจะทำให้สมาชิกคนอื่นๆ ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงของเพื่อนในชุมชน

3.2.1 ให้ผู้เข้าร่วมอบรมได้เรียนรู้จาก “ความล้มเหลว” หรือ “อุปสรรค” ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวัน เช่น “ลืมบันทึกบัญชีเพราะยุ่ง” หรือ “ไม่รู้จะจัดประเภทรายจ่ายอย่างไร”

3.2.2 ให้ผู้อื่นที่เจอปัญหาคล้ายกันได้เรียนรู้แนวทางแก้ไขปัญหาจากประสบการณ์ตรง

3.3 สรุปบทเรียนที่ได้จากการวิเคราะห์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำไปปรับปรุงแผนการใช้จ่ายในครัวเรือน

3.3.1 วิทยากร พี่เลี้ยง ผู้เข้าร่วมอบรมช่วยกันสรุปประเด็นสำคัญที่ได้จากการพูดคุย เช่น “แนวทางการลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น” หรือ “วิธีการจัดการกับหนี้สิน” เพื่อให้ทุกคนได้รับประโยชน์สูงสุดและนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างชัดเจน

4.4 ผลการทดลองใช้คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ผู้วิจัยได้ศึกษาผลการทดลองใช้คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยผู้วิจัยดำเนินการนำคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนที่พัฒนาขึ้นในระยะที่ 2 ให้กลุ่มเป้าหมาย 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มผู้นำชุมชน จำนวน 15 คน ชุมชนที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการเพื่อเป็นผู้จัดทำบัญชีครัวเรือน จำนวน 30 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 45 คน ระหว่างวันที่ 10 กันยายน–10 ตุลาคม 2568 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยสถิติ ผลการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

4.4.1 ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ผู้วิจัยดำเนินการทองงอใช้คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน และสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย มีผลการดำเนินงานแสดงดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน (n=45)

รายการ	$\overline{X}$	*S.D.*	แปลผล
1. ด้านเครื่องมือที่ใช้ในการเรียนรู้			
1.1 เอกสารคู่มือมีความชัดเจน เข้าใจง่าย และสอดคล้องกับกิจกรรม	4.37	0.49	มาก
1.2 ใบกิจกรรมแต่ละชุดมีเนื้อหาครบถ้วน ช่วยให้ปฏิบัติตามได้จริง	4.49	0.56	มาก
1.3 แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนใช้งานง่าย เหมาะกับผู้เข้าร่วม	4.46	0.51	มาก
1.4 เครื่องมือทั้งหมดช่วยเสริมการเรียนรู้ได้ดี	4.23	0.43	มาก
1.5 เครื่องมือทั้งหมดช่วยให้เกิดแรงจูงใจในการบันทึกบัญชีครัวเรือน	4.46	0.51	มาก
เฉลี่ย	4.40	0.50	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

รายการ	$\overline{X}$	$S.D.$	แปลผล
2. ด้านกระบวนการเรียนรู้ (P-A-O-R)			
2.1 P – การสร้างการมีส่วนร่วม			
2.1.1 การกำหนดกลุ่มเป้าหมายและการสร้างแรงจูงใจเหมาะสม	4.31	0.47	มาก
2.1.2 ผู้เข้าร่วมมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมายความสำเร็จของกิจกรรม	4.60	0.55	มาก
2.2 A – การเรียนรู้ร่วมกัน			
2.2.1 พี่เลี้ยงอธิบายได้ชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.62	0.49	มาก
2.2.2 ผู้เข้าร่วมได้ฝึกปฏิบัติจริงและทำได้ด้วยตนเอง	4.31	0.53	มาก
2.2.3 การเรียนรู้แบบกลุ่มช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้	4.51	0.51	มากที่สุด
2.3 O – การลงมือปฏิบัติ			
2.3.1 ได้ลงมือปฏิบัติจริงจนเห็นผลลัพธ์จากการใช้แอปพลิเคชัน	4.34	0.59	มาก
2.3.2 พี่เลี้ยงติดตามและให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่อง	4.51	0.51	มากที่สุด
2.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการสะท้อนผลช่วยเพิ่มความเข้าใจ	4.66	0.54	มากที่สุด
2.4 R – การสะท้อนผลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้			
2.4.1 การประเมินผลช่วยให้เห็นแนวทางวางแผนค่าใช้จ่ายในอนาคต	4.34	0.48	มาก
2.4.2 มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ร่วมกัน	4.40	0.50	มาก
2.4.3 การสะท้อนผลสร้างแรงจูงใจให้ทำบัญชีอย่างต่อเนื่อง	4.46	0.51	มาก
เฉลี่ย	4.46	0.52	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

รายการ	$\overline{X}$	$S.D.$	แปลผล
3. ด้านผลลัพธ์จากการเรียนรู้			
3.1 ผู้เข้าร่วมสามารถจัดทำบัญชีครัวเรือนได้อย่างถูกต้อง	4.54	0.51	มากที่สุด
3.2 สามารถใช้แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนได้ด้วยตนเอง	4.37	0.55	มาก
3.3 มีความเข้าใจเกี่ยวกับรายรับ–รายจ่ายของครอบครัวมากขึ้น	4.54	0.51	มากที่สุด
3.4 มีทัศนคติที่ดีต่อการทำบัญชีครัวเรือน	4.31	0.47	มาก
3.5 มีแรงจูงใจในการบันทึกบัญชีอย่างต่อเนื่อง	4.66	0.48	มากที่สุด
3.6 สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่หรือถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้	4.34	0.48	มาก
เฉลี่ย	4.46	0.51	มาก
โดยรวม	4.45	0.51	มาก

จากตารางที่ 4.4 ความพึงพอใจที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.45, $S.D.$=0.51) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านกระบวนการเรียนรู้ (P-A-O-R) อยู่ในระดับมากที่ ($\overline{X}$ =4.46, $S.D.$=0.52) และด้านผลลัพธ์จากการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.46, $S.D.$=0.52) รองลงมาคือ ด้านเครื่องมือที่ใช้ในการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.40, $S.D.$=0.50)

4.4.2 ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพี่เลี้ยงตามคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน และสอบถามความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพี่เลี้ยงตามคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน มีผลการดำเนินงานแสดงดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพี่เลี้ยงตามคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน (n=45)

รายการ	$\overline{X}$	$S.D.$	แปลผล
1. ความรู้ความเข้าใจ			
1.1 พี่เลี้ยงมีความเข้าใจในเนื้อหาของกิจกรรมอย่างถูกต้องและครบถ้วน	4.40	0.50	มาก
1.2 พี่เลี้ยงสามารถอธิบายแนวทางและขั้นตอนของกิจกรรมได้อย่างชัดเจน	4.66	0.48	มากที่สุด
1.3 พี่เลี้ยงมีความรู้รอบด้านเกี่ยวกับหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม	4.46	0.51	มาก
1.4 พี่เลี้ยงมีความสามารถในการตอบคำถามหรือข้อสงสัยของผู้เข้าร่วม	4.63	0.49	มากที่สุด
1.5 พี่เลี้ยงแสดงถึงความพร้อมในการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เข้าร่วม	4.60	0.50	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.55	0.50	มากที่สุด
2. ด้านการให้คำแนะนำ			
2.1 พี่เลี้ยงให้คำแนะนำแก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างเหมาะสม	4.49	0.51	มากที่สุด
2.2 พี่เลี้ยงมีทักษะการสื่อสารที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.57	0.50	มากที่สุด
2.3 พี่เลี้ยงให้คำปรึกษาอย่างเป็นมิตรและให้กำลังใจ	4.71	0.46	มากที่สุด
2.4 พี่เลี้ยงสามารถช่วยแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างเหมาะสม	4.63	0.49	มากที่สุด
2.5 พี่เลี้ยงติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของผู้เข้าร่วมได้อย่างต่อเนื่อง	4.46	0.51	มาก
เฉลี่ย	4.57	0.50	มากที่สุด
โดยรวม	4.56	0.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.8 ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพี่เลี้ยงตามคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.56, $S.D.$=0.50) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน ความรู้ความเข้าใจ

อยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.55, $S.D.$=0.50) ด้านการให้คำแนะนำอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.57, $S.D.$=0.50)

4.4.3 ความคิดเห็นของพี่เลี้ยงที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน และสอบถามความคิดเห็นของพี่เลี้ยงที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน มีผลการดำเนินงานแสดงดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ความคิดเห็นของพี่เลี้ยงที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน (n=6)

รายการ	$\overline{X}$	$S.D.$	แปลผล
1. ด้านการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน			
1.1 ความง่ายในการติดตั้งและเข้าใช้งานแอปพลิเคชัน	4.67	0.52	มากที่สุด
1.2 ความง่ายในการเพิ่มรายการรับ-จ่าย	4.50	0.55	มาก
1.3 ความง่ายในการรายงานผลของรายรับ-จ่าย-คงเหลือ	4.50	0.55	มาก
1.4 ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษรในแอปพลเคชัน	4.33	0.52	มาก
1.5 ความเหมาะสมขององค์ประกอบของหน้าจอแอปพลิเคชัน	4.67	0.52	มากที่สุด
1.6 ความเหมาะสมของเมนูแอปพลิเคชัน	4.33	0.52	มาก
1.7 ความของการสมัครเข้าใช้งานแอปพลิเคชัน	4.50	0.55	มาก
เฉลี่ย	4.50	0.51	มาก
2. ด้านความเหมาะสมของคู่มือ			
2.1 ความชัดเจนของเนื้อหาในคู่มือ	4.67	0.52	มากที่สุด
2.2 ความครบถ้วนของขั้นตอนการอบรมตามคู่มือ	4.33	0.52	มาก
2.3 ความเหมาะสมของกิจกรรมแต่ละขั้นตอน (Plan–Act–Observe–Reflect)	4.50	0.55	มาก
2.4 ความสอดคล้องของคู่มือกับบริบทชุมชน	4.33	0.52	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

รายการ	$\overline{X}$	$S.D.$	แปลผล
2.5 ความเข้าใจง่ายของภาษาที่ใช้ในคู่มือ	4.50	0.55	มาก
2.6 ความเหมาะสมของแบบฝึก/ใบกิจกรรมที่แนบในคู่มือ	4.67	0.52	มากที่สุด
2.7 ความเป็นประโยชน์ของคู่มือในการสนับสนุนการทำหน้าที่พี่เลี้ยง	4.67	0.52	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.52	0.51	มากที่สุด
โดยรวม	4.51	0.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.9 ความคิดเห็นของพี่เลี้ยงที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.51, $S.D.$=0.50) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านความเหมาะสมของคู่มืออยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.52, $S.D.$=0.51) รองลงมาคือ ด้านการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.50, $S.D.$=0.51) ตามลำดับ

4.4.4 ผลการติดตามการใช้งานแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) แสดงดังตารางที่ 4.10

หลังจากดำเนินการทดลองใช้คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ผู้วิจัยได้ตีดตามผลการใช้งานแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) แสดงดังตารางที่ 10

ตางรางที่ 4.10 ตารางสรุปพฤติกรรมหลังการใช้งานแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me)

ช่วงเวลาหลังทดลองใช้	พฤติกรรมการใช้งาน	ผลลัพธ์	ร้อยละ
หลัง 7 วันแรก	การเริ่มใช้งานแอปพลิชัน	ครัวเรือนมีการบันทึกข้อมูลอย่างสม่ำเสมอในทุกวัน เนื่องจากเป็นช่วงที่ความตื่นเต้นและความมุ่งมั่นในการเริ่มต้นทำบัญชียังสูงอยู่ ครัวเรือนมีการใช้จะใช้เวลาสำรวจฟังก์ชันต่าง ๆ เช่น การบันทึกรายรับ-รายจ่าย และการดูรายงานเบื้องต้น	คิดเป็นร้อยละ 100 (จำนวน 45 คน)

((ต่อ)

ตางรางที่ 4.10 (ต่อ)

ช่วงเวลาหลังทดลองใช้	พฤติกรรมการใช้งาน	ผลลัพธ์	ร้อยละ
หลัง 14 วัน (สัปดาห์ที่ 2)	เริ่มมีการลดลงของการใช้งาน (Drop-off)	ครัวเรือนเริ่มรู้สึก "ยุ่งยาก" "ลืมบันทึก" หรือ "ขี้เกียจ" ในการบันทึกรายการประจำวัน จึงเลิกใช้ ครัวเรือนที่ยังคงใช้ถึง 14 วัน มักจะเป็นกลุ่มที่เริ่มเห็น "ประโยชน์" ของข้อมูลที่บันทึกไว้ (เช่น เห็นสรุปรายสัปดาห์) และมีโอกาสสูงที่จะกลายเป็นผู้ใช้งานระยะยาว	คิดเป็นร้อยละ 68.88 (จำนวน 31 คน)
หลัง 30 วัน (สัปดาห์ที่ 4)	การใช้งานเริ่มคงที่และเปลี่ยนเป็น "Routine"	ครัวเรือนที่อยู่รอดมาถึง 30 วัน มักจะรวมการบันทึกบัญชีเข้าเป็นส่วนหนึ่งของกิจวัตรประจำวัน เช่น “การวิเคราะห์รายจ่ายที่ควรลดลงที่แท้จริง ครัวเรือนกลุ่มนี้จะได้รับประโยชน์สูงสุด เพราะสามารถเห็นภาพรวมการเงิน 1 เดือนเต็ม (ยอดรวม, กราฟสัดส่วน) ซึ่งเป็นจุดที่แอปพลิเคชันจะให้คุณค่าสูงสุดในการช่วยวิเคราะห์และวางแผนการเงิน	คิดเป็นร้อยละ 42.22 (จำนวน 19 คน)

4.5 ผลการศึกษาการยอมรับคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ผู้วิจัยดำเนินการนำเสนอและคู่มือศึกษาการยอมรับคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ที่ดำเนินการในระยะที่ 2 และ 3 และผลการทดลองใช้กิจกรรมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนต่อกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 45 คน ที่มาจากกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มที่ 1 เป็นผู้นำชุมชน จำนวน 15 คน โดยเป็นผู้นำชุมชนที่อยู่ในตำบลท่าตูม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม กลุ่มที่ 2 ชุมชนที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการเพื่อเป็นผู้จัดทำบัญชีครัวเรือน โดยเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมทั้งสิ้น 30 คน โดยเป็นชุมชนที่อยู่ในตำบลท่าตูม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 6 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านหนองโดน หมู่ที่ 2 บ้านกุดเวียน หมู่ที่ 6 บ้านดอนเรือ หมู่ที่ 7 บ้านอ้อยช้าง หมู่ที่ 8 บ้านหนองคู และหมู่ที่ 10 บ้านหนองข่า โดยได้นำเสนอแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) และคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี

ดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนแล้วสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้แบบการยอมรับคู่มือศึกษาการยอมรับคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน วันที่ 30 ตุลาคม 2568 จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยสถิติ ดังแสดงในตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ความคิดเห็นที่มีต่อการยอมรับคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน (n=9)

รายการ	$\overline{X}$	$S.D.$	แปลผล
1. ความง่ายต่อการใช้งาน (Perceived Ease of Use)			
1.1 คู่มือมีขั้นตอนการใช้งานที่เข้าใจง่ายและไม่ซับซ้อน	4.47	0.50	มาก
1.2 ข้อความและภาพในคู่มือช่วยให้เรียนรู้การใช้งานได้ด้วยตนเอง	4.44	0.50	มาก
1.3 การติดตั้งและการใช้แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนตามคู่มือสามารถทำได้สะดวก	4.53	0.50	มาก
1.4 การใช้คู่มือร่วมกับพี่เลี้ยงช่วยลดความยุ่งยากในการใช้งานเทคโนโลยี	4.58	0.50	มากที่สุด
1.5 แบบกิจกรรมในคู่มือถูกจัดลำดับอย่างชัดเจนและทำตามได้ง่าย	4.60	0.50	มากที่สุด
1.6 คู่มือช่วยให้ผู้เข้าร่วมสามารถบันทึกข้อมูลในแอปพลิเคชันได้โดยไม่ต้องมีทักษะด้านเทคโนโลยีสูง	4.56	0.50	มากที่สุด
1.7 รูปแบบการอบรมตามคู่มือทำให้ผู้เข้าร่วมรู้สึกมั่นใจในการใช้งานเทคโนโลยี	4.38	0.49	มาก
1.8 โดยภาพรวมคู่มือมีความง่ายต่อการเรียนรู้และใช้งานจริง	4.60	0.50	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.52	0.50	มาก
2. ด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ (Perceived Usefulness)			
2.1 คู่มือช่วยชี้ให้เห็นประโยชน์ของการทำบัญชีครัวเรือนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล	4.47	0.50	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

รายการ	$\overline{X}$	$S.D.$	แปลผล
2.2 การใช้คู่มือช่วยให้สามารถบันทึกรายรับ–รายจ่ายได้ถูกต้องและเป็นระบบมากขึ้น	4.50	0.51	มากที่สุด
2.3 แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนตามคู่มือช่วยให้สามารถวางแผนการเงินได้ดีขึ้น	4.53	0.50	มากที่สุด
2.4 คู่มือส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมระหว่างสมาชิกในชุมชนในการทำบัญชีครัวเรือน	4.58	0.50	มาก
2.5 การทำกิจกรรมตามคู่มือช่วยสร้างแรงจูงใจให้ทำบัญชีครัวเรือนอย่างต่อเนื่อง	4.55	0.50	มากที่สุด
2.6 คู่มือช่วยให้เข้าใจรายจ่ายส่วนเกินและสามารถวางแผนลดรายจ่ายได้จริง	4.56	0.50	มากที่สุด
2.7 ข้อมูลจากแอปพลิเคชันที่คู่มือแนะนำช่วยให้สามารถติดตามผลทางการเงินของครอบครัวได้สะดวก	4.62	0.49	มากที่สุด
2.8 โดยภาพรวมคู่มือมีประโยชน์ต่อการปรับพฤติกรรมทางการเงินของครอบครัว	4.60	0.50	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.54	0.50	มากที่สุด
โดยรวม	4.51	0.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ผู้นำชุมชนและปะชาชนมีความคิดเห็นที่มีต่อการยอมคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยรวมมีการยอมรับอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.51, $S.D.$= 0.50) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ (Perceived Usefulness) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.54, $S.D.$=0.50) รองลงมาคือ และด้านความง่ายต่อการใช้งาน (Perceived Ease of Use) ($\overline{X}$ =4.52, $S.D.$ = 0.50) ตามลำดับ

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สังเคราะห์รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน 2) พัฒนาคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน 3) ศึกษาผลการทดลองใช้คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน และ4) ศึกษาการยอมรับคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน วิธีดำเนินการวิจัยประกอบด้วย 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1 สังเคราะห์รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ระยะที่ 2 พัฒนาคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ระยะที่ 3 ศึกษาผลการทดลองใช้คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ระยะที่ 4 ศึกษาการยอมรับคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ผู้วิจัยนำเสนอสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

5.1 สรุป

5.1.1 ผลการสังเคราะห์รูปแบบแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 นโยบายและหลักการที่สำคัญในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย 1.1) ด้านนโยบาย ได้แก่ (1) แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2) แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับทบทวน พ.ศ. 2561) และ 1.2) ด้านหลักการ ได้แก่ (1) วางแผนการใช้จ่ายเงินในครัวเรือนและลดรายจ่ายเพิ่มเงินออม (2) สภาพปัญหาบริบทที่พบไม่มีการวางแผนการออมเงินที่แน่นอน ส่วนที่ 2 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 3 ส่วนได้แก่ 2.1) หลักการ ได้แก่ (1) การมีส่วนร่วม (2) การสร้างแรงจูงใจ (3) การทำบัญชีครัวเรือน (4) การทำงานร่วมกับชุมชน กิจกรรม PAOR (5) การยอมรับเทคโนโลยี 2.2) ขั้นตอนการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม ดำเนินการ

ตามกระบวนการ PAOR โดยใช้หลักการการสร้างแรงจูงใจ และพี่เลี้ยงในการจัดกิจกรรมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 4 กิจกรรม ดังนี้ P: Plan สร้างการมีส่วนร่วม A: Act เรียนรู้ร่วมกัน O: Observe ลงมือปฏิบัติ เน้นผลลัพธ์ชัดเจน R: Reflect เป้าหมายความสำเร็จ และ 2.3) เทคโนโลยีดิจิทัล ประกอบด้วย (1) แอปพลิเคชันบันทึกรายรับรายจ่ายบัญชีครัวเรือน (2) การสื่อสารผ่านโซเชียลมีเดีย โดยการติดตามผลการบันทึกรายรับรายจ่ายการให้คำแนะนำของพี่เลี้ยงผ่านช่องทางไลน์กลุ่ม และ (3) สื่อเอกสารนำเสนอการใช้งานแอปพลิเคชันบันทึกรายรับรายจ่ายบัญชีครัวเรือน ส่วนที่ 3 ตัวชี้วัด 3.1) ตัวชี้วัดรูปแบบ ได้แก่ (1) ระบบไม่ซับซ้อนและง่ายในการบันทึกข้อมูลรับ-จ่าย (2) สร้างแรงจูงใจในการบันทึกรายการรับ-จ่าย อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง (3) กระตุ้นการบันทึกรายการรับ-จ่ายอย่างสม่ำเสมอ (4) กระตุ้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและครัวเรือนอย่างต่อเนื่อง (5) ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันในการใช้ระบบบันทึกการรับ-จ่าย 3.2) ตัวชี้วัด เทคโนโลยีที่ใช้ ได้แก่ (1) ความง่ายในการใช้ระบบ (2) ความเข้ากันได้ของระบบกับอุปกรณ์ของชุมชน (3) ความง่ายในการแสดงผลการบันทึก (4) ความง่ายในการปรับปรุงรายการบันทึกข้อมูล (5) ความง่ายในการแสดงผลการวิเคราะห์รายรับ-รายจ่าย และ ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน พบว่า โดยรวมมีความเห็นต่อรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.58, $S.D.$=0.45) ผลการออกแบบกิจกรรมการอบรมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ซึ่งเป็นการดำเนินงานตามรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการดำเนินงาน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือ กิจกรรมการเรียนรู้และผลลัพธ์ของแต่ละขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การสร้างการมีส่วนร่วม P: Plan มีกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบด้วย 3 กิจกรรม ดังนี้ 1) กำหนดกลุ่มเป้าหมาย 2) สร้างแรงจูงใจ 3) กำหนดเป้าหมายความสำเร็จ ขั้นตอนที่ 2 เรียนรู้ร่วมกัน A: Act มีกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 3 กิจกรรม ดังนี้ 1) สอนให้รู้ 2) ทำให้เห็น 3) เน้นผลลัพธ์ ขั้นตอนที่ 3 ลงมือปฏิบัติ เน้นผลลัพธ์ชัดเจน O: Observe มีกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 4 กิจกรรม ดังนี้ 1) ปฏิบัติ 2) ติดตามผล 3) ให้คำแนะนำ ขั้นตอนที่ 4 เป้าหมายความสำเร็จ R: Reflect มีกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 3 กิจกรรม ดังนี้ 1) ประเมินผลการปฏิบัติ 2) สร้างแรงจูงใจ 3) วิเคราะห์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อกิจกรรมการอบรมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม พบว่า โดยรวมมีความเห็นต่อกิจกรรมการอบรมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.58, $S.D.$=0.45)

5.1.2 ผลการพัฒนาคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน มีผลการดำเนินงานดังนี้

5.1.2.1 ผลการพัฒนาแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) พบว่า กระบวนการการทำงานของระบบแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ 1) ผู้ใช้งาน (User / ครัวเรือน) 2) ส่วนติดต่อผู้ใช้ (UI : User Interface) 3) ระบบประมวลผล (Application Logic) 4) ฐานข้อมูล (Cloud Database) และ 5) ผลลัพธ์ (Output) และมีคู่มือการใช้งานแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) ประกอบด้วย 2 ชุด ได้แก่ 1) คู่มือการใช้งานแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) สำหรับผู้ดูแลระบบ 2) คู่มือการใช้แอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) สำหรับสมาชิก หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำเสนอแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) และคู่มือการใช้งาน ต่อผู้เชี่ยวชาญ พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.76, $S.D.$=0.28)

5.1.2.2 ผลการพัฒนาคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน พบว่า องค์ประกอบของคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ (1) จุดประสงค์การเรียนรู้ (2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ PAOR (3) สื่อ/เครื่องมือที่ใช้ และ (4) กระบวนการวัดและประเมินผล ความคิดเห็นที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน พบว่า โดยรวมมีความเห็นต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.60, $S.D.$=0.39)

5.1.2.3 กิจกรรมการอบรมตามคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การสร้างการมีส่วนร่วม P: Plan กำหนดกลุ่มเป้าหมาย ระยะเวลา 6 ชั่วโมง ขั้นตอนที่ 2 เรียนรู้ร่วมกัน A: Act ระยะเวลา 6 ชั่วโมง ขั้นตอนที่ 3 ลงมือปฏิบัติ เน้นผลลัพธ์ชัดเจน O: Observe ระยะเวลา 1 เดือน ขั้นตอนที่ 4 เป้าหมายความสำเร็จ R: Reflect ระยะเวลา 6 ชั่วโมง และ ความคิดเห็นของพี่เลี้ยงที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

5.1.3 ผลการทดลองใช้คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ผู้วิจัยได้ศึกษาผลการทดลองใช้คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยผู้วิจัยดำเนินการนำคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ที่พัฒนาขึ้นในระยะที่ 2 ให้กลุ่มเป้าหมาย 2 กลุ่ม คือ

1) กลุ่มผู้นำชุมชน จำนวน 15 คน ชุมชนที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการเพื่อเป็นผู้จัดทำบัญชีครัวเรือน จำนวน 30 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 45 คน ระหว่างวันที่ 10 กันยายน–10 ตุลาคม 2568 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยสถิติ ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.45, $S.D.$=0.51) ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพี่เลี้ยงตามคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.56, $S.D.$=0.50) และ ความคิดเห็นของพี่เลี้ยงที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.51, $S.D.$=0.50)

5.1.4 ผลการศึกษาผลการยอมรับคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน พบว่า ผู้นำชุมชนและปะชาชนมีความคิดเห็นที่มีต่อการยอมคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยรวมมีการยอมรับอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.51, $S.D.$= 0.50)

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 การสังเคราะห์รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 นโยบายและหลักการที่สำคัญในการวิจัย ส่วนที่ 2 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วน ส่วนที่ 3 ตัวชี้วัด และ ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน พบว่า โดยรวมมีความเห็นต่อรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ในระดับมากที่สุด มีกิจกรรมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ซึ่งเป็นการดำเนินงานตามรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการดำเนินงาน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือ กิจกรรมการเรียนรู้ และผลลัพธ์ของแต่ละขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การสร้างการมีส่วนร่วม P: Plan ขั้นตอนที่ 2 เรียนรู้ร่วมกัน A: Act ขั้นตอนที่ 3 ลงมือปฏิบัติ เน้นผลลัพธ์ชัดเจน O: Observe ขั้นตอนที่ 4 เป้าหมายความสำเร็จ R: Reflect และความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อกิจกรรมการอบรมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม พบว่า โดยรวมมีความเห็นต่อกิจกรรมการอบรมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดทำ

บัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม ในระดับมากที่สุด เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก รูปแบบที่ได้สังเคราะห์ขึ้นได้ผ่านการค้นคว้าและศึกษาเพื่อพัฒนาในแต่ละองค์ประกอบของรูปแบบให้สอดคล้องกับ แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2) แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับทบทวน พ.ศ. 2561) จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน บริบท ปัญหาและความต้องการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดทำบัญชีครัวเรือน จนได้รูปแบบที่นำหลักการมีส่วนร่วมมาใช้ในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยใช้กระบวนการ PAOR ในการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ผกามาศ บุตรสาลี, สุพัตรา รักการศิลป์ และแก้วมณี อุทิรัมย์ (2564) ที่ได้ศึกษาเรื่อง นวัตกรรมการจัดการความรู้ด้านการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการเสริมสร้างองค์ความรู้อย่างยั่งยืนของชุมชนสายยาว ตำบลถลุงเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า นวัตกรรมการจัดการความรู้ ด้านการจัดทำบัญชีครัวเรือน มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การสร้างความเข้าใจ 2) การจัดอบรม 3) การสอบบัญชีครัวเรือน 4) การกำกับติดตาม 5) การสร้างเครือข่ายการทำงาน และ 6) การวิเคราะห์ข้อมูล และได้คู่มือที่มีองค์ประกอบ 10 รายการ คือ 1) ที่มาข้อมูล 2) ข้อมูลกลุ่มอาชีพ 3) กระบวนการจัดการความรู้ 4) เป้าหมาย 5) แนวทางการสร้างรูปแบบ สมุดบัญชีครัวเรือน 6) วิธีการบันทึกบัญชีครัวเรือน 7) ประเภทพของรายได้ในครัวเรือน 8) ประเภทของรายจ่ายใน ครัวเรือน 9) รูปแบบสมุดบัญชีครัวเรือน และ 10) ความเหมาะสมในการนำไปใช้ประโยชน์ ซึ่งภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ ในระดับมาก ส่งผลให้ชุมชนรับรู้กำไรและการใช้จ่ายที่ชัดเจน สามารถลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จ าเป็นและมีเงินออมเพิ่มมากขึ้น

5.2.2 การพัฒนาคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน พบว่า 1) กระบวนการการทำงานของระบบแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ (1) ผู้ใช้งาน (User/ครัวเรือน) (2) ส่วนติดต่อผู้ใช้ (UI : User Interface) (3) ระบบประมวลผล (Application Logic) (4) ฐานข้อมูล (Cloud Database) และ 5) ผลลัพธ์ (Output) 2) องค์ประกอบของคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ (1) จุดประสงค์การเรียนรู้ (2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ PAOR (3) สื่อ/เครื่องมือที่ใช้ และ (4) กระบวนการวัดและประเมินผลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.76, $S.D.$=0.28) 2) องค์ประกอบของคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ (1) จุดประสงค์การเรียนรู้ (2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ PAOR (3) สื่อ/เครื่องมือที่ใช้ และ (4) กระบวนการวัดและประเมินผล ความคิดเห็นที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน พบว่า โดยรวมมีความเห็นต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อ

ส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.60, $S.D.$=0.39) เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้วิจัยได้นำการปรับปรุงแก้ไขปัญหาและความต้องการที่ถูกสังเคราะห์ขึ้นในระยะที่ 1 และได้ผ่านการประชุมระดมความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จากนั้นจึงออกแบบองค์ประกอบและพัฒนาคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ส่งผลให้ได้คู่มือและเทคโนโลยีที่สอดรับกับรูปแบบที่สังเคราะห์ขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ (สำนักบริหารทรัพย์สินและสิทธิประโยชน์มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 2561) กล่าวว่า คู่มือการปฏิบัติงาน หมายถึง เอกสารแต่ละหน่วยงานสร้างขึ้นมาเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน และใช้เป็นคู่มือสำหรับศึกษาการปฏิบัติงานของบุคลากรในหน่วยงาน อีกทั้งยังสามารถปรับปรุงให้สอดคล้องกับระเบียบ วิธี และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปในอนาคต สอดคล้องกับสำนักบริหารทรัพยากรบุคคล กรมชลประทาน (2562) กล่าวว่า การเขียนรายละเอียดของคู่มือในแต่ละส่วนจะต้องครอบคลุมถึงประเด็น ดังต่อไปนี้ (1) วัตถุประสงค์ (2) ขอบเขต (3) คำจำกัดความ (4) หน้าที่ความรับผิดชอบ (5) ขั้นตอนการปฏิบัติหรือระเบียบ (6) เอกสารอ้างอิง (7) แบบฟอร์มที่ใช้ และ(8) เอกสารบันทึก

5.2.3 การทดลองใช้คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน พบว่า กิจกรรมมี 4 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การสร้างการมีส่วนร่วม P: Plan กำหนดกลุ่มเป้าหมาย ระยะเวลา 6 ชั่วโมง ขั้นตอนที่ 2 เรียนรู้ร่วมกัน A: Act ระยะเวลา 6 ชั่วโมง ขั้นตอนที่ 3 ลงมือปฏิบัติ เน้นผลลัพธ์ชัดเจน O: Observe ระยะเวลา 1 เดือน ขั้นตอนที่ 4 เป้าหมายความสำเร็จ R: Reflect ระยะเวลา 6 ชั่วโมง และ ความคิดเห็นของพี่เลี้ยงที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.51, $S.D.$=0.50) ความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพี่เลี้ยงตามคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.56, $S.D.$=0.50) ความพึงพอใจที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.45, $S.D.$=0.51) เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้วิจัยนำเสนอคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ที่มีกิจกรรมการดำเนินงานเป็นขั้นเป็นตอน สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนกิจกรรมต่างๆ ที่อยู่ในคู่มือได้ง่าย การมีพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำเมื่อเจอปัญหา รวมไปถึงการใช้ภาษาเข้าใจง่าย นอกจากนี้แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนยังสามารถเข้าใช้งานได้ง่ายโดยไม่ต้องมีองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีขั้นสูงก็สามารถใช้งานบันทึกรายรับรายจ่าย และดูยอดคงเหลือเพื่อนำไปวิเคราะห์การวางแผนการใช้จ่ายได้ในอนาคต สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาวินีย์ ธนาอนวัช (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดทำบัญชีครัวเรือนตามหลัก

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการจัดการเศรษฐกิจระดับครัวเรือน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มประชากรที่เคยเข้ารับการอบรมฯ ต้องการความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ระดับความรู้ของกลุ่มที่เคยเข้ารับการอบรมฯมีความรู้อยู่ในระดับสูง ร้อยละ 61.49 ส่วนกลุ่มที่ไม่เคยเข้ารับการอบรมฯ ส่วนใหญ่มีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 45.3 ทัศนคติเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มที่เคยเข้ารับการอบรมฯ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือรู้จักคำว่าเศรษฐกิจพอเพียงทัศนคติของกลุ่มที่ไม่เคยเข้ารับการอบรม มีค่าเฉยมากที่สุด คือเศรษฐกิจพอเพียงมีปต่อการดำเนินชีวิตทัศนคติเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนทั้งสองกลุ่ม มีคำเฉลี่ยมากที่สุด การนำความรู้จากการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาช่วยในการวางแผนการออมในอนาคต สาเหตุและปัญหาในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของกลุ่มที่เคยเข้าการอบรมฯ เพื่อต้องการทราบรายรับ รายจ่ายของครัวเรือนและต้องการยึดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวง ส่วนกลุ่มที่ไม่เคยเข้ารับการอบรมฯ พบว่าส่วนใหญ่ไม่จัดทำบัญชี เนื่องจากไม่เข้าใจรูปแบบ/วิธีการจัดทำบัญชีและเสียเวลาในการจัดทำบัญชี-และทั้งสองกลุ่มมีความสนใจเข้าร่วมโครงการการจัดทำบัญชีครัวเรือนถ้ามีการจัดทำโครงการขึ้นถึงจำนวน 87.6 และ 71.3 ตามลำดับ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลภัสรดา พิชญาธีรนาถ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันบัญชีรับ-จ่ายครัวเรือนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จังหวัดเลย ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันบัญชีรายรับ-รายจ่ายครัวเรือน ประกอบด้วย หน้าจอเริ่มต้น จะแสดงข้อมูลเกี่ยว เงินสดคงเหลือ รายรับรวม รายจ่ายรวม และตัวเลือกในการใช้สำหรับการบันทึกข้อมูล ประกอบด้วย บันทึกรายรับ บันทึกรายจ่าย สรุปรายการ และข้อมูลทั่วไป หน้าจอบันทึกรายรับ เป็นการบันทึกรายการและจำนวนเงินที่ได้รับในแต่วัน บันทึกรายจ่าย เป็นการบันทึกรายการและจำนวนเงินที่จ่ายไปในแต่วัน และสรุปรายการรายเดือน จะแสดงจำนวนเงินรายรับ รายจ่ายในแต่ละวันและสรุปเป็นรายรับ รายจ่ายประจำเดือน โดยคำนึกถึงการเข้าใช้งานง่ายแสดงผลรวดเร็วและเห็นภาพรวมของการรับ-จ่ายครัวเรือน แต่ละรายการแต่ละวันที่เกิดขึ้น และมีการสรุปภาพรวมตลอดเดือน นอกจากนี้ การประเมินระบบงาน เว็บแอปพลิเคชันบัญชีรายรับ-จ่ายครัวเรือน แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นต่อระบบงานเว็บแอปพลิเคชันบัญชีรายรับจ่ายครัวเรือนโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.14, $S.D.$ = 0.511) โดยเฉพาะด้านการใช้งานระบบ รองลงมา ด้านการออกแบบระบบ ด้านการรักษาความปลอดภัยของระบบ และ ด้านการประมวลผลของระบบตามลำดับ

5.2.4 ผลการศึกษาผลการยอมรับผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน พบว่า ผู้นำชุมชนประชาชนมีความคิดเห็นต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยรวมมีการยอมรับอยู่ในระดับมากที่สุด เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนและคู่มือ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ได้พัฒนาขึ้นมาโดยอ้างอิง

จากด้านหลักการในด้านวางแผนการใช้จ่ายเงินในครัวเรือนและลดรายจ่าย เพิ่มเงินออม สภาพปัญหาบริบทที่พบไม่มีการวางแผนการออมเงินที่แน่นอน และจากการสัมภาษณ์บริบท ปัญหา และความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ทำให้คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนสามารถใช้เป็นเครื่องมือที่ช่วยในบันทึกราย รายจ่าย ดูยอดคงเหลือในแต่ละเดือนเพื่อวางแผนการใช้จ่ายในอนาคตได้ ส่งผลให้การทดลองใช้การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ได้ผลที่ดีและความพึงพอใจในระยะที่ 3 ทำให้กลุ่มเป้าหมายเกิดการยอมรับในผลการทดลองใช้ดังกล่าว อนงค์วรรณ อุประดิษฐ์ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมความคิดเห็นด้านการบริหารงาน อยู่ในระดับมากที่สุดเรียงจากมากไปหาน้อยคือด้านการบริหารจัดการ ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ และด้านการบริหารงบประมาณ ตามลำดับและภาพรวมความคิดเห็นด้านความสำเร็จในการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนอยู่ในระดับมากที่สุดเรียงจากมากไปหาน้อยคือด้านการเงินด้านลูกค้า ด้านการเรียนรู้และการเติบโต และด้านกระบวนการภายในตามลำดับ ส่วนผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง คือด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารจัดการและด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ มีผลต่อความสำเร็จในการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.414, 0.346, 0.154, 0.102 ตามลำดับ และยังสอดคล้องกับปภาพิต ศรีสว่างวงศ์ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าหลังเรียน และ 2) การพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 การเตรียมคู่มือและแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) ให้กับผู้ใช้งาน เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายมีพื้นฐานการใช้งานไม่เท่ากัน พบว่า กลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้นำชุมชน ประชาชนทั่วไป มีความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีไม่เท่ากัน จึงทำให้กลุ่มเป้าหมายมีการเรียนรู้ได้ช้าเป็นอุปสรรคในการใช้แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนและคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

5.3.1.2 แอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) เป็นระบบ Online ใช้งานผ่านเครือข่าย การนำไปใช้ ควรมีการจัด เตรียมสัญญาณ Internet ที่มีความเร็วที่เหมาะสม

5.3.1.3 ควรนำคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่พัฒนาขึ้นไปใช้จริงในพื้นที่เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำบัญชีครัวเรือนอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในหมู่บ้านหรือชุมชนที่ยังขาดระบบการบริหารจัดการรายรับ–รายจ่ายที่เป็นระบบ

5.3.1.4 การนำคู่มือและแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) ไปใช้งานทุกฝ่าย ฝ่ายบริหารควรมีรางวัลหรือแนวทางการสร้างแรงจูงใจให้แก่ชุมชนที่มีการปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 การศึกษาและวิจัยครั้งต่อไปควรขยายกลุ่มตัวอย่างให้หลากหลายมากขึ้น ทั้งในครัวเรือนในเขตเมืองหรือกลุ่มอาชีพอื่น เพื่อเปรียบเทียบผลการยอมรับและพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีในบริบทต่าง ๆ

5.3.2.2 ศึกษาผลระยะยาวของการทำบัญชีครัวเรือน เพื่อติดตามว่าผู้เข้าร่วมยังคงปฏิบัติและมีพฤติกรรมทางการเงินที่ดีขึ้นหรือไม่ หลังจากสิ้นสุดการอบรม

5.3.2.3 ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น AI Chatbot หรือระบบแจ้งเตือนอัตโนมัติเพื่อสร้างแรงจูงใจและช่วยติดตามผลการทำบัญชีในชีวิตประจำวันของครัวเรือน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กาญจนา แก้วประเสริฐ. (2564). *แนวทางการพัฒนาการทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนในชุมชน.* สืบค้นจาก https://etheses.psru.ac.th/libirpsru/sites/default/files/site/default/thesis/chapter5_13.pdf.

กลุ่มตรวจสอบภายใน กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ. (2566). *บัญชีครัวเรือน.* สืบค้นจาก https://auditer.hss.moph.go.th/web_Audit/upload1/know/02.pdf.

กลุ่มวิจัยด้านการตลาดดิจิทัล. (2566). การพัฒนากระบวนการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการตลาดของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน. *วารสารการตลาดดิจิทัล,* 14(2), 55-70.

กมล สุดประเสริฐ. (2540). *การวิจัยปฏิบัติการแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงาน (พิมพ์ครั้งที่ 2).* กรุงเทพฯ: สำนักงานประสานงานโครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์.

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2552). *อาสาสมัครเกษตรด้านบัญชีหรือครูบัญชีอาสา.* กรุงเทพฯ: กรมตรวจบัญชีสหกรณ์.

กระทรวงสาธารณสุข. (2563). *การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการแพทย์ฉุกเฉินในชุมชน.* สืบค้นจาก http://www.moph.go.th/emergency-digital.

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. (2551). *รณรงค์ทำบัญชีครัวเรือน.* กรุงเทพฯ: กรมตรวจบัญชีสหกรณ์.

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. (2553). *รู้จด รู้จริง รู้จ่าย จะไม่จน ภูมิปัญญาทางบัญชี สร้างวิถีสู่อนาคต.* กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. (2559). *โครงการสร้างชีวิตใหม่อย่างพอเพียงด้วยบัญชีครัวเรือน" ณ จังหวัดกาญจนบุรี.* กรุงเทพฯ: กรมตรวจบัญชีสหกรณ์.

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. (2563). *ชุมชนบ้านผารังหมี เข้มแข็งด้วยการทำบัญชีครัวเรือนและบัญชีต้นทุนอาชีพ.* สืบค้นจาก https://www.cad.go.th/ewt_news.php?filename=index&nid=43268.

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. (2564). *แนวทางการทำบัญชีครัวเรือน.* กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

กรมปศุสัตว์. (2566). *ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือน.* บทความความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนของกรมปศุสัตว์.

กรมส่งเสริมการเกษตร. (2562). *การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการตลาดของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน.* สืบค้นจาก http://www.doae.go.th/digital-marketing.

กิตยาภรณ์ ประยูรพรหม. (2563). *การทำบัญชีครัวเรือน. บทความสพฐ. พอเพียง.* สืบค้นจาก https://suffecon.com.

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง. (2559). คู่มือการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ:

จิราภรณ์ ศรีคำ. (2547). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนวชิรวิทย์ ระดับประถมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ (วิทยานิพนธ์การบริหารการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

จินตนา สุจจานันท์. (2549). *การศึกษาและการพัฒนาชุมชน.* เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ใจราช พรหมรักษ์ และสุชานันท์ ทองมาก. (2566). ผลการจัดทำบัญชีครัวเรือนโดยใช้แอปพลิเคชันของกลุ่มตัวอย่างในตำบลห้วยงู อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท. *วารสารจันทรเกษมสาร.* 29(2), 222-237.

เฉลียว บุรีภักดี และคณะ. (2545). *ชุดวิชาการวิจัยชุมชน ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง. หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตการจัดการและประเมินโครงการ.* นนทบุรี: เอส. อาร์. พริ้นติ้งแมสโปรดักส์.

ชนนพร ยะใจมั่น. (2568). *การส่งเสริมการจดบัญชีรายรับรายจ่าย-ต้นทุนและสร้างการออมสำหรับครัวเรือน.* เชียงราย. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย.

ชรินทร ศรีวิฑูรย์. (2559). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบัญชี.* เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา.

ชัชพร มานะกิจ. (2561). *แรงจูงใจที่มีผลต่อความจงรักภักดีต่อองค์กรของพนักงานธุรกิจค้าปลีกสินค้าอุปโภคและบริโภคในรูปแบบซูเปอร์มาร์เก็ต* (การค้นคว้าอิสระระดับปริญญาโท). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

ชิดชไม วิสุตกุล. (2563). การพัฒนาชุมชนการเรียนรู้โดยผสมผสานเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างทักษะการวิจัยของนักศึกษา. *วารสารวิจัยและพัฒนาการศึกษา,* 14(2), 78-94.

ณัฏฐพันธ์ เขจรนันทน์ และฉัตยาพร เสมอใจ. (2548). *การจัดการ.* กรุงเทพฯ: บริษัท ซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด (มหาชน).

ณัฐรดา เหมือนเดช. (2566). *ปัจจัยที่มีผลต่อการนำเทคโนโลยี AI มาประยุกต์ใช้ในงานด้านบัญชีของนักบัญชีในกรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษา ChatGPT* (การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

นฤมล อริยพิมพ์. (2566). การจัดทำบัญชีด้วยแอปพลิเคชัน สำหรับผู้ประกอบการรุ่นใหม่ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ประเภทอาหาร อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. *วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ,* 12(1), 303–314.

นรินทร์ชัย พัฒนพงศา. (2546). *การมีส่วนร่วม: หลักการพื้นฐาน เทคนิคและกรณีตัวอย่าง (พิมพ์ครั้งที่ 2).* กรุงเทพฯ: สิริลักษณ์การพิมพ์.

นารีรัตน์ เพชรคง. (2563). *สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครในพื้นทีเขตจตุจักร* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). นนทบุรี : คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.

น้อย จันทร์อำไพ. (2552). *ระบบสารสนเทศทางการบัญชี.* กรุงเทพฯ.

ทิชากร สาราญชลารักษ์. (2555). *การบันทึกบัญชี รายรับ-รายจ่าย. แหล่งการเรียนรู้ครูทิชากร.* สืบค้นจาก https://sites.google.com/sitekruticha/bth-reiyn/ngan-thurkic/hnwy-thi-4 -kin-xyu-xyang-chlad/kar-banthuk-baychi-rayrab-ray-cay.

ทพฤทธิ์ เทพวิริยพงศ์. (2566). *รูปแบบการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมอาชีพเกษตรกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ธนพร ศรีสุวรรณ. (2563). การตัดสินใจทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ธนาคารออมสิน. (2551). *คู่มือการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชน.* กรุงเทพฯ: ธนาคารออมสิน.

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์. (2548). ครอบครัวเกษตรกรไทยร่วมใจ ทำบัญชีครัวเรือน. กรุงเทพฯ:ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์.

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์. (2549). โครงการ ครอบครัวเกษตรกรไทยร่วมใจ ทำบัญชีครัวเรือน. กรุงเทพฯ: ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์.

ธวัชชัย แจ้งเจริญ. (2563). *ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจและความผูกพันในองค์กรของบุคลากรในกลุ่มเจเนอเรชันวายของ บริษัท อสังหาริมทรัพย์ จำกัด (มหาชน)* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.

เนตรวดี เพชรประดับ และไฮดา สุดินปรีดา. (2568). การพัฒนาการจัดทำบัญชีด้วยการใช้แอปพลิเคชันฟรีแวร์ สำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีสานเสื่อกระจูดบ้านโคกพะยอม ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส. *วารสารอินทนิลบริหารศาสตร์.* 2(2), 22-72.

นฤมล อริยพิมพ์. (2565). ได้ศึกษาเรื่อง การจัดทำบัญชีด้วยแอปพลิเคชัน สำหรับผู้ประกอบการรุ่นใหม่ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ประเภทอาหาร อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. *วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. 12(1), 303-314.

ถวิลวดี บุรีกุล. (2543). *แนวคิดของการมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตย.* สืบค้นจาก : http//www.kpi.ac.th.

บ้านฉางไฮโดรฟาร์ม. (2567). *ระบบเกษตรอัจฉริยะ.* สืบค้นจาก https://www.banchanghydrofarm.com/smart-farm.

บุญสิริ สุวรรณเพชร. (2539). *คอมพิวเตอร์และซอฟแวร์ปฏิบัติการ.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เอส แอนด์ เคบุ๊คส์.

บุปผา คำนวณ. (2563). รูปแบบการจัดทำบัญชีครัวเรือนของกลุ่มชาติพันธุ์ไทใหญ่ ในอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน. *วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง,* 9(3), 28-40.

บริษัท แอลไลด์ อิเลคตรอนิคส์ คอมพิวเตอร์ จำกัด. (2565ก). *4 อันดับโปรแกรมบัญชียอดนิยม.* สืบค้นจาก https://allied-software.com/knowledge/4-account-program/.

ปรางทิพย์ เสยกระโทก , ธงชัย สิทธิกรณ์ และพงษ์ศักดิ์ ผกามาศ. (2568). แนวทางการจัดทำบัญชีที่เหมาะสมเพื่อนำไปสู่การพัฒนาระบบบัญชี ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหารจังหวัดนครพนม. *วารสารนวัตกรรมการจัดการและบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.* 2(2), 36-56.

ปภาพิต ศรีสว่างวงศ์. (2566ก). *การพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ปภาพิต ศรีสว่างวงศ์. (2566ข). การพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. *วารสารร่มยูงทอง*, 1(1).

ปาริชาต โยตะสิงห์, ศิริลักษณ์ มูลมาตย์, ณัฐริกา ทับภูตา, ชลทิพย์ หารินไสล และจันจิรา อำนาจเจริญ. (2563). *การศึกษาพฤติกรรมและสภาพปัญหาการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.* รายงานผลการวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

ปิติวัตติ์ ปิติพรภูวพัฒน์. (2560). *แรงจูงใจที่ส่งผลต่อความภักดีของพนักงานในเครือบริษัทไทยรัฐออนไลน์และไทยรัฐทีวี.* (การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต). คณะบริหารธุรกิจ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมลคลธัญบุรี.

ประสาท อิศรปรีดา. (2538). *สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา.* กรุงเทพฯ: นาอักษรการพิมพ์.

ประยูร ศรีประสาธน์. (2542). *รายงานการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา.* นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ปรัชญา ศรีบุญเรือง. (2563). นวัตกรรมการจัดการความรู้ด้านการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. สืบค้นจาก https://so04.tci-thaijo.org/index.php/NRRU/article/download/248434/174533/948553.

พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547. (2547). พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547.

พรทิพย์ สุขวัฒนาพร. (2548). *การศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้อยู่อาศัยต่อรูปแบบบริหารจัดการอาคารชุดที่ไม่ใช่นิติบุคคลอาคารชุด: กรณีศึกษา อาคารชุดโครงการเคหะชุมชนดินแดง 12 ชั้นการเคหะแห่งชาติ.* (ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

พลพธู ปียวรรณ และสุภาพร เชิงเอี่ยม. (2552). *ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (Management Information System).* กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์.

พูลสุข สังข์รุ่ง. (2550). *มนุษยสัมพันธ์ในองค์การ* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: บริษัท บี เคอินเตอร์ปริ้นท์ จำกัด.

เพราพิลาส ประสิทธิ์บุรีรักษ์. (2566). *ความสามารถทางระบบบัญชีดิจิทัลกับผลการดำเนินงาน : หลักฐานเชิงประจักษ์ของสำนักงานบัญชีในประเทศไทย. รายงานการวิจัย.* เชียงใหม่: คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา.

ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม และพรรณทิพย์ เพชรมาก. (2551). *การบริหารสังคม ศาสตร์แห่งศตวรรษเพื่อสังคมไทยและสังคมโลก.* กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน.

แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศไทย พ.ศ. 2545-2549. (2545) (พิมพ์ครั้งที่ 3). ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ.

ผกามาศ บุตรสาลี, สุพัตรา รักการศิลป์ และ แก้วมณี อุทิรัมย์. (2564). นวัตกรรมการจัดการความรู้ด้านการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการเสริมสร้างองค์ความรู้อย่างยั่งยืนของชุมชนสายยาว ตำบลถลุงเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์. *วารสารชุมชนวิจัย*, 16(1).

ภาวินีย์ ธนาอนวัช. (2566ก). *การจัดทำบัญชีครัวเรือนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการจัดการเศรษฐกิจระดับครัวเรือน* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ภาวินีย์ ธนาอนวัช. (2566ข). การจัดทำบัญชีครัวเรือนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการจัดการเศรษฐกิจระดับครัวเรือน. *วารสารบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น,* 5(1).

พิจิตรา ศุภสวัสดิ์กุล. (2566). การสื่อสารเพื่อสร้างพื้นที่ทางการเมืองในปัจจุบันและอนาคต: “สื่อสารอย่างไร ให้ชนะใจประชาชน” (วปท.66-38-300.250). นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.

พิมลจรรย์ นามวัฒน์. (2544). *ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารธุรกิจ* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: บริษัท เท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัล จำกัด.

วรปภา อารีราษฎร์. (2557). *การศึกษานวัตกรรมสื่ออีดีแอลทีวีเพื่อการเรียนการสอน : การประชุมวิชาการระดับนานาชาติ NCCIT 2014.* กรุงเทพฯ: คณะเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

มอร์ฟ. (2566). *แนะนำแอพรายรับรายจ่าย จัดการเงินให้เป็นเรื่องง่าย โหลดได้ทั้ง iOS และ Android อัปเดต 2023.* สืบค้นจาก https://notebookspec.com/web/686816-wallet-apps-suggest-for-you.

มลฤดี ปุริเส. (2565). *ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการทำงานกับความผูกพันองค์กรของครูโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสงคราม* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ.

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี. (2566). *โครงการบริการวิชาการ อบรมบัญชีครัวเรือน ชุมชนวัดปุรณาวาส.*

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. (2564). *นวัตกรรมการจัดการความรู้ด้านการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.* สืบค้นจาก https://so04.tci-thaijo.org/index.php/NRRU/article/download/248434/174533/948553.

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. (2563). *แนวทางการพัฒนาการทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนในชุมชน.* สืบค้นจาก https://etheses.psru.ac.th/libirpsru/sites/default/files/site/default/thesis/chapter5_13.pdf.

มหาวิทยาราชภัฏมหาสารคาม. (2566ก). *แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560–2579) ฉบับปรับปรุง 11 ตุลาคม 2561.* กลุ่มงานสารสนเทศ กองนโยบายและแผน.

มหาวิทยาราชภัฏมหาสารคาม หน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจ. (2566ข). *การสำรวจปัญหา บริบทความต้องการ ในการจัดทำบัญชีครัวเรือน.* มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

มหาวิทยาราชภัฏสุราษฎ์ธานี. (2566). *ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบัญชี.* สืบค้นจาก https://hiperc.sru.ac.th/pluginfile.php.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2567). *การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในงานฝึกอบรมให้ประสบความสำเร็จ.* สืบค้นจาก เว็บไซต์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

เมตต์ เมตต์การุณ์จิต. (2553). *การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม: ประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และราชการ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.

ลักขณา สริวัฒน์. (2544). *จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน.* กรุงเทพฯ: โอ.เอส.

ลภัสรดา พิชญาธีรนาถ. (2565). *การพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันบัญชีรับ-จ่ายครัวเรือนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จังหวัดเลย.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). เลย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

ลภัสรดา พิชญาธีรนาถ. (2566ก). การพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันบัญชีรับ-จ่ายครัวเรือนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จังหวัดเลย. *วารสารบริหารธุรกิจและศิลปะศาสตร์,* 11(1).

ลภัสรดา พิชญาธีรนาถ, สติยา คลินสุขอ, หฤทัยคุณา สุขสิน, รุ่งนภา พิชัย, และ กรรทิรา ภาระบัณฑิต. (2566ข). การพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันบัญชีรายรับ-รายจ่ายครัวเรือนกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จังหวัดเลย. *วารสารรัฐศาสตร์และศิลปศาสตร์ ราชภัฏเลย,* 11(1), 69-84.

รุจิรา ตัณฑพงษ์. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานกับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

รัชนีพร เศรษฐสักโก. (2543). *ระบบสารสนเทศทางการบัญชี* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วรภร ศิลาเจริญธนกิจ และกฤตยชญ์ คำมิ่ง. (2568). รูปแบบบัญชีครัวเรือนและพฤติกรรมการออมของครัวเรือน ในชุมชนตำบลท้ายเกาะ อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี. *วารสารสิ่งแวดล้อมศึกษาการแพทย์และสุขภาพ,* 10(3), 869–877.

วราภรณ์ พรหมทอง. (2565). การพัฒนาการวางแผนและการดำเนินงานอย่างเป็นระบบเพื่อส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในชุมชน. *วารสารการบริหารและพัฒนา,* 8(1), 45-60.

วาริพิณ มงคลสมัย. (2563). *การจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนในตำบลห้วยทรายอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่.* เชียงใหม่ : คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

วันชัย วัฒนศัพท์. (2553). *คนไทยไม่ทอดทิ้งกัน: คู่มือการจัดการสร้างความปรองดองในระบบบริการสาธารณสุข.* ขอนแก่น: ศิริภัณฑ์ ออฟเซ็ท.

วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21.* กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรีสฤษดิ์วงศ์.

วิโรจน์ ศรีหิรัญ, & กฤษณะ เชื้อชัยนาท. (2564). กลยุทธ์การสื่อสารแบบมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขันในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา,* 16(1), 19-37.

ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจพอเพียง. (2562). *การจัดทำบัญชีครัวเรือนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.* สืบค้นจาก https://libdoc.dpu.ac.th/thesis/Sununta.Sri.pdf

ศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม วรปภา อารีราษฎร์ และ ธรัช อารีราษฎร์. (2567). *การศึกษาคุณลักษณะของแอพพลิเคชันบันทึการรับจ่ายเงินที่ใช้งานผ่านโทรศัพท์มือถือ.* ใน การประชุมวิชาการระดับชาติการจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรม ครั้งที่ 10, สมาคมวิชาชีพเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น, 8 มีนาคม 2567 น. 419-428.

ศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม, วรปภา อารีราษฎร์ และ และธรัช อารีราษฎร์. (2568). *การศึกษาความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน.* ใน การประชุมวิชาการระดับชาติการจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรม ครั้งที่ 11, สมาคมวิชาชีพเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น, 10 มีนาคม 2568 น. 156-163.

ศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม, อาภรณีน์ อินฟ้าแสง และ ดวงตา สราญรมย์. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและความผูกพันต่อองค์กรของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. *วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล,* 9(2), 137-146.

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน. (2562). *การพัฒนาระบบการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.* สืบค้นจาก https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JCDLQ/article/view/133722.

สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. (2565). *การพัฒนาระบบการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.* สืบค้นจาก https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JCDLQ/article/view/133722.

สภาวิชาชีพบัญชีแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์. (2558). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบัญชี. กรุงเทพมหานคร.*

สมชาย สุขเจริญ. (2564). การพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการจัดทำบัญชีครัวเรือนในชุมชนชนบทของประเทศไทย. *วารสารการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ*, 18(2), 30-47.

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี. (2540). *ประมวลพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาท.* กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

สมศักดิ์ นามมงคล. (2564). บัญชีครัวเรือนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในยุคโลกาภิวัตน์. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร,* 12(1), 162-171.

สิทธิโชค วรานุสันติกุล. (2546). *จิตวิทยาสังคม.* กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

สุทธิดา วงศ์สุวรรณ. (2565). การออกแบบและพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนในชุมชนชนบทของประเทศไทย. *วารสารเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมดิจิทัล,* 15(1), 45-62.

สุธี วรประดิษฐ์. (2568). *การมีส่วนร่วมของชุมชน.* เข้าถึงได้จาก trat.nfe.go.th/trat/topic5_old.php?page=5.

สุธิรา จันทร์ปุ่ม. (2566). *การเคราะห์รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับนักศึกษาบกพร่องทางการได้ยินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาสารคาม : คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

สุทธิชัย ขันทอง และขจิต ณ กาฬสินธุ์. (2564). ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของวิสัยทัศน์องค์กรสมรรถนะทางการบัญชีเทคโนโลยีทางการบัญชีและสภาพแวดล้อมในการดำเนินงานที่มีต่อการประยุกต์ใช้การบัญชีดิจิทัลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารวิทยาการจัดการสมัยใหม่. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.* 4(1), 43-54.

สุธิดา ชิโนดม. (2545). *การศึกษาโครงการรณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจแก่เด็กและเยาวชนเกี่ยวกับยาเสพติด ศึกษาเฉพาะสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง.* มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุภางค์ จันทวานิช. (2547). *พฤติกรรมรวมหมู่ในสังคมและวัฒนธรรม* (พิมพ์ครั้งที่ 9). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุพรรษา อนันต์. (2556). *การบัญชีครัวเรือนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองไผ่ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.

สุพัตรา สุภาพ. (2546). *สังคมวิทยา.* (พิมพ์ครั้งที่ 21). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

สุมา ดำพิทักษ์ และ ธัญการนต์ คชฤทธิ์. (2563). การยอมรับระบบคลาวด์ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ระบบสารสนเทศการบัญชีภาคธุรกิจสำหรับผู้ทำบัญชี. *วารสารศิลปะการจัดการ,* 4(1), 13-22.

สุรศักดิ์ สงวนพงษ์, สมชาย นิลอุบล, และ วิชัย อรรถเสรีชัย. (2562). การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี,* 10(2), 112-130.

สุวีริยาสาส์น. (2544). *การสื่อสารกับระบบสารสนเทศ.* กรุงเทพฯ.

สำนักงานคณะกรรมการขั้นพื้นฐาน. (2566). *บทที่ 14 การทำบัญชีครัวเรือน.* สืบค้นจาก https://suffecon.com/2020/06/23.

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก. (2564). *โครงการ SMEs GROWTH.* สืบค้นจาก https://www.eeco.or.th/smes-growth.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2566). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570).

สำนักงานเลขานุการ คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน. (2566). *วิสาหกิจชุมชนน่ารู้.* สืบค้นจาก http://www.sceb.doae.go.th/.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2019). *รายงานสถิติเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศไทย.* กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ.

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. (2564). *The role of household accounting in economic development.* Bangkok: Ministry of Finance.

สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล. (2567). *การส่งเสริมชุมชนประยุกต์ใช้ดิจิทัล.* สืบค้นจาก https://www.depa.or.th/digitalservice/digital-transformation-Fund-for-community.

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี. (2567). *การอบรมทักษะดิจิทัลและการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์.* สืบค้นจาก เว็บไซต์สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี.

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์. (2020). เทคโนโลยีสารสนเทศคืออะไร?. สืบค้นจาก https://www.etda.or.th.

สำนักบริหารทรัพย์สินและสิทธิประโยชน์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. (2561). คู่มือการปฏิบัติงาน. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.

หทัยพันธ์ ศรีงาม. (2566). *5 ประโยชน์การทำบัญชีครัวเรือน.* กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเวียง. (2567). *โครงการดิจิทัลให้บริการประชาชน.* สืบค้นจาก http://www.robwiang.go.th/e-office.

อัญชลี อาจนอก. (2564). แนวทางการจัดการระบบข้อมูลชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของศูนย์ดิจิทัลชุมชน. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร,* 9(1), 85-96.

อัจฉรา เฮ่ประโคน. (2565). *ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักเรียนโรงเรียนไหล่หินวิทยา ตำบลไหล่หิน อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง.* รายงานการวิจัย. เชียงใหม่ : คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

อรพินทร์ วงษ์อินทร์. (2561). *การจัดทำบัญชีครัวเรือนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.* มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

อรวรรณ พรรณแซ่อึ้ง. (2562). *บทที่ 1 ระบบสารสนเทศทางการบัญชีและการบัญชี.* สืบค้นจาก https://mint-orawant.blogspot.com/2019/10/1.html.

อรุณี อย่างธารา, อรสา วีระประดิษฐ์, ณัฏฐพร เหล่าธรรมทัศน์, และ วิภาดา ตันติประภา. (2554). *การบัญชีการเงิน.* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อนงค์วรรณ อุประดิษฐ์. (2566). ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). ลำปาง: วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง.

อุเทน เลายำทา. (2565). *การประยุกต์โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี.* (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ.

อุทัย หิรัญโต. (2526). *สารานุกรมศัพท์สังคมวิทยา มานุษยวิทยา.* กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

อุทัย ปริญญาสุทธินันท์. (2560). วิสาหกิจเพื่อสังคม: การต่อยอดวิสาหกิจชุมชนและสวัสดิการชุมชนเพื่อการจัดการชุมชนทุ่งตำเสา. *วารสารการพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิต*, 5(2), 353-381.

อุทัยวรรณ จรุงวิภู, (2544). *การสื่อสารกับระบบสารสนเทศ.* กรุงเทพฯ :สุริยาสาส์น.

Asongu, S. A., & Nwachukwu, J. C. (2018). "Mobile money and inclusive development in the post-2015 development agenda. *International Journal of Social Economics,* 45(1), 1-17.

Asian Development Bank (ADB). (2020). *Financial management and household resilience.* Manila: ADB Publishing.

Arnstein, S. R. (1969). A ladder of citizen participation. *Journal of the American Institute of Planners,* 35(4), 216–224.

Bank of Thailand. (2021). *Household financial planning and sustainability.* Bangkok: BOT Press.

Bandura, Albert. (1977). *Social learning theory.* New Jersey: Prentice-Hall.

Beach, D. S. (1965). *Personnel: The management of people at work.* New York, NY: Macmillan.

Bloom, B. S., et al. (1956). *Taxonomy of educational objectives: Cognitive and affective domains.* New York: David McKay.

Brown, P. (2020). *Financial literacy and household budgeting.* Oxford University Press.

Bitrián, P., Buil, I., & Catalan, S. (2021). "Making finance fun: the gamification of personal financial management apps. *International Journal of Bank Marketing*, 39(6), 1162-1188.

Cohen, J. M., & Uphoff, N. T. (1981). *Rural development participation: Concepts and measures for project design, implementation and evaluation.* Ithaca, NY: Cornell University.

Davis, F. D. (1989). *Perceived usefulness, perceived ease of use, and user acceptance of information technology.* MIS Quarterly, 13(3), 319–340.

Dwivedi, Y. K., Rana, N. P., Jeyaraj, A., Clement, M., & Williams, M. D. (2019). Re-examining the unified theory of acceptance and use of technology (UTAUT): Towards a greater theoretical alignment. *Information Systems Frontiers,* 21(3), 717-735.

Financial Literacy and Education Commission (FLEC). (2020). *Improving household financial literacy and stability.* Washington, DC: U.S. Department of the Treasury.

Frederick, H. (1959). *The motivation to work.* New York: John Wiley & Sons.

Ghasemi, B., & Shajari, M. (2020). The impact of personal financial management (PFM) application usage on users' financial literacy. *Journal of Accounting and Management Review,* 16(4), 1-13.

Herzberg, F. (1959). *The motivation to work.* New York, NY: John Wiley & Sons.

Huntington, S., & Nelson, S. (1975). *No easy choice: Political participation in developing countries.* New York: Harvard University Press.

Intasorn, Y., Chareone, K., & Mahyoh, A. (2023). *การพัฒนาต้นแบบแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน. การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ มหาวิทยาลัยเนชั่น, 685–693.* สืบค้นจาก https://idcneu.com/neunic2023/file_article/st/neunic2023-st-18.pdf

International Monetary Fund (IMF). (2019). *Financial literacy and household economic stability.* Washington, DC: IMF Publications.

Jariyapong, P. (2020). *Effective household accounting techniques.* Chulalongkorn University Press.

Kenneth C. Laudon, & Jane P. Laudon. (2560). *Management information systems. Bangkok.*

Kerlinger, F. N. (1988). *Foundations of behavioral research* (3rd ed.). New York, NY: Holt, Rinehart and Winston.

King, T. A., Lembke, V. C., & Smith, K. D. (2001). *Accounting: The language of business.* New York, NY: McGraw-Hill.

Koufman, H. F. (1949). Defining autonomous groups. *Journal of the American Institute of Planners,* 15(2), 26–34.

Kramer, J., & Wurst, B. (2020). The effect of mobile personal financial management applications on individual saving behavior. *Journal of Behavioral Finance,* 21(3), 302-315.

Laudon, K. C., & Laudon, J. P. (2020). *Management information systems: Managing the digital firm* (16th ed.). Pearson.

Luo, J., He, J., & Xu, Y. (2020). The drivers of FinTech adoption: an investigation of mobile payment users. J*ournal of Electronic Commerce Research,* 21(1), 1-20.

Lusardi, A., & Mitchell, O. S. (2014). The economic importance of financial literacy: Theory and evidence. *Journal of Economic Literature*, 52(1), 5–44.

Maslow, A. H. (1974). *Motivation and personality.* New York: Harper & Brothers.

Maslow, A. H. (1987). *Motivation and personality* (3rd ed.). New York, NY: Harper & Row.

Maslow, A. H. (1943). *A theory of human motivation. Psychological Review, 50*(4), 370–396.

Ministry of Foreign Affairs of Denmark. (2024). *Digital solutions to societal challenges.* สืบค้นจาก https://denmark.dk/innovation-and-design/digital-solutions

Ministry of Industry and Information Technology of China. (2023). *China's digital innovation development strategy.* Retrieved from http://www.miit.gov.cn

Morduch, J. (1999). The microfinance promise. J*ournal of Economic Literature*, 37(4), 1569–1614.

Mulgan, G. (2019). *Social innovation: How societies find the power to change.* Policy Press.

National Science and Technology Development Agency. (2021). BCG economy model: *A new pathway for Thailand's sustainable economy.* NSTDA Journal, 5(1), 12–21.

National Statistical Office of Thailand. (2021). *Household economic survey report.* Bangkok: NSO Press.

Oxford University Press. (2019). *Oxford English Dictionary* (3rd ed.). Oxford University Press.

Porter, M. E. (1998). *Clusters and the new economics of competition.* Harvard Business Review, 76(6), 77–90.

Poster, G. (1973). *Traditional societies and technological change.* New York: Harper & Row.

Pride, W. M., Hughes, R. J., & Kapoor, J. R. (2539). *หลักการบัญชีเบื้องต้น.* กรุงเทพมหานคร.

Putti, J. M. (1987). *A comparative study of employee participation in management in Singapore and Malaysia.* Singapore: National University of Singapore.

Republic of Estonia Information System Authority. (2024). *X-Road.* สืบค้นจาก https://www.ria.ee/en/x-road.html

Rogers, E. M. (2003). *Diffusion of innovations* (5th ed.). New York: Free Press.

Smart Nation and Digital Government Office. (2024). *About Smart Nation.* สืบค้นจาก https://www.smartnation.gov.sg/why-Smart-Nation

Smith, J. (2021). *Digital finance and household economy.* Cambridge University Press.

Sooksomchitra, S. (2019). *Household financial management in Thailand. Bangkok University Press.*

The American Institute of Certified Public Accountants. (1966). *Accounting firms & practitioners, 1966 list.* American Institute of Certified Public Accountants.

Tois, J. R., & Carroll, K. M. (1982). *Motivation and organizational behavior.* New York, NY: Random House.

Turban, E., Pollard, C., & Wood, G. (2018). *Information technology for management: On-demand strategies for performance, growth and sustainability* (11th ed.). Wiley.

United Nations. (1981). *Popular participation in decision making for development: A review of practice in selected countries of Africa and Latin America.* New York, NY: Author.

United Nations Development Programme (UNDP). (2019). *Financial empowerment for households.* Geneva: UNDP.

Vietnam Ministry of Information and Communications. (2023). *Vietnam's digital economy report 2023.* Retrieved from https://english.mic.gov.vn

Weiten, W. (1997). *Psychology of education.* The United States of America: Von Hoffmann.

William, E. (1976). *Electoral participation in a low stimulus election. Rural Development,* 4(1).

World Bank. (2020). *Household economic behavior and financial decision-making. Washington,* DC: World Bank Publications.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและประเมินเครื่องมือวิจัย

ระยะที่ 1 : กลุ่มที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามเกี่ยวกับการสังเคราะห์รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายละเอียด
1	อาจารย์ ดร.พิมาย วงค์ทา	1.ที่อยู่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง 2.คุณวุฒิ : ปร.ด. การบริหารธุรกิจ 3.ประสบการณ์ : สอน วิจัย และพัฒนาเครื่องมือการวิจัย
2	อาจารย์ ดร.หทัยรัตน์ หอมไกรลาศ	1.ที่อยู่ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร 2.คุณวุฒิ : ปร.ด. การจัดการเทคโนโลยี 3.ประสบการณ์ : สอน วิจัย และพัฒนาเครื่องมือการวิจัย
3	อาจารย์ ดร.ณพรรธนนท์ ทองปาน	1.ที่อยู่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2.คุณวุฒิ : ปร.ด. เทคโนโลยีสารสนเทศ 3.ประสบการณ์ : สอน วิจัย และพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

ระยะที่ 1 : กลุ่มที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายละเอียด
1	อาจารย์ ดร.พิมาย วงค์ทา	1.ที่อยู่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง 2.คุณวุฒิ : ปร.ด. การบริหารธุรกิจ 3.ประสบการณ์ : สอน วิจัย และพัฒนาเครื่องมือการวิจัย
2	อาจารย์ ดร.ณพรรธนนท์ ทองปาน	1.ที่อยู่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2.คุณวุฒิ : ปร.ด. เทคโนโลยีสารสนเทศ 3.ประสบการณ์ : สอน วิจัย และพัฒนาเครื่องมือการวิจัย
3	อาจารย์ ดร.นายกฤษดา หินเธาว์	1.ที่อยู่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2.คุณวุฒิ : ปร.ด. เทคโนโลยีสารสนเทศ 3.ประสบการณ์ : สอน วิจัย และพัฒนาเครื่องมือการวิจัย
4	ผศ.ดร.กนิษฐา อินธิชิต	1.ที่อยู่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ 2.คุณวุฒิ : ปร.ด. การจัดการเทคโนโลยี 3.ประสบการณ์ : สอน วิจัย และพัฒนาเครื่องมือการวิจัย
5	ผศ.ดร.วีรศักดิ์ ฟองเงิน	1.ที่อยู่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง 2.คุณวุฒิ : ปร.ด. การจัดการเทคโนโลยี 3.ประสบการณ์ : การบริการวิชาการ และบูรณาการเรียนการสอนกับการบริการวิชาการ
6	อาจารย์ ดร.สำราญ วานนท์	1.ที่อยู่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ 2.คุณวุฒิ : ปร.ด. คอมพิวเตอร์ศึกษา 3.ประสบการณ์ : สอน วิจัย และพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

ที่	ชื่อ-สกุล	รายละเอียด
7	อาจารย์ ดร.หทัยรัตน์ หอมไกรลาศ	1.ที่อยู่ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร 2.คุณวุฒิ : ปร.ด. การจัดการเทคโนโลยี 3.ประสบการณ์ : การบริการวิชาการ และบูรณาการเรียนการสอนกับการบริการวิชาการ
8	ดร.จักรกริช คำสม	1.ที่อยู่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2.คุณวุฒิ : ปร.ด. การจัดการเทคโนโลยี 3.ประสบการณ์ : สอน วิจัย และพัฒนาเครื่องมือการวิจัย
9	ดร.ธีระพงษ์ เลิศทิฐิวงศ์	1.ที่อยู่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา 2.คุณวุฒิ : ปร.ด. การจัดการเทคโนโลยี 3.ประสบการณ์ : สอน วิจัย และพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

ระยะที่ 2 : กลุ่มที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายละเอียด
1	อาจารย์ ดร.พิมาย วงค์ทา	1.ที่อยู่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง 2.คุณวุฒิ : ปร.ด. การบริหารธุรกิจ 3.ประสบการณ์ : สอน วิจัย และพัฒนาเครื่องมือการวิจัย
2	อาจารย์ ดร.หทัยรัตน์ หอมไกรลาศ	1.ที่อยู่ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร 2.คุณวุฒิ : ปร.ด. การจัดการเทคโนโลยี 3.ประสบการณ์ : สอน วิจัย และพัฒนาเครื่องมือการวิจัย
3	อาจารย์ ดร.ณพรรธนนท์ ทองปาน	1.ที่อยู่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2.คุณวุฒิ : ปร.ด. เทคโนโลยีสารสนเทศ 3.ประสบการณ์ : สอน วิจัย และพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

ระยะที่ 2 : กลุ่มที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ประเมินความเหมาะสมของคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน และประเมินความเหมาะสมของแอพพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me)

ที่	ชื่อ-สกุล	รายละเอียด
1	อาจารย์ ดร.พิมาย วงค์ทา	1.ที่อยู่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง 2.คุณวุฒิ : ปร.ด. การบริหารธุรกิจ 3.ประสบการณ์ : สอน วิจัย และพัฒนาเครื่องมือการวิจัย
2	อาจารย์ ดร.ณพรรธนนท์ ทองปาน	1.ที่อยู่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2.คุณวุฒิ : ปร.ด. เทคโนโลยีสารสนเทศ 3.ประสบการณ์ : สอน วิจัย และพัฒนาเครื่องมือการวิจัย
3	อาจารย์ ดร.นายกฤษดา หินเธาว์	1.ที่อยู่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2.คุณวุฒิ : ปร.ด. เทคโนโลยีสารสนเทศ 3.ประสบการณ์ : สอน วิจัย และพัฒนาเครื่องมือการวิจัย
4	ผศ.ดร.กนิษฐา อินธิชิต	1.ที่อยู่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ 2.คุณวุฒิ : ปร.ด. การจัดการเทคโนโลยี 3.ประสบการณ์ : สอน วิจัย และพัฒนาเครื่องมือการวิจัย
5	ผศ.ดร.วีรศักดิ์ ฟองเงิน	1.ที่อยู่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง 2.คุณวุฒิ : ปร.ด. การจัดการเทคโนโลยี 3.ประสบการณ์ : การบริการวิชาการ และบูรณาการเรียนการสอนกับการบริการวิชาการ
6	อาจารย์ ดร.สำราญ วานนท์	1.ที่อยู่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ 2.คุณวุฒิ : ปร.ด. คอมพิวเตอร์ศึกษา 3.ประสบการณ์ : สอน วิจัย และพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

ที่	ชื่อ-สกุล	รายละเอียด
7	อาจารย์ ดร.หทัยรัตน์ หอมไกรลาศ	1.ที่อยู่ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร 2.คุณวุฒิ : ปร.ด. การจัดการเทคโนโลยี 3.ประสบการณ์ : การบริการวิชาการ และบูรณาการเรียนการสอนกับการบริการวิชาการ
8	ดร.จักรกริช คำสม	1.ที่อยู่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2.คุณวุฒิ : ปร.ด. การจัดการเทคโนโลยี 3.ประสบการณ์ : สอน วิจัย และพัฒนาเครื่องมือการวิจัย
9	ดร.ธีระพงษ์ เลิศทิฐิวงศ์	1.ที่อยู่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา 2.คุณวุฒิ : ปร.ด. การจัดการเทคโนโลยี 3.ประสบการณ์ : สอน วิจัย และพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

ระยะที่ 3 - 4 : กลุ่มที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน **ประเมินความสอดคล้อง**ของแบบสอบถามเกี่ยวกับการทดลองใช้และการยอมรับคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายละเอียด
1	อาจารย์ ดร.พิมาย วงค์ทา	1.ที่อยู่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง 2.คุณวุฒิ : ปร.ด. การบริหารธุรกิจ 3.ประสบการณ์ : สอน วิจัย และพัฒนาเครื่องมือการวิจัย
2	ผศ.ดร.กนิษฐา อินธิชิต	1.ที่อยู่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ 2.คุณวุฒิ : ปร.ด. การจัดการเทคโนโลยี 3.ประสบการณ์ : สอน วิจัย และพัฒนาเครื่องมือการวิจัย
3	อาจารย์ ดร.ณพรรธนนท์ ทองปาน	1.ที่อยู่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2.คุณวุฒิ : ปร.ด. เทคโนโลยีสารสนเทศ 3.ประสบการณ์ : สอน วิจัย และพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

ภาคผนวก ข

เครื่องมือวิจัย

แบบสอบถาม บริบท ปัญหา ความต้องการและแนวทางในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ตอนที่ 1 คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์บริบท ปัญหา ความต้องการและแนวทางในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือน เป็นคำถามปลายเปิด

ตอนที่ 1 คำชี้แจง

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบริบท ปัญหา ความต้องการและแนวทางในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ตอนที่ 1 คำชี้แจง

ขอความอนุเคราะห์ท่านพิจารณาตอบประเด็นข้อคำถามที่แนบมาพร้อมนี้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ตามระดับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

คะแนน 5 มีความเหมาะสม หรือเห็นด้วยในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 มีความเหมาะสม หรือเห็นด้วยในระดับมาก

คะแนน 3 มีความเหมาะสม หรือเห็นด้วยในระดับปานกลาง

คะแนน 2 มีความเหมาะสม หรือเห็นด้วยในระดับน้อย

คะแนน 1 มีความเหมาะสม หรือเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ข้อมูลผู้วิจัย

นายศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม นักศึกษาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชานวัตกรรมการจัดการเทคโนโลยี
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
มือถือ 085-5846772 อีเมล์ sp2.sikarin@gmail.com

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธรัช อารีราษฎร์ (ที่ปรึกษาหลัก)
อาจารย์ ดร.ธารีชล ดงสงคราม (ที่ปรึกษาร่วม)

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ – สกุล .....

เบอร์โทรศัพท์ .....

ที่อยู่ที่ติดต่อได้ .....

.....

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบริบท ปัญหา ความต้องการและแนวทางในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือน

1. บริบทของชุมชนมีความต้องการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนใช่หรือไม่ พร้อมเหตุผล

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหาของชุมชนเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนมีใช่หรือไม่ พร้อมเหตุผล

.....

.....

.....

.....

.....

3. ความต้องการของชุมชนในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนมีใช่หรือไม่ พร้อมเหตุผล

.....

.....

.....

.....

.....

4. ท่านคิดว่ามีแนวทางใดที่ทำให้การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนมีประสิทธิภาพ ใช่หรือไม่ พร้อมอธิบาย

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณ ผู้วิจัย

แบบสอบถามความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับบริบท ปัญหา และความต้องการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชน

แบบสอบถามความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับบริบท ปัญหา และความต้องการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชน ประกอบด้วย 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 คำชี้แจง

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบริบท ปัญหา ความต้องการและแนวทางในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ตอนที่ 1 คำชี้แจง

ขอความอนุเคราะห์ท่านพิจารณาตอบประเด็นข้อคำถามที่แนบมาพร้อมนี้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ตามระดับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

คะแนน 5 มีความเหมาะสม หรือเห็นด้วยในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 มีความเหมาะสม หรือเห็นด้วยในระดับมาก

คะแนน 3 มีความเหมาะสม หรือเห็นด้วยในระดับปานกลาง

คะแนน 2 มีความเหมาะสม หรือเห็นด้วยในระดับน้อย

คะแนน 1 มีความเหมาะสม หรือเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ข้อมูลผู้วิจัย

นายศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม นักศึกษาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชานวัตกรรมการจัดการเทคโนโลยี
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
มือถือ 085-5846772 อีเมล์ sp2.sikarin@gmail.com

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธรัช อารีราษฎร์ (ที่ปรึกษาหลัก)
อาจารย์ ดร.ธารีชล ดงสงคราม (ที่ปรึกษาร่วม)

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ – สกุล .....

เบอร์โทรศัพท์ .....

ที่อยู่ที่ติดต่อได้ .....

.....

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อบริบท ปัญหา และความต้องการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชน

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
การรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับบัญชีครัวเรือน					
1. ไม่เข้าใจความสำคัญของการจัดทำบัญชีครัวเรือน					
2. ทราบวิธีการบันทึกรายรับ-รายจ่ายในแต่ละวัน					
3. ไม่เคยมีประสบการณ์ในการใช้แอปพลิเคชันเพื่อบันทึกบัญชีครัวเรือน					
4. เชื่อว่าการทำบัญชีครัวเรือนช่วยควบคุมการใช้จ่ายได้ดีขึ้น					
5. สามารถวิเคราะห์รายรับ-รายจ่ายเพื่อวางแผนการเงินในครัวเรือนได้					
พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน					
6. เคยใช้แอปพลิเคชันหรือแพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อทำบัญชีครัวเรือน					
7. พบว่าแอปพลิเคชันช่วยให้การบันทึกรายรับ-รายจ่ายง่ายขึ้น					
8. มีการบันทึกข้อมูลทางการเงินอย่างสม่ำเสมอผ่านแอปพลิเคชัน					
9. ชอบการแจ้งเตือนหรือฟีเจอร์ที่ช่วยกระตุ้นการบันทึกบัญชีในแอปพลิเคชัน					
10. รู้สึกว่าเทคโนโลยีช่วยให้การจัดทำบัญชีครัวเรือนมีประสิทธิภาพมากขึ้น					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
แรงจูงใจและการมีส่วนร่วมในการจัดทำบัญชีครัวเรือน					
11. มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อวางแผนการเงินระยะยาว					
12. รู้สึกสนใจหากมีรางวัลหรือกิจกรรมจูงใจจากการบันทึกบัญชีครัวเรือน					
13. มีส่วนร่วมในกลุ่มหรือชุมชนออนไลน์เกี่ยวกับการบันทึกบัญชีครัวเรือน					
14. สนใจหากมีการอบรมหรือเวิร์คช็อปออนไลน์เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือน					
15. เห็นว่าการจัดทำบัญชีครัวเรือนร่วมกับครอบครัวช่วยเสริมความสามัคคี					

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นที่มีต่อเทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล					
1. รู้สึกว่าแอปพลิเคชันที่ใช้ซับซ้อนและใช้งานยาก					
2. กังวลเรื่องความปลอดภัยของข้อมูลทางการเงินบนแอปพลิเคชัน					
3. มีปัญหาในการจดจำรหัสผ่านหรือวิธีการใช้งานแอปพลิเคชัน					
4. พบว่าการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างแอปพลิเคชันกับบัญชีธนาคารมีปัญหา					
5. รู้สึกว่าการบันทึกข้อมูลรายวันผ่านแอปพลิเคชันเป็นเรื่องน่าเบื่อ					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน					
6. สนับสนุนให้มีการส่งเสริมการใช้แอปพลิเคชันสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนในชุมชน					
7. คิดว่าการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมในครอบครัวในการทำบัญชีครัวเรือน					
8. เห็นด้วยว่าควรมีระบบสะสมแต้มหรือรางวัลเพื่อสร้างแรงจูงใจในการบันทึกบัญชี					
9. ต้องการให้มีบทเรียนออนไลน์หรือวิดีโอแนะนำวิธีการใช้แอปพลิเคชันจัดทำบัญชี					
10. คิดว่าการสร้างชุมชนออนไลน์เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำบัญชีครัวเรือนจะเป็นประโยชน์					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณ ผู้วิจัย

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อความเหมาะสมของรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ

แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น แบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำชี้แจง เป็นข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้น

ตอนที่ 2 ข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อองค์ประกอบของรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี

ตอนที่ 1 คำชี้แจง ให้ลงค่าคะแนนตามระดับความคิดเห็นในแต่ละรายการที่ประเมิน ดังนี้

ระดับที่ 5 หมายถึง เห็นด้วย/เหมาะสมในระดับมากที่สุด

ระดับที่ 4 หมายถึง เห็นด้วย/เหมาะสมในระดับมาก

ระดับที่ 3 หมายถึง เห็นด้วย/เหมาะสมในระดับปานกลาง

ระดับที่ 2 หมายถึง เห็นด้วย/เหมาะสมในระดับน้อย

ระดับที่ 1 หมายถึง เห็นด้วย/เหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ให้ทำเครื่องหมาย √ ในตารางระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

เอกสาร ประกอบด้วย

1. เอกสารหมายเลข 1 เค้าโครงการสังเคราะห์รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

2. เอกสารหมายเลข 2 การสังเคราะห์กรอบแนวคิดการวิจัย เรื่องรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

3. เอกสารหมายเลข 3 องค์ประกอบรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ข้อมูลผู้วิจัย

นายศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม นักศึกษาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการจัดการเทคโนโลยี
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
มือถือ 085-5846772 อีเมล์ sp2.sikarin@gmail.com

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธรัช อารีราษฎร์
ดร. ธารีชล ดงสงคราม

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ

ชื่อ – สกุล .....

เบอร์โทรศัพท์ .....

ที่อยู่ที่ติดต่อได้ .....

.....

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อองค์ประกอบของรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ด้านความเหมาะสมองค์ประกอบของรูปแบบ					
1.1) รูปแบบที่ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ					
1.2) องค์ประกอบด้านนโยบายและบริบทความต้องการ					
1.3) องค์ประกอบด้านหลักการและทฤษฎี					
1.4) องค์ประกอบด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน					
1.5) เทคโนโลยี					
1.6) บุคลากร					
1.7) องค์ประกอบด้านตัวชี้วัดความสำเร็จ					
2. ด้านความเหมาะสมของด้านนโยบายและบริบทความต้องการ					
2.1) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี					
2.2) แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม					
2.3) สภาพบริบท ความต้องการ ของชุมชน					
3. ด้านความเหมาะสมของหลักการและทฤษฎี					
3.1) การมีส่วนร่วม					
3.2) การสร้างแรงจูงใจ					
3.3) การทำบัญชีครัวเรือน					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
3.4) ทฤษฎีการยอมรับเทคโนโลยี					
4. ด้านความเหมาะสมของการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน					
4.1) กระบวนการ PAOR					
4.2) กิจกรรมการดำเนินงาน					
4.3) รายละเอียดกิจกรรมการดำเนินงาน					
4.4) ระดับความสำเร็จของตัวชี้วัด					
4.5) ผลลัพธ์					
4.6) เทคโนโลยี					
4.7) บุคลากร					
4.8) คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี					
5. ด้านความเหมาะสมของเทคโนโลยี					
5.1) Web Application ระบบบัญชีครัวเรือน					
6. ด้านความเหมาะสมของคู่มือ					
6.1) คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน					
7. ด้านความเหมาะสมของตัวชี้วัดความสำเร็จ					
ตัวชี้วัดความสำเร็จด้านระบบ					
7.1) ระดับความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงาน					
7.2) ระดับความเหมาะสมของการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี					
7.3) ระดับความเหมาะสมของคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน					
ตัวชี้วัดความสำเร็จด้านการนำไปใช้					
7.4) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
7.5) ระดับการยอมรับของผู้ใช้ที่มีต่อรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน					

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ด้านความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงาน					
1.1) ด้านกระบวนการ					
1.2) ด้านปัจจัยนำเข้า					
1.3) ด้านผลลัพธ์					
2. ด้านความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงาน PAOR					
2.1) ขั้น P (Planning)					
2.2) ขั้น A (Act)					
2.3) ขั้น O (Observe)					
2.4) ขั้น R (Reflect)					
3. ด้านความเหมาะสมของบทบาทผู้เกี่ยวข้อง					
3.1) พี่เลี้ยง					
3.2) ชุมชน					

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ด้านความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงาน					
1.1) ด้านกระบวนการ					
1.2) ด้านกิจกรรมการดำเนินงาน					
1.3) ด้านรายละเอียดกิจกรรม					
1.4) ด้านผู้มีส่วนร่วม/ดำเนินงาน					
1.5) ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					
2. ด้านความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงาน PAOR					
2.1) ขั้น P (Planning)					
2.2) ขั้น A (Act)					
2.3) ขั้น O (Observe)					
2.4) ขั้น R (Reflect)					
3. ด้านความเหมาะสมของการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					
3.1) ด้านการบริหารจัดการ					
3.2) ด้านการสื่อสาร					

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแอพพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน

ตอนที่ 1 คำชี้แจง

แบบประเมินความเหมาะสมของแอพพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแอพพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) แบบสอบถามผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำชี้แจง เป็นข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้น

ตอนที่ 2 ข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อการคู่มือรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นในแต่ละรายการที่ประเมิน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในตารางระดับความคิดเห็น โดยให้คะแนนดังนี้

ระดับที่ 5 หมายถึง เห็นด้วย/เหมาะสมในระดับมากที่สุด

ระดับที่ 4 หมายถึง เห็นด้วย/เหมาะสมในระดับมาก

ระดับที่ 3 หมายถึง เห็นด้วย/เหมาะสมในระดับปานกลาง

ระดับที่ 2 หมายถึง เห็นด้วย/เหมาะสมในระดับน้อย

ระดับที่ 1 หมายถึง เห็นด้วย/เหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ข้อมูลผู้วิจัย

นายศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม นักศึกษาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขานวัตกรรมมการจัดการเทคโนโลยี
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
มือถือ 085-5846772 อีเมล์ sp2.sikarin@gmail.com

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธรัช อารีราษฎร์ (ที่ปรึกษาหลัก)
อาจารย์ ดร.ธารีชล ดงสงคราม (ที่ปรึกษาร่วม)

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ

ชื่อ – สกุล .....

เบอร์โทรศัพท์ .....

ที่อยู่ที่ติดต่อได้ .....

.....

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อแอพพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me)

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านที่ 1 ด้านความสามารถในการทำงานของระบบ					
1) ความถูกต้องในการบันทึกข้อมูลรายรับ-รายจ่าย ลงฐานข้อมูล					
2) ความถูกต้องของการคำนวณยอดรวมและยอดคงเหลือ					
3) การแสดงผลรายงานสรุป (Report) ถูกต้องครบถ้วน					
4) ระบบสามารถ เพิ่ม ลบ แก้ไข ข้อมูลได้ถูกต้อง (CRUD)					
5) การเชื่อมต่อระหว่างแอปพลิเคชันกับ Server (PHP) มีความสมบูรณ์					
ด้านที่ 2 ด้านประสิทธิภาพและความมั่นคงของระบบ					
1) ความรวดเร็วในการประมวลผลและการตอบสนองของแอปพลิเคชัน					
2) ความเสถียรของระบบ (ไม่มีข้อผิดพลาด หรือ Bug ขณะใช้งาน)					
3) ความปลอดภัยในการเข้าถึงข้อมูล (เช่น ระบบ Login/ Logout)					
4) รองรับการทำงานบนหน้าจอสมาร์ตโฟนขนาดต่าง ๆ ได้ดี					
ด้านที่ 3 ด้านการใช้งานและการออกแบบ					
1) ความสวยงาม ทันสมัย และความเหมาะสมของโทนสีที่ใช้					
2) ขนาดตัวอักษรและรูปแบบตัวอักษร อ่านง่าย สบายตา					
3) การจัดวางเมนูและปุ่มกดต่าง ๆ เอื้อต่อการใช้งาน (User Friendly)					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
4) ลำดับขั้นตอนการใช้งานเข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน					
5) ความชัดเจนของไอคอนและสัญลักษณ์สื่อความหมายได้ดี					

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ตอนที่ 1 คำชี้แจง

แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน มีวัตถุประสงค์ เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อคู่มือรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

แบบสอบถามผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำชี้แจง เป็นข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้น

ตอนที่ 2 ข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อการคู่มือรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นในแต่ละรายการที่ประเมิน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในตารางระดับความคิดเห็น โดยให้คะแนนดังนี้

ระดับที่ 5 หมายถึง เห็นด้วย/เหมาะสมในระดับมากที่สุด

ระดับที่ 4 หมายถึง เห็นด้วย/เหมาะสมในระดับมาก

ระดับที่ 3 หมายถึง เห็นด้วย/เหมาะสมในระดับปานกลาง

ระดับที่ 2 หมายถึง เห็นด้วย/เหมาะสมในระดับน้อย

ระดับที่ 1 หมายถึง เห็นด้วย/เหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ข้อมูลผู้วิจัย

นายศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม นักศึกษาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขานวัตกรรมมการจัดการเทคโนโลยี
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
มือถือ 085-5846772 อีเมล์ sp2.sikarin@gmail.com

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธรัช อารีราษฎร์ (ที่ปรึกษาหลัก)
อาจารย์ ดร.ธารีชล ดงสงคราม (ที่ปรึกษาร่วม)

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ

ชื่อ – สกุล .....

เบอร์โทรศัพท์ .....

ที่อยู่ที่ติดต่อได้ .....

.....

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านที่ 1 ความเหมาะสมของคู่มือ					
1) ความเหมาะสมของขั้นตอนอบรมทั้ง 4 ขั้นตอน					
2) ความเหมาะสมของเครื่องมือการอบรมตามขั้นตอน					
3) ความเหมาะสมของการประเมินผล					
4) ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้อบรม					
5) ความเหมาะสมของระยะเวลาในการอบรม					
ด้านที่ 2 ความเหมาะสมของขั้นตอนการอบรม					
1) ขั้นการสร้างการมีส่วนร่วม					
2) ขั้นเรียนรู้ร่วมกัน					
3) ขั้นลงมือปฏิบัติ					
4) ขั้นเป้าหมายความสำเร็จ					
ด้านที่ 3 ความง่ายในการใช้งานระบบบันทึกบัญชี					
1) การใช้งานระบบบันทึกบัญชีไม่ซับซ้อน เข้าใจง่าย					
2) การบันทึกบัญชีง่ายไม่ยุ่งยาก					
3) การเรียกรายงานข้อมูลง่าย ไม่ยุ่งยาก					
4) การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อวางแผนทางการเงินไม่ยุ่งยาก					
ด้านที่ 4 ความเหมาะสมของเครื่องมือวิจัย					
1) คู่มือการใช้งานระบบสารสนเทศ					
2) ระบบบันทึกบัญชี					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
3) Social Network (Line)					
4) แบบประเมินที่ 1 – 6 ของการอบรม					

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

แบบสอบถามความคิดเห็นของพี่เลี้ยงที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
ในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วม
โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ

ตอนที่ 1 คำชี้แจง

แบบสอบถามความคิดเห็นพี่เลี้ยงที่มีต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน มีวัตถุประสงค์ เพื่อสอบถามความคิดเห็นของพี่เลี้ยงที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

แบบสอบถามผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำชี้แจง

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของพี่เลี้ยงที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ตอนที่ 1 คำชี้แจง

ขอความอนุเคราะห์พี่เลี้ยงแสดงความคิดเห็นในแต่ละรายการที่ประเมิน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในตารางระดับความคิดเห็น โดยให้คะแนนดังนี้

ระดับที่ 5 หมายถึง เห็นด้วย/เหมาะสมในระดับมากที่สุด

ระดับที่ 4 หมายถึง เห็นด้วย/เหมาะสมในระดับมาก

ระดับที่ 3 หมายถึง เห็นด้วย/เหมาะสมในระดับปานกลาง

ระดับที่ 2 หมายถึง เห็นด้วย/เหมาะสมในระดับน้อย

ระดับที่ 1 หมายถึง เห็นด้วย/เหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ข้อมูลผู้วิจัย

นายศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม นักศึกษาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขานวัตกรรมการจัดการเทคโนโลยี
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
มือถือ 085-5846772 อีเมล์ sp2.sikarin@gmail.com

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธรัช อารีราษฎร์ (ที่ปรึกษาหลัก)
อาจารย์ ดร.ธารีชล ดงสงคราม (ที่ปรึกษาร่วม)

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

อายุ ☐ ต่ำกว่า 30 ปี ☐ 31–40 ปี ☐ 41–50 ปี ☐ มากกว่า 50 ปี

ประสบการณ์การทำหน้าที่พี่เลี้ยง (ปี) ☐ ต่ำกว่า 1 ☐ 1–3 ☐ 4–6 ☐ มากกว่า 6

ความคุ้นเคยในการใช้งานแอปพลิเคชันดิจิทัล ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ ไม่เคยใช้

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. การใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน					
1.1 ความง่ายในการติดตั้งและเข้าใช้งานแอปพลิเคชัน					
1.2 ความง่ายในการเพิ่มรายการรับ-จ่าย					
1.3 ความง่ายในการรายงานผลของรายรับ-จ่าย-คงเหลือ					
1.4 ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษรในแอปพลเคชัน					
1.5 ความเหมาะสมขององค์ประกอบของหน้าจอแอปพลิเคชัน					
1.6 ความเหมาะสมของเมนูแอปพลิเคชัน					
1.7 ความของการสมัครเข้าใช้งานแอปพลิเคชัน					
2. ด้านความเหมาะสมของคู่มือ					
2.1 ความชัดเจนของเนื้อหาในคู่มือ					
2.2 ความครบถ้วนของขั้นตอนการอบรมตามคู่มือ					
2.3 ความเหมาะสมของกิจกรรมแต่ละขั้นตอน (Plan–Act–Observe–Reflect)					
2.4 ความสอดคล้องของคู่มือกับบริบทชุมชน					
2.5 ความเข้าใจง่ายของภาษาที่ใช้ในคู่มือ					
2.6 ความเหมาะสมของแบบฝึก/ใบกิจกรรมที่แนบในคู่มือ					
2.7 ความเป็นประโยชน์ของคู่มือในการสนับสนุนการทำหน้าที่พี่เลี้ยง					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณ ผู้วิจัย

แบบสอบถามความคิดเห็นของของชุมชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพี่เลี้ยงตามคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชน แบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ

ตอนที่ 1 คำชี้แจง

แบบสอบถามความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพี่เลี้ยงตามคู่มือการประยุกต์ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน มีวัตถุประสงค์ เพื่อสอบถามความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพี่เลี้ยงตามคู่มือการประยุกต์ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

แบบสอบถามผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำชี้แจง

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพี่เลี้ยงตามคู่มือการประยุกต์ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ตอนที่ 1 คำชี้แจง

ขอความอนุเคราะห์ท่านพิจารณาตอบประเด็นข้อคำถามที่แนบมาพร้อมนี้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ตามระดับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

คะแนน 5 มีความเหมาะสม หรือเห็นด้วยในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 มีความเหมาะสม หรือเห็นด้วยในระดับมาก

คะแนน 3 มีความเหมาะสม หรือเห็นด้วยในระดับปานกลาง

คะแนน 2 มีความเหมาะสม หรือเห็นด้วยในระดับน้อย

คะแนน 1 มีความเหมาะสม หรือเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ข้อมูลผู้วิจัย

นายศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม นักศึกษาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขานวัตกรรมการจัดการเทคโนโลยี
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
มือถือ 085-5846772 อีเมล์ sp2.sikarin@gmail.com

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธรัช อารีราษฎร์ (ที่ปรึกษาหลัก)
อาจารย์ ดร.ธารีชล ดงสงคราม (ที่ปรึกษาร่วม)

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

ประเภทของกลุ่มเป้าหมาย ☐ ผู้นำชุมชน ☐ ประชาชน

อายุ ☐ ต่ำกว่า 20 ปี ☐ 21-40 ปี ☐ 41-60 ปี ☐60 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพี่เลี้ยงตามคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ความรู้ความเข้าใจ					
1.1 พี่เลี้ยงมีความเข้าใจในเนื้อหาของกิจกรรมอย่างถูกต้องและครบถ้วน					
1.2 พี่เลี้ยงสามารถอธิบายแนวทางและขั้นตอนของกิจกรรมได้อย่างชัดเจน					
1.3 พี่เลี้ยงมีความรู้รอบด้านเกี่ยวกับหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม					
1.4 พี่เลี้ยงมีความสามารถในการตอบคำถามหรือข้อสงสัยของผู้เข้าร่วม					
1.5 พี่เลี้ยงแสดงถึงความพร้อมในการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เข้าร่วม					
2. ด้านการให้คำแนะนำ					
2.1 พี่เลี้ยงให้คำแนะนำแก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างเหมาะสม					
2.2 พี่เลี้ยงมีทักษะการสื่อสารที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย					
2.3 พี่เลี้ยงให้คำปรึกษาอย่างเป็นมิตรและให้กำลังใจ					
2.4 พี่เลี้ยงสามารถช่วยแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างเหมาะสม					
2.5 พี่เลี้ยงติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของผู้เข้าร่วมได้อย่างต่อเนื่อง					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณ ผู้วิจัย

แบบบันทึกการติดตามความต่อเนื่องในการใช้งานแอปพลิเคชัน ระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me)

ตอนที่ 1 คำชี้แจง เป็นข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการกับข้อมูลวิจัย

แบบบันทึกฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการ ติดตามและประเมินพฤติกรรมการใช้งาน แอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me) ของกลุ่มเป้าหมายในระยะเวลา 30 วัน เพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ความต่อเนื่องในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบันทึกรายรับ-รายจ่าย และความยั่งยืนในการจัดการการเงินภาคครัวเรือน ข้อมูลที่ได้จะใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อครัวเรือน/ผู้ใช้งาน: _____

[ ] ผู้นำชุมชน [ ] ชุมชน วันที่เริ่มใช้งาน: _____

ตอนที่ 3 ตารางบันทึกการติดตามความต่อเนื่องในการใช้งานแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me)

1. ช่วงเวลาหลังทดลองใช้

1.1 หลัง 7 วันแรก [ ] ใช้งานทุกวัน [ ] ใช้งานเกือบทุกวัน

1.2 หลัง 14 วัน (สัปดาห์ที่ 2) [ ] ใช้งานสม่ำเสมอ [ ] ใช้งานลดลง

1.3 หลัง 30 วัน (สัปดาห์ที่ 4) [ ] ใช้งานเป็นปกติ [ ] หยุดใช้งานแล้ว

2. พฤติกรรมการใช้งาน

2.1 การเริ่มใช้งานแอปพลิเคชัน [ ] มีการสำรวจเมนูต่าง ๆ [ ] ลองบันทึกหลายหมวดหมู่

2.2 เริ่มมีการลดลงของการใช้งาน (Drop-off) [ ] ลืมบันทึกบางรายการ [ ] บันทึกข้ามวัน

2.3 การใช้งานเริ่มคงที่และเปลี่ยนเป็น "Routine" [ ] บันทึกทันทีที่ใช้จ่าย [ ] ตรวจสอบยอดทุกเย็น

3. ผลลัพธ์ (Outcome)

3.1) ผลสรุปการใช้งานรวม [ ] ใช้งานต่อเนื่อง [ ] ไม่ต่อเนื่อง

แบบสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อคู่มือรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ตอนที่ 1 คำชี้แจง

แบบสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน มีวัตถุประสงค์ เพื่อสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

แบบสอบถามผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำชี้แจง

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ตอนที่ 1 คำชี้แจง

ขอความอนุเคราะห์แสดงความคิดเห็นในแต่ละรายการที่ประเมิน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในตารางระดับความคิดเห็น โดยให้คะแนนดังนี้

ระดับที่ 5 หมายถึง เห็นด้วย/เหมาะสมในระดับมากที่สุด

ระดับที่ 4 หมายถึง เห็นด้วย/เหมาะสมในระดับมาก

ระดับที่ 3 หมายถึง เห็นด้วย/เหมาะสมในระดับปานกลาง

ระดับที่ 2 หมายถึง เห็นด้วย/เหมาะสมในระดับน้อย

ระดับที่ 1 หมายถึง เห็นด้วย/เหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ข้อมูลผู้วิจัย

นายศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม นักศึกษาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชานวัตกรรมการจัดการเทคโนโลยี
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
มือถือ 085-5846772 อีเมล์ sp2.sikarin@gmail.com

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธรัช อารีราษฎร์ (ที่ปรึกษาหลัก)
อาจารย์ ดร.ธารีชล ดงสงคราม (ที่ปรึกษาร่วม)

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

ประเภทของกลุ่มเป้าหมาย ☐ ผู้นำชุมชน ☐ ประชาชน

อายุ ☐ ต่ำกว่า 20 ปี ☐ 21-40 ปี ☐ 41-60 ปี ☐60 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ด้านเครื่องมือที่ใช้ในการเรียนรู้					
1.1 เอกสารคู่มือมีความชัดเจน เข้าใจง่าย และสอดคล้องกับกิจกรรม					
1.2 ใบกิจกรรมแต่ละชุดมีเนื้อหาครบถ้วน ช่วยให้ปฏิบัติตามได้จริง					
1.3 แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนใช้งานง่าย เหมาะกับผู้เข้าร่วม					
1.4 เครื่องมือทั้งหมดช่วยเสริมการเรียนรู้ได้ดี					
1.5 เครื่องมือทั้งหมดช่วยให้เกิดแรงจูงใจในการบันทึกบัญชีครัวเรือน					
2. ด้านกระบวนการเรียนรู้ (P-A-O-R)					
2.1 P – การสร้างการมีส่วนร่วม					
2.1.1 การกำหนดกลุ่มเป้าหมายและการสร้างแรงจูงใจเหมาะสม					
2.1.2 ผู้เข้าร่วมมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมายความสำเร็จของกิจกรรม					
2.2 A – การเรียนรู้ร่วมกัน					
2.2.1 พี่เลี้ยงอธิบายได้ชัดเจนและเข้าใจง่าย					
2.2.2 ผู้เข้าร่วมได้ฝึกปฏิบัติจริงและทำได้ด้วยตนเอง					
2.2.3 การเรียนรู้แบบกลุ่มช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
2.3 O – การลงมือปฏิบัติ					
2.3.1 ได้ลงมือปฏิบัติจริงจนเห็นผลลัพธ์จากการใช้แอปพลิเคชัน					
2.3.2 พี่เลี้ยงติดตามและให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่อง					
2.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการสะท้อนผลช่วยเพิ่มความเข้าใจ					
2.4 R – การสะท้อนผลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้					
2.4.1 การประเมินผลช่วยให้เห็นแนวทางวางแผนค่าใช้จ่ายในอนาคต					
2.4.2 มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ร่วมกัน					
2.4.3 การสะท้อนผลสร้างแรงจูงใจให้ทำบัญชีอย่างต่อเนื่อง					
3. ด้านผลลัพธ์จากการเรียนรู้					
3.1 ผู้เข้าร่วมสามารถจัดทำบัญชีครัวเรือนได้อย่างถูกต้อง					
3.2 สามารถใช้แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนได้ด้วยตนเอง					
3.3 มีความเข้าใจเกี่ยวกับรายรับ–รายจ่ายของครอบครัวมากขึ้น					
3.4 มีทัศนคติที่ดีต่อการทำบัญชีครัวเรือน					
3.5 มีแรงจูงใจในการบันทึกบัญชีอย่างต่อเนื่อง					
3.6 สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่หรือถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

ขอขอบคุณ ผู้วิจัย

แบบสอบถามการยอมรับคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ตอนที่ 1 คำชี้แจง

แบบสอบถามความคิดเห็นพี่เลี้ยงที่มีต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน มีวัตถุประสงค์ เพื่อสอบถามความคิดเห็นของพี่เลี้ยงที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบสอบถามผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำชี้แจง

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ตอนที่ 1 คำชี้แจง

ขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นในแต่ละรายการที่ประเมิน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในตารางระดับความคิดเห็น โดยให้คะแนนดังนี้

ระดับที่ 5 หมายถึง เห็นด้วย/เหมาะสมในระดับมากที่สุด

ระดับที่ 4 หมายถึง เห็นด้วย/เหมาะสมในระดับมาก

ระดับที่ 3 หมายถึง เห็นด้วย/เหมาะสมในระดับปานกลาง

ระดับที่ 2 หมายถึง เห็นด้วย/เหมาะสมในระดับน้อย

ระดับที่ 1 หมายถึง เห็นด้วย/เหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ข้อมูลผู้วิจัย

นายศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม นักศึกษาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชานวัตกรรมการจัดการเทคโนโลยี
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
มือถือ 085-5846772 อีเมล์ sp2.sikarin@gmail.com

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธรัช อารีราษฎร์ (ที่ปรึกษาหลัก)
อาจารย์ ดร.ธารีชล ดงสงคราม (ที่ปรึกษาร่วม)

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

ประเภทของกลุ่มเป้าหมาย ☐ ผู้นำชุมชน ☐ ประชาชน

อายุ ☐ ต่ำกว่า 20 ปี ☐ 21-40 ปี ☐ 41-60 ปี ☐60 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ความง่ายต่อการใช้งาน (Perceived Ease of Use)					
1.1 คู่มือมีขั้นตอนการใช้งานที่เข้าใจง่ายและไม่ซับซ้อน					
1.2 ข้อความและภาพในคู่มือช่วยให้เรียนรู้การใช้งานได้ด้วยตนเอง					
1.3 การติดตั้งและการใช้แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนตามคู่มือสามารถทำได้สะดวก					
1.4 การใช้คู่มือร่วมกับพี่เลี้ยงช่วยลดความยุ่งยากในการใช้งานเทคโนโลยี					
1.5 แบบกิจกรรมในคู่มือถูกจัดลำดับอย่างชัดเจนและทำตามได้ง่าย					
1.6 คู่มือช่วยให้ผู้เข้าร่วมสามารถบันทึกข้อมูลในแอปพลิเคชันได้โดยไม่ต้องมีทักษะด้านเทคโนโลยีสูง					
1.7 รูปแบบการอบรมตามคู่มือทำให้ผู้เข้าร่วมรู้สึกมั่นใจในการใช้งานเทคโนโลยี					
1.8 โดยภาพรวมคู่มือมีความง่ายต่อการเรียนรู้และใช้งานจริง					
2. ด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ (Perceived Usefulness)					
2.1 คู่มือช่วยชี้ให้เห็นประโยชน์ของการทำบัญชีครัวเรือนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล					
2.2 การใช้คู่มือช่วยให้สามารถบันทึกรายรับ–รายจ่ายได้ถูกต้องและเป็นระบบมากขึ้น					
2.3 แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนตามคู่มือช่วยให้สามารถวางแผนการเงินได้ดีขึ้น					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
2.4 คู่มือส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมระหว่างสมาชิกในชุมชนในการทำบัญชีครัวเรือน					
2.5 การทำกิจกรรมตามคู่มือช่วยสร้างแรงจูงใจให้ทำบัญชีครัวเรือนอย่างต่อเนื่อง					
2.6 คู่มือช่วยให้เข้าใจรายจ่ายส่วนเกินและสามารถวางแผนลดรายจ่ายได้จริง					
2.7 ข้อมูลจากแอปพลิเคชันที่คู่มือแนะนำช่วยให้สามารถติดตามผลทางการเงินของครอบครัวได้สะดวก					
2.8 โดยภาพรวมคู่มือมีประโยชน์ต่อการปรับพฤติกรรมทางการเงินของครอบครัว					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณ ผู้วิจัย

ภาคผนวก ค

คุณภาพเครื่องมือ

ชุดที่	ระยะที่	เครื่องมือ	จำนวนคำถาม	ดัชนีความสอดคล้อง
1	1	แบบสอบถาม บริบท ปัญหา ความต้องการและแนวทางในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือน	4	1.00
2	1	แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อเทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ	25	1.00
3	1	แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อความเหมาะสมของรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ	60	1.00
4	2	แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแอพพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน	14	1.00
5	2	แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน	17	1.00
6	3	แบบสอบถามความคิดเห็นของพี่เลี้ยงที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ	14	1.00
7	3	แบบสอบถามความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพี่เลี้ยงตามคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ	10	1.00
8	3	แบบสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อคู่มือรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน	27	1.00
9	3	แบบบันทึกการติดตามความต่อเนื่องในการใช้งานแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me)	7	1.00
10	4	แบบสอบถามการยอมรับคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน	16	1.00

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถาม บริบท ปัญหา ความต้องการและแนวทาง ในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบริบท ปัญหา ความต้องการและแนวทางในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือน

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC	สรุปผล
1. บริบทของชุมชนมีความต้องการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือน ใช่หรือไม่ พร้อมเหตุผล	1	1	1	1	สอดคล้อง
2. ปัญหาของชุมชนเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือน มีใช่หรือไม่ พร้อมเหตุผล	1	1	1	1	สอดคล้อง
3. ความต้องการของชุมชนในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือน มีใช่หรือไม่ พร้อมเหตุผล	1	1	1	1	สอดคล้อง
4. ท่านคิดว่ามีแนวทางใดที่ทำให้การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือน มีประสิทธิภาพ ใช่หรือไม่ พร้อมอธิบาย	1	1	1	1	สอดคล้อง

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับบริบท ปัญหา และความต้องการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC	สรุปผล
การรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับบัญชีครัวเรือน					
1. ไม่เข้าใจความสำคัญของการจัดทำบัญชีครัวเรือน	1	1	1	1	สอดคล้อง
2. ทราบวิธีการบันทึกรายรับ-รายจ่ายในแต่ละวัน	1	1	1	1	สอดคล้อง
3. ไม่เคยมีประสบการณ์ในการใช้แอปพลิเคชันเพื่อบันทึกบัญชีครัวเรือน	1	1	1	1	สอดคล้อง
4. เชื่อว่าการทำบัญชีครัวเรือนช่วยควบคุมการใช้จ่ายได้ดีขึ้น	1	1	1	1	สอดคล้อง
5. สามารถวิเคราะห์รายรับ-รายจ่ายเพื่อวางแผนการเงินในครัวเรือนได้	1	1	1	1	สอดคล้อง
พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน					
6. เคยใช้แอปพลิเคชันหรือแพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อทำบัญชีครัวเรือน	1	1	1	1	สอดคล้อง
7. พบว่าแอปพลิเคชันช่วยให้การบันทึกรายรับ-รายจ่ายง่ายขึ้น	1	1	1	1	สอดคล้อง

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC	สรุปผล
8. มีการบันทึกข้อมูลทางการเงินอย่างสม่ำเสมอผ่านแอปพลิเคชัน	1	1	1	1	สอดคล้อง
9. ชอบการแจ้งเตือนหรือฟีเจอร์ที่ช่วยกระตุ้นการบันทึกบัญชีในแอปพลิเคชัน	1	1	1	1	สอดคล้อง
10. รู้สึกว่าเทคโนโลยีช่วยให้การจัดทำบัญชีครัวเรือนมีประสิทธิภาพมากขึ้น	1	1	1	1	สอดคล้อง
แรงจูงใจและการมีส่วนร่วมในการจัดทำบัญชีครัวเรือน					
11. มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อวางแผนการเงินระยะยาว	1	1	1	1	สอดคล้อง
12. รู้สึกสนใจหากมีรางวัลหรือกิจกรรมจูงใจจากการบันทึกบัญชีครัวเรือน	1	1	1	1	สอดคล้อง
13. มีส่วนร่วมในกลุ่มหรือชุมชนออนไลน์เกี่ยวกับการบันทึกบัญชีครัวเรือน	1	1	1	1	สอดคล้อง
14. สนใจหากมีการอบรมหรือเวิร์คช็อปออนไลน์เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือน	1	1	1	1	สอดคล้อง
15. เห็นว่าการจัดทำบัญชีครัวเรือนร่วมกับครอบครัวช่วยเสริมความสามัคคี	1	1	1	1	สอดคล้อง

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC	สรุปผล
ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล					
1. รู้สึกว่าแอปพลิเคชันที่ใช้ซับซ้อนและใช้งานยาก	1	1	1	1	สอดคล้อง
2. กังวลเรื่องความปลอดภัยของข้อมูลทางการเงินบนแอปพลิเคชัน	1	1	1	1	สอดคล้อง
3. มีปัญหาในการจดจำรหัสผ่านหรือวิธีการใช้งานแอปพลิเคชัน	1	1	1	1	สอดคล้อง
4. พบว่าการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างแอปพลิเคชันกับบัญชีธนาคารมีปัญหา	1	1	1	1	สอดคล้อง
5. รู้สึกว่าการบันทึกข้อมูลรายวันผ่านแอปพลิเคชันเป็นเรื่องน่าเบื่อ	1	1	1	1	สอดคล้อง

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อความเหมาะสมของรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC	สรุปผล
1. ด้านความเหมาะสมของนโยบายและหลักการที่สำคัญ					
1.1) ด้านนโยบาย					
1.1.1) แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.1.2) แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับทบทวน พ.ศ. 2561)	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.2) ด้านหลักการ					
1.2.1) วางแผนการใช้จ่ายเงินในครัวเรือนและลดรายจ่าย เพิ่มเงินออม	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.2.2) สภาพปัญหาบริบทที่พบไม่มีการวางแผนการออมเงินที่แน่นอน	1	1	1	1	สอดคล้อง
2. ด้านความเหมาะสมของการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม					
2.1) หลักการ					
2.1.1) การมีส่วนร่วม	1	1	1	1	สอดคล้อง
2.1.2) การสร้างแรงจูงใจ	1	1	1	1	สอดคล้อง

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC	สรุปผล
2.1.3) การทำบัญชีครัวเรือน	1	1	1	1	สอดคล้อง
2.1.4) การทำงานร่วมกับชุมชน กิจกรรม PAOR	1	1	1	1	สอดคล้อง
2.1.5) การยอมรับเทคโนโลยี	1	1	1	1	สอดคล้อง
2.2) ขั้นตอนการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม PAOR					
2.2.1) P: Plan สร้างการมีส่วนร่วม	1	1	1	1	สอดคล้อง
2.2.2) A: Act เรียนรู้ร่วมกัน	1	1	1	1	สอดคล้อง
2.2.3) O: Observe ลงมือปฏิบัติ เน้นผลลัพธ์ชัดเจน	1	1	1	1	สอดคล้อง
2.2.4) R: Reflect เป้าหมายความสำเร็จ	1	1	1	1	สอดคล้อง
2.3) เทคโนโลยีดิจิทัล					
2.3.1) แอปพลิเคชันบันทึกรายรับรายจ่ายบัญชีครัวเรือน	1	1	1	1	สอดคล้อง
2.3.2) การสื่อสารผ่านโซเชียลมีเดีย (Social Media)	1	1	1	1	สอดคล้อง
2.3.3) สื่อนำเสนอ (Media)	1	1	1	1	สอดคล้อง
3. ด้านความเหมาะสมของตัวชี้วัด					
3.1) ตัวชี้วัดระบบ					
3.1.1) ความพร้อมใช้ของระบบ	1	1	1	1	สอดคล้อง
3.1.2) ความง่ายในการใช้งาน	1	1	1	1	สอดคล้อง
3.1.3) ประโยชน์ในการใช้งาน	1	1	1	1	สอดคล้อง
3.1.4) ระบบสามารถพัฒนาต่อยอดได้	1	1	1	1	สอดคล้อง
3.2) ตัวชี้วัดด้านการใช้งานแอปพลิเคชัน					
3.2.1) รายงานสารสนเทศออนไลน์	1	1	1	1	สอดคล้อง
3.2.2) สรุปรายจ่ายรายเดือน รายไตรมาส รายปี	1	1	1	1	สอดคล้อง

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC	สรุปผล
3.2.3) วิเคราะห์รายรับ รายจ่าย	1	1	1	1	สอดคล้อง
3.2.4) ความง่ายในการจัดการฐานข้อมูล	1	1	1	1	สอดคล้อง

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อกิจกรรมการอบรมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC	สรุปผล
1. ด้านความเหมาะสมของขั้นตอนที่ 1 การสร้างการมีส่วนร่วม P: Plan					
1.1) เครื่องมือ					
1.1.1) เอกสารคู่มือ	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.1.2) ใบกิจกรรมที่ 1	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.1.3) แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.2) กิจกรรมการเรียนรู้					
1.2.1) กำหนดกลุ่มเป้าหมาย	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.2.2) สร้างแรงจูงใจ	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.2.3) กำหนดเป้าหมายความสำเร็จ	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.3) ผลลัพธ์					
1.3.1) บัญชีครัวเรือน	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.3.2) การติดตั้งแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.3.3) รางวัลจากการสร้างแรงบันดาลใจ	1	1	1	1	สอดคล้อง
2. ด้านความเหมาะสมของขั้นตอนที่ 2 เรียนรู้ร่วมกัน A: Act					
1.1) เครื่องมือ					
1.1.1) เอกสารคู่มือ	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.1.2) ใบกิจกรรมที่ 2,3,4	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.1.3) แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน	1	1	1	1	สอดคล้อง

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC	สรุปผล
1.2) กิจกรรมการเรียนรู้					
1.2.1) สอนให้รู้	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.2.2) ทำให้เห็น	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.2.3) เน้นผลลัพธ์	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.3) ผลลัพธ์					
1.3.1) บัญชีครัวเรือน	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.3.2) การใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.3.3) รายงานผลจากแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน	1	1	1	1	สอดคล้อง
3. ด้านความเหมาะสมของขั้นตอนที่ 3 ลงมือปฏิบัติ เน้นผลลัพธ์ชัดเจน O: Observe					
1.1) เครื่องมือ					
1.1.1) เอกสารคู่มือ	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.1.2) ใบกิจกรรมที่ 5	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.1.3) แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.2) กิจกรรมการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน					
1.2.1) ปฏิบัติ	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.2.2) ติดตามผล	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.2.3) ให้คำแนะนำ	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.2.4) เก็บรวบรวมข้อมูล	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.3) ผลลัพธ์					
1.3.1) ข้อมูลรายจ่ายส่วนเกิน	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.3.2) ผลประเมินความเข้าใจและการมีส่วนร่วม	1	1	1	1	สอดคล้อง
4. ด้านความเหมาะสมของขั้นตอนที่ 4 เป้าหมายความสำเร็จ R: Reflect					
1.1) เครื่องมือ					
1.1.1) เอกสารคู่มือ	1	1	1	1	สอดคล้อง

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC	สรุปผล
1.1.2) ใบกิจกรรมที่ 6	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.1.3) แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.2) กิจกรรมการเรียนรู้ 3 กิจกรรม					
1.2.1) ประเมินผลการปฏิบัติ	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.2.2) สร้างแรงจูงใจ	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.2.3) วิเคราะห์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.3) ผลลัพธ์					
1.3.1) สะท้อนปัญหาและแนวทางแก้ไขจากการใช้แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.3.2) มีการแลกเปลี่ยนความรู้	1	1	1	1	สอดคล้อง

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
ที่มีต่อแอพพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อแอพพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me)

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC	สรุปผล
ด้านที่ 1 ด้านความสามารถในการทำงานของระบบ					
1) ความถูกต้องในการบันทึกข้อมูลรายรับ-รายจ่าย ลงฐานข้อมูล	1	1	1	1	สอดคล้อง
2) ความถูกต้องของการคำนวณยอดรวมและยอดคงเหลือ	1	1	1	1	สอดคล้อง
3) การแสดงผลรายงานสรุป (Report) ถูกต้องครบถ้วน	1	1	1	1	สอดคล้อง
4) ระบบสามารถ เพิ่ม ลบ แก้ไข ข้อมูลได้ถูกต้อง (CRUD)	1	1	1	1	สอดคล้อง
5) การเชื่อมต่อระหว่างแอปพลิเคชัน กับ Server (PHP) มีความสมบูรณ์	1	1	1	1	สอดคล้อง
ด้านที่ 2 ด้านประสิทธิภาพและความมั่นคงของระบบ					
1) ความรวดเร็วในการประมวลผลและการตอบสนองของแอปพลิเคชัน	1	1	1	1	สอดคล้อง
2) ความเสถียรของระบบ (ไม่มีข้อผิดพลาดหรือ Bug ขณะใช้งาน)	1	1	1	1	สอดคล้อง
3) ความปลอดภัยในการเข้าถึงข้อมูล (เช่น ระบบ Login/Logout)	1	1	1	1	สอดคล้อง
4) รองรับการทำงานบนหน้าจอสมาร์ตโฟนขนาดต่าง ๆ ได้ดี	1	1	1	1	สอดคล้อง

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC	สรุปผล
ด้านที่ 3 ด้านการใช้งานและการออกแบบ					
1) ความสวยงาม ทันสมัย และความเหมาะสมของโทนสีที่ใช้	1	1	1	1	สอดคล้อง
2) ขนาดตัวอักษรและรูปแบบตัวอักษร อ่านง่าย สบายตา	1	1	1	1	สอดคล้อง
3) การจัดวางเมนูและปุ่มกดต่าง ๆ เอื้อต่อการใช้งาน (User Friendly)	1	1	1	1	สอดคล้อง
4) ลำดับขั้นตอนการใช้งานเข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน	1	1	1	1	สอดคล้อง
5) ความชัดเจนของไอคอนและสัญลักษณ์สื่อความหมายได้ดี	1	1	1	1	สอดคล้อง

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
ที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม
โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC	สรุปผล
1. ด้านความเหมาะสมของคู่มือ					
1.1 ความเหมาะสมของลำดับการนำเสนอเนื้อหา/กิจกรรม	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.2 ความชัดเจนของภาพประกอบ	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.3 ความถูกต้องของข้อความ/คำอธิบายประกอบ	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.4 เนื้อหาเข้าใจง่าย กระชับ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.5 เนื้อหาช่วยสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน	1	1	1	1	สอดคล้อง
2. ด้านความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้					
2.1 ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอน PAOR	1	1	1	1	สอดคล้อง
2.2 ความเหมาะสมของระยะเวลาในการทำกิจกรรม	1	1	1	1	สอดคล้อง
2.3 ความเหมาะสมของเนื้อหาสาระและเครื่องมือที่ใช้	1	1	1	1	สอดคล้อง

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC	สรุปผล
2.4 ความเหมาะสมของการมีส่วนร่วมของผู้เข้าอบรม	1	1	1	1	สอดคล้อง
3. ด้านความสอดคล้องของกิจกรรมการเรียนรู้กับการจัดทำบัญชีครัวเรือน					
3.1 การสร้างแรงจูงใจและการใช้ระบบพี่เลี้ยงมนการดำเนินกิจกรรม	1	1	1	1	สอดคล้อง
3.2 การส่งเสริมกระบวนการทำบัญชีครัวเรือน ตามกระบวนการ PAOR	1	1	1	1	สอดคล้อง
3.3 การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้	1	1	1	1	สอดคล้อง
3.4 การส่งเสริมทักษะการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดทำบัญชีครัวเรือน	1	1	1	1	สอดคล้อง
4. ด้านการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน					
4.1 การใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนไม่ซับซ้อน เข้าใจง่าย	1	1	1	1	สอดคล้อง
4.2 การบันทึกบัญชีสามารถทำได้ง่าย	1	1	1	1	สอดคล้อง
4.3 การรายงานข้อมูลมีความถูกต้องเหมาะสม	1	1	1	1	สอดคล้อง
4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนสามารถนำไปวางแผนทางการเงินได้	1	1	1	1	สอดคล้อง

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็นของพี่เลี้ยงที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วม โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC	สรุปผล
1. การใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน					
1.1 ความง่ายในการติดตั้งและเข้าใช้งานแอปพลิเคชัน	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.2 ความง่ายในการเพิ่มรายการรับ-จ่าย	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.3 ความง่ายในการรายงานผลของรายรับ-จ่าย-คงเหลือ	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.4 ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษรในแอปพลเคชัน	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.5 ความเหมาะสมขององค์ประกอบของหน้าจอแอปพลิเคชัน	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.6 ความเหมาะสมของเมนูแอปพลิเคชัน	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.7 ความของการสมัครเข้าใช้งานแอปพลิเคชัน	1	1	1	1	สอดคล้อง
2. ด้านความเหมาะสมของคู่มือ					
2.1 ความชัดเจนของเนื้อหาในคู่มือ	1	1	1	1	สอดคล้อง
2.2 ความครบถ้วนของขั้นตอนการอบรมตามคู่มือ	1	1	1	1	สอดคล้อง
2.3 ความเหมาะสมของกิจกรรมแต่ละขั้นตอน (Plan–Act–Observe–Reflect)	1	1	1	1	สอดคล้อง
2.4 ความสอดคล้องของคู่มือกับบริบทชุมชน	1	1	1	1	สอดคล้อง

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC	สรุปผล
2.5 ความเข้าใจง่ายของภาษาที่ใช้ในคู่มือ	1	1	1	1	สอดคล้อง
2.6 ความเหมาะสมของแบบฝึก/ใบกิจกรรมที่แนบในคู่มือ	1	1	1	1	สอดคล้อง
2.7 ความเป็นประโยชน์ของคู่มือในการสนับสนุนการทำหน้าที่พี่เลี้ยง	1	1	1	1	สอดคล้อง

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพี่เลี้ยงตามคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพี่เลี้ยงตามคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC	สรุปผล
1. ความรู้ความเข้าใจ					
1.1 พี่เลี้ยงมีความเข้าใจในเนื้อหาของกิจกรรมอย่างถูกต้องและครบถ้วน	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.2 พี่เลี้ยงสามารถอธิบายแนวทางและขั้นตอนของกิจกรรมได้อย่างชัดเจน	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.3 พี่เลี้ยงมีความรู้รอบด้านเกี่ยวกับหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.4 พี่เลี้ยงมีความสามารถในการตอบคำถามหรือข้อสงสัยของผู้เข้าร่วม	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.5 พี่เลี้ยงแสดงถึงความพร้อมในการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เข้าร่วม	1	1	1	1	สอดคล้อง
2. ด้านการให้คำแนะนำ					
2.1 พี่เลี้ยงให้คำแนะนำแก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างเหมาะสม	1	1	1	1	สอดคล้อง
2.2 พี่เลี้ยงมีทักษะการสื่อสารที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย	1	1	1	1	สอดคล้อง

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC	สรุปผล
2.3 พี่เลี้ยงให้คำปรึกษาอย่างเป็นมิตรและให้กำลังใจ	1	1	1	1	สอดคล้อง
2.4 พี่เลี้ยงสามารถช่วยแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	สอดคล้อง
2.5 พี่เลี้ยงติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของผู้เข้าร่วมได้อย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	สอดคล้อง

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อคู่มือรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC	สรุปผล
1. ด้านเครื่องมือที่ใช้ในการเรียนรู้					
1.1 เอกสารคู่มือมีความชัดเจน เข้าใจง่าย และสอดคล้องกับกิจกรรม	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.2 ใบกิจกรรมแต่ละชุดมีเนื้อหาครบถ้วน ช่วยให้ปฏิบัติตามได้จริง	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.3 แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนใช้งานง่าย เหมาะกับผู้เข้าร่วม	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.4 เครื่องมือทั้งหมดช่วยเสริมการเรียนรู้ได้ดี	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.5 เครื่องมือทั้งหมดช่วยให้เกิดแรงจูงใจในการบันทึกบัญชีครัวเรือน	1	1	1	1	สอดคล้อง
2. ด้านกระบวนการเรียนรู้ (P-A-O-R)					
2.1 P – การสร้างการมีส่วนร่วม					
2.1.1 การกำหนดกลุ่มเป้าหมายและการสร้างแรงจูงใจเหมาะสม	1	1	1	1	สอดคล้อง
2.1.2 ผู้เข้าร่วมมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมายความสำเร็จของกิจกรรม	1	1	1	1	สอดคล้อง
2.2 A – การเรียนรู้ร่วมกัน					
2.2.1 พี่เลี้ยงอธิบายได้ชัดเจนและเข้าใจง่าย	1	1	1	1	สอดคล้อง

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC	สรุปผล
2.2.2 ผู้เข้าร่วมได้ฝึกปฏิบัติจริงและทำได้ด้วยตนเอง	1	1	1	1	สอดคล้อง
2.2.3 การเรียนรู้แบบกลุ่มช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้	1	1	1	1	สอดคล้อง
2.3 O – การลงมือปฏิบัติ					
2.3.1 ได้ลงมือปฏิบัติจริงจนเห็นผลลัพธ์จากการใช้แอปพลิเคชัน	1	1	1	1	สอดคล้อง
2.3.2 พี่เลี้ยงติดตามและให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	สอดคล้อง
2.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการสะท้อนผลช่วยเพิ่มความเข้าใจ	1	1	1	1	สอดคล้อง
2.4 R – การสะท้อนผลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้					
2.4.1 การประเมินผลช่วยให้เห็นแนวทางวางแผนค่าใช้จ่ายในอนาคต	1	1	1	1	สอดคล้อง
2.4.2 มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ร่วมกัน	1	1	1	1	สอดคล้อง
2.4.3 การสะท้อนผลสร้างแรงจูงใจให้ทำบัญชีอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	สอดคล้อง
3. ด้านผลลัพธ์จากการเรียนรู้					
3.1 ผู้เข้าร่วมสามารถจัดทำบัญชีครัวเรือนได้อย่างถูกต้อง	1	1	1	1	สอดคล้อง
3.2 สามารถใช้แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนได้ด้วยตนเอง	1	1	1	1	สอดคล้อง
3.3 มีความเข้าใจเกี่ยวกับรายรับ–รายจ่ายของครอบครัวมากขึ้น	1	1	1	1	สอดคล้อง
3.4 มีทัศนคติที่ดีต่อการทำบัญชีครัวเรือน	1	1	1	1	สอดคล้อง
3.5 มีแรงจูงใจในการบันทึกบัญชีอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	สอดคล้อง

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC	สรุปผล
3.6 สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่หรือถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้	1	1	1	1	สอดคล้อง

แบบบันทึกการติดตามความต่อเนื่องในการใช้งานแอปพลิเคชัน ระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me)

ตอนที่ 3 บันทึกการติดตามความต่อเนื่องในการใช้งานแอปพลิเคชันระบบบัญชีครัวเรือน (Money Me)

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC	สรุปผล
ด้านที่ 1 ช่วงเวลาหลังทดลองใช้					
1.1 การติดตามการใช้งานหลัง 7 วันแรก	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.2 การติดตามการใช้งานหลัง 14 วัน	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.3 การติดตามการใช้งานหลัง 30 วัน	1	1	1	1	สอดคล้อง
ด้านที่ 2 พฤติกรรมการใช้งาน					
2.1 พฤติกรรมการเริ่มใช้งาน	1	1	1	1	สอดคล้อง
2.2 พฤติกรรมการลดลงของการใช้งาน	1	1	1	1	สอดคล้อง
2.3 พฤติกรรมการใช้งานที่คงที่และเป็นกิจวัตร	1	1	1	1	สอดคล้อง
ด้านที่ 3 ผลลัพธ์					
3.1 ผลสรุปการใช้งานรวม	1	1	1	1	สอดคล้อง

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามการยอมรับคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC	สรุปผล
1. ความง่ายต่อการใช้งาน (Perceived Ease of Use)					
1.1 คู่มือมีขั้นตอนการใช้งานที่เข้าใจง่ายและไม่ซับซ้อน	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.2 ข้อความและภาพในคู่มือช่วยให้เรียนรู้การใช้งานได้ด้วยตนเอง	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.3 การติดตั้งและการใช้แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนตามคู่มือสามารถทำได้สะดวก	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.4 การใช้คู่มือร่วมกับพี่เลี้ยงช่วยลดความยุ่งยากในการใช้งานเทคโนโลยี	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.5 แบบกิจกรรมในคู่มือถูกจัดลำดับอย่างชัดเจนและทำตามได้ง่าย	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.6 คู่มือช่วยให้ผู้เข้าร่วมสามารถบันทึกข้อมูลในแอปพลิเคชันได้โดยไม่ต้องมีทักษะด้านเทคโนโลยีสูง	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.7 รูปแบบการอบรมตามคู่มือทำให้ผู้เข้าร่วมรู้สึกมั่นใจในการใช้งานเทคโนโลยี	1	1	1	1	สอดคล้อง
1.8 โดยภาพรวมคู่มือมีความง่ายต่อการเรียนรู้และใช้งานจริง	1	1	1	1	สอดคล้อง

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC	สรุปผล
2. ด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ (Perceived Usefulness)					
2.1 คู่มือช่วยชี้ให้เห็นประโยชน์ของการทำบัญชีครัวเรือนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล	1	1	1	1	สอดคล้อง
2.2 การใช้คู่มือช่วยให้สามารถบันทึกรายรับ–รายจ่ายได้ถูกต้องและเป็นระบบมากขึ้น	1	1	1	1	สอดคล้อง
2.3 แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนตามคู่มือช่วยให้สามารถวางแผนการเงินได้ดีขึ้น	1	1	1	1	สอดคล้อง
2.4 คู่มือส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมระหว่างสมาชิกในชุมชนในการทำบัญชีครัวเรือน	1	1	1	1	สอดคล้อง
2.5 การทำกิจกรรมตามคู่มือช่วยสร้างแรงจูงใจให้ทำบัญชีครัวเรือนอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	สอดคล้อง
2.6 คู่มือช่วยให้เข้าใจรายจ่ายส่วนเกินและสามารถวางแผนลดรายจ่ายได้จริง	1	1	1	1	สอดคล้อง
2.7 ข้อมูลจากแอปพลิเคชันที่คู่มือแนะนำช่วยให้สามารถติดตามผลทางการเงินของครอบครัวได้สะดวก	1	1	1	1	สอดคล้อง
2.8 โดยภาพรวมคู่มือมีประโยชน์ต่อการปรับพฤติกรรมทางการเงินของครอบครัว	1	1	1	1	สอดคล้อง

ภาคผนวก ง

หนังสือเรียนขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

ที่ อว๐๖๑๙.๑๑/ว๘๓๙๒(๑)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๒๕ กันยายน ๒๕๖๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC)

เรียน อาจารย์ ดร.พิมาย วงค์ทา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ
๒. แบบประเมินเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม นักศึกษารหัสประจำตัว ๖๖๙๐๗๐๑๔๐๑๐๓ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการจัดการเทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ"** ทั้งนี้ นักศึกษาได้ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามการประเมินความสอดคล้องเครื่องมือการวิจัยกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อให้การวิจัยดำเนินด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงเรียนมาเพื่อขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC) กับเนื้อหาการวิจัย การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมด้วยนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดีขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิเชษฐ์ พลหาญ)
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รักษาราชการแทน
คณบดีคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
โทรศัพท์ ๐ ๔๓๐๒ ๐๒๒๗
โทรสาร ๐ ๔๓๐๒ ๐๒๒๗

ที่ อว๐๖๑๙.๑๑/ว๘๓๙๒(๑)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๒๕ กันยายน ๒๕๖๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC)

เรียน อาจารย์ ดร.หทัยรัตน์ หอมไกรลาศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ
๒. แบบประเมินเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม นักศึกษารหัสประจำตัว ๖๖๙๐๗๐๑๔๐๑๐๓ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการจัดการเทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ"** ทั้งนี้ นักศึกษาได้ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามการประเมินความสอดคล้องเครื่องมือการวิจัยกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อให้การวิจัยดำเนินด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงเรียนมาเพื่อขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC) กับเนื้อหาการวิจัย การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมด้วยนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดีขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิเชษฐ์ พลหาญ)
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รักษาราชการแทน
คณบดีคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
โทรศัพท์ ๐ ๔๓๐๒ ๐๒๒๗
โทรสาร ๐ ๔๓๐๒ ๐๒๒๗

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานคณบดีคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ โทร ๐๔๓ - ๐๒๐๒๒๗

ที่ อว ๐๖๑๙.๑๑(๑)/๔๖๐.๑ **วันที่** ๒๕ กันยายน ๒๕๖๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC)

เรียน อาจารย์ ดร.ณพรรธนนท์ ทองปาน

ด้วย นายศิขรินทร์ กล่ำซุ่ม นักศึกษารหัสประจำตัว ๖๖๙๐๗๐๑๔๐๑๐๓ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการจัดการเทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ"** ทั้งนี้ นักศึกษาได้ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามการประเมินความสอดคล้องเครื่องมือการวิจัยกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อให้การวิจัยดำเนินด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงเรียนมาเพื่อขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC) กับเนื้อหาการวิจัย การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิเชษฐ์ พลหาญ)
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รักษาราชการแทน
คณบดีคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ที่ อว ๐๖๑๙.๐๖/๖๗๕ **วันที่** ๙ ตุลาคม ๒๕๖๘
เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่มย่อย
เรียน อาจารย์ ดร.นายกฤษดา หินเธาว์

ด้วย นายศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม นักศึกษารหัสประจำตัว ๖๖๙๐๗๐๑๔๐๑๐๓ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการจัดการเทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ"** เพื่อให้การวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

ดังนั้นคณะฯ จึงเรียนมาเพื่อขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่มย่อยของนักศึกษาดังกล่าว **ในวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๘ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.** ผ่าน Zoom Meeting ID: ๘๓๘ ๑๙๖๑ ๔๐๕๒ Passcode: ๕๒๕๕๓๐ รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิเชษฐ์ พลหาญ)
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

QR Code **ลิงค์ประชุม**

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ที่ อว ๐๖๑๙.๐๖/๖๗๕ **วันที่** ๙ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่มย่อย

เรียน อาจารย์ ดร.ณพรรธนนท์ ทองปาน

ด้วย นายศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม นักศึกษารหัสประจำตัว ๖๖๙๐๗๐๑๔๐๑๐๓ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการจัดการเทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ"** เพื่อให้การวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

ดังนั้นคณะฯ จึงเรียนมาเพื่อขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่มย่อยของนักศึกษาดังกล่าว **ในวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๘ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.** ผ่าน Zoom Meeting ID: ๘๓๘ ๑๙๖๑ ๔๐๕๒ Passcode: ๕๒๕๕๓๐ รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิเชษฐ์ พลหาญ)
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

QR Code สิงค์ประชุม

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY

ที่ อว ๐๖๑๙.๐๖/ว๘๗๘๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๙ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่มย่อย

เรียน ดร.จักรกริช คำสม

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน จำนวน ๑ ฉบับ

๒. เอกสารการสังเคราะห์กรอบแนวคิดการวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ จำนวน ๑ ฉบับ

๓. สรุปเค้าโครงวิทยานิพนธ์เรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม นักศึกษารหัสประจำตัว ๖๖๙๐๗๐๑๔๐๑๐๓ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการจัดการเทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง **“การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ”** เพื่อให้การวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

ดังนั้นคณะฯ จึงเรียนมาเพื่อขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่มย่อยของนักศึกษาดังกล่าว**ในวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๘ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.** ผ่าน Zoom Meeting ID: ๘๓๘ ๑๙๖๑ ๔๐๕๒ Passcode: ๕๒๕๕๓๐ รายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาด้วยนี้ มหาวิทยาลัยฯ หวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี หากขัดข้องประการใดกรุณาแจ้งไปยังคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิเชษฐ์ พลหาญ)
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

QR Code ลิงค์ประชุม

ที่ อว ๐๖๑๙.๐๖/ว๘๗๘๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๙ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่มย่อย

เรียน ดร.ธีระพงษ์ เลิศฑิฐิวงศ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน จำนวน ๑ ฉบับ

๒. เอกสารการสังเคราะห์กรอบแนวคิดการวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ จำนวน ๑ ฉบับ

๓. สรุปเค้าโครงวิทยานิพนธ์เรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม นักศึกษารหัสประจำตัว ๖๖๙๐๗๐๑๔๐๑๐๓ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการจัดการเทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง **“การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ”** เพื่อให้การวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

ดังนั้นคณะฯ จึงเรียนมาเพื่อขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่มย่อยของนักศึกษาดังกล่าว**ในวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๘ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.** ผ่าน Zoom Meeting ID: ๘๓๘ ๑๙๖๑ ๔๐๕๒ Passcode: ๕๒๕๕๓๐ รายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาด้วยนี้ มหาวิทยาลัยฯ หวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี หากขัดข้องประการใดกรุณาแจ้งไปยังคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิเชษฐ์ พลหาญ)
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

QR Code ลิงค์ประชุม

ที่ อว ๐๖๑๙.๐๖/ว๘๗๘๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๙ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่มย่อย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนิษฐา อินธิชิต

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน จำนวน ๑ ฉบับ

๒. เอกสารการสังเคราะห์กรอบแนวคิดการวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ จำนวน ๑ ฉบับ

๓. สรุปเค้าโครงวิทยานิพนธ์เรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม นักศึกษารหัสประจำตัว ๖๖๙๐๗๐๑๔๐๑๐๓ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการจัดการเทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง **“การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ”** เพื่อให้การวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

ดังนั้นคณะฯ จึงเรียนมาเพื่อขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่มย่อยของนักศึกษาดังกล่าว**ในวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๘ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.** ผ่าน Zoom Meeting ID: ๘๓๘ ๑๙๖๑ ๔๐๕๒ Passcode: ๕๒๕๕๓๐ รายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาด้วยนี้ มหาวิทยาลัยฯ หวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี หากขัดข้องประการใดกรุณาแจ้งไปยังคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิเชษฐ์ พลหาญ)
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

QR Code ลิงค์ประชุม

ที่ อว ๐๖๑๙.๐๖/ว๘๗๘๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๙ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่มย่อย

เรียน อาจารย์ ดร.พิมาย วงค์ทา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน จำนวน ๑ ฉบับ

๒. เอกสารการสังเคราะห์กรอบแนวคิดการวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ จำนวน ๑ ฉบับ

๓. สรุปเค้าโครงวิทยานิพนธ์เรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม นักศึกษารหัสประจำตัว ๖๖๙๐๗๐๑๔๐๑๐๓ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการจัดการเทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง **“การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ”** เพื่อให้การวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

ดังนั้นคณะฯ จึงเรียนมาเพื่อขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่มย่อยของนักศึกษาดังกล่าว**ในวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๘ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.** ผ่าน Zoom Meeting ID: ๘๓๘ ๑๙๖๑ ๔๐๕๒ Passcode: ๕๒๕๕๓๐ รายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาด้วยนี้ มหาวิทยาลัยฯ หวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี หากขัดข้องประการใดกรุณาแจ้งไปยังคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิเชษฐ์ พลหาญ)
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

QR Code ลิงค์ประชุม

ที่ อว ๐๖๑๙.๐๖/ว๘๗๘๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๙ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่มย่อย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระศักดิ์ ฟองเงิน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน จำนวน ๑ ฉบับ

๒. เอกสารการสังเคราะห์กรอบแนวคิดการวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ จำนวน ๑ ฉบับ

๓. สรุปเค้าโครงวิทยานิพนธ์เรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม นักศึกษารหัสประจำตัว ๖๖๙๐๗๐๑๔๐๑๐๓ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการจัดการเทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง **“การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ”** เพื่อให้การวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

ดังนั้นคณะฯ จึงเรียนมาเพื่อขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่มย่อยของนักศึกษาดังกล่าว**ในวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๘ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.** ผ่าน Zoom Meeting ID: ๘๓๘ ๑๙๖๑ ๔๐๕๒ Passcode: ๕๒๕๕๓๐ รายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาด้วยนี้ มหาวิทยาลัยฯ หวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี หากขัดข้องประการใดกรุณาแจ้งไปยังคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิเชษฐ์ พลหาญ)
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

QR Code ลิงค์ประชุม

ที่ อว ๐๖๑๙.๐๖/ว๘๗๘๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๙ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่มย่อย

เรียน อาจารย์ ดร.หทัยรัตน์ หอมไกรลาศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน จำนวน ๑ ฉบับ

๒. เอกสารการสังเคราะห์กรอบแนวคิดการวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ จำนวน ๑ ฉบับ

๓. สรุปเค้าโครงวิทยานิพนธ์เรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม นักศึกษารหัสประจำตัว ๖๖๙๐๗๐๑๔๐๑๐๓ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการจัดการเทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง **“การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ”** เพื่อให้การวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

ดังนั้นคณะฯ จึงเรียนมาเพื่อขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่มย่อยของนักศึกษาดังกล่าว**ในวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๘ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.** ผ่าน Zoom Meeting ID: ๘๓๘ ๑๙๖๑ ๔๐๕๒ Passcode: ๕๒๕๕๓๐ รายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาด้วยนี้ มหาวิทยาลัยฯ หวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี หากขัดข้องประการใดกรุณาแจ้งไปยังคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิเชษฐ์ พลหาญ)
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

QR Code ลิงค์ประชุม

ที่ อว ๐๖๑๙.๐๖/ว๘๗๘๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๙ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่มย่อย

เรียน อาจารย์ ดร.สำราญ วานนท์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน จำนวน ๑ ฉบับ

๒. เอกสารการสังเคราะห์กรอบแนวคิดการวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ จำนวน ๑ ฉบับ

๓. สรุปเค้าโครงวิทยานิพนธ์เรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม นักศึกษารหัสประจำตัว ๖๖๙๐๗๐๑๔๐๑๐๓ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการจัดการเทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง **“การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ”** เพื่อให้การวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

ดังนั้นคณะฯ จึงเรียนมาเพื่อขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่มย่อยของนักศึกษาดังกล่าว**ในวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๘ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.** ผ่าน Zoom Meeting ID: ๘๓๘ ๑๙๖๑ ๔๐๕๒ Passcode: ๕๒๕๕๓๐ รายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาด้วยนี้ มหาวิทยาลัยฯ หวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี หากขัดข้องประการใดกรุณาแจ้งไปยังคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิเชษฐ์ พลหาญ)
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

QR Code ลิงค์ประชุม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ที่ อว ๐๖๑๙.๐๖/ว๗๕๗ **วันที่** ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๘
เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่มย่อย
เรียน อาจารย์ ดร.นายกฤษดา หินเธาว์

ด้วย นายศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม นักศึกษารหัสประจำตัว ๖๖๙๐๗๐๑๔๐๑๐๓ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการจัดการเทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ"** เพื่อให้การวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

ดังนั้นคณะฯ จึงเรียนมาเพื่อขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่มย่อย ระยะที่ ๒ ของนักศึกษาดังกล่าว **ในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๖.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.** ผ่าน Zoom Meeting ID: ๘๓๘ ๑๙๖๑ ๔๐๕๒ Passcode: ๕๒๕๕๓๐ รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิเชษฐ์ พลหาญ)
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

QR Code สิ่งที่ประชุม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ที่ อว ๐๖๑๙.๐๖/ว๗๕๗ **วันที่** ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่มย่อย

เรียน อาจารย์ ดร.ณพรรธนนท์ ทองปาน

ด้วย นายศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม นักศึกษารหัสประจำตัว ๖๖๙๐๗๐๑๔๐๑๐๓ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการจัดการเทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ"** เพื่อให้การวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

ดังนั้นคณะฯ จึงเรียนมาเพื่อขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่มย่อย ระยะที่ ๒ ของนักศึกษาดังกล่าว **ในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๖.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.** ผ่าน Zoom Meeting ID: ๘๓๘ ๑๙๖๑ ๔๐๕๒ Passcode: ๕๒๕๕๓๐ รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิเชษฐ์ พลหาญ)
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

QR Code สิ่งที่ประชุม

ที่ อว ๐๖๑๙.๐๖/ว๙๐๙๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่มย่อย

เรียน ดร.จักรกริช คำสม

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน จำนวน ๑ ฉบับ

๒. การสังเคราะห์กรอบแนวคิดงานวิจัย เรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ จำนวน ๑ ฉบับ

๓. สรุปเค้าโครงวิทยานิพนธ์เรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม นักศึกษารหัสประจำตัว ๖๖๙๐๗๐๑๔๐๑๐๓ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการจัดการเทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง **“การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ”** เพื่อให้การวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

ดังนั้นคณะฯ จึงเรียนมาเพื่อขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่มย่อย ระยะที่ ๒ ของนักศึกษาดังกล่าว**ในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๖.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.** ผ่าน Zoom Meeting ID: ๘๓๘ ๑๙๖๑ ๔๐๕๒ Passcode: ๕๒๕๕๓๐ รายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาด้วยนี้ มหาวิทยาลัยฯ หวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี หากขัดข้องประการใดกรุณาแจ้งไปยังคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิเชษฐ์ พลหาญ)
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

QR Code ลิงค์ประชุม

ที่ อว ๐๖๑๙.๐๖/ว๙๐๙๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่มย่อย

เรียน ดร.ธีระพงษ์ เลิศฑิฐิวงศ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน จำนวน ๑ ฉบับ

๒. การสังเคราะห์กรอบแนวคิดงานวิจัย เรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ จำนวน ๑ ฉบับ

๓. สรุปเค้าโครงวิทยานิพนธ์เรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม นักศึกษารหัสประจำตัว ๖๖๙๐๗๐๑๔๐๑๐๓ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการจัดการเทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง **“การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ”** เพื่อให้การวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

ดังนั้นคณะฯ จึงเรียนมาเพื่อขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่มย่อย ระยะที่ ๒ ของนักศึกษาดังกล่าว**ในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๖.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.** ผ่าน Zoom Meeting ID: ๘๓๘ ๑๙๖๑ ๔๐๕๒ Passcode: ๕๒๕๕๓๐ รายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาด้วยนี้ มหาวิทยาลัยฯ หวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี หากขัดข้องประการใดกรุณาแจ้งไปยังคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิเชษฐ์ พลหาญ)
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

QR Code ลิงค์ประชุม

ที่ อว ๐๖๑๙.๐๖/ว๙๐๙๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่มย่อย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนิษฐา อินธิชิต

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน จำนวน ๑ ฉบับ

๒. การสังเคราะห์กรอบแนวคิดงานวิจัย เรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ จำนวน ๑ ฉบับ

๓. สรุปเค้าโครงวิทยานิพนธ์เรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม นักศึกษารหัสประจำตัว ๖๖๙๐๗๐๑๔๐๑๐๓ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการจัดการเทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง **“การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ”** เพื่อให้การวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

ดังนั้นคณะฯ จึงเรียนมาเพื่อขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่มย่อย ระยะที่ ๒ ของนักศึกษาดังกล่าว**ในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๖.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.** ผ่าน Zoom Meeting ID: ๘๓๘ ๑๙๖๑ ๔๐๕๒ Passcode: ๕๒๕๕๓๐ รายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาด้วยนี้ มหาวิทยาลัยฯ หวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี หากขัดข้องประการใดกรุณาแจ้งไปยังคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิเชษฐ์ พลหาญ)
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

QR Code ลิงค์ประชุม

ที่ อว ๐๖๑๙.๐๖/ว๙๐๙๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่มย่อย

เรียน อาจารย์ ดร.พิมาย วงค์ทา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน จำนวน ๑ ฉบับ

๒. การสังเคราะห์กรอบแนวคิดงานวิจัย เรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ จำนวน ๑ ฉบับ

๓. สรุปเค้าโครงวิทยานิพนธ์เรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม นักศึกษารหัสประจำตัว ๖๖๙๐๗๐๑๔๐๑๐๓ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการจัดการเทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง **“การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ”** เพื่อให้การวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

ดังนั้นคณะฯ จึงเรียนมาเพื่อขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่มย่อย ระยะที่ ๒ ของนักศึกษาดังกล่าว**ในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๖.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.** ผ่าน Zoom Meeting ID: ๘๓๘ ๑๙๖๑ ๔๐๕๒ Passcode: ๕๒๕๕๓๐ รายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาด้วยนี้ มหาวิทยาลัยฯ หวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี หากขัดข้องประการใดกรุณาแจ้งไปยังคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิเชษฐ์ พลหาญ)
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

QR Code ลิงค์ประชุม

ที่ อว ๐๖๑๙.๐๖/ว๙๐๙๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่มย่อย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระศักดิ์ ฟองเงิน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน จำนวน ๑ ฉบับ

๒. การสังเคราะห์กรอบแนวคิดงานวิจัย เรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ จำนวน ๑ ฉบับ

๓. สรุปเค้าโครงวิทยานิพนธ์เรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม นักศึกษารหัสประจำตัว ๖๖๙๐๗๐๑๔๐๑๐๓ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการจัดการเทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง **“การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ”** เพื่อให้การวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

ดังนั้นคณะฯ จึงเรียนมาเพื่อขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่มย่อย ระยะที่ ๒ ของนักศึกษาดังกล่าว**ในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๖.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.** ผ่าน Zoom Meeting ID: ๘๓๘ ๑๙๖๑ ๔๐๕๒ Passcode: ๕๒๕๕๓๐ รายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาด้วยนี้ มหาวิทยาลัยฯ หวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี หากขัดข้องประการใดกรุณาแจ้งไปยังคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิเชษฐ์ พลหาญ)
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

QR Code ลิงค์ประชุม

ที่ อว ๐๖๑๙.๐๖/ว๙๐๙๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่มย่อย

เรียน อาจารย์ ดร.หทัยรัตน์ หอมไกรลาศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน จำนวน ๑ ฉบับ

๒. การสังเคราะห์กรอบแนวคิดงานวิจัย เรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ จำนวน ๑ ฉบับ

๓. สรุปเค้าโครงวิทยานิพนธ์เรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม นักศึกษารหัสประจำตัว ๖๖๙๐๗๐๑๔๐๑๐๓ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการจัดการเทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง **“การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ”** เพื่อให้การวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

ดังนั้นคณะฯ จึงเรียนมาเพื่อขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่มย่อย ระยะที่ ๒ ของนักศึกษาดังกล่าว**ในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๖.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.** ผ่าน Zoom Meeting ID: ๘๓๘ ๑๙๖๑ ๔๐๕๒ Passcode: ๕๒๕๕๓๐ รายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาด้วยนี้ มหาวิทยาลัยฯ หวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี หากขัดข้องประการใดกรุณาแจ้งไปยังคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิเชษฐ์ พลหาญ)
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

QR Code ลิงค์ประชุม

ที่ อว ๐๖๑๙.๐๖/ว๙๐๙๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่มย่อย

เรียน อาจารย์ ดร.สำราญ วานนท์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน จำนวน ๑ ฉบับ

๒. การสังเคราะห์กรอบแนวคิดงานวิจัย เรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ จำนวน ๑ ฉบับ

๓. สรุปเค้าโครงวิทยานิพนธ์เรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม นักศึกษารหัสประจำตัว ๖๖๙๐๗๐๑๔๐๑๐๓ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการจัดการเทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง **“การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ”** เพื่อให้การวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

ดังนั้นคณะฯ จึงเรียนมาเพื่อขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่มย่อย ระยะที่ ๒ ของนักศึกษาดังกล่าว**ในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๖.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.** ผ่าน Zoom Meeting ID: ๘๓๘ ๑๙๖๑ ๔๐๕๒ Passcode: ๕๒๕๕๓๐ รายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาด้วยนี้ มหาวิทยาลัยฯ หวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี หากขัดข้องประการใดกรุณาแจ้งไปยังคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิเชษฐ์ พลหาญ)
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

QR Code ลิงค์ประชุม

ภาคผนวก จ

คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

คู่มือการอบรม

การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

พัฒนาโดย นายศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม
หลักสูตร: ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชา: นวัตกรรมการจัดการเทคโนโลยี
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คู่มือการอบรม

การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ผู้วิจัย นายศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม
หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ป.รด.) สาขาวิชานวัตกรรมการจัดการเทคโนโลยี
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ปีการศึกษา 2568

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
รองศาสตราจารย์ ดร.ธรัช อารีราษฎร์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
รองศาสตราจารย์ ดร.วรปภา อารีราษฎร์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

สารบัญ

เรื่อง **หน้า**

บทสรุปการวิจัย 2
ส่วนที่ 1 การสังเคราะห์และพัฒนาคู่มือของรูปแบบ 3
ส่วนที่ 2 ผลการสังเคราะห์รูปแบบและการพัฒนาคู่มือของรูปแบบ 5
ตอนที่ 1 ผลการสังเคราะห์รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริม
การมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน 5
ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาคู่มือของรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริม
การมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน 7
ตอนที่ 3 กำหนดการอบรมตามคู่มือของรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจ
ในการจัดทำบัญชีครัวเรือน 12
คู่มือระบบบันทึกบัญชีครัวเรือน 19
ใบกิจกรรม 30

บทสรุปงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

1. วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1 เพื่อสังเคราะห์รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

1.2 เพื่อพัฒนาคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

1.3 เพื่อศึกษาผลทดลองใช้คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

1.4 เพื่อศึกษาผลการยอมรับคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

2. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 4 ระยะ

ระยะที่ 1 การสังเคราะห์รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ระยะที่ 2 การพัฒนาคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ระยะที่ 3 การศึกษาผลทดลองใช้คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ระยะที่ 4 การศึกษาผลการยอมรับคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ส่วนที่ 1 การดำเนินการสังเคราะห์และพัฒนาคู่มือของรูปแบบ

การสังเคราะห์และพัฒนคู่มือของรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน เป็นการดำเนินงานวิจัยในระยะที่ 1 และ 2 ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. การสังเคราะห์รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

การสังเคราะห์รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนประกอบด้วยการดำเนินงาน ดังนี้

1. ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

1.1 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในด้านการบัญชีครัวเรือน เทคโนโลยีดิจิทัล แรงจูงใจ ทฤษฎีเกี่ยวกับกับการมีส่วนร่วมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและต่างประเทศ

1.2 บริบทและความต้องการการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อสอบถามประเด็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

1.3 ร่างรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้ศึกษา และจากการการสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ

1.4 ประชุมกลุ่มย่อยผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มที่ 1 เพื่อวิพากษ์รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน และดำเนินการแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญจาก การประชุมกลุ่มย่อยและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

1.5 ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

2. กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 2 กลุ่ม ได้แก่

2.1 ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เพื่อวิพากษ์รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการบัญชี

2.2 ผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มที่ 2 จำนวน 9 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ

การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

2. การพัฒนาคู่มือรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

การพัฒนาคู่มือรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนประกอบด้วยการดำเนินงาน ดังนี้

2.1 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

2.1.1 ศึกษาเอกสารและรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ที่ศึกษาในระยะที่ 1

2.1.2 ออกแบบองค์ประกอบของคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

2.1.3 พัฒนาคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

2.1.4 ทดลองใช้ (Try out) คู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

2.1.5 ประเมินคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มที่ 2 รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สรุปผลการประเมินและนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

2.2 กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่

2.2.1 กลุ่มทดลองใช้คู่มือในอการอบรม (Try-out) จำนวน 30 คน เป็นชุมชนที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการเพื่อเป็นผู้จัดทำบัญชีครัวเรือน โดยเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมทั้งสิ้น 30 คน

2.2.2 ผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มที่ 2 จำนวน 9 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมของคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.3.1 แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการสังเคราะห์และพัฒนาคู่มือของรูปแบบ

ตอนที่ 1 ผลการสังเคราะห์รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ผลการสังเคราะห์รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ประกอบด้วย องค์ประกอบ 3 ส่วน ได้แก่ 1) นโยบายและหลักการ 2) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม และ 3) ตัวชี้วัดการประยุกต์ใชเทคโนโลยีในการจัดทำบัญชีครัวเรือน แสดงดังภาพที่ จ.1

ภาพที่ จ.1 รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

จากภาพที่ 1 รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ประกอบด้วย องค์ประกอบ 3 ส่วน ได้แก่ 1) นโยบายและหลักการ 2) การประยุกต์ใชเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม และ 3) ตัวชี้วัดการประยุกต์ใชเทคโนโลยีในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ดังนี้

1. นโยบายและหลักการที่สำคัญในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย 1.1) ด้านนโยบาย ได้แก่ (1) แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2) แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับทบทวน พ.ศ. 2561) 1.2) ด้านหลักการ ประกอบด้วย (1) วางแผนการใช้จ่ายเงินในครัวเรือนและลดรายจ่าย เพิ่มเงินออม และ (2) สภาพปัญหาบริบทที่พบไม่มีการวางแผนการออมเงินที่แน่นอน

2. การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วมประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ 2.1) หลักการ ได้แก่ (1) การมีส่วนร่วม (2) การสร้างแรงจูงใจ (3) การทำบัญชีครัวเรือน (4) การทำงานร่วมกับชุมชน กิจกรรม PAOR (5) การยอมรับเทคโนโลยี 2.2) ขั้นตอนการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม ดำเนินการตามกระบวนการ PAOR โดยใช้หลักการการสร้างแรงจูงใจและพี่เลี้ยงในการจัดกิจกรรมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 4 กิจกรรม ดังนี้ P: Plan สร้างการมีส่วนร่วม A: Act เรียนรู้ร่วมกัน O: Observe ลงมือปฏิบัติ เน้นผลลัพธ์ชัดเจน R: Reflect เป้าหมายความสำเร็จ 2.3) เทคโนโลยีดิจิทัล ประกอบด้วย (1) แอปพลิเคชันบันทึกรายรับรายจ่ายบัญชีครัวเรือน 2) การสื่อสารผ่านโซเชียลมีเดีย และสื่อเอกสารนำเสนอการใช้งานแอปพลิเคชันบันทึกรายรับรายจ่ายบัญชีครัวเรือน

3. ส่วนที่ 3 ตัวชี้วัด 3.1) ตัวชี้วัดรูปแบบ ได้แก่ (1) ระบบไม่ซับซ้อนและง่ายในการบันทึกข้อมูลรับ-จ่าย (2) สร้างแรงจูงใจในการบันทึกรายการรับ-จ่าย อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง (3) กระตุ้นการบันทึกรายการรับ-จ่ายอย่างสม่ำเสมอ (4) กระตุ้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและครัวเรือนอย่างต่อเนื่อง (5) ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันในการใช้ระบบบันทึกการรับ-จ่าย 3.2) ตัวชี้วัดเทคโนโลยีที่ใช้ ได้แก่ (1) ความง่ายในการใช้ระบบ (2) ความเข้ากันได้ของระบบกับอุปกรณ์ของชุมชน (3) ความง่ายในการแสดงผลการบันทึก (4) ความง่ายในการปรับปรุงรายการบันทึกข้อมูล (5) ความง่ายในการแสดงผลการวิเคราะห์รายรับ-รายจ่าย

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาคู่มือของการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน นำมาพัฒนาคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวน การสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อเป็นแนวทางขั้นตอนที่ช่วยให้ชุมชนเกิดพลังผลักดันในการทำงานและการเรียนรู้ โดยการใช้ระบบพี่เลี้ยงในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม ให้คำแนะนำส่วนบุคคล กระตุ้นการใช้งานจริง สะท้อนผลการเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียนและทีมอบรม ซึ่งเป็นผู้นำในชุมชนที่มีพื้นฐานด้านเทคโนโลยีและเคยทำบัญชีครัวเรือนมาก่อน มีขั้นตอนกิจกรรมการอบรม 5 ขั้นตอน แสดงดังภาพที่ จ.2

ภาพที่ จ.2 ขั้นตอนการอบรมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม

จากภาพที่ จ.2 ขั้นตอนการอบรบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ซึ่งเป็นการดำเนินงานตามรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการดำเนินงาน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือ กิจกรรมการเรียนรู้ และผลลัพธ์ของแต่ละขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างการมีส่วนร่วม P: Plan

เครื่องมือ ประกอบด้วย

1. เอกสารคู่มือ ในการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน
2. ใบกิจกรรมที่ 1
3. แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

กิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 3 กิจกรรม ดังนี้

1. กำหนดกลุ่มเป้าหมาย

1.1 ติดต่อประสานงานผู้นำชุมชน กลุ่มเป้าหมาย คิดเลือกประชาชนในชุมชนเข้าร่วมตามคุณสมบัติ จำนวน 30 คน ที่สมัครใจเข้าอบรมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม โดยเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมทั้งสิ้น 30 คน

1.2 คัดเลือกพี่เลี้ยงที่มีคุณสมบัติ คือ มีความรู้พื้นฐานด้านการเงิน บัญชีครัวเรือน หรือการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีทักษะการสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้ และทำงานร่วมกับชุมชนได้ รับฟังและเป็นที่ปรึกษาที่ดี จำนวน 1: 5 คน คือ พี่เลี้ยง 1 คน ต่อผู้เข้าอบรมจำนวน 5 คน

2. สร้างแรงจูงใจ

2.1 ประชุมนัดหมายกำหนดการจัดกิจกรรมร่วมกับผู้นำชุมชน พี่เลี้ยง และประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมอบรม ในพื้นที่ของชุมชน

2.2 สร้างความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนโดยใช้แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนตามใบกิจกรรมที่ 1

3. กำหนดเป้าหมายความสำเร็จ

3.1 กำหนดปฏิทินกิจกรรม/กำหนดการ ในการทำกิจกรรมร่วมกับชุมชนและพี่เลี้ยง

3.2 ติดตั้งแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนให้กับชุมชน

ผลลัพธ์ ได้แก่

1. บัญชีครัวเรือน
2. การติดตั้งแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน
3. รางวัลจากการสร้างแรงบันดาลใจ

ขั้นตอนที่ 2 เรียนรู้ร่วมกัน A: Act

เครื่องมือ ประกอบด้วย

1. เอกสารคู่มือ ในการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

2. ใบกิจกรรมที่ 2,3,4

3. แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

กิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 3 กิจกรรม ดังนี้

1. สอนให้รู้

1.1 ให้ความรู้เบื้องต้นอธิบายถึงประโยชน์ของการทำบัญชีครัวเรือน และความสำคัญของการใช้แอปพลิเคชันในยุคดิจิทัล

1.2 เรียนรู้การจัดทำรายรับ รายจ่าย คงเหลือ ในสถานการณ์สมมติ โดยใช้ใบกิจกรรมที่ 2

1.3 เรียนรู้การจัดทำรายรับ รายจ่าย คงเหลือ ในสถานการณ์สมมติ โดยใช้ใบกิจกรรมที่ 3

1.4 เรียนรู้การจัดทำรายรับ รายจ่าย คงเหลือ ในสถานการณ์สมมติ โดยใช้ใบกิจกรรมที่ 4

2. ทำให้เห็น

2.1 วิทยากรสาธิตการใช้งานแอปพลิเคชันจริงการบันทึกรายรับและรายจ่ายในสถานการณ์สมมติ โดยมีพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำ

2.2 ยกตัวอย่างรายการรายรับรายจ่ายที่เกิดขึ้นจริงในชุมชน เพื่อให้สมาชิกเห็นว่า-แอปพลิเคชันสามารถประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันของครอบครัวได้

2.3 ให้สมาชิกชุมชนแต่ละคนเปิดแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนของตัวเองและทำการบันทึกรายการใช้จ่ายง่าย ๆ 3-5 รายการ โดยมีวิทยากรและพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด

3. เน้นผลลัพธ์

3.1 ให้สมาชิกชุมชนเปิดดูสรุปผลการใช้จ่ายที่ได้บันทึกไว้ในแอปพลิเคชัน เพื่อให้เห็นว่ารายการใช้จ่ายในเรื่องไหนบ้าง และมีส่วนไหนที่สามารถลดรายจ่ายได้

3.2 ให้สมาชิกในชุมชนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์การใช้งานแอปพลิเคชันและนำเสนอ) “เรื่องราวความสำเร็จ” (Success Story)

ผลลัพธ์ ได้แก่

1. บัญชีครัวเรือน

2. การใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

3. รายงานผลจากแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

ขั้นตอนที่ 3 ลงมือปฏิบัติ เน้นผลลัพธ์ชัดเจน O: Observe

เครื่องมือ ประกอบด้วย

1. เอกสารคู่มือ ในการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

2. ใบกิจกรรมที่ 5

3. แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

กิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 4 กิจกรรม ดังนี้

1. ปฏิบัติ

1.1 สมาชิกในชุมชนแต่ละกลุ่มหรือแต่ละคนจะต้องลงมือทำกิจกรรมการทำบัญชีครัวเรือน ซึ่งสมาชิกแต่ละคนจะเริ่มบันทึกรายรับ-รายจ่ายของตนเองทุกวัน ในใบกิจกรรมที่ 5 โดยใช้แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

1.2 ปฏิบัติการบันทึกรายรับ-รายจ่ายของตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องตามระยะเวลาที่กำหนด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและสามารถสะท้อนพฤติกรรมจริง

2. ติดตามผล

2.1 พี่เลี้ยงประจำกลุ่มทำการตรวจสอบข้อมูลที่สมาชิกชุมชนบันทึกไว้เป็นระยะทุกสัปดาห์ เพื่อดูว่าสมาชิกมีการบันทึกข้อมูลครบถ้วนหรือไม่

2.2 หากพบว่ามีสมาชิกชุมชนคนใดคนหนึ่งไม่สามารถทำตามแผนได้ หรือมีปัญหาในการใช้งานเครื่องมือ พี่เลี้ยงที่เป็นผู้ติดตามผลจะช่วยให้คำแนะนำและช่วยแก้ปัญหาได้ทันที

2.3 วิทยากรและพี่เลี้ยงประจำกลุ่มสร้างบรรยากาศเชิงบวกและให้กำลังใจแก่สมาชิกชุมชนที่กำลังทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สมาชิกชุมชนเขามีแรงจูงใจในการทำต่อไป

3. ให้คำแนะนำ

3.1 พี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำสมาชิกชุมชนคนใดมีปัญหาในการบันทึกข้อมูลหรือไม่เข้าใจวิธีการใช้แอปพลิเคชัน

3.2 จัดกิจกรรมย่อยเพื่อแบ่งปันเคล็ดลับหรือเทคนิคในการทำบัญชีครัวเรือนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.3 ส่งเสริมให้สมาชิกชุมชนที่มีความรู้ความสามารถมาช่วยแนะนำเพื่อน ๆ ในชุมชน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน

4. เก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการบันทึกข้อมูลรายรับ-รายจ่าย ของสมาชิกชุมชน พร้อมทั้งตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูล

4.2 ทำการสรุปข้อมูลเบื้องต้นเพื่อดูแนวโน้มหรือผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเป็นรายสัปดาห์ จำนวน 4 สัปดาห์

4.3 จัดทำรายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน และให้รางวัลความสำเร็จกับสมาชิกชุมชนที่มีการบันทึกข้อมูลได้รวดเร็วตามระยะเวลากำหนด มีความถูกต้องสมบูรณ์ จะได้รับรางวัลความสำเร็จระดับดีเยี่ยม ดีเด่น เยี่ยม และทุกคนที่เข้าร่วมกิจกรรมก็จะมีรางวัลให้เช่นกัน

ผลลัพธ์ ได้แก่

1. ข้อมูลรายจ่ายส่วนเกิน

2. ผลประเมินความเข้าใจและการมีส่วนร่วม

ขั้นตอนที่ 4 เป้าหมายความสำเร็จ R: Reflect

เครื่องมือ ประกอบด้วย

1. เอกสารคู่มือ ในการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

2. ใบกิจกรรมที่ 6

3. แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

กิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 3 กิจกรรม ดังนี้

1. ประเมินผลการปฏิบัติ

1.1 ตรวจสอบผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงจากการลงมือปฏิบัติ ทบทวนว่ากิจกรรมที่ทำไปนั้นบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่

1.2 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก รายรับ- รายจ่าย-คงเหลือ เพื่อนำผลไปวางแผนการใช้จ่าย

2. สร้างแรงจูงใจ

2.1 ชื่นชมความสำเร็จยกย่องสมาชิกชุมชนที่ทำได้ดีหรือมีความก้าวหน้า แม้จะเป็นเพียงความสำเร็จเล็ก ๆ น้อย ๆ ก็ตาม การชื่นชมจะช่วยให้พวกเขามีพลังในการทำต่อไป

2.2 ให้สมาชิกที่ทำได้ดีมาแบ่งปันประสบการณ์และเทคนิคที่ใช้ เพื่อเป็นแรงบันดาลใจและเป็นตัวอย่างให้แก่ผู้อื่น

3. วิเคราะห์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้

3.1 ให้สมาชิกได้นำเสนอผลการปฏิบัติของตนเอง และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างสร้างสรรค์

3.2 ให้แต่ละคนได้เล่าถึงอุปสรรคที่พบเจอ และวิธีแก้ไขปัญหาของตนเองซึ่งจะทำให้สมาชิกคนอื่น ๆ ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงของเพื่อนในชุมชน

3.3 สรุปบทเรียนที่ได้จากการวิเคราะห์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำไปปรับปรุงแผนการใช้จ่ายในครัวเรือน

ผลลัพธ์ ได้แก่

1. สะท้อนปัญหาและแนวทางแก้ไขจากการใช้แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

2. มีการแลกเปลี่ยนความรู้

ตอนที่ 3 กำหนดการอบรมตามคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

การอบรมตามคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน แสดงดังตารางที่ จ.1

ตารางที่ จ.1 กำหนดกิจกรรมการจัดอบรมการจัดทำบัญชีครัวเรือน

กิจกรรม	ระยะเวลา	เครื่องมือที่ใช้
ขั้นตอนที่ 1 การสร้างการมีส่วนร่วม P: Plan 1.1 กำหนดกลุ่มเป้าหมาย 1.2 สร้างแรงจูงใจ 1.3 กำหนดเป้าหมาย	6 ชั่วโมง	1. เอกสารคู่มือ ในการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน 2. ใบกิจกรรมที่ 1 3. แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน
ขั้นตอนที่ 2 เรียนรู้ร่วมกัน A: Act 1. สอนให้รู้ 2. ทำให้เห็น	6 ชั่วโมง	1. เอกสารคู่มือ ในการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน 2. ใบกิจกรรมที่ 2,3,4 3. แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน
ขั้นตอนที่ 3 ลงมือปฏิบัติเน้นผลลัพธ์ชัดเจน O: Observe	1 เดือน	1. เอกสารคู่มือ ในการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน 2. ใบกิจกรรมที่ 5 3. แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน
1. ปฏิบัติ	1 สัปดาห์	1. เอกสารคู่มือ ในการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน 2. ใบกิจกรรมที่ 5 3. แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

(ต่อ)

ตารางที่ จ.1 (ต่อ)

กิจกรรม	ระยะเวลา	เครื่องมือที่ใช้
2. ติดตามผล	1 สัปดาห์	1. เอกสารคู่มือ ในการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน 2. ใบกิจกรรมที่ 5 3. แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน
3. ให้คำแนะนำ	1 สัปดาห์	1. เอกสารคู่มือ ในการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน 2. ใบกิจกรรมที่ 5 3. แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน
4. เก็บรวบรวมข้อมูล	1 สัปดาห์	1. เอกสารคู่มือ ในการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน 2. ใบกิจกรรมที่ 5 3. แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน
ขั้นตอนที่ 4 เป้าหมายความสำเร็จ R: Reflect	6 ชั่วโมง	1. ประเมินผลการปฏิบัติ 2. สร้างแรงจูงใจ 3. วิเคราะห์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้

จากตารางที่ 1 มีรายละเอียดการจัดกิจกรรมการอบรมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 การสร้างการมีส่วนร่วม P: Plan

1. กำหนดกลุ่มเป้าหมาย (1.30 ชั่วโมง)

1.1 แบ่งผู้เข้าร่วมเป็นกลุ่มย่อย (5–6 คน)

1.2 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันตอบคำถาม ดังนี้

1.2.1 ใครคือคนที่ควรใช้แอปบัญชีครัวเรือนในชุมชนของเรา?

1.2.2 ใครบ้างที่มีความพร้อมด้านอุปกรณ์ (มือถือ/อินเทอร์เน็ต) และใครบ้างที่ต้องการความช่วยเหลือ

1.2.3 ให้กลุ่มเขียนลงบนแผ่นฟลิปชาร์ต/โพสต์อิท

2. สร้างแรงจูงใจ (1.30 ชั่วโมง)

2.1 พี่เลี้ยงเล่า “กรณีตัวอย่างความสำเร็จ” ของครอบครัวที่ใช้แอปบัญชีครัวเรือนแล้วเห็นผล

2.2 ให้ผู้เข้าร่วมแชร์ว่า “ถ้าฉันใช้แอปบัญชีครัวเรือน ฉันอยากเห็นผลลัพธ์อะไรกับครอบครัวของฉัน?”

2.3 แต่ละกลุ่มสรุปแรงจูงใจที่สำคัญและนำเสนอหน้าห้อง

3. กำหนดเป้าหมายความสำเร็จ (1 ชั่วโมง)

3.1 แต่ละกลุ่มกำหนด “เป้าหมายการใช้แอปบัญชีครัวเรือน” เช่น:

3.1.1 บันทึกรายรับ–รายจ่ายอย่างน้อย 20 วันต่อเดือน

3.1.2 ครอบครัวมีเงินออมเพิ่มขึ้น 10% ภายใน 3 เดือน

3.1.3 สมาชิกในกลุ่มอย่างน้อย 80% ใช้แอปได้ด้วยตนเอง

3.2 เขียนเป้าหมายลงในตาราง “เป้าหมาย–วิธีทำ–ตัวชี้วัดความสำเร็จ”

3.3 แต่ละกลุ่มนำเสนอผลลัพธ์ร่วมกัน

4. การติดตั้งแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน (2 ชั่วโมง)

4.1 วิทยากรอธิบายความสำคัญของการทำบัญชีครัวเรือนผ่านแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

4.2 ให้ผู้เข้าร่วมอบรมดาวน์โหลดและติดตั้งแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน ทดลองเปิดแอปและทำความเข้าใจเมนูเบื้องต้น โดยมีพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำ

4.3 ให้ผู้เข้าร่วมอบรมบันทึกข้อมูลจำลอง เช่น รายรับจากเงินเดือน, รายจ่ายค่าอาหาร, ค่าเดินทาง เป็นต้น

4.4 พี่เลี้ยงช่วยแนะนำทีละขั้นตอน (บันทึก, แก้ไข, ลบข้อมูล)

4.5 เมื่อผู้เข้าร่วมอบรมสามารถดาวน์โหลดและติดตั้งแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนได้สำเร็จ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะได้ ป้าย “สามารถ” เพื่อเป็นรางวัลความสำเร็จ

กิจกรรมที่ 2 เรียนรู้ร่วมกัน A: Act

1. สอนให้รู้ (2 ชั่วโมง)

1.1 ให้ความรู้เบื้องต้นอธิบายถึงประโยชน์ของการทำบัญชีครัวเรือน และความสำคัญของการใช้แอปพลิเคชันในยุคดิจิทัล

1.1.1 วิทยากรบรรยายและสาธิตเมนูพื้นฐานของแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

1.1.2 แจกเอกสารคู่มือการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

1.1.3 เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมอบรมถามในข้อสงสัย

1.1.4 แบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมอบรม เพื่อทำกิจกรรมข้อต่อไป

1.2 เรียนรู้การจัดทำรายรับ รายจ่าย คงเหลือ ในสถานการณ์สมมติ โดยใช้ใบกิจกรรมที่ 2

1.2.1 พี่เลี้ยงแจกบัตรคำรายรับ จำนวน 2 ใบ ได้แก่ เงินเดือน, ขายผลผลิต

1.2.2 พี่เลี้ยงแจกบัตรคำรายจ่าย จำนวน 3 ใบ ได้แก่ ค่าอาหาร, ค่าน้ำ, ค่าไฟ

1.2.3 พี่เลี้ยงแจกอุปกรณ์ในการทำกิจกรรม ได้แก่ ปากกาเมจิก, กระดาษกาว, กระดาษชาร์ทแข็ง

1.2.4 ให้ผู้เข้าร่วมอบรมแต่ละกลุ่ม เลือกรายการ รายรับ-รายจ่าย มาติดที่กระดาษชาร์ท

1.2.5 ให้ผู้เข้าร่วมอบรมแต่ละกลุ่มคำนวณ ยอดคงเหลือ=รายรับ–รายจ่าย

1.3 เรียนรู้การจัดทำรายรับ รายจ่าย คงเหลือ ในสถานการณ์สมมติ โดยใช้ใบกิจกรรมที่ 3

1.3.1 พี่เลี้ยงแจกบัตรคำรายรับ จำนวน 2 ใบ ได้แก่ รับจ้าง, เบี้ยยังชีพ

1.3.2 พี่เลี้ยงแจกบัตรคำรายจ่าย จำนวน 3 ใบ ได้แก่ ค่าเดินทาง, หนี้สิน, ค่าหวย

1.3.3 พี่เลี้ยงแจกอุปกรณ์ในการทำกิจกรรม ได้แก่ ปากกาเมจิก, กระดาษกาว, กระดาษชาร์ทแข็ง

1.3.4 ให้ผู้เข้าร่วมอบรมแต่ละกลุ่ม เลือกรายการ รายรับ-รายจ่าย มาติดที่กระดาษชาร์ท

1.3.5 ให้ผู้เข้าร่วมอบรมแต่ละกลุ่มคำนวณ ยอดคงเหลือ=รายรับ–รายจ่าย

1.4 เรียนรู้การจัดทำรายรับ รายจ่าย คงเหลือ ในสถานการณ์สมมติ โดยใช้ใบกิจกรรมที่ 4

1.4.1 พี่เลี้ยงแจกบัตรคำรายรับ จำนวน 2 ใบ ได้แก่ ถูกหวย, ขายข้าว

1.4.2 พี่เลี้ยงแจกบัตรคำรายจ่าย จำนวน 3 ใบ ได้แก่ ค่าเล่าเรียนลูกหลาน, ค่าฌาปนกิจ, หนี้สหกรณ์

1.4.3 พี่เลี้ยงแจกอุปกรณ์ในการทำกิจกรรม ได้แก่ ปากกาเมจิก, กระดาษกาว, กระดาษชาร์ทแข็ง

1.4.4 ให้ผู้เข้าร่วมอบรมแต่ละกลุ่ม เลือกรายการ รายรับ-รายจ่าย มาติดที่กระดาษชาร์ท

1.4.5 ให้ผู้เข้าร่วมอบรมแต่ละกลุ่มคำนวณ ยอดคงเหลือ = รายรับ – รายจ่าย

2. ทำให้เห็น (2 ชั่วโมง)

2.1 วิทยากรสาธิตการใช้งานแอปพลิเคชันจริงการบันทึกรายรับและรายจ่ายในสถานการณ์สมมติ

2.1.1 เปิดแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนให้ผู้เข้าร่วมเห็นบนจอโปรเจกเตอร์ทีวี/

2.1.2 สาธิตขั้นตอนพื้นฐาน ได้แก่ วิธีบันทึกรายรับ วิธีบันทึกรายจ่าย และวิธีตรวจสอบยอดคงเหลือ

2.2 ยกตัวอย่างรายการรายรับ-รายจ่ายที่เกิดขึ้นจริงในชุมชน เพื่อให้สมาชิกเห็นว่าแอปพลิเคชันสามารถประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันของครอบครัวได้

2.2.1 ใช้ สถานการณ์สมมติ เช่น ครอบครัวชาวบ้านในหนึ่งเดือนมีรายรับรายจ่าย หนี้สิน

2.2.2 อธิบายทีละขั้นตอน พร้อม เน้นเมนูสำคัญ ด้วยการชี้/วงกลมหน้าจอ

2.2.3 ให้สมาชิกชุมชนแต่ละคนเปิดแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนของตัวเองและทำการบันทึกรายการใช้จ่ายง่าย ๆ 3-5 รายการ โดยมีวิทยากรและพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด

2.2.4 สมาชิกชุมชนแต่ละคนเปิดแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนที่ได้ติดตั้งไว้ โดยมีพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำ

2.2.5 สมาชิกชุมชนแต่ละคนทดลองบันทึกรายการ รายรับ-รายจ่าย จากสถานการณ์สมมุติ

2.2.6 พี่เลี้ยงเดินดูแต่ละกลุ่ม คอยแนะนำ แก้ไขปัญหา และตอบคำถาม

2.2.7 ให้กลุ่มแต่ละกลุ่มร่วมแชร์ประสบการณ์ที่ได้ดูรายงานสรุปผล/กราฟที่แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนสร้างขึ้น

2.2.8 เปิดให้แต่ละกลุ่มอธิบายเหตุผลที่ตัดสินใจเลือกบัตรคำรายจ่าย–รายรับ และเชื่อมโยงกลับไปยัง พฤติกรรมจริงในชีวิตประจำวัน ของผู้เข้าร่วมอบรมแต่ละคน

3. เน้นผลลัพธ์ (2 ชั่วโมง)

3.1 ให้สมาชิกชุมชนเปิดดูสรุปผลการใช้จ่ายที่ได้บันทึกไว้ในแอปพลิเคชัน เพื่อให้เห็นว่ารายการใช้จ่ายในเรื่องไหนบ้าง และมีส่วนไหนที่สามารถลดรายจ่ายได้

3.1.1 ให้ผู้เข้าร่วมกดดู รายงาน/สถิติในแอปพลิเคชัน เช่น รายงานสรุปรายรับ–รายจ่ายรายเดือน กราฟวงกลมแสดงสัดส่วนค่าใช้จ่าย โดยมีพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำ

3.1.2 แบ่งผู้เข้าร่วมเป็นกลุ่มย่อย 3–5 คน เพื่อร่วมกันวิเคราะห์ว่า “รายจ่ายส่วนใหญ่หมดไปกับอะไร” เช่น ค่าอาหาร ค่าเดินทาง หรือหนี้สิน จากนั้นให้เขียน ข้อค้นพบ ลงในกระดาษฟลิปชาร์ต เช่น เราใช้เงินกับอาหาร 40% ของรายรับทั้งหมด เรามีรายจ่ายฟุ่มเฟือย 15% ที่สามารถลดได้ โดยมีพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำ

3.2 ให้สมาชิกในชุมชนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์การใช้งานแอปพลิเคชันและนำเสนอ “เรื่องราวความสำเร็จ” (Success Story)

3.2.1 แต่ละกลุ่มนำเสนอผลการวิเคราะห์ของตนเอง โดยมีพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำ

3.2.2 วิทยากรเชื่อมโยงกลับไปยัง พฤติกรรมการใช้เงินในชีวิตจริง ของผู้เข้าร่วมอบรม

3.2.3 วิทยากร พี่เลี้ยง ผู้เข้าร่วมอบรม ร่วมกันสรุปและสะท้อนผลสิ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากผลลัพธ์ครั้งนี้และการนำไปปรับใช้ในชีวิตจริง

กิจกรรมที่ 3 ลงมือปฏิบัติ เน้นผลลัพธ์ชัดเจน O: Observe

1. ปฏิบัติ (1 สัปดาห์)

1.1 สมาชิกในชุมชนแต่ละกลุ่มหรือแต่ละคนจะต้องลงมือทำกิจกรรมการทำบัญชีครัวเรือน ซึ่งสมาชิกแต่ละคนจะเริ่มบันทึกรายรับ-รายจ่ายของตนเองทุกวันในใบกิจกรรมที่ 5 โดยใช้แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

1.1.1 ให้ผู้เข้าร่วม ทดลองใช้งานจริง โดยบันทึกรายรับ–รายจ่ายของตนเองหรือครอบครัวผ่านแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

1.2 ปฏิบัติการบันทึกรายรับ-รายจ่ายของตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องตามระยะเวลาที่กำหนด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและสามารถสะท้อนพฤติกรรมจริง

1.2.1 ใช้ข้อมูล สถานการณ์สมมติ และ ข้อมูลจริง ควบคู่กัน เพื่อให้ผู้เข้าร่วมเห็นความแตกต่าง

1.2.2 วิทยากร พี่เลี้ยง กระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมทำอย่าง ต่อเนื่องในชีวิตจริง

2. ติดตามผล (1 สัปดาห์)

2.1 พี่เลี้ยงประจำกลุ่มทำการตรวจสอบข้อมูลที่สมาชิกชุมชนบันทึกไว้เป็นระยะทุกสัปดาห์ เพื่อดูว่าสมาชิกมีการบันทึกข้อมูลครบถ้วนหรือไม่

2.1.1 พี่เลี้ยงติดตามความก้าวหน้า ผ่านช่องทางออนไลน์ ในกลุ่มไลน์

2.1.2 ให้ผู้เข้าร่วมส่ง ภาพหน้าจอผลการบันทึก

2.2 หากพบว่ามีสมาชิกชุมชนคนใดคนหนึ่งไม่สามารถทำตามแผนได้ หรือมีปัญหาในการใช้งานเครื่องมือ พี่เลี้ยงที่เป็นผู้ติดตามผลจะช่วยให้คำแนะนำและช่วยแก้ปัญหาได้ทันที

2.2.1 พี่เลี้ยงคอยติดตามอย่างสม่ำเสมอ ใครยังมีปัญหา หรือมีข้อสอบถามเพิ่มเติมให้พี่เลี้ยงคอยตอบคำถามและและบันทึกข้อมูลลงตาราง

2.3 วิทยากรและพี่เลี้ยงประจำกลุ่มสร้างบรรยากาศเชิงบวกและให้กำลังใจแก่สมาชิกชุมชนที่กำลังทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สมาชิกชุมชนเขามีแรงจูงใจในการทำต่อไป

2.3.1 จัดกิจกรรม แลกเปลี่ยนผลลัพธ์ ทุกสัปดาห์

3. ให้คำแนะนำ (1 สัปดาห์)

3.1 พี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำสมาชิกชุมชนคนใดมีปัญหาในการบันทึกข้อมูลหรือไม่เข้าใจวิธีการใช้แอปพลิเคชัน

3.1.1 พี่เลี้ยง/วิทยากร ให้คำแนะนำรายบุคคล เช่น วิธีลดรายจ่ายฟุ่มเฟือย วิธีจัดหมวดหมู่รายรับ–รายจ่ายให้ถูกต้อง การใช้ฟังก์ชันในแอป เช่น รายงานกราฟ

3.2 จัดกิจกรรมย่อยเพื่อแบ่งปันเคล็ดลับหรือเทคนิคในการทำบัญชีครัวเรือนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.2.1 ใช้การ โค้ชแบบกลุ่ม โดยให้ผู้เข้าร่วมแชร์ปัญหา เช่น “บันทึกไม่ทันทุกวัน” แล้วให้กลุ่มช่วยหาทางแก้

3.2.2 กระตุ้นด้วยการยกตัวอย่าง ความสำเร็จเล็ก ๆ ของผู้เข้าร่วม

3.3 ส่งเสริมให้สมาชิกชุมชนที่มีความรู้ความสามารถมาช่วยแนะนำเพื่อน ๆ ในชุมชน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน

3.3.1 เปิดโอกาสให้สมาชิกชุมชนที่เข้าร่วมอบรมได้ให้คำแนะนำเพื่อนสมาชิก

4. เก็บรวบรวมข้อมูล (1 สัปดาห์)

4.1 รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการบันทึกข้อมูลรายรับ-รายจ่าย ของสมาชิกชุมชน พร้อมทั้งตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูล

4.1.1 พี่เลี้ยงรวบรวมข้อมูลจากผู้เข้าร่วม ได้แก่ ยอดรายรับ–รายจ่ายเฉลี่ย จำนวนวันที่มีการบันทึกจริง ผลคงเหลือ (ขาดดุล/เกินดุล)

4.2 ทำการสรุปข้อมูลเบื้องต้นเพื่อดูแนวโน้มหรือผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเป็นรายสัปดาห์ จำนวน 4 สัปดาห์

4.2.1 ใช้รายงานจากแอปพลิเคลั่นบัญชีครัวเรือน ประกอบ เช่น กราฟรายจ่ายรายเดือน หรือ ตารางสรุป

4.3 จัดทำรายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน และให้รางวัลความสำเร็จกับสมาชิกชุมชนที่มีการบันทึกข้อมูลได้รวดเร็วตามระยะเวลากำหนด มีความถูกต้องสมบูรณ์ จะได้รับรางวัลความสำเร็จระดับดีเยี่ยม ดีเด่น เยี่ยม และทุกคนที่เข้าร่วมกิจกรรมก็จะมีรางวัลให้เช่นกัน

4.3.1จัดทำรายงานสรุปผลกิจกรรมเพื่อสะท้อนให้ผู้เข้าร่วมเห็น ความก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรม

กิจกรรมที่ 4 เป้าหมายความสำเร็จ R: Reflect

1. ประเมินผลการปฏิบัติ

1.1 ตรวจสอบผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงจากการลงมือปฏิบัติ ทบทวนว่ากิจกรรมที่ทำไปนั้นบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่

1.1.1 พี่เลี้ยงช่วยทบทวนและเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่ได้จากการบันทึกบัญชีครัวเรือนกับเป้าหมายทางการเงินที่ตั้งไว้ในตอนแรก

1.1.2 ผู้เข้าร่วมทุกคนสามารถตรวจสอบและรับรู้ได้ว่ากิจกรรมที่ทำไปนั้นบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ และเห็นภาพรวมการเปลี่ยนแปลงทางการเงินของตนเอง

1.2 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก รายรับ- รายจ่าย-คงเหลือ เพื่อนำผลไปวางแผนการใช้จ่าย

1.2.1 พี่เลี้ยงวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก เช่น “รายจ่ายค่าอาหารสูงขึ้นเพราะอะไร? หรือรายได้เพิ่มขึ้นจากช่องทางไหน?” เพื่อให้ผู้เข้าร่วมนำข้อมูลเชิงลึกเหล่านี้ไปปรับปรุงและวางแผนการใช้

จ่ายให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นในรอบถัดไป

1.2.2 ผู้เข้าร่วมสามารถระบุจุดแข็งและจุดอ่อนทางการเงินของตนเองได้จากข้อมูลที่บันทึกไว้ และสามารถกำหนดแผนการใช้จ่ายที่เหมาะสมกับตนเองได้

2. สร้างแรงจูงใจ

2.1 ชื่นชมความสำเร็จยกย่องสมาชิกชุมชนที่ทำได้ดีหรือมีความก้าวหน้าแม้จะเป็นเพียงความสำเร็จเล็ก ๆ น้อย ๆ ก็ตาม การชื่นชมจะช่วยให้พวกเขามีพลังในการทำต่อไป

2.1.1 การให้รางวัลทางใจและยอมรับความพยายามของผู้เข้าร่วมอบรม เช่น การบันทึกบัญชีครบ 7 วันติดต่อกัน หรือการลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นได้ตามเป้าหมาย และการกล่าวชมโดยการโพสต์ชื่นชมบนโซเชียลมีเดียของชุมชน

2.2 ให้สมาชิกที่ทำได้ดีมาแบ่งปันประสบการณ์และเทคนิคที่ใช้เพื่อเป็นแรงบันดาลใจและเป็นตัวอย่างให้แก่ผู้อื่น

2.2.1 เปิดโอกาสให้ผู้ที่ประสบความสำเร็จได้เป็น “ต้นแบบ” หรือ “พี่เลี้ยง” ให้กับคนอื่น ๆ ในชุมชน

2.2.2 ผู้เข้าร่วมคนอื่น ๆ ได้รับแรงบันดาลใจและได้เรียนรู้เทคนิคที่เป็นรูปธรรมทำให้เห็นว่าความสำเร็จนั้นสามารถทำได้จริง

3. วิเคราะห์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้

3.1 ให้สมาชิกได้นำเสนอผลการปฏิบัติของตนเอง และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างสร้างสรรค์

3.1.1 ให้ทุกคนได้พูดคุยถึงผลลัพธ์ของตนเองอย่างเปิดเผย แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน

3.1.2 เน้นการแลกเปลี่ยนในเชิงสร้างสรรค์

3.2 ให้แต่ละคนได้เล่าถึงอุปสรรคที่พบเจอ และวิธีแก้ไขปัญหาของตนเองซึ่งจะทำให้สมาชิกคนอื่น ๆ ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงของเพื่อนในชุมชน

3.2.1 ให้ผู้เข้าร่วมอบรมได้เรียนรู้จาก “ความล้มเหลว” หรือ “อุปสรรค” ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวัน เช่น “ลืมบันทึกบัญชีเพราะยุ่ง” หรือ “ไม่รู้จะจัดประเภทรายจ่ายอย่างไร”

3.2.2 ให้ผู้อื่นที่เจอปัญหาคล้ายกันได้เรียนรู้แนวทางแก้ไขปัญหาจากประสบการณ์ ตรง

3.3 สรุปบทเรียนที่ได้จากการวิเคราะห์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำไปปรับปรุงแผนการใช้จ่ายในครัวเรือน

3.3.1 วิทยากร พี่เลี้ยง ผู้เข้าร่วมอบรมช่วยกันสรุปประเด็นสำคัญที่ได้จากการพูดคุย เช่น “แนวทางการลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น” หรือ “วิธีการจัดการกับหนี้สิน” เพื่อให้ทุกคนได้รับประโยชน์สูงสุดและนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างชัดเจน

MONEY ME MANUAL
คู่มือการใช้งาน
ระบบบันทึกบัญชีครัวเรือน
(money me)
สำหรับสมาชิก (Member)
Money Me
บันทึกบัญชีครัวเรือน
เข้าสู่ระบบ
หมายเลขโทรศัพท์
xxx-xxx-xxxx
รหัสผ่าน
Password
เข้าสู่ระบบ
ลืมรหัสผ่าน
สมัครสมาชิก
สวัสดี อนุสิทธิ์
สัดส่วนรายรับ - รายจ่าย
สัดส่วนรายรับ(ตามรายการรับเงิน)
สัดส่วนรายจ่าย(ตามรายการจ่ายเงิน)
วิเคราะห์แนวโน้มเงินออม
แนวโน้มรายรับ-รายจ่าย-เงินออม

MONEY ME MANUAL
สำหรับสมาชิก

1. เข้าใช้งานโดยสเกน qr code

หรือ เข้าระบบที่ลิงก์ https://isinvent.snru.ac.th/money-me

การสมัครสมาชิก

1. คลิก สมัครสมาชิก
2. กรอกหมายเลขโทรศัพท์
3. ตั้งรหัสผ่าน (Password) รหัสผ่านควรตั้งเป็นอักษรภาษาอังกฤษและตัวเลขไม่น้อย 6 อักษร
4. กรอกรหัสผ่านอีกครั้ง
5. กรอกชื่อนามสกุลของสมาชิก
6. คลิกปุ่ม บันทึก

MONEY ME MANUAL
สำหรับสมาชิก

เมื่อสมัครสมาชิกสำเร็จ ระบบจะให้ทำการ login เข้าสู่ระบบ

ให้ทำการกรอกเบอร์โทรศัพท์ และ รหัสผ่าน ที่ได้ระบุตอนสมัคร เพื่อเข้าสู่ระบบ

1. กรอกเบอร์โทรศัพท์
2. กรอกรหัสผ่าน
3. คลิกปุ่ม เข้าสู่ระบบ

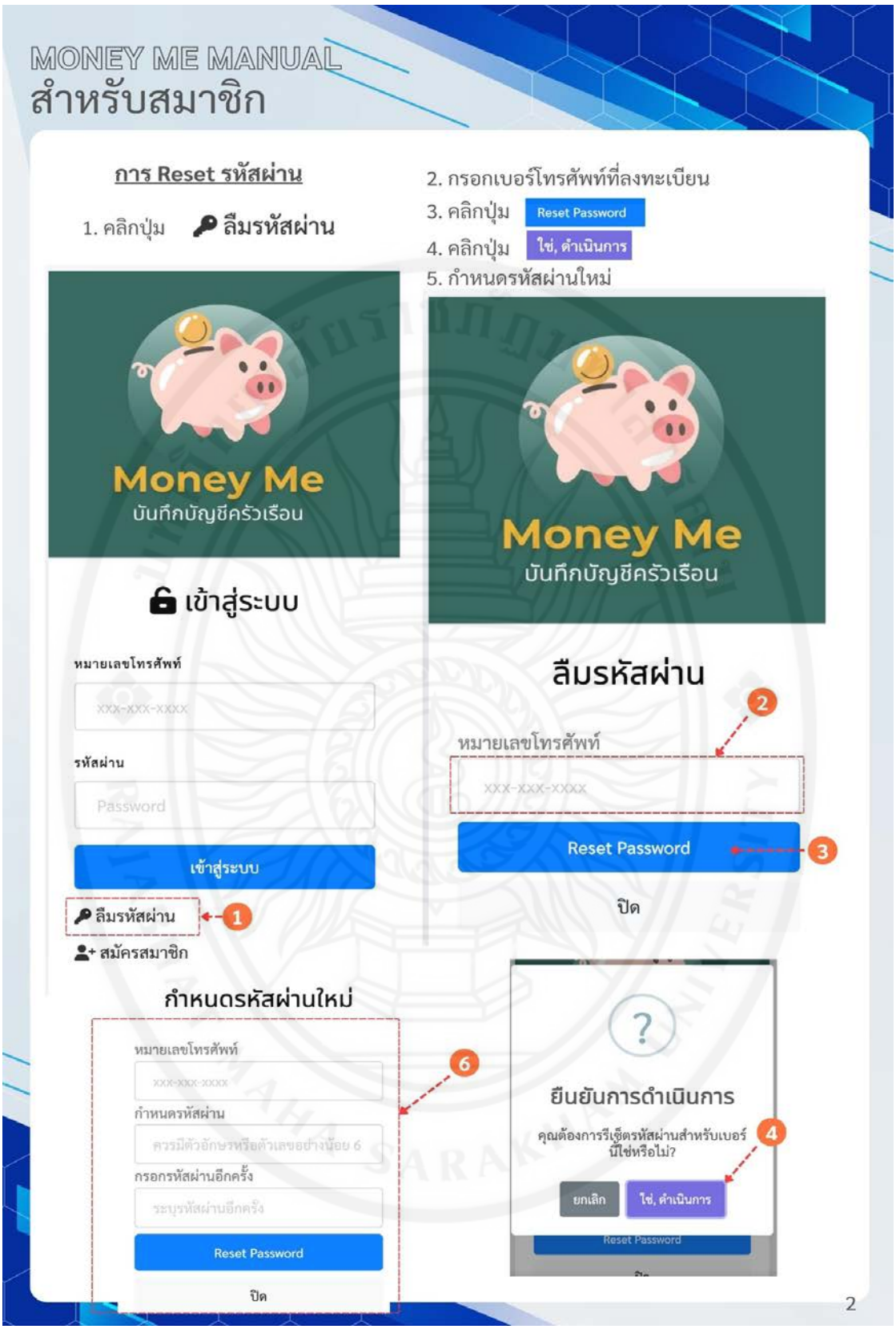
หน้าแรกของโปรแกรม จะเป็นการแสดงข้อมูลสรุปของเดือนปัจจุบัน มีรายละเอียดดังนี้

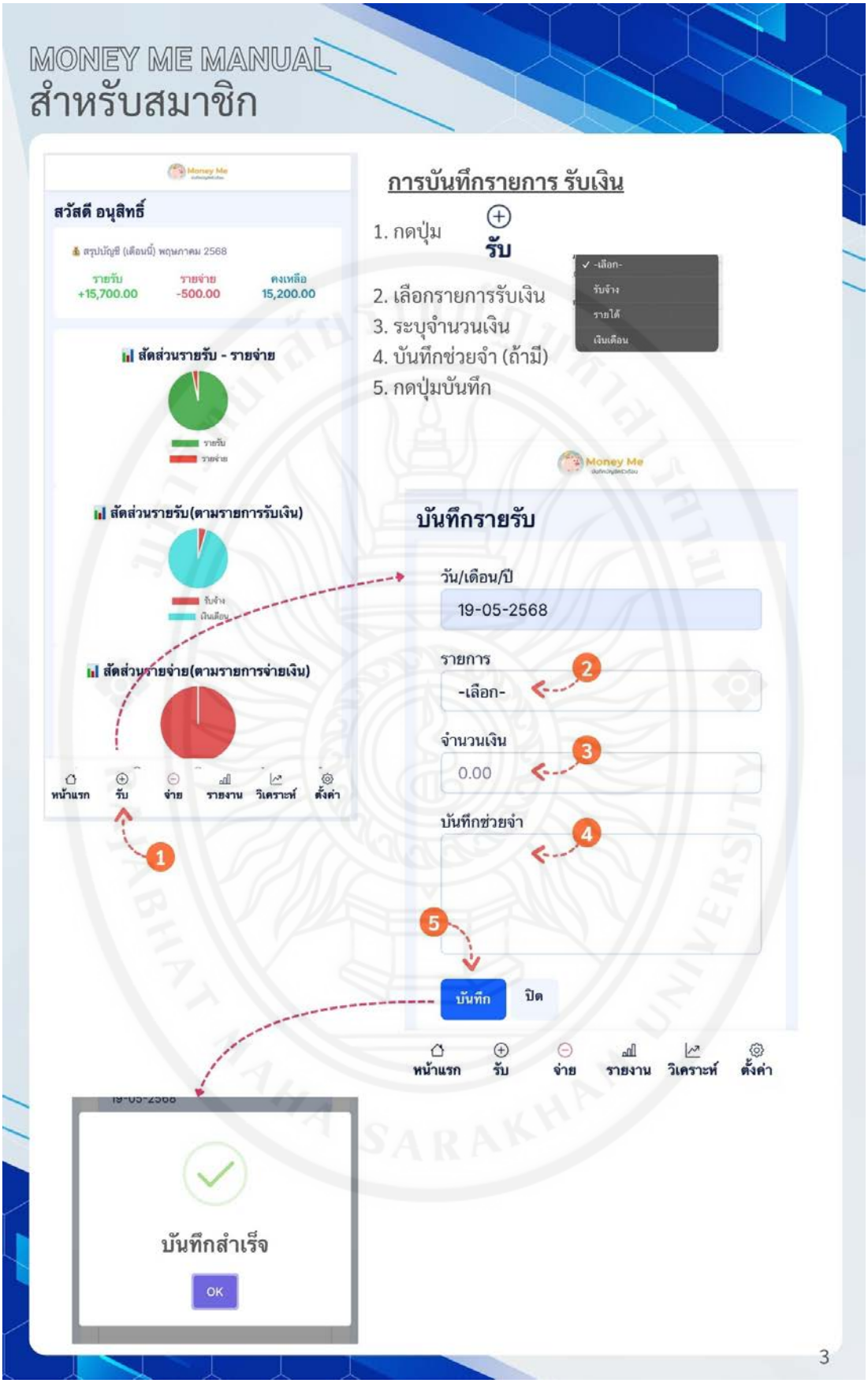
สรุปบัญชี้ รายรับ รายจ่าย เงินคงเหลือ

กราฟสัดส่วน รายรับ รายจ่าย

กราฟสัดส่วนรายการรับเงิน

กราฟสัดส่วนรายการจ่ายเงิน

MONEY ME MANUAL
สำหรับสมาชิก
การ Reset รหัสผ่าน
1. คลิกปุ่ม ลืมรหัสผ่าน
2. กรอกเบอร์โทรศัพท์ที่ลงทะเบียน
3. คลิกปุ่ม Reset Password
4. คลิกปุ่ม ใช่, ดำเนินการ
5. กำหนดรหัสผ่านใหม่
Money Me
บันทึกบัญชีครัวเรือน
เข้าสู่ระบบ
หมายเลขโทรศัพท์
xxx-xxx-xxxx
รหัสผ่าน
Password
เข้าสู่ระบบ
ลืมรหัสผ่าน
1
สมัครสมาชิก
ลืมรหัสผ่าน
2
หมายเลขโทรศัพท์
xxx-xxx-xxxx
Reset Password
3
ปิด
กำหนดรหัสผ่านใหม่
หมายเลขโทรศัพท์
กำหนดรหัสผ่าน
ควรมีตัวอักษรหรือตัวเลขอย่างน้อย 6
กรอกรหัสผ่านอีกครั้ง
ระบุรหัสผ่านอีกครั้ง
Reset Password
ปิด
6
ยืนยันการดำเนินการ
คุณต้องการรีเซ็ตรหัสผ่านสำหรับเบอร์นี้ใช่หรือไม่?
4
ยกเลิก
ใช่, ดำเนินการ
2

MONEY ME MANUAL
สำหรับสมาชิก
การบันทึกรายการ รับเงิน
1. กดปุ่ม รับ
2. เลือกรายการรับเงิน
3. ระบุจำนวนเงิน
4. บันทึกช่วยจำ (ถ้ามี)
5. กดปุ่มบันทึก
สวัสดี อนุสิทธิ์
รายรับ +15,700.00
รายจ่าย -500.00
คงเหลือ 15,200.00
สัดส่วนรายรับ - รายจ่าย
สัดส่วนรายรับ(ตามรายการรับเงิน)
สัดส่วนรายจ่าย(ตามรายการจ่ายเงิน)
หน้าแรก รับ จ่าย รายงาน วิเคราะห์ ตั้งค่า
บันทึกรายรับ
วัน/เดือน/ปี
19-05-2568
รายการ
-เลือก-
จำนวนเงิน
0.00
บันทึกช่วยจำ
บันทึก ปิด
บันทึกสำเร็จ
OK
3

MONEY ME MANUAL
สำหรับสมาชิก

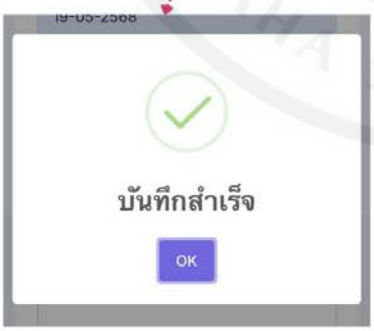

การบันทึกรายการ จ่ายเงิน

1. กดปุ่ม ⊖ **จ่าย**
2. เลือกรายการจ่ายเงิน
3. ระบุจำนวนเงิน
4. บันทึกช่วยจำ (ถ้ามี)
5. กดปุ่มบันทึก

MONEY ME MANUAL
สำหรับสมาชิก

การดูรายการบันทึกการรับ-จ่าย ล่าสุด

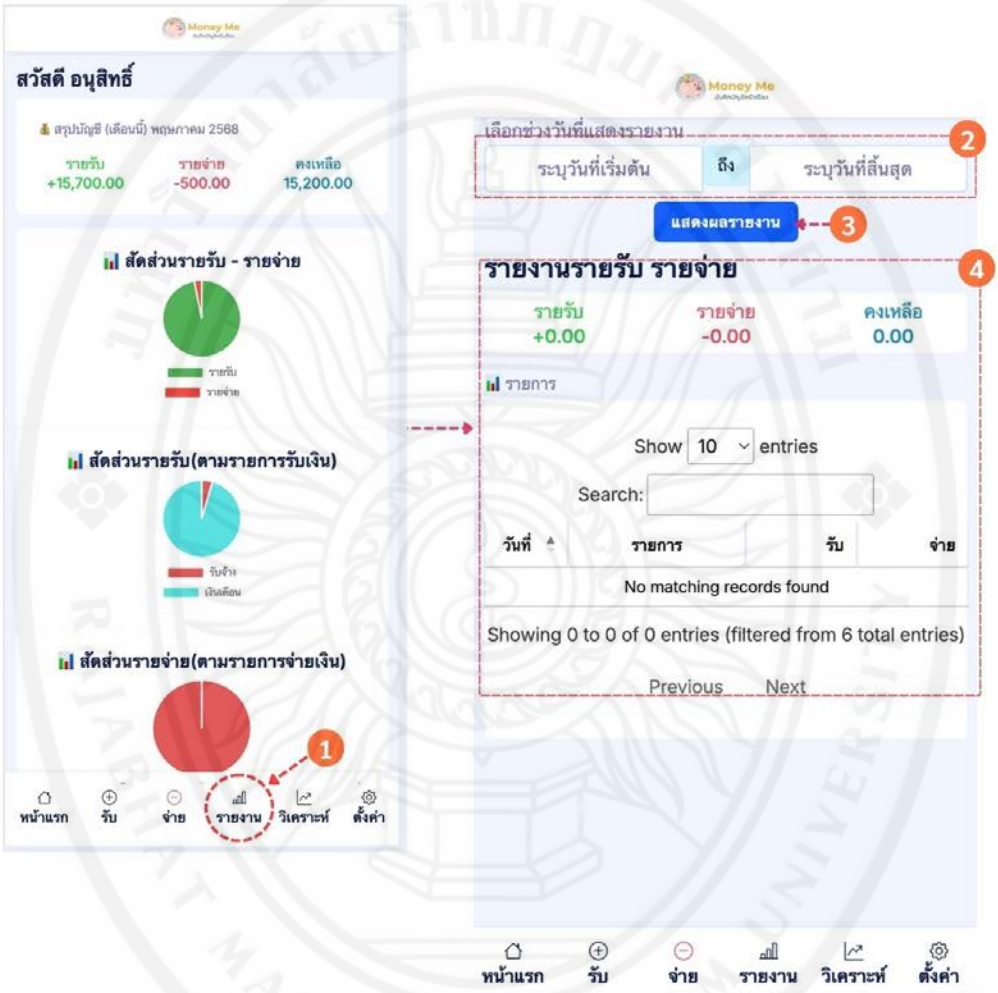
หลังจากบันทึกการรับ การจ่ายเงิน ระบบจะกลับไปยังหน้าหลัก ผู้ใช้งานสามารถเลื่อนหน้าจอลงไปข้างล่างสุด เพื่อดูรายการที่บันทึก

MONEY ME MANUAL
สำหรับสมาชิก

การดูรายงาน

ผู้ใช้งานสามารถเรียกดูรายงาน โดยคลิกปุ่ม
รายงาน (1)

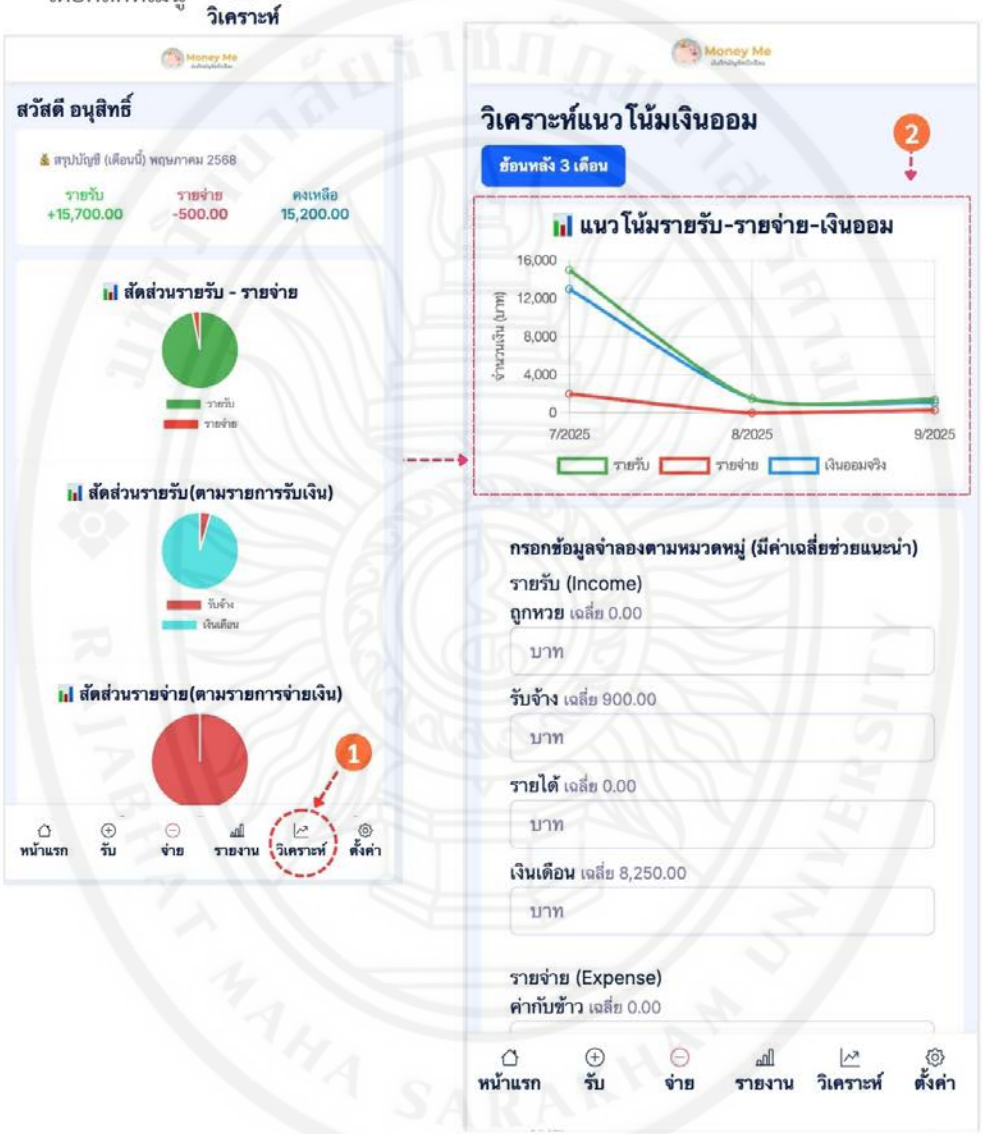

2. เลือกช่วงวันที่ ที่ต้องการแสดงรายงาน
3. คลิกปุ่ม **แสดงผลรายงาน**
4. หน้าจอจะแสดงรายงาน

MONEY ME MANUAL
สำหรับสมาชิก

การดูผลการวิเคราะห์

1.ผู้ใช้งานสามารถเรียกดูผลการวิเคราะห์แนวโน้มเงินออม
โดยคลิกที่เมนู วิเคราะห์

2. กราฟแนวโน้มรายรับ-รายจ่าย-เงินออม ย้อนหลัง 3 เดือน

MONEY ME MANUAL
สำหรับสมาชิก

การจำลองรายรับ รายจ่าย และเงินออมของเดือนถัดไป

1. กรอกข้อมูลจำลองตามหมวดหมู่ (มีค่าเฉลี่ยช่วยแนะนำ) ตัวอย่าง เงินที่ได้จากการรับจ้างเฉลี่ย 900 บาท หากเดือนถัดไป ได้เงินค่าจ้าง 1,200 บาท จะต้องกรอกข้อมูล

2. แล้วคลิกปุ่ม วิเคราะห์
3. จะปรากฏเส้นจำลองแนวโน้มในกราฟ

MONEY ME MANUAL
สำหรับสมาชิก

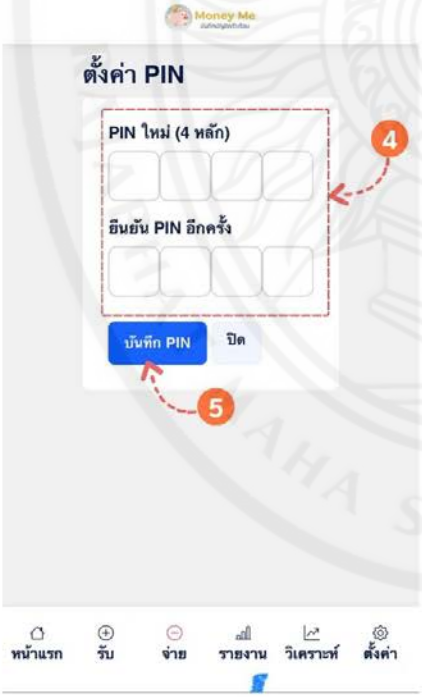
การแก้ไขข้อมูล Profile

1. คลิกเมนู ตั้งค่า

2. กดปุ่ม แก้ไขข้อมูลส่วนตัว

ทำการแก้ไขข้อมูล แล้วกดปุ่มบันทึก

การ เพิ่ม/แก้ไข Pin

เพื่อให้ผู้ใช้งานสามารถ login เข้าสู่ระบบได้ง่ายๆ โดยใช้ รหัส Pin โดยมีขั้นตอนดังนี้

3. คลิกปุ่ม เปลี่ยนรหัส PIN

4. ระบุ Pin

5. บันทึก PIN

6. เมื่อเข้าสู่ระบบใหม่ ผู้ใช้งานสามารถระบุ pin เพื่อเข้าสู่ระบบได้เลย

****

ใบกิจกรรมที่ 1 การติดตั้งแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

ผู้เข้าร่วม: ครัวเรือน..... สมาชิกชุมชน/.....

วิทยากร:พี่เลี้ยง/ .....

คำชี้แจง

1. ให้เข้าไปที่ https://isinvent.snru.ac.th/money-me
2. ให้สมัครสมาชิกเพื่อเข้าใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน
3. ให้ทำตามลำดับขั้นตอนในใบกิจกรรม เมื่อทำครบทุกขั้นตอนแล้วให้ตรวจสอบความถูกต้องและประเมินผลการปฏิบัติงานโดยพี่เลี้ยงประจำกลุ่ม

ปฏิบัติการติดตั้งแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

ขั้นที่ 1 เข้าใช้งานอินเทอร์เน็ตแล้วพิมพ์ https://isinvent.snru.ac.th/money-me

ขั้นที่ 2 สมัครสมาชิกเพื่อเข้าใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

1) คลิก สมัครสมาชิก 2) กรอกหมายเลขโทรศัพท์ 3) ตั้งรหัสผ่าน (Password) รหัสผ่านควรตั้งเป็นอักษรภาษาอังกฤษและตัวเลขไม่น้อย 6 อักษร 4) กรอกรหัสผ่านอีกครั้ง 5) กรอกชื่อนามสกุลของสมาชิก 6) คลิกปุ่ม

การประเมินการดำเนินงานโดยพี่เลี้ยง

[ ] 1 ไม่สามารถปฏิบัติงานตามใบกิจกรรม/ตามขั้นตอนได้

[ ] 2 ปฏิบัติงานตามใบกิจกรรม/ตามขั้นตอนโดยขอคำแนะนำจากพี่เลี้ยง

[ ] 3 ปฏิบัติงานตามใบกิจกรรม/ตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องด้วยตนเองในเวลาที่กำหนด

ใบกิจกรรมที่ 2 การจัดทำรายรับ รายจ่าย คงเหลือ ชุด A

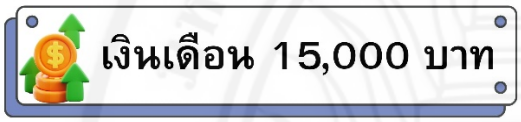
ผู้เข้าร่วม: ....

พี่เลี้ยง: .....

คำชี้แจง

1. ให้เลือกบัตรคำรายรับ รายจ่าย ชุด A
2. ให้นำบัตรคำบัตรคำไปติดบนกระดาษชาร์ทแข็งและเรียงให้ถูกต้อง ว่าอันไหนเป็นรายรับหรือรายจ่าย
3. ให้บวกจำนวนรายรับ และรายจ่าย และคำณวนยอดคงเหลือ แล้วเขียนลงในกระดาษชาร์ทแข็ง
4. ให้ทำตามลำดับขั้นตอนในใบกิจกรรม เมื่อทำครบทุกขั้นตอนแล้วให้ตรวจสอบความถูกต้องและประเมินผลการปฏิบัติงานโดยพี่เลี้ยงประจำกลุ่ม

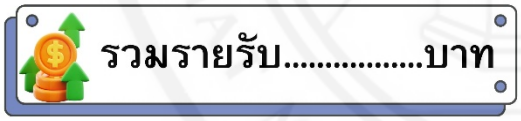
บัตรคำชุด A

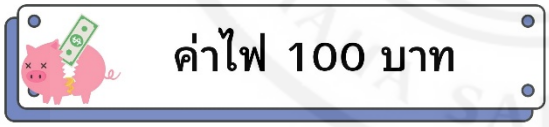

การประเมินการดำเนินงานโดยพี่เลี้ยง

[ ] 1 ไม่สามารถปฏิบัติงานตามใบกิจกรรม/ตามขั้นตอนได้

[ ] 2 ปฏิบัติงานตามใบกิจกรรม/ตามขั้นตอนโดยขอคำแนะนำจากพี่เลี้ยง

[ ] 3 ปฏิบัติงานตามใบกิจกรรม/ตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องด้วยตนเองในเวลาที่กำหนด

ใบกิจกรรมที่ 3 การจัดทำรายรับ รายจ่าย คงเหลือ ชุด B

ผู้เข้าร่วม: ....

พี่เลี้ยง: .....

คำชี้แจง

1. ให้เลือกบัตรคำรายรับ รายจ่าย ชุด B

2. ให้นำบัตรคำบัตรคำไปติดบนกระดาษชาร์ทแข็งและเรียงให้ถูกต้อง ว่าอันไหนเป็นรายรับหรือรายจ่าย

3. ให้บวกจำนวนรายรับ และรายจ่าย และคำณวนยอดคงเหลือ แล้วเขียนลงในกระดาษชาร์ทแข็ง

4. ให้ทำตามลำดับขั้นตอนในใบกิจกรรม เมื่อทำครบทุกขั้นตอนแล้วให้ตรวจสอบความถูกต้องและประเมินผลการปฏิบัติงานโดยพี่เลี้ยงประจำกลุ่ม

บัตรคำชุด B

การประเมินการดำเนินงานโดยพี่เลี้ยง

[ ] 1 ไม่สามารถปฏิบัติงานตามใบกิจกรรม/ตามขั้นตอนได้

[ ] 2 ปฏิบัติงานตามใบกิจกรรม/ตามขั้นตอนโดยขอคำแนะนำจากพี่เลี้ยง

[ ] 3 ปฏิบัติงานตามใบกิจกรรม/ตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องด้วยตนเองในเวลาที่กำหนด

ใบกิจกรรมที่ 4 การจัดทำรายรับ รายจ่าย คงเหลือ ชุด C

ผู้เข้าร่วม: ....

พี่เลี้ยง: .....

คำชี้แจง

1. ให้เลือกบัตรคำรายรับ รายจ่าย ชุด C
2. ให้นำบัตรคำบัตรคำไปติดบนกระดาษชาร์ทแข็งและเรียงให้ถูกต้อง ว่าอันไหนเป็นรายรับหรือรายจ่าย
3. ให้บวกจำนวนรายรับ และรายจ่าย และคำณวนยอดคงเหลือ แล้วเขียนลงในกระดาษชาร์ทแข็ง
4. ให้ทำตามลำดับขั้นตอนในใบกิจกรรม เมื่อทำครบทุกขั้นตอนแล้วให้ตรวจสอบความถูกต้องและประเมินผลการปฏิบัติงานโดยพี่เลี้ยงประจำกลุ่ม

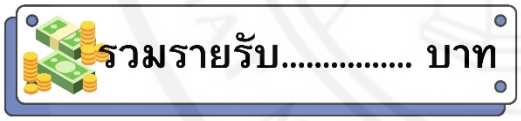
บัตรคำชุด C

การประเมินการดำเนินงานโดยพี่เลี้ยง

[ ] 1 ไม่สามารถปฏิบัติงานตามใบกิจกรรม/ตามขั้นตอนได้

[ ] 2 ปฏิบัติงานตามใบกิจกรรม/ตามขั้นตอนโดยขอคำแนะนำจากพี่เลี้ยง

[ ] 3 ปฏิบัติงานตามใบกิจกรรม/ตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องด้วยตนเองในเวลาที่กำหนด

ใบกิจกรรมที่ 5 การบันทึกข้อมูลรายรับ-รายจ่าย ในแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

ผู้เข้าร่วม: ครัวเรือน..... สมาชิกชุมชน/.....

วิทยากร:พี่เลี้ยง/ .....

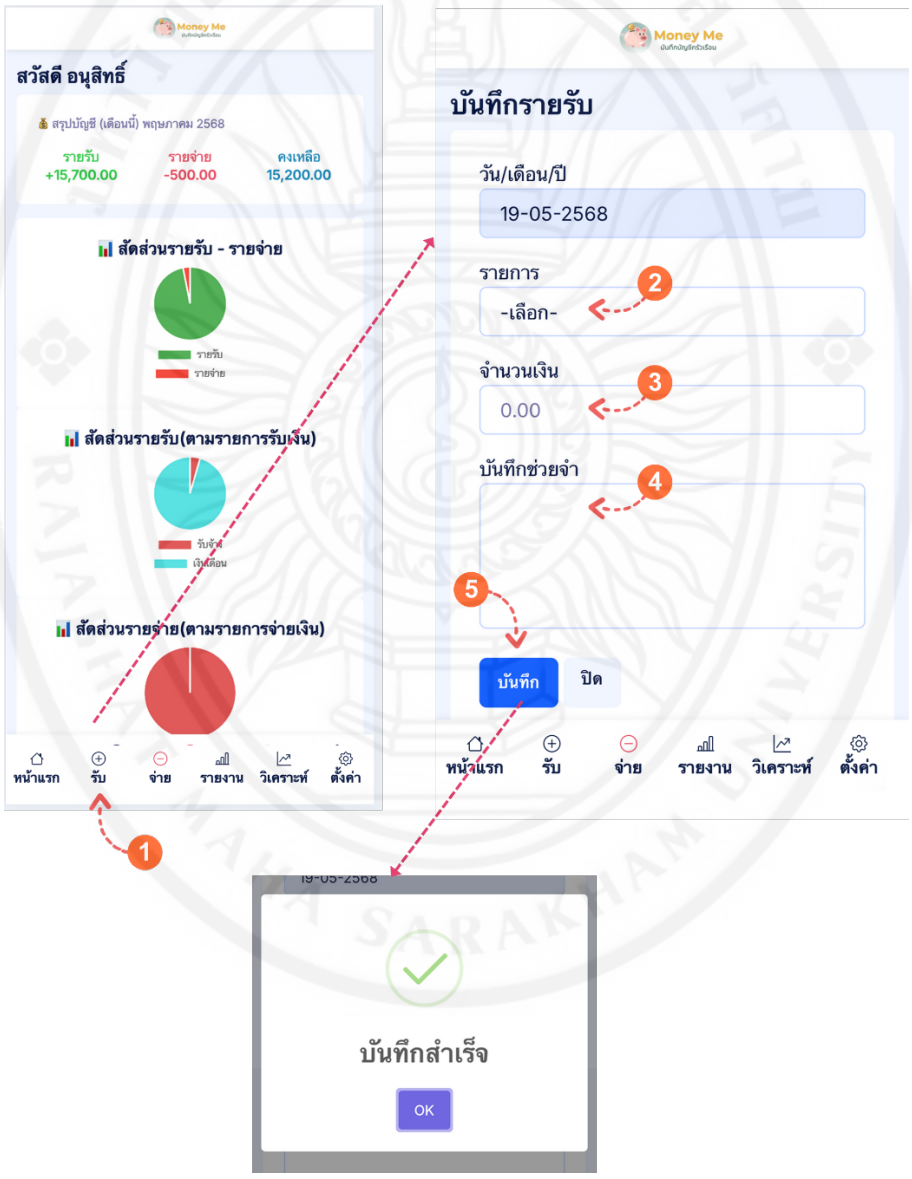
คำชี้แจง

1. ให้เข้าไปที่แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน แล้วกดปุ่ม ⊕ **รับ**

2. เลือกรายการรับเงิน 3. ระบุจำนวนเงิน 4. บันทึกช่วยจำ (ถ้ามี) 5. กดปุ่มบันทึก

6. ให้ทำตามลำดับขั้นตอนในใบกิจกรรม เมื่อทำครบทุกขั้นตอน แล้วให้ตรวจสอบความถูกต้องและประเมินผลการปฏิบัติงานโดยพี่เลี้ยงประจำกลุ่ม

ปฏิบัติการติดตั้งแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

การประเมินการดำเนินงานโดยพี่เลี้ยง

[ ] 1 ไม่สามารถปฏิบัติงานตามใบกิจกรรม/ตามขั้นตอนได้

[ ] 2 ปฏิบัติงานตามใบกิจกรรม/ตามขั้นตอนโดยขอคำแนะนำจากพี่เลี้ยง

[ ] 3 ปฏิบัติงานตามใบกิจกรรม/ตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องด้วยตนเองในเวลาที่กำหนด

ใบกิจกรรมที่ 5 การบันทึกข้อมูลรายรับ-รายจ่าย ในแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

ผู้เข้าร่วม: ครัวเรือน..... สมาชิกชุมชน/.....

วิทยากร:พี่เลี้ยง/ .....

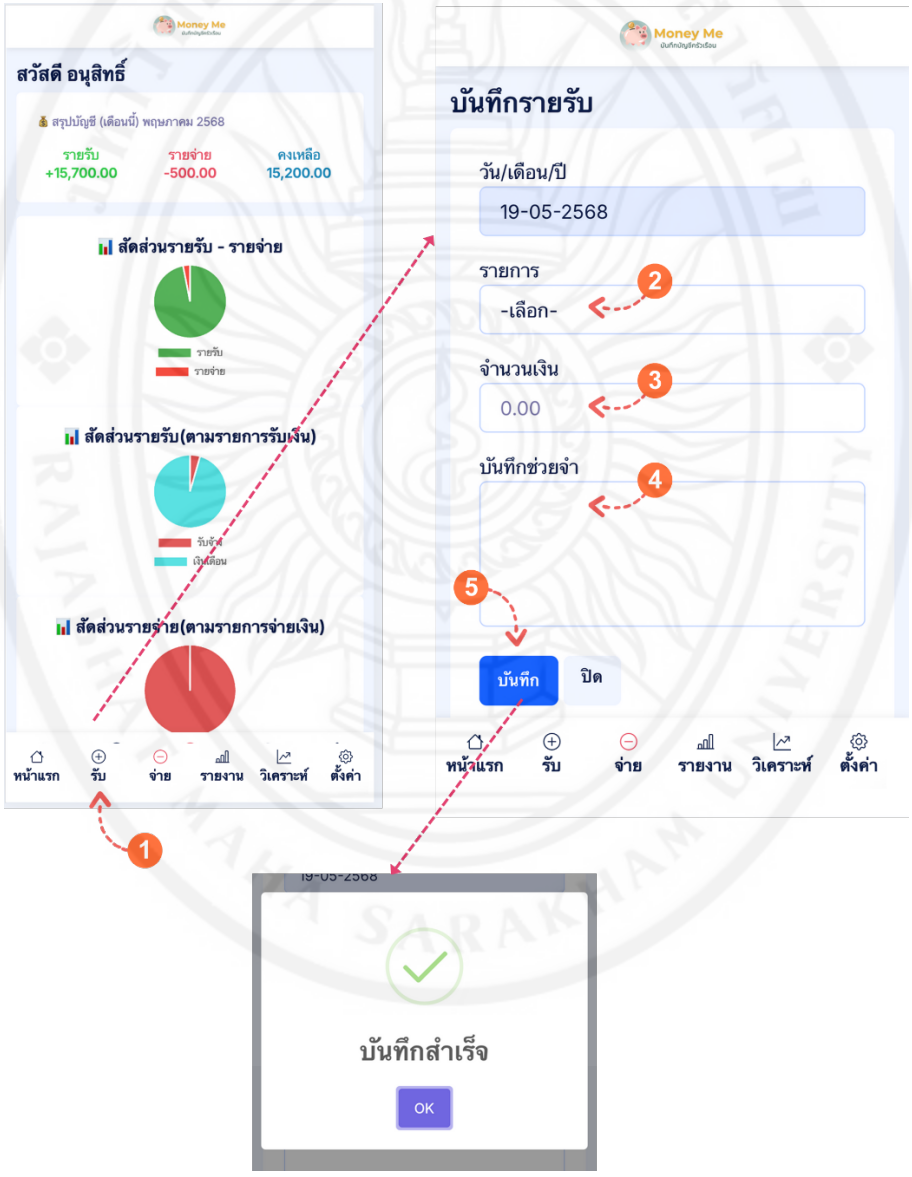
คำชี้แจง

1. ให้เข้าไปที่แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน แล้วกดปุ่ม ⊕ **รับ**

2. เลือกรายการรับเงิน 3. ระบุจำนวนเงิน 4. บันทึกช่วยจำ (ถ้ามี) 5. กดปุ่มบันทึก

6. ให้ทำตามลำดับขั้นตอนในใบกิจกรรม เมื่อทำครบทุกขั้นตอนแล้วให้ตรวจสอบความถูกต้องและประเมินผลการปฏิบัติงานโดยพี่เลี้ยงประจำกลุ่ม

ปฏิบัติการติดตั้งแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

การประเมินการดำเนินงานโดยพี่เลี้ยง

[ ] 1 ไม่สามารถปฏิบัติงานตามใบกิจกรรม/ตามขั้นตอนได้

[ ] 2 ปฏิบัติงานตามใบกิจกรรม/ตามขั้นตอนโดยขอคำแนะนำจากพี่เลี้ยง

[ ] 3 ปฏิบัติงานตามใบกิจกรรม/ตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องด้วยตนเองในเวลาที่กำหนด

ใบกิจกรรมที่ 6 ทบทวนและตรวจสอบผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงจากการบันทึกบัญชีครัวเรือน

ผู้เข้าร่วม: ครัวเรือน/สมาชิกชุมชน .....
วิทยากร/พี่เลี้ยง: .....
คำชี้แจง

1. ให้กรอกข้อมูลและตอบคำถามต่อไปนี้ตามผลลัพธ์จริงที่ได้จากการบันทึกบัญชีครัวเรือน ในประเด็นดังนี้

1.1 ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงจากข้อมูลในแอปพลิเคชัน:

รายรับทั้งหมด: ..... บาท

รายจ่ายทั้งหมด: ..... บาท

ยอดคงเหลือ (รายรับ - รายจ่าย): ..... บาท

1.2 จากผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริง คุณบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่?

☐ บรรลุ ☐ ไม่บรรลุ ☐ บรรลุเกินเป้าหมาย

1.3 ความสำเร็จเล็กๆ น้อยๆ ที่ภูมิใจ (เช่น บันทึกบัญชีครบ 30 วัน, สามารถลดรายจ่ายค่ากาแฟลงได้ หรือสามารถออมเงินเพื่อซื้อของที่อยากได้(

.....

.....

.....

2. ให้เตรียมตัวมาเพื่อเล่าเรื่องราวของตนเองในที่ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

2.1 ปัญหา/อุปสรรคที่คุณพบเจอในการใช้งานแอปพลิเคชันหรือการบันทึกบัญชี (เช่น ลืมบันทึก, ไม่เข้าใจการแบ่งประเภทรายจ่าย หรือรู้สึกยุ่งยากเกินไป)

.....

.....

.....

2.2 คุณมีวิธีแก้ไขปัญหาเหล่านั้นอย่างไร (เช่น ตั้งการแจ้งเตือนในโทรศัพท์, ปรึกษาเพื่อน หรือหาข้อมูลเพิ่มเติม)

.....

.....

.....

2.3 แผนการใช้จ่ายในครัวเรือนที่คุณวางแผนจะปรับปรุงหลังจากนี้ (ระบุว่าจากข้อมูลที่วิเคราะห์ได้ คุณจะนำไปปรับปรุงพฤติกรรมหรือแผนการเงินอย่างไร)

.....

.....

.....

ภาคผนวก ฉ

กำหนดการกิจกรรมการจัดอบรมการจัดทำบัญชีครัวเรือน

กำหนดการกิจกรรมการอบรมตามคู่มือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน แสดงดังตารางที่ ภาคผนวก ฉ.1

ตารางที่ ฉ.1 กำหนดการกิจกรรมการจัดอบรมการจัดทำบัญชีครัวเรือน

กิจกรรม	ระยะเวลา	เครื่องมือที่ใช้
ขั้นตอนที่ 1 การสร้างการมีส่วนร่วม P: Plan กำหนดกลุ่มเป้าหมาย 1.2 สร้างแรงจูงใจ 1.3 กำหนดเป้าหมายความสำเร็จ	6 ชั่วโมง วันที่ 10 กันยายน 2568	1. เอกสารคู่มือ ในการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน 2. ใบกิจกรรมที่ 1 3. แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน
ขั้นตอนที่ 2 เรียนรู้ร่วมกัน A: Act 1. สอนให้รู้ 2. ทำให้เห็น 3. เน้นผลลัพธ์	6 ชั่วโมง วันที่11 กันยายน 2568	1. เอกสารคู่มือ ในการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน 2. ใบกิจกรรมที่ 2,3,4 3. แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน
ขั้นตอนที่ 3 ลงมือปฏิบัติ เน้นผลลัพธ์ชัดเจน O: Observe	1 เดือน วันที่ 12 ก.ย. – 10 ต.ค. 2568	1. เอกสารคู่มือ ในการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน 2. ใบกิจกรรมที่ 5 3. แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน
1. ปฏิบัติ	1 สัปดาห์ วันที่ 12 - 18 ก.ย. 2568	1. เอกสารคู่มือ ในการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน 2. ใบกิจกรรมที่ 5 3. แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน
2. ติดตามผล	1 สัปดาห์ วันที่ 19 - 25 ก.ย. 2568	1. เอกสารคู่มือ ในการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน 2. ใบกิจกรรมที่ 5 3. แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

(ต่อ)

ตารางที่ ฉ.1 (ต่อ)

กิจกรรม	ระยะเวลา	เครื่องมือที่ใช้
3. ให้คำแนะนำ	1 สัปดาห์ วันที่ 26 ก.ย. – 2 ต.ค. 2568	1. เอกสารคู่มือ ในการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน 2. ใบกิจกรรมที่ 5 3. แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน
4. เก็บรวบรวมข้อมูล	1 สัปดาห์ วันที่ 3-9 ต.ค. 2568	1. เอกสารคู่มือ ในการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน 2. ใบกิจกรรมที่ 5
ขั้นตอนที่ 4 เป้าหมายความสำเร็จ R: Reflect	6 ชั่วโมง 10 ต.ค. 2568	1. ประเมินผลการปฏิบัติ 2. สร้างแรงจูงใจ 3. วิเคราะห์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้

จากตารางที่ ภาคผนวก ฉ.1 มีรายละเอียดการจัดกิจกรรมการอบรมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 การสร้างการมีส่วนร่วม P: Plan

1. กำหนดกลุ่มเป้าหมาย (1.30 ชั่วโมง)

1.1 แบ่งผู้เข้าร่วมเป็นกลุ่มย่อย (5–6 คน)

1.2 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันตอบคำถาม ดังนี้

1.2.1 ใครคือคนที่ควรใช้แอปบัญชีครัวเรือนในชุมชนของเรา

1.2.2 ใครบ้างที่มีความพร้อมด้านอุปกรณ์ (มือถือ/อินเทอร์เน็ต) และใครบ้างที่ต้องการความช่วยเหลือ

1.3 ให้กลุ่มเขียนลงบนแผ่นฟลิปชาร์ต/โพสต์อิท

2. สร้างแรงจูงใจ (1.30 ชั่วโมง)

2.1 พี่เลี้ยงเล่า “กรณีตัวอย่างความสำเร็จ” ของครอบครัวที่ใช้แอปบัญชีครัวเรือนแล้วเห็นผล

2.2 ให้ผู้เข้าร่วมแชร์ว่า “ถ้าฉันใช้แอปบัญชีครัวเรือน ฉันอยากเห็นผลลัพธ์อะไรกับครอบครัวของฉัน”

2.3 แต่ละกลุ่มสรุปแรงจูงใจที่สำคัญและนำเสนอหน้าห้อง

3. กำหนดเป้าหมายความสำเร็จ (1 ชั่วโมง)

3.1 แต่ละกลุ่มกำหนด “เป้าหมายการใช้แอปบัญชีครัวเรือน” เช่น

3.1.1 บันทึกรายรับ–รายจ่ายอย่างน้อย 20 วันต่อเดือน

3.1.2 ครอบครัวมีเงินออมเพิ่มขึ้น 10% ภายใน 3 เดือน

3.1.3 สมาชิกในกลุ่มอย่างน้อย 80% ใช้แอปได้ด้วยตนเอง

3.2 เขียนเป้าหมายลงในตาราง “เป้าหมาย–วิธีทำ–ตัวชี้วัดความสำเร็จ”

3.3 แต่ละกลุ่มนำเสนอผลลัพธ์ร่วมกัน

4. การติดตั้งแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน (2 ชั่วโมง)

4.1 วิทยากรอธิบายความสำคัญของการทำบัญชีครัวเรือนผ่านแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

4.2 ให้ผู้เข้าร่วมอบรมดาวน์โหลดและติดตั้งแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน ทดลองเปิดแอปและทำความเข้าใจเมนูเบื้องต้น โดยมีพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำ

4.3 ให้ผู้เข้าร่วมอบรมบันทึกข้อมูลจำลอง เช่น รายรับจากเงินเดือน รายจ่ายค่าอาหาร ค่าเดินทาง เป็นต้น

4.4 พี่เลี้ยงช่วยแนะนำทีละขั้นตอน (บันทึก แก้ไข ลบข้อมูล)

4.5 เมื่อผู้เข้าร่วมอบรมสามารถดาวน์โหลดและติดตั้งแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนได้สำเร็จ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะได้ ป้าย “สามารถ” เพื่อเป็นรางวัลความสำเร็จ

กิจกรรมที่ 2 เรียนรู้ร่วมกัน A: Act

1. สอนให้รู้ (2 ชั่วโมง)

1.1 ให้ความรู้เบื้องต้นอธิบายถึงประโยชน์ของการทำบัญชีครัวเรือน และความสำคัญของการใช้แอปพลิเคชันในยุคดิจิทัล

1.1.1 วิทยากรบรรยายและสาธิตเมนูพื้นฐานของแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

1.1.2 แจกเอกสารคู่มือการใช้งานแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

1.1.3 เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมอบรมถามในข้อสงสัย

1.1.4 แบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมอบรม เพื่อทำกิจกรรมข้อต่อไป

1.2 เรียนรู้การจัดทำรายรับ รายจ่าย คงเหลือ ในสถานการณ์สมมติ โดยใช้ใบกิจกรรมที่ 2

1.2.1 พี่เลี้ยงแจกบัตรคำรายรับ จำนวน 2 ใบ ได้แก่ เงินเดือน ขายผลผลิต

1.2.2 พี่เลี้ยงแจกบัตรคำรายจ่าย จำนวน 3 ใบ ได้แก่ ค่าอาหาร ค่าน้ำ ค่าไฟ

1.2.3 พี่เลี้ยงแจกอุปกรณ์ในการทำกิจกรรม ได้แก่ ปากกาเมจิก กระดาษกาว กระดาษชาร์ทแข็ง

1.2.4 ให้ผู้เข้าร่วมอบรมแต่ละกลุ่ม เลือกรายการ รายรับ-รายจ่าย มาติดที่กระดาษชาร์ท

1.2.5 ให้ผู้เข้าร่วมอบรมแต่ละกลุ่มคำนวณ ยอดคงเหลือ = รายรับ – รายจ่าย

1.3 เรียนรู้การจัดทำรายรับ รายจ่าย คงเหลือ ในสถานการณ์สมมติ โดยใช้ใบกิจกรรมที่ 3

1.3.1 พี่เลี้ยงแจกบัตรคำรายรับ จำนวน 2 ใบ ได้แก่ รับจ้าง เบี้ยยังชีพ

1.3.2 พี่เลี้ยงแจกบัตรคำรายจ่าย จำนวน 3 ใบ ได้แก่ ค่าเดินทาง หนี้สิน ค่าหวย

1.3.3 พี่เลี้ยงแจกอุปกรณ์ในการทำกิจกรรม ได้แก่ ปากกาเมจิก กระดาษกาว กระดาษชาร์ทแข็ง

1.3.4 ให้ผู้เข้าร่วมอบรมแต่ละกลุ่ม เลือกรายการ รายรับ-รายจ่าย มาติดที่กระดาษชาร์ท

1.3.4 ให้ผู้เข้าร่วมอบรมแต่ละกลุ่มคำนวณ ยอดคงเหลือ = รายรับ – รายจ่าย

1.3 เรียนรู้การจัดทำรายรับ รายจ่าย คงเหลือ ในสถานการณ์สมมติ โดยใช้ใบกิจกรรมที่ 4

1.4.1 พี่เลี้ยงแจกบัตรคำรายรับ จำนวน 2 ใบ ได้แก่ ถูกหวย ขายข้าว

1.4.2 พี่เลี้ยงแจกบัตรคำรายจ่าย จำนวน 3 ใบ ได้แก่ ค่าเล่าเรียนลูกหลาน ค่าฌาปนกิจ, หนี้สหกรณ์

1.4.3 พี่เลี้ยงแจกอุปกรณ์ในการทำกิจกรรม ได้แก่ ปากกาเมจิก กระดาษกาว กระดาษชาร์ทแข็ง

1.4.4 ให้ผู้เข้าร่วมอบรมแต่ละกลุ่ม เลือกรายการ รายรับ-รายจ่าย มาติดที่กระดาษชาร์ท

1.4.5 ให้ผู้เข้าร่วมอบรมแต่ละกลุ่มคำนวณ ยอดคงเหลือ = รายรับ – รายจ่าย

2. ทำให้เห็น (2 ชั่วโมง)

2.1 วิทยากรสาธิตการใช้งานแอปพลิเคชันจริงการบันทึกรายรับและรายจ่ายในสถานการณ์สมมติ

2.1.1 เปิดแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนให้ผู้เข้าร่วมเห็นบนจอโปรเจกเตอร์/ทีวี

2.1.2 สาธิตขั้นตอนพื้นฐาน ได้แก่ วิธีบันทึกรายรับ วิธีบันทึกรายจ่าย และวิธีตรวจสอบยอดคงเหลือ

2.2 ยกตัวอย่างรายการรายรับ-รายจ่ายที่เกิดขึ้นจริงในชุมชน เพื่อให้สมาชิกเห็นว่าแอปพลิเคชันสามารถประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันของครอบครัวได้

2.2.1 ใช้สถานการณ์สมมติ เช่น ครอบครัวชาวบ้านในหนึ่งเดือนมีรายรับ รายจ่าย หนี้สิน

2.2.2 อธิบายทีละขั้นตอน พร้อม เน้นเมนูสำคัญ ด้วยการชี้/วงกลมหน้าจอ

2.3 ให้สมาชิกชุมชนแต่ละคนเปิดแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนของตัวเองและทำการบันทึกรายการใช้จ่ายง่าย ๆ 3-5 รายการ โดยมีวิทยากรและพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด

2.3.1 สมาชิกชุมชนแต่ละคนเปิดแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนที่ได้ติดตั้งไว้ โดยมีพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำ

2.3.2 สมาชิกชุมชนแต่ละคนทดลองบันทึกรายการ รายรับ-รายจ่าย จากสถานการณ์สมมุติ

2.3.3 พี่เลี้ยงเดินดูแต่ละกลุ่ม คอยแนะนำ แก้ไขปัญหา และตอบคำถาม

2.3.4 ให้กลุ่มแต่ละกลุ่มร่วมแชร์ประสบการณ์ที่ได้ดูรายงานสรุปผล/กราฟที่แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือนสร้างขึ้น

2.3.5 เปิดให้แต่ละกลุ่มอธิบายเหตุผลที่ตัดสินใจเลือกบัตรคำรายจ่าย–รายรับ และเชื่อมโยงกลับไปยัง พฤติกรรมจริงในชีวิตประจำวัน ของผู้เข้าร่วมอบรมแต่ละคน

3. เน้นผลลัพธ์ (2 ชั่วโมง)

3.1 ให้สมาชิกชุมชนเปิดดูสรุปผลการใช้จ่ายที่ได้บันทึกไว้ในแอปพลิเคชัน เพื่อให้เห็นว่ารายการใช้จ่ายในเรื่องไหนบ้าง และมีส่วนไหนที่สามารถลดรายจ่ายได้

3.1.1 ให้ผู้เข้าร่วมกดดู รายงาน/สถิติในแอปพลิเคชัน เช่น รายงานสรุปรายรับ–รายจ่ายรายเดือน กราฟวงกลมแสดงสัดส่วนค่าใช้จ่าย โดยมีพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำ

3.1.2 แบ่งผู้เข้าร่วมเป็นกลุ่มย่อย 3–5 คน เพื่อร่วมกันวิเคราะห์ว่า “รายจ่ายส่วนใหญ่หมดไปกับอะไร” เช่น ค่าอาหาร ค่าเดินทาง หรือหนี้สิน จากนั้นให้เขียน ข้อค้นพบ ลงในกระดาษฟลิปชาร์ต เช่น เราใช้เงินกับอาหาร 40% ของรายรับทั้งหมด เรามีรายจ่ายฟุ่มเฟือย 15% ที่สามารถลดได้ โดยมีพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำ

3.2 ให้สมาชิกในชุมชนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์การใช้งานแอปพลิเคชัน และนำเสนอ “เรื่องราวความสำเร็จ” (Success Story)

3.2.1 แต่ละกลุ่มนำเสนอผลการวิเคราะห์ของตนเอง โดยมีพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำ

3.2.2 วิทยากรเชื่อมโยงกลับไปยัง พฤติกรรมการใช้เงินในชีวิตจริง ของผู้เข้าร่วมอบรม

3.2.3 วิทยากร พี่เลี้ยง ผู้เข้าร่วมอบรม ร่วมกันสรุปและสะท้อนผลสิ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากผลลัพธ์ครั้งนี้และการนำไปปรับใช้ในชีวิตจริง

กิจกรรมที่ 3 ลงมือปฏิบัติ เน้นผลลัพธ์ชัดเจน O: Observe

1. ปฏิบัติ (1 สัปดาห์)

1.1 สมาชิกในชุมชนแต่ละกลุ่มหรือแต่ละคนจะต้องลงมือทำกิจกรรมการทำบัญชีครัวเรือน ซึ่งสมาชิกแต่ละคนจะเริ่มบันทึกรายรับ-รายจ่ายของตนเองทุกวัน ในใบกิจกรรมที่ 5 โดยใช้แอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

1.1.1 ให้ผู้เข้าร่วม ทดลองใช้งานจริง โดยบันทึกรายรับ–รายจ่ายของตนเองหรือครอบครัวผ่านแอปพลิเคชันบัญชีครัวเรือน

1.2 ปฏิบัติการบันทึกรายรับ-รายจ่ายของตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องตามระยะเวลาที่กำหนด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและสามารถสะท้อนพฤติกรรมจริง

1.2.1 ใช้ข้อมูล สถานการณ์สมมติ และข้อมูลจริง ควบคู่กัน เพื่อให้ผู้เข้าร่วมเห็นความแตกต่าง

1.2.2 วิทยากร พี่เลี้ยง กระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมทำอย่าง ต่อเนื่องในชีวิตจริง

2. ติดตามผล (1 สัปดาห์)

2.1 พี่เลี้ยงประจำกลุ่มทำการตรวจสอบข้อมูลที่สมาชิกชุมชนบันทึกไว้เป็นระยะทุกสัปดาห์ เพื่อดูว่าสมาชิกมีการบันทึกข้อมูลครบถ้วนหรือไม่

2.1.1 พี่เลี้ยงติดตามความก้าวหน้า ผ่านช่องทางออนไลน์ ในกลุ่มไลน์

2.1.2 ให้ผู้เข้าร่วมส่ง ภาพหน้าจอผลการบันทึก

2.2 หากพบว่ามีสมาชิกชุมชนคนใดคนหนึ่งไม่สามารถทำตามแผนได้ หรือมีปัญหาในการใช้งานเครื่องมือ พี่เลี้ยงที่เป็นผู้ติดตามผลจะช่วยให้คำแนะนำและช่วยแก้ปัญหาได้ทันที

2.2.1 พี่เลี้ยงคอยติดตามอย่างสม่ำเสมอ ใครยังมีปัญหา หรือมีข้อสอบถามเพิ่มเติม ให้พี่เลี้ยงคอยตอบคำถามและและบันทึกข้อมูลลงตาราง

2.3 วิทยากรและพี่เลี้ยงประจำกลุ่มสร้างบรรยากาศเชิงบวกและให้กำลังใจแก่สมาชิกชุมชนที่กำลังทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สมาชิกชุมชนเขามีแรงจูงใจในการทำต่อไป

2.3.1 จัดกิจกรรม แลกเปลี่ยนผลลัพธ์ ทุกสัปดาห์

3. ให้คำแนะนำ (1 สัปดาห์)

3.1 พี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำสมาชิกชุมชนคนใดมีปัญหาในการบันทึกข้อมูลหรือไม่เข้าใจวิธีการใช้แอปพลิเคชัน

3.1.1 พี่เลี้ยง/วิทยากร ให้คำแนะนำรายบุคคล เช่น วิธีลดรายจ่ายฟุ่มเฟือย วิธีจัดหมวดหมู่รายรับ–รายจ่ายให้ถูกต้อง การใช้ฟังก์ชันในแอปพลิเคชัน เช่น รายงานกราฟ

3.2 จัดกิจกรรมย่อยเพื่อแบ่งปันเคล็ดลับหรือเทคนิคในการทำบัญชีครัวเรือนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.2.1 ใช้การ โค้ชแบบกลุ่ม โดยให้ผู้เข้าร่วมแชร์ปัญหา เช่น “บันทึกไม่ทันทุกวัน” แล้วให้กลุ่มช่วยหาทางแก้

3.2.2 กระตุ้นด้วยการยกตัวอย่าง ความสำเร็จเล็ก ๆ ของผู้เข้าร่วม

3.3 ส่งเสริมให้สมาชิกชุมชนที่มีความรู้ความสามารถมาช่วยแนะนำเพื่อน ๆ ในชุมชน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน

3.3.1 เปิดโอกาสให้สมาชิกชุมชนที่เข้าร่วมอบรมได้ให้คำแนะนำเพื่อนสมาชิก

4. เก็บรวบรวมข้อมูล (1 สัปดาห์)

4.1 รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการบันทึกข้อมูลรายรับ-รายจ่าย ของสมาชิกชุมชนพร้อมทั้งตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูล

4.1.1 พี่เลี้ยงรวบรวมข้อมูลจากผู้เข้าร่วม ได้แก่ ยอดรายรับ–รายจ่ายเฉลี่ย จำนวนวันที่มีการบันทึกจริง ผลคงเหลือ (ขาดดุล/เกินดุล)

4.2 ทำการสรุปข้อมูลเบื้องต้นเพื่อดูแนวโน้มหรือผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเป็นรายสัปดาห์ จำนวน 4 สัปดาห์

4.2.1 ใช้รายงานจากแอปพลิเคชั่นบัญชีครัวเรือน ประกอบ เช่น กราฟรายจ่ายรายเดือน หรือตารางสรุป

4.3 จัดทำรายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน และให้รางวัลความสำเร็จกับสมาชิกชุมชนที่มีการบันทึกข้อมูลได้รวดเร็วตามระยะเวลากำหนด มีความถูกต้องสมบูรณ์ จะได้รับรางวัลความสำเร็จระดับดีเยี่ยม ดีเด่น เยี่ยม และทุกคนที่เข้าร่วมกิจกรรมก็จะมีรางวัลให้เช่นกัน

4.3.1 จัดทำรายงานสรุปผลกิจกรรมเพื่อสะท้อนให้ผู้เข้าร่วมเห็น ความก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรม

กิจกรรมที่ 4 เป้าหมายความสำเร็จ R: Reflect

1. ประเมินผลการปฏิบัติ

1.1 ตรวจสอบผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงจากการลงมือปฏิบัติ ทบทวนว่ากิจกรรมที่ทำไปนั้นบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่

1.1.1 พี่เลี้ยงช่วยทบทวนและเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่ได้จากการบันทึกบัญชีครัวเรือนกับเป้าหมายทางการเงินที่ตั้งไว้ในตอนแรก

1.1.2 ผู้เข้าร่วมทุกคนสามารถตรวจสอบและรับรู้ได้ว่ากิจกรรมที่ทำไปนั้นบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ และเห็นภาพรวมการเปลี่ยนแปลงทางการเงินของตนเอง

1.2 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก รายรับ- รายจ่าย-คงเหลือ เพื่อนำผลไปวางแผนการใช้จ่าย

1.2.1 พี่เลี้ยงวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก เช่น “รายจ่ายค่าอาหารสูงขึ้นเพราะอะไร?” หรือ “รายได้เพิ่มขึ้นจากช่องทางไหน?” เพื่อให้ผู้เข้าร่วมนำข้อมูลเชิงลึกเหล่านี้ไปปรับปรุงและวางแผนการใช้จ่ายให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นในรอบถัดไป

1.2.2 ผู้เข้าร่วมสามารถระบุจุดแข็งและจุดอ่อนทางการเงินของตนเองได้จากข้อมูลที่บันทึกไว้ และสามารถกำหนดแผนการใช้จ่ายที่เหมาะสมกับตนเองได้

2. สร้างแรงจูงใจ

2.1 ชื่นชมความสำเร็จยกย่องสมาชิกชุมชนที่ทำได้ดีหรือมีความก้าวหน้าแม้จะเป็นเพียงความสำเร็จเล็ก ๆ น้อย ๆ ก็ตาม การชื่นชมจะช่วยให้พวกเขามีพลังในการทำต่อไป

2.1.1 การให้รางวัลทางใจและยอมรับความพยายามของผู้เข้าร่วมอบรม เช่น การบันทึกบัญชีครบ 7 วันติดต่อกัน หรือการลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นได้ตามเป้าหมาย และการกล่าวชมโดยการโพสต์ชื่นชมบนโซเชียลมีเดียของชุมชน

2.3 ให้สมาชิกที่ทำได้ดีมาแบ่งปันประสบการณ์และเทคนิคที่ใช้เพื่อเป็นแรงบันดาลใจและเป็นตัวอย่างให้แก่ผู้อื่น

2.3.1 เปิดโอกาสให้ผู้ที่ประสบความสำเร็จได้เป็น “ต้นแบบ” หรือ “พี่เลี้ยง” ให้กับคนอื่นๆ ในชุมชน

2.3.2 ผู้เข้าร่วมคนอื่น ๆ ได้รับแรงบันดาลใจและได้เรียนรู้เทคนิคที่เป็นรูปธรรม ทำให้เห็นว่าความสำเร็จนั้นสามารถทำได้จริง

3. วิเคราะห์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้

3.1 ให้สมาชิกได้นำเสนอผลการปฏิบัติของตนเอง และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างสร้างสรรค์

3.1.1 ให้ทุกคนได้พูดคุยถึงผลลัพธ์ของตนเองอย่างเปิดเผย แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน

3.1.2 เน้นการแลกเปลี่ยนในเชิงสร้างสรรค์

3.2 ให้แต่ละคนได้เล่าถึงอุปสรรคที่พบเจอ และวิธีแก้ไขปัญหาของตนเอง ซึ่งจะทำให้สมาชิกคนอื่นๆ ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงของเพื่อนในชุมชน

3.2.1 ให้ผู้เข้าร่วมอบรมได้เรียนรู้จาก “ความล้มเหลว” หรือ “อุปสรรค” ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวัน เช่น “ลืมบันทึกบัญชีเพราะยุ่ง” หรือ “ไม่รู้จะจัดประเภทรายจ่ายอย่างไร”

3.2.2 ให้ผู้อื่นที่เจอปัญหาคล้ายกันได้เรียนรู้แนวทางแก้ไขปัญหาจากประสบการณ์ตรง

3.3 สรุปบทเรียนที่ได้จากการวิเคราะห์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำไปปรับปรุงแผนการใช้จ่ายในครัวเรือน

3.3.1 วิทยากร พี่เลี้ยง ผู้เข้าร่วมอบรมช่วยกันสรุปประเด็นสำคัญที่ได้จากการพูดคุย เช่น “แนวทางการลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น” หรือ “วิธีการจัดการกับหนี้สิน” เพื่อให้ทุกคนได้รับประโยชน์สูงสุดและนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างชัดเจน

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล นายศิขรินทร์ กล่ำชุ่ม

วัน เดือน ปีเกิด วันที่ 3 เดือนธันวาคม พ.ศ. 2536

ตำแหน่งหน้าที่การงาน นักวิชาการเงินและบัญชีปฏิบัติการ

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2562	บช.บ. (บัญชีบัณฑิต) มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์
พ.ศ. 2566	บธ.ม. (บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์
พ.ศ. 2567	น.บ. (นิติศาสตรบัณฑิต) มหาวิทยาลัยปทุมธานี
พ.ศ. 2568	ปร.ด. (การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม